

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Birck, Sofus.

Titel | Title:

Aage eller Ebbe : Fortælling.

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn : I. H. Schubothe, 1889

Fysiske størrelse | Physical extent:

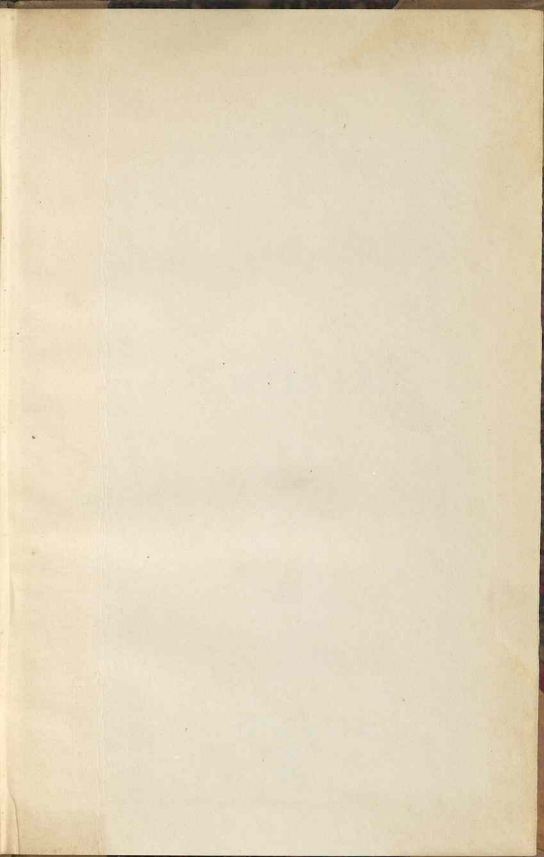
250 s.

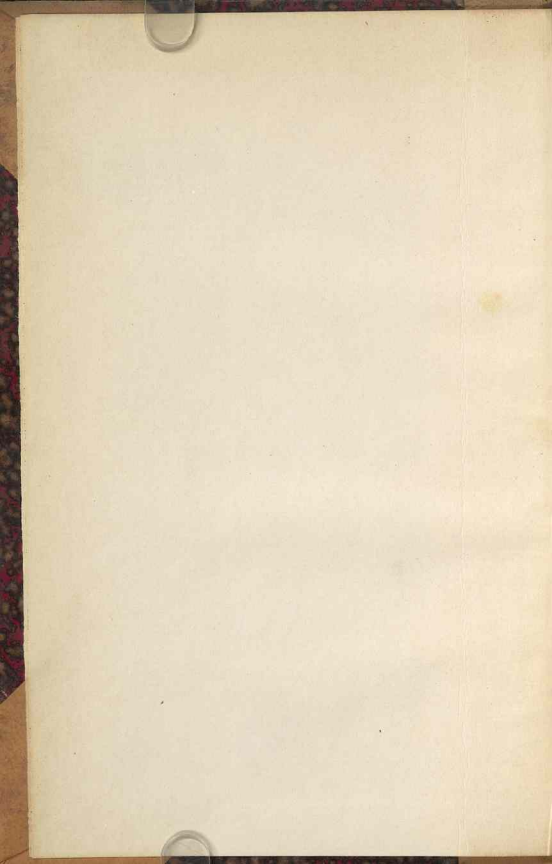
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

AAGE ELLER EBBE.

AAGE EILER EBBE

SOFUS BIRCK:

AAGE ELLER EBBE.

FORTÆLLING.

KJØBENHAVN.

FORLAGT AF I. H. SCHUBOTHES BOGHADEL.

GRÆBES BOGTRYKKERI.

1889.

SOFTUS BIRCK:
AAGE ELLER EBBE.

RETTELSE.

Side 89, Lin 3 f. n.: sort, læs sart.

Paa Tangvolden langs Stranden sad en ung Mand og saa ud over Bugten. Han saa de høje, toppede Bølger brydes mod den flade Strandbred, idet de sprøjtede deres Skumkamme højt op paa Tangvolden, de dristigste saa højt op, at de med et Plask faldt ned i Engen paa den anden Side. Han saa det prægtige Strejflys, der faldt hen over Bugten, hen over Kattegattets friske Bølger, der kom famlende derude fra og søgte ind i Bugtens Halvrunding. Mod Syd laa den høje Klint med sine store Ege- og Bøgeskove, mod Nord de flade Enge, den store Mose og «Hornet», der med sin lave Højderyg skød sig langt ud i Havet. Som kaade Børn, der vide, at de i Frikvarteret have deres egen Vilje, hoppede og tumlede Bølgerne herinde, medens de hist ude under Stormens Kommando bleve tvungne i Flok og Følge med de store Bølger, der taktfaste og regelrette som Batailloner i Stormmarche dreves fremad med ustandselig Fart.

Skyerne joge for den friske Sydost hen over Bugten. Snart skinnede Vandet derude som Sølv, snart fortonede det sig atter i det dybeste blaa. Det var Himlen, der laante det disse Farver.

Bøgeskoven henne paa Klinten viftede med sine friske grønne Blade, der i det glitrende Sollys næsten

spillede i det gule, men over det lyse Hang stode de gamle Ege med deres forvredne, bladløse Grene og saa helt melankolske ud. Det forekom ham, som om de sagde til de unge Bøge: «Ogsaa vi have en Gang viftet og vinket her i disse Skove. Da vi havde fortrængt Ellen, Birken og Fyrren, vare vi Eneherskere her. Slægt efter Slægt har hvilet i vore Skygger. Til Hest og med halsende Hunde foran, de rigtige store danske Hunde, have Konger og Riddere, den Gang Landet stort og mægtigt herskede over Norden og talte med i Europas Raad, jaget Bjørnen, Ulven og den springende Hjort. Det Svinekjød, de elskede saa højt, have vi næret med vore Frugter. Selv gave vi Livet for Fædrelandet! Saavel Drageskibene som de store Orlogsskibe vare os, Lanterne og Køllerne vare os, og i den lange Vinteraften lyste og varmede vi i Bjælkehuset som i Riddersalen. Men saa kom den lette, bladfagre Bøg hoppende herind i Landet, den tog Solen og Lyset fra os, og nu dø vi, langsomt men sikkert. En for en vige vi sidste Rester fra Danmarks Storhedstid Pladsen for aldrig mere at komme igjen. Saa er kun Fortællingen om os tilbage».

Men Bøgen lyste i Solskinnet med sin friske Foraarspragt, den vidste, at den var den nye Tid, der Skridt for Skridt havde kæmpet sig frem, fra et enkelt Træ til en hel Skov, og at nu var den Danmarks skjønneste Smykke.

Paa Tangdiget sad den unge Mand og saa og tænkte paa alt dette, medens den lette Vind fejdede hen over hans friske, ungdommelige Skikkelse. Han lagde ikke Mærke til, at en ældre Kavalier kom trippende oppe fra Markerne ned imod Stranden og saa

derfor noget forbavset op, da den gamle bag hans Ryg lidt patetisk lod høre:

«Er Aage hin Spage bleven Romantiker?»

«Løjtnant v. Mehren,» sagde den tiltalte med det Tonefald, ganske unge Mennesker anvende over for ældre, som de vide ere deres rigtig gode Venner, «Løjtnant v. Mehren er kommen tidlig paa Støvlerne i Dag.»

Løjtnanten sugede sine store graa Moustacher ind i Mundvigene, kløede sin noget anløbne Næse, strøg sit Haar fra venstre over til højre Side i en stor Hanekam og sagde derpaa, idet hans smaa brune Øjne plirrede rundt under de mægtige Øjenbryn:

«Bah! Har slet ikke været i Seng.»

«Hvorledes?»

«Løvspringsnatten, ser Du Aage, maa jeg altid blive oppe.»

«I Skoven?»

«For Pokker, der bor jeg jo! Hvad skulde jeg blive der for? Nej —».

«Paa Kroen?» spurgte Aage.

Løjtnanten børstede atter sin Hanekam op — det var tydeligt, at Krøllejernet ikke havde været i Berøring med den i de sidste fire og tyve Timer — daskede sig med sin Lapsestok ned ad de tynde, lidt luvslidte Permissioner og sagde:

«Naa hvad skal man sige? Vi ere jo ikke Kanari-fugle allesammen.»

«Altsaa igjen Trekort og Brændevin paa Kroen?»

«De forbandede Kort, de blive dog en Gang min Ruin!» sagde Løjtnanten med urokkeligt Alvor.

Et flygtigt Smil gik hen over Aages Ansigt:

«Og Flasken?»

Han drejede Hovedet til Siden, som om han blev flov over at have været nærgaaende.

Løjtnanten knipsede til de Kaffe-punschpletter, der saas paa hans Frakke, og sukkede:

«Gud forbarme sig, hvor Ungdommen dog er hensynsløs nutildags!»

«Aa, naar man er to og tyve Aar, kan man vel nok have en Mening, og min er, at De burde holde Dem for god til at svire paa Kroen,» bemærkede Aage, sagte men bestemt.

«Du er min egen Dreng,» svarede den gamle Fyr vemodig, og en fugtig Glans kom over de smaa plirrende Øjne, «en Søn som Du, og meget havde været anderledes; men nu kjøre vi med Returvognen».

Han saa op og ned ad sine tvivlsomme Permissioner og søgte ved en ivrig Gnidning at fjerne de fatale Pletter paa Frakken. Omsider sagde han blødt:

«Ser Du Aage, det var ikke min Mening at gaa til Kroen; men Valborg Nat har jeg ingen Ro paa mig, jeg maa ud at se paa Blussene, det ser saa godt ud, naar hver Høj lyser med sit. Saa kom jeg forbi Kroen. Et Glas maa Du have, tænkte jeg, kun et eneste; men det blev igjen til to, ja til mange! Hele Natten har jeg sviret og spillet Kort med disse Bønderbæster. Ikke sandt, et smukt Selskab for Løjtnant v. Mehren, Søn af en General, selv Hans Majestæts Kammerjunker? Jo, jo, en dejlig Kammerjunker! Kald mig kun en Drukkenbolt, Du har Lov dertil. Ha, ha, ha! et nydeligt Selskab; den storsnude Simon Hæk kaldte mig sans façon Mehren. Det samme gjorde Prinsesserne, da jeg som Kadet blev beordret til Amalien-

borg for at danse med dem. De nedstammede jo rigtignok i lige Linje fra nogle og tyve Konger, saa dem kunde man jo nok tillade denne Frihed, medens denne uforskammede Sognefoged —».

«Var det mere end fjorten Konger?» sagde Aage for at faa Løjtnanten til at glemme Simon Hæks Plumphed.

«Du har Ret, det var nok ogsaa kun fjorten. Du kan tro, vi Kadetter toge os ud, rød Kjole med Krydsbandoler, Chako med Pompon, jo vi vare nydelige!»

Den gamle Kavalier slog sig med Stokken ned ad Benene, som om han derved kunde banke den lille Kadet med Chakoen og den røde Kjole frem af den luslidte Frakke og de medtagne Benklæder.

Aage trykkede sin gamle Vens Haand. Han forstod den Ironi, der laa paa Bunden af Løjtnantens Fortælling om hans Ungdom, og søgte atter at give Samtalen en anden Retning. Men den gamle havde nu Lyst til at være Søjlehelgen, og han blev derfor ved ubarmhjertig at gennemhegle sig selv. Maaske følte han en Slags Tilfredsstillelse ved at holde indvendig Størvask, maaske mente han, det var godt for hans unge Ven at høre om al den Elendighed, et syndigt Menneske kan bringe over sit Hoved.

«Drik er Djævlens Hovedpude og Roden til al vor Elendighed,» sluttede han, «eller hvad har maaske denne opblæste Baron, denne Pengepuger af Doktor eller denne stuelærde Provst forud for mig uden dette ene, at de drikke til Maade? Og saa gaa disse Kavalerer og se ned paa mig — aa, jeg blæser dem et Stykke! Nej Aage, Du er min Salighed det eneste

fornuftige Menneske her paa Egnen. Du passer din Moders Køer og lader forresten fem være lige. Det er uhyre fornuftigt, bliv bare ved dermed, og vogt Dig saa for Kroen og Politik. En Hasselkjæp paa Ryggen af alle disse Krabater, det er det eneste, de trænge til!»

Aage mente, at dette var en lovlig stærk Udtalelse, men Løjtnanten, der hyldede meget konservative Anskuelser, forsikrede, at alle Politikere her i Landet vare Levebrødsmænd, der kun tænkte paa sig selv og blæste Konge og Fædreland et Stykke. Han paastod, at Kongedømmet var af Guds Naade, og naar man sagde ham, at det var Sofie Amalie og Borgermester Nansen, der vare Indstifterne her hos os af hans Ideal af Kongedømmet, blev han rasende. Tidlig kastet ud af sin militære Løbebane — man sagde, at en aldeles uskyldig Liaison med en Prinsesse var Skyld deri — havde han begyndt at ekstravagere, og Familien havde da interneret ham hos Skovrideren paa Høgholm. Gaarden laa i en afsides Egn, der var fire Mil til den nærmeste Kjøbstad og over to til den nærmeste Kro. Den flotte og elegante Løjtnant v. Mehren var dermed levende begravet, hans fornemme Slægt saa ham aldrig mere. Selv holdt han ud, hans Samtid var forlængst sunken i Graven; men han gik om derude i den afsides Egn og befandt sig nu bedre end nogen Sinde. Jernbanerne havde ogsaa strakt deres Arme ud til Høgholms Nærhed, og en Gang imellem tog Løjtnanten ind til Byerne. Nu havde han ikke længer nogen, han maatte spørge om Forlov; thi den gamle Skovrider, hos hvem han var i Pension, var ogsaa død, og Sønnen,

der havde faaet Pladsen efter Faderen, var født og opvokset under Løjtnantens Øjne, han kunde ikke tumle den gamle logerende, der bestandig titulerede ham: min gode Vilhelm!

Af den nye Tids Frembringelser syntes Løjtnanten foruden om Jernbanerne kun om Næringsfriheden, fordi den havde skabt et Brændevinsudsalg i hver eneste Landsby. Naar han strejfedes om i Egnen, som oftest flere Mil daglig, holdt han ikke af at føre Marketeriet med sig, som han udtrykte sig, en Snaps paa en Kro smagte ham bedre end den fineste Cognac i Rejseflasken, han kunde nemlig ikke drikke alene. Hvad der især mishagede ham i den nye Tid var: «alt det forbandede politiske Vrøvl og saa den Uopdragenhed, der mere og mere kom frem især hos Ungdommen. Hvor var nu den Tid, da alle ærbødigt tog Hatten af for «Løjtnanten»? Nu dampede Mændene ham lige op i Ansigtet, og Børnene holdt ham i Frakkeskjøderne og raabte deres: «Har Do jen bette Skilling ti vos?»

Personlig hadede Løjtnant v. Mehren kun eet Menneske, Baron Høgh til Sandager Gaard. Baronen havde kjøbt Gaarden af Kammerraadinden paa Høgholm og forsøgte nu sin Lykke der paa Egnen som Politiker. Allerede dette var nok til at gjøre Løjtnanten forstemt; men Baronen oversaa ham tilmed, inviterede ham ikke til sig, og det var dog for galt, at to Adelsmænd ikke iagttog god Tone lige over for hinanden, hvad maatte saa ikke Pøblen have Lov til?

«Men kommer dette yngre Skud af en Sidelinje ikke til Skovfryd,» forsikrede v. Mehren, «kommer jeg

ikke til Sandager Gaard, det er hans Pligt først at hilse paa mig.»

Naar man forestillede Løjtnanten, at Baronen havde en vis Ret til at vente Imødekommenhed paa Egnen, plejede han kun at sige: «Projektmager!» Det var i Løjtnantens Øjne en Afskylighed overhovedet at være Projektmager, for en Adelsmand var det en Forbrydelse.

Baron Høgh havde kjøbt Sandager Gaard af Fru Hjersing, ogsaa kaldet den rige Frue eller Kammerraadinden paa Høgholm. Det var en Nybyggergaard oppe paa Bakkerne, anlagt og opdreven af den afdøde Kammerraad og et af hans sidste Foretagender. Men Kammerraadinden indsaa snart, at det var et urentabelt Foretagende, og hun slog derfor til med Glæde, da Baronen meldte sig som Kjøber. Rigtignok havde han ingen Kjøbesum disponibel; men store halvaarlige Afbetalinger kunde han præstere, sagde han, og det var den rige Enke tilfreds med. Gaarden stod allerede i hundrede tusind Kroner, hun kunde ikke selv overkomme at drive den, da Høgholms Gaard og Gods gave hende nok at tage vare paa, og hun var derfor meget glad ved at faa den forpagtet bort, thi som andet end en Forpagtning betragtede Fruen ikke Kjøbet.

Den henrivende Udsigt fra Sandager brød den praktiske Kammerraadinde sig ikke om, hun vidste, at de lette Sandjorder fordrede svær Gjødning, og at Moserne og Kjærene mellem Bakkerne skulde kultiveres, hvis de skulde indbringe noget. Alt dette haabede hun nu, Baronen besørgede for hende, saa maatte han gjerne have Udsigten i Tilgift.

Hun følte godt, at det gamle, ærværdige Høgholm med sin historiske Fortid var et værdigere Opholdssted end den moderne Gaard paa Bakkerne, thi endnu havde den to af sine tre Fløje tilbage, og skjönt det store Gods forlængst var «slagtet», havde Gaarden dog endnu store Arealer af Enge og Marker, hvilke sidste i Almindelighed sattes i Klasse med Østjyllands bedste Hvedejord. Men Høgholm laa ogsaa saa fornemt dernede i de vidtstrakte Enge med de store Skove nær ved sig, og saavel Engene som Skovene havde «salig Kammerraaden» bragt til den højeste Kulturstand, i hvilken Enken ypperlig forstod at holde dem.

Ogsaa derfor blev den «fornemme Kammerraadinde» ved den store gamle Hovedgaard og lod Baronen muntre sig med Tilbyggergaarden.

Alt dette begreb v. Mehren godt, kun ikke hvad Baron Høgh egentlig vilde paa Egnen, han syntes, der var mange andre Steder, hvor han lige saa godt kunde have slaaet sig ned.

Tilsidst var Løjtnanten dog naiv nok til at lade sig tilfredsstille med den Forklaring, at kun Politik havde ført Baronen til Egnen. Den Folketingskreds, hvortil Omegnen hørte, var nemlig slet repræsenteret af en Husmand, der ikke var vel set af Vælgerne. Han tænkte slet ikke paa, at Fru Hjersing havde to Sønner, Aage og Ebbe, og Baron en Datter, den attenaarige Baronesse Leoni.

Mange Mennesker blive meget gamle uden nogen Sinde at faa Øje paa det mest iøjnefaldende og nærliggende.

Over hele Jylland var den for et Par Aar siden

afdøde Kammerraad Hjersing vel kjendt. Han havde begyndt Livet med tomme Hænder og endte det som en af Provinsens rigeste Godsejere udenfor de privilegeredes Kreds.

Han begyndte som Studehandler med et enkelt Kreatur ad Gangen; men snart dreve hans Røgttere dem i hele Flokke ned over Grænsen til Slesvig, som Sønderjylland den Gang altid kaldtes. Saa kom i halvtredserne de opadgaaende Priser paa Landejendommene, og nu købte og solgte Hjersing saa længe, at han, da Perioden var ude, ejede Høgholms Gaard og Gods. Han var fra en Pranger bleven en Herremand.

Havde han før været dristig, blev han nu forsigtig; som alle Jyder vidste han, at det ikke var nok at tjene Penge, man maatte ogsaa forstaa at bevare dem. Han opgav al Handel, sled og slæbte paa Gaarden i Forening med sin Hustru, den fattige Møllerdatter, endnu en halv Snes Aar og havde saa Høgholm omtrent kvit og frit. Undertiden kom den gamle Lyst til at prange dog atter over ham; men hun stoppede ham bestandig i Farten. Hun saa klart, at nu vare Tiderne ikke til at erhverve, men kun til at bevare.

Medens han tumlede med Folkene i Marken, styrede hun alt paa Gaarden med kraftig og sikker Haand, der var Orden og Arbejdsomhed over hele Linjen.

Ekstravagancen med Nybyggergaarden fandt den kloge Kone sig i, hun syntes, at de Penge kunde de gjerne ofre paa den Smule Plaser for Kammerraaden; en rig Mand, vidste hun, maatte have noget at more

sig med, og da han havde haft adskillig Morskab af en hel anden Art i sin Ungdom, var det jo bedre, at han nu morede sig med at bygge Huse end med at gantes med Pigerne.

Løjtnant v. Mehren og Aage havde siddet en Tid aldeles tavse. Paa en Gang sagde Aage:

«Ved De, at Ebbe kommer hjem i Dag for at blive her Pinsen over?»

«Naa gjør han det», svarede Løjtnanten adspredt, han ærgrede sig stadig over Baronens og de andre.

«Leoni udspurgte mig i Gaar derom.»

«Leoni? Er det hans Datter, Du omtaler saa fortrolig?»

Aage maatte smile over den gamle Kavalers Stædighed.

«Aa De ved jo godt, at Baronens i den sidste Tid kommer meget til Høgholm.»

«Ogsaa Baronessen?»

«Nej, hun tager jo aldrig ud.»

«Altsaa Datter og Fader alene,» sagde Løjtnanten, «han strejfer Herren hjælpe mig om med hende som en anden Probenrøjter!»

«Jeg holder ikke af, at De taler saaledes om Baronens og — Leoni,» føjede Aage nølende til.

Løjtnanten gjorde store Øjne, endelig faldt det ham ind: mon Baronens skulde have slaaet sig ned her for at fiske Arvingen til Høgholm?

«Det skal aldrig i Evighed ske!» raabte han og slog i Tangdiget, saa Grus og Sand fløj til alle Sider.

«Hvad nu?» spurgte Aage.

«Aa, jeg dumme Asen,» raabte Løjtnanten, »jeg har jo været blind som en Muldvarp!»

«I hvilken Henseende?» sagde Aage frittende.

«Det er for at bemægtige sig Høgholm, at han er kommen her til.»

«Bemægtige sig?»

«Ja naturligvis, Dig eller din Broder, Hvem af Jer, der nu er Arvingen.»

«Det er naturligvis Ebbe.»

»Løjtnanten svarede ikke, men vedblev at fægte med Stokken. «Det er en rask Hallunk!» mumlede han.

«Baronen giver aldrig sit Minde til en Mesalliance,» fortsatte Aage.

«Bah, den Karl er kapabel til alt!» forsikrede den anden. «Javist, Baronesse Leoni Adelejde Eufrosine Herskerinde paa Høgholm; det kunde han lide. Høgh Høgholm eller saadant noget Krims Krams. Jo der have vi det. Men Kammerraadinden er da for fornuftig til at gaa i den Rævesaks. Mesalliance! naar han kan nappe Høgholm! Bah, han gik min Salighed gjerne længere ned; men der skal aldrig blive Bukser af de Skind, min gode Hr. Baron!»

Aage saa op mod Sandager Gaard, der laa deroppe paa Bakkerne, hvid og skinnende. Hans Blik maa have røbet noget, der kun kan føles, ikke beskrives; thi Løjtnanten bed sig i sine Moustacher og mumlede:

«Hvad behager, skulde der dog være noget om det?»

«Hvilket?» spurgte Aage; men hans Blik undveg Løjtnantens.

Den gamle smækkede med Munden som et Barn, der har faaet et Stykke Brystsukker forkert i Munden, at synke det er umuligt, at spytte det ud højst kjede-

ligt. Han trippede nogle Gange frem og tilbage og huggede saavel Tertser som Kvarter med Stokken, medens han samtidig tilkastede sin Ven nogle højst inkvisitoriske Blikke. Omsider stillede han sig lige over for ham og brummede:

«Forelsket, min rare Dreng, forelsket i den smukke Leoni. Det har Du min Salighed ikke været mange Maaneder om.»

Aage blev noget forlegen; han traadte undvigende et Skridt til Siden og sagde:

«Men hvad er det dog, De siger?»

«Sandheden; min Ven. Naar en ung Mand bliver forfjamsket, naar man nævner en ung Piges Navn, har han krissemisset med hende.»

«Men jeg forsikrer Dem —»

«At Du slet ikke selv ved deraf, det er meget muligt, ja endog højst sandsynligt.»

«Hvad behager?»

«Da jeg første Gang blev forelsket, det var forresten, mellem os sagt, i en Prinsesse, vidste jeg Gud straffe mig heller intet deraf! Jeg følte mit Hjerte banke, hver Gang hun, naar jeg dansede med hende, sagde: «Lille Mehren, det maa De virkelig ikke.» Og dog var det Kjærlighed, det fik jeg at føle.»

«Paa hvilken Maade?»

«Ved at blive taget i Nakken og smidt ud, først af Allerhøjstsammes Naade, senere af hans Armé.»

Løjtnanten plirrede med Øjnene og nikkede op i Luften, som om der dér var et eller andet usynligt Væsen, der ved igjen at nikke til ham bekræftede Historien.

«Hun var jo en voksen Dame og De kun en

Dreng,» sagde Aage smilende over den gamle Fyrs kuriøse Fagter.

«Hvem har sagt Dig det?»

«De selv.»

«Naa ja — men ser Du, en forbistret tidlig udviklet Dreng, der havde et aabent Blik for det skønne.»

«De skønne, mener De nok.»

«Hvad behager?»

«De har jo ogsaa fortalt mig, at Prinsessen var alt andet end en Skjønhed.»

«Maa jeg bede Dig tale med Respekt om den høje kongelige Familie.»

«Herre Gud, nu ere de jo døde.»

«Derfor ligesuldt Respekt!» sagde Løjtnanten. «Men for at komme tilbage til din Prinsesse, Du er altsaa forelsket i Baronesse Leoni?»

«Aa, jeg synes godt om hende,» svarede Aage noget forceret, «hun er ret kjøn.»

«En glimrende Skjønhed! Naar Racerne parres, fremkommer det smukkeste Dyr. Aldeles det samme med Mennesket. Faderen er en ægte dansk Bulbider, Moderen derimod er sart og fin, og Leoni forener Forældrenes Modsætninger i sin lille dejlige Person. Men kom ikke der Aage og bid Skeer itu. Det kommer til at gaa Dig med Baronessen som mig med Prinsessen, vi blive refuserede.

Aage maalte sin gamle Ven med et fyrigt Blik.

«Det var den Gang,» sagde han, «nu ere alle Borgere Ligemænd.»

Hr. v. Mehren sprang op som en Viskelædersbold, havde en Hugorm bidt ham, kunde han ikke have gjort det hurtigere.

«Hvad behager?» raabte han «Socialist! Du Aage, Socialist!»

«Vær kun rolig,» sagde Aage, «jeg ved godt, at Kongen er over os alle, og at hans Datter kan jeg ikke faa, men enhver anden Pige i hele Landet kan jeg faa, naar hun vil, og» — tilføjede han smilende, — «naar jeg vil.»

«Han er gal,» raabte Løjtnanten og strakte bønfaldende Armene op imod Himlen, «splintrende, pinende gal! Han vil som alle de andre være Herre, ingen vil længer være Tjener. Men hvad har Du at være Herre over, min gode Aage?»

«Mig selv,» svarede Aage med Alvor.

Den gamle Fyr studsede. Var det en Bebrejdelse, en Haan, han slyngede ham lige i Ansigtet? Han fikserede sin unge Ven fra Siden med et par skarpe Blikke, men beroligede sig snart med, at Aage ikke havde villet fornærme ham.

«Saa Du vil være Herre over Dig selv,» brummede han. «Ikke saa galt; men maa jeg blot sige Dig, at det just er det sværeste af alt! Du vil ogsaa have en Vilje, hm, den har man ikke megen Brug for, i Reglen er den kun til Ulejlighed; men vær saa god, Du vil nok faa Kjærligheden at føle. — Ja jeg mener sku ikke den til Baronessen, men den til en stærk Vilje. Bah, forelsket i Leoni, jo det kan jo blive en artig Historie.»

Løjtnanten spankulerede afsted op mod Høgholm, idet han med sin Stok svippede Toppen af en Mængde smaa Planter, der forknytte tittede frem af Jorden. Aage slentrede tankefuld bagefter og syntes slet ikke at bemærke den andens Hærværk.

Stien slyngede sig ind mellem Markskjellene og et lille Vandløb, der fra Høgholms Borggrave førte Vandet ud over Engene ned til den store Mose, der laa Nord for Gaarden og bredte sig ned mod Havet og Halvøen med de gamle Borgruiner. Her i Engene skinnede Solen varmt, og den friske Havbrise mærkedes kun som en let Susen mellem det høje Græs. Hvor der var stille her oppe, og hvilken Duft af Planter og Blomster. Den varme, fugtige Luft syntes at virke beroligende paa Løjtnantens anspændte Nerver; Stokken suste ikke længere rundt mellem Urterne, hans Skridt bleve langsommere, og omsider kastede han sig ned i Græsset udbrydende:

«Ah, det gjør godt at hvile de gamle Lemmer!»

Han skrævede ud med Benene, trykkede Filthatten med Skovskadevingen ned over Øjnene og syntes at ville slaa sig til Ro.

Aage satte sig paa en Stente mellem Marken og Engen og sagde:

«Det var en mærkelig Paastand, De kom med før. Hvoraf slutter De, om jeg tør spørge, at jeg er forelsket i Baronesse Leoni?»

«Det er atter Sommer i Danmark!» brummede Løjtnanten.

«Skal det maaske værre Svar paa mit Spørgsmaal?» spurgte Aage.

«Fanden i Vold med dine Spørgsmaal! Har jeg ikke Lov til at have en Mening i saa Henseende?»

«Jo, men De maa støtte den paa noget.»

Løjtnanten betænkte sig et Øjeblik. Skulde han sige Aage, at han antog Baronen for en «Seelenverkäufer» — et af hans Yndlingsudtryk foruden Projekt-

mager — og at det derfor var sandsynligt, at han var kommen til Egnen alene for at fiske en rig Svigersøn? «Nej,» brummede han ved sig selv, «Drengen er for god til at sættes ind i en saa beskidt Tankegang, lad Vor Herre raade, jeg blander mig ikke i den Sag.»

«Hvor her er dejlig varmt,» sagde han højt, «saaledes at begrave sig selv og hele sin Tilværelse i det høje Græs, det er noget, jeg holder af, saa er man da saa længe fri for Kretis og Pletis uforskammede Kiggen i Kortene.

Aage forstod, at den gamle ikke vilde svare ham direkte, og han forsøgte derfor ad Omveie at faa ham til at rykke ud med Sproget.

«Ved De, at Baronens kommer til Høgholm i Dag?» spurgte han.

«Er det muligt!» for Løjtnanten op, «skal man nu heller ikke længer have sin Søndag i Fred! Hvad ondt have vi dog gjort, at den Herrens Straffedom skulde komme over os?»

Løjtnanten, der i mange Aar hver Søndag havde spist paa Høgholm, glemte rent, at han selv var Gjæst der, han sagde derfor uden videre «vi», og Aage maatte uvilkaarlig smile ad hans Jeremiader. Hans Moder havde jo dog Lov til at invitere, hvem hun vilde.

«Hvem er «vi»?» spurgte han drillende.

«Du og jeg, min Ven, og vi lade os ikke fortrænge af denne Hr. Baron, saadan en —»

«Men naar Mama inviterer ham?»

Løjtnanten for op: «Mama! Hvad Pokker gaar der nu af Dig, har Du faaet ind at være fin paa?»

Aage gottede sig, han havde ham nu, hvor han vilde have ham. Med forstilt Troskyldighed spurgte han:

«Baronesse Leoni siger altid Mama.»

«Der har vi Skandalen,» raabte v. Mehren og for op som en Akrobat, der gjør Rygspring. «Mama! Papa! Er Drengen ikke allerede fanget? Men de gjøre Nar af Dig, min Ven, det kan Du bande paa. Du er ikke Arvingen til Høgholm, lad først Ebbe komme hjem, saa —»

«Tror De?» spurgte Aage.

«Aa, jeg Asen, der ikke straks kunde begribe, hvorfor Baronens kommer her netop i Dag! Naturligvis fordi Ebbe ventes hjem! Ham er det, Baronens vil have fat i! Hvad Jomfru Stivnakke eller hendes katolske Mama siger, bryder han sig kun lidet om, han ved, hvad han vil, og hvad han trænger til.»

«De mener virkelig —?»

«At Du er forelsket, min Dreng, forelsket i Baronesse Leoni; men Du faar hende ikke. Ebbe, ser Du, Ebbe —»

«Men min Broder kjender jo slet ikke Baronens. Han har jo ikke været hjemme siden forrige Sommer, og Baronens flyttede jo først hertil i Oktober.»

«Men nu kommer han, og nu kommer de. Er det maaske ikke første Gang, de melde sig til Middag? Hvorfor netop i Dag? Jo Du kan tro, jeg kjender Kasanders Træskhed.»

Løjtnanten faldt hen i sine egne Tanker, medens Aage spekulerede paa alt det nye, der nu stormede ind paa ham. Elskede han virkelig Leoni, eller var det noget Snik Snak, den gamle havde fundet paa?

Solen skinnede saa varmt i Engen. Ogsaa han

lod sig glide ned i Græsset, hvor der var saa ensomt mellem de høje Vipper. Ubemærket og uforstyrret kunde han her tænke over det passerede. Det var jo Søndag Formiddag, paa Gaarden hvilede Arbejdet, og Kirken havde han slet ikke Lyst til at besøge i Dag. Ellers gik han hver Søndag derhen med sin Moder, men netop i Dag? Mon hun savnede ham? Hun havde i den senere Tid været saa besynderlig imod ham, ikke som ellers i mange Aar; der var kommen noget fremmed imellem dem. Var dette fremmede Leoni? Umuligt! Leoni havde jo kun været saa kort Tid paa Egnen, og Moderen kunde jo ikke vide, at han tænkte saa meget paa den fine fremmede Dame. Hvorpaa skulde hun ogsaa mærke det? Han passede jo, som han skulde, sin Gjerning i Marken og paa Gaarden, og Moderen, der havde saa travlt fra Morgen til Aften, hvorledes skulde hun faa Tid til at tænke paa andet end Gaardens Drift? Og dog var der noget i hendes Blik, noget i hendes Stemme, naar hun talte alene med ham, der ikke var som før. Skulde hun dog have opdaget, hvad han selv endnu ikke havde gjort sig rigtig klart? Vrøvlede Løjtnanten, eller vrøvlede han ikke? Han havde egentlig aldrig før tænkt over denne Sag.

Skolen var han sluppen igjennem med en kneben Præliminæreksamen; han sagde: «Gud ske Lov og Tak!» da han lukkede Bøgerne for sidste Gang, fik sit Testimonium for udmærket Opførsel og gode Kundskaber og skyndte sig fra den kjedelige Provinsbys kjedelige Latinskole ud til sine kjære Marker, ud til Stranden ved det aabne Hav, til Hestene og Køerne og alle de rare Mennesker, blandt hvilke han var

vokset op, som kjendte ham alle, og som han til Gjengjæld næsten betragtede som hørende til Familien. Beboerne paa Høgholms Jorder, de gamle Fæstere i Landsbyerne og paa Udflyttergaardene, Præsten, Doktoren og Skovrideren hørte jo allesammen med hertil, til hans Familie.

Men selv var han jo egentlig en fremmed. Hans Fader havde bragt ham som lille til Høgholm, og hun, han kaldte Moder, var slet ikke hans Moder, det vidste han godt, hans Broder havde fortalt ham det mange Gange, og da han en Dag som Dreng spurgte, om Ebbe havde Ret, svarede Moderen: «Du er min Plejesøn, Aage, men i alle Maader mit Hjerte lige saa nær som Ebbe.» Det var dog underligt, at han aldrig før rigtig havde tænkt over dette.

Var det nu ogsaa Leonis Skyld, at han saaledes var kommen til at gruble over Familieskabet. Han kunde slet ikke finde ud af sine Følelser, jo dybere han tænkte, jo uklarere blev hans Forstand. Hvorfor skulde han bryde sit Hoved med at spekulere paa noget, han dog ingen rigtig Besked vidste om? Løjtnanten kunde maaske hjælpe ham med at klare Begreberne; men han sov nu trygt; Solvarmen og Engduften havde hyllet ham i deres bløde Favntag og gave ham nu Revanche for den gennemvaaede Nat. Aage vilde ikke tænke, han vilde drømme, vilde atter se hende med det straalende Blik, hende, som han — nu gik det mere og mere op for ham, — havde tænkt saa meget paa i den sidste Tid. Saa lukkede han da sine Øjne, og nu saa han hende tydelig for sig komme ridende gennem Skoven, saaledes som han havde set hende første Gang, da hun sidste Vinter overraskede

ham, medens han ledede Skovhuggerarbejdet. En stor Bøg i Højskoven skulde fældes, da saa han alle Folkene standse og vende Hovederne til samme Side og derpaa maabende tage Kasketterne af. Han saa ogsaa derhen, og paa Stien mellem de høje Sne-driver sad hun rank og knejsende paa Hesten. Den violette med Pelsværk forede og kantede Trøje sluttede stramt om hendes fyldige Bryst og smalle Midje. Paa Hovedet havde hun en Baret af samme Farve og med samme Udstyrelse som Trøjen, og under det korte, mørke Fløjelsskjørt tittede et Par smaa Fødder i høje Ridestøvler lidt udfordrende frem. Hun var meget smuk, syntes han, og han blev derfor varm i Kinderne, da hun spurgte: «Kan man ride forbi uden at risikere Livet?»

Han svarede hende vist slet ikke, men lod Tovet, hvormed Arbejdsmændene skulde hale det gennem-skaarne Træ om, kaste til Siden, selv vilde han have fjernet en Trærytter, der var stillet midt paa Stien; men hun gav sin Hest et Smæk med Pisken, strammede Tøjlerne, og da Dyret rejste sig paa Bagbenene, gav hun det med et lydeligt: Hopla! endnu et Smæk, slappede Tøjlerne og satte med et Spring over Hindringen. Selv var han en god Rytter, og han vidste derfor, at man skal sidde fast i Sadlen for at faa Hesten til at springe fra Stedet, og for hende gik det som en Leg. Han havde først rigtig besindtet sig, da hun allerede var langt borte, og indsaa nu, at han havde baaret sig kejtet ad. Og dog elskede han dette Møde, som han bestandig tænkte paa, og nu saa han tydeligere end nogen Sinde det straalende Blik, der

strejfede hans, da hun med sit: Hopla! satte hen over Træbukken.

Og saa var der Ballet hos Doktorens nogle Maaneder senere. Hun saa rigtignok ganske anderledes ud end Doktorens Pigebørn, og hvor hun dansede! Den Aften havde han faaet Munden paa Gled; han fortalte hende om alt, hvad han havde oplevet i Skolen, om Hjemmet, Moderen og Broderen, og hun havde hørt til med synlig Interesse.

Den Aften vare de blevne Venner, syntes han.

Saa saas de ofte senere. Altid var der noget at bestille i Markerne op mod Sandager Gaard; han saa altid derhen, om der ikke skulde være et Glimt at opfange af hende, og det lykkedes ham næsten bestandig. Snart kom hun ridende, snart spaserende og altid kun ledsaget af den store Ulmerdog «Herkules», da Moderen, en udenlandsk Dame, bestandig holdt sig inde, og Faderen i den korte Tid, de havde været paa Egnen, stadig fartede omkring paa Visitter og til Møder.

Saa spaserede de sammen op til Klinteskoven eller ud til Vesterskoven, hvor Skovrideren boede. Vare de til Hest, gik Turen som oftest ud til de gamle Ruiner.

Hun viste ham aldrig nogen Fortrolighed, kolde og afmaalte vare hendes Spørgsmaal og Svar; men hun var ligefrem imod ham og behandlede ham egentlig nærmest som en nær Slægtning.

Han var den eneste, hun færdedes med, og dog kunde han ikke rose sig af nogen som helst Fortrolighed, intet Ord, intet Blik eller Smil tydede paa, at hun interesserede sig mere for ham end for enhver

som helst anden, og dog syntes han — ja hvad var det egentlig?

Jo hun talte mere ligefrem med ham end med nogen anden, det forskende Blik og det kolde Smil, der vare ejendommelige for hende, vege dog en Gang imellem Pladsen for en varmende Solstraale, der traf ham inderst inde. Naar hendes mørke Øjne straaledesaaledes, syntes han, at det kun var ham, hun saasaaledes paa.

Og undertiden var det, som om hun greb hans Tanke, før han fik den udtalt.

«Hvem synes De bedst om af Doktorens to Døtre?» havde hun en Gang spurgt og straks efter selv svaret: «Naturligvis synes De slet ikke om nogen af dem, de ere jo begge lige ubetydelige!»

Se det var netop, hvad han selv havde tænkt. En anden Gang havde hun, da de rede sammen, holdt Hesten an oppe paa Kirkebakken, idet hun med et ejendommeligt Tonefald, der fik hans Hjerte til at banke, havde sagt:

«Hvor Sandager ligger kjedelig skinnende derovre og Høgholm fornemt tilbagetrukket hist nede.»

Han havde tidligere bestandig syntes det modsatte, men ligesom hun havde sagt det, maatte han sige ja og syntes nu, at saaledes havde han i Grunden altid tænkt.

Paa denne Maade vedblev Aage at reflektere, men lige uklar blev hans Bedømmelse af den foreliggende Situation. At hun slet ikke tænkte paa ham var højst rimeligt, men tænkte han paa hende — saadan rigtig.

Et lille Insekt krøb adræt op ad et stort Græs-

straa, han havde længe set paa det og tænkt over, hvor det vilde hen. Nu var det deroppe, helt oppe paa det øverste, det kunde ikke komme højere; men det var rigtignok ogsaa saa højt oppe som intet andet Insekt i hele Engen. En frisk Luftning fra Havet strøg kølende hen over Draget, de højeste Græsstraa bøjede sig og svejede hid og did, og da det Græsstraa, han saa længe havde set paa, atter stod rankt og stift, var det lille Insekt forsvundet.

«Det er bleven søsygt», tænkte Aage, «hvorfor blev det ikke nede i Engen, hvor det hørte hjemme?»

Et hedt Aandepust bølgede paa en Gang gjennem det høje Græs lige ned i Ansigtet paa ham, og et Par store, melankolske Øjne fæstede sig paa hans. Det var Herkules, der med Tungen ud af Halsen pustende stod over ham.

Herkules her, saa maatte hun jo være med! Og ganske rigtig, denne lette, melodiske Fløjten henne fra Stenten, hvormed hun kaldte Hunden til sig, var hendes. Herkules saa et Øjeblik op, dens brede Snude strøg hen over Aages udstrakte Haand, og saa satte den afsted i hurtigt Løb og forsvandt som den var kommen, ubemærket af Løjtnanten.

Aage sprang op, derhenne stod hun og saa ned mod Stranden. Hun skyggede med Parasollen for Hovedet og den ene Skulder, fra den anden hang det lette Sommershavl ned over den skotsktærnede Kjole, der klædte hende saa henrivende. Saa smuk syntes han, han endnu aldrig havde set hende. Hun drejede langsomt Hovedet om for at se, om Hunden lystrede hendes Kalden, og saa med Forbavselse Aage staa ikke ti Skridt derfra.

«Kommer De nede fra Mosekonens Bryggers?»
spurgte hun og en let Rødme steg op i Kinderne.

Aage saa noget betuttet ud.

«Men saa svar dog, Menneske!» raabte hun utaalmodig og hamrede med Parasolskaftet mod Stenten.
«Er De kommen op fra Jorden eller falden ned fra Himlen?»

«Fra Græsset,» svarede Aage.

«Aa, De har sovet til Middag, og det under Kirketiden; hvad vil Deres Moder sige til denne Forsyndelse mod Vor Herre og Provst Petersen?»

«Jeg er dog vel min egen Herre,» sagde Aage lidt mut.

«Ja om Søndagen, og saa er De saa inderlig kjed af Dagen og Dem selv, at De lægger Dem til at sove midt paa Formiddagen. Hvor Dagen maa falde Dem lang.»

«Jeg har ikke sovet», protesterede Aage, han følte Brodden i hendes Ord.

«Ah, maaske filosoferet da?»

«Netop.»

«Nej nu falder Himlen ned, De Filosof? Ha, ha, ha!»

«Himlen staar saamænd nok,» sagde Aage og saa op, som om han vilde undersøge dens Soliditet.

«Og hvad har De saa tænkt paa, min Hr. Filosof?»

«Paa Dem,» svarede han ligefrem.

Det gav et lille Sæt i hende, hun lagde Parasollen tilbage over Skulderen, trak Shavlet op om Halsen og sagde langsomt og prøvende:

«Virkelig, paa mig?»

Blodet skød op i Kinderne paa Aage, det gik op for ham, at han havde været meget dristig.

«Ja, paa Dem,» stammede han forlegen og slog Øjnene ned, «paa Dem og saa — paa Høgholm.»

Leoni nød nogle Øjeblikke sin Triumf, det var tydeligt, at hun var Sejerherre, hans usikre Blik fortalte om hans Underkastelse.

«Høgholm og mig? Det var en mærkelig Kombination.»

«Deres egen Idé», sagde han, endnu stadig forvirret.

«Nu forstaar jeg Dem slet ikke.»

«Jo erindrer De ikke, at De forleden Dag sagde, at der atter burde sættes et Spir paa Høgholm, det vilde klæde Gaarden og —»

«Nu?»

«Ja det har netop ogsaa været min Tanke i mange Aar.»

«Nej virkelig», sagde Leoni drillende.

«Ja virkelig! Og saa tænkte jeg paa —»

«Mig og Spiret; ja, men tal De med Deres Moder derom, det er meget bedre.»

Leoni lo hjertelig, hun var i Dag i et glimrende Humør. Hun tænkte paa Sommeren og al den ubundne Frihed, den vilde bringe hende og Herkules; nu skulde der ordenlig strejfses om baade til Hest og til Fods.

En temmelig iørefaldende Snorken tilkjendegav pludselig Hr. v. Mehrens Tilstedeværelse.

«Han her!» udbrød hun forskrækket.

«Ja, han er falden i Søvn.»

«Og De var i Færd med at gjøre ham Selskab?»

«Paa ingen Maade.»

«Tilstaa De nu blot Sandheden, det er jo almindelig Skik her paa Egnen at sove Søndagen hen.»

Den kolde, rolige Overlegenhed beherskede atter Leoni, og Aage bestræbte sig forgjæves for at frigjøre sig for dens Indflydelse.

«Jeg forsikrer Dem, jeg sov ikke.»

«Men døsede dog Tiden bort i saa slet Selskab.»

Hendes Underlæbe skød sig foragtelig frem, idet hun sænkede Parasolspidsen ned mod Løjtnantens skinnende Næse.

«Han er saa ensom og forladt, derfor er han min Ven.»

Hun havde drejet sig om for at gaa, men standsede nu pludselig ved Lyden af denne melodiske Stemme, der saa fordringsløst og beskedent forklarede Venskabet mellem den gamle og den unge. Hun begreb, at det var et smukt Venskab fra den unges Side.

«Jeg forstaar mig ikke derpaa,» sagde hun noget usikkert, «det er Papa, der siger — men undskyld at jeg har forstyrret Dem.»

Hun gik med hastige Skridt ned over Engen; men i et Par Spring var Aage atter ved hendes Side.

«De maa ikke være vred paa Løjtnanten,» sagde han undskyldende, «Verden har været ond imod ham, og nu er han ond igjen.»

«Gud bevares, han er mig fuldstændig ligegyldig.»

Der var noget forceret i Tonefaldet, der gav Aage Mod.

«En gammel, ulykkelig Mand kan ikke være Dem ligegyldig, Baronesse.»

Hendes Blik strejfedes spørgende eller snarere søgende hans, hun saa kun den ærligste Oprigtighed i disse friske Øjne, i dette varmhjertede Smil.

«Men jeg kjender ham jo slet ikke,» svarede hun halvt undskyldende.

«Det er jo netop Ulykken — for ham,» tilføjede Aage hurtig, da han troede at opdage en mørk Sky, der atter skulde til at lejre sig paa hendes Pande.

Han vedblev at tale den gamle Særlings Sag: Naar man blot kom ham lidt i Møde, blot viste ham den mindste Smule Opmærksomhed, blev han glad som et Barn, der faar en Sukkerkringle. Hun hørte opmærksomt efter, nu og da støttende sig til hans Skulder, naar en af de mange smaa Grøfter, af hvilke Engen var gennemkrydset, skulde passeres. Aage følte denne Berøring som Udladning af Elektrisitet, og en ubeskrivelig, varmende Fornemmelse gennemstrømmede ham samtidig fra Hoved til Fod. Han ønskede, at der endnu var hundrede Grøfter mellem dem og Gaarden, eller at hun vilde vedblive hele Dagen at gaa rundt med ham i Engene.

Men Leoni havde faaet Øje paa noget blankt, der skinnede i Solen under nogle Elmetræer nede ved Borggraven. Hun fik Lyst til at gaa derned for at se, hvad det var.

Aage vidste det godt. Det var et Stykke Tømmer, Folkene havde kastet over Graven fra Vedhugget til Elmetræerne paa den anden Side. Om Dagen smuttede de, der vare i Marken, og som vilde først til Grødfadet, over, naar Middagsklokken kaldte dem hjem. De sparede herved den store Omvej til Ladegaarden og derfra igjen til Borggaarden, i hvis store Kjælder Mad-

stuen og Pigernes Kamre fandtes. De, der vilde ud om Natten for at se, hvorledes Pigerne oppe i Byen havde det, listede ogsaa over Planken, og de unge Karle, der vare Kjærester med Pigerne paa Gaarden — lige ned til den syttenaarige Tøs havde de hver sin — smuttede ad samme Vej ubemærkede ind i Borggaarden.

En hel Sti, en Syndens Vej, var paa denne Maade traadt ud, og Aar for Aar blev den bredere; thi med den politiske Frihed var ogsaa den personlige Frihed fremstaaet som en Fordring paa ugenert at have alt det Kjæresteri, man havde Lyst til.

Pigerne lagde endnu lidt Skjul paa deres Usædelighed; men Karlene fordrede som en Ret Lov til at have en Kjæreste, der sammen med Tobak og bayersk Øl saavel paa Herregaarden som hos Gaardmændene saa at sige hørte med til Fæstevilkaarene, og ingen Husbond eller Madmoder kunde ustraffet gjøre dem denne Ret stridig.

Fru Hjersing vilde dog ikke vide noget af denne Ugudelighed paa Høgholm, hun gav højere Løn og bedre Kost end noget andet Sted; men saa maatte Folkene ogsaa være skikkelige, ingen uvedkommende komme til Gaarden og heller ingen forlade den om Natten. Der blev sat en Vægter paa Post ved Broen, han skulde ogsaa se efter Ild og Lys og have Sprøjten parat, og nu færdedes der om Natten kun undtagelsesvis et Menneske mellem Ladegaarden og Borggaarden; thi samtidig med at «den forbandede Vægter» var bleven posteret, var Planken bleven kastet over Graven omme bag Huggehuset og det store Vedkast med

Favnebrændet og Risbunkerne, og her kom Fruen aldrig.

«Hvor vil De hen?» spurgte Aage, da Leoni nærmede sig Planken.

«Der over!»

«Der over! Men der er jo intet Rækværk.»

«Netop derfor.»

«Men dersom De nu falder i Graven?»

Hun saa udfordrende paa ham.

«Jeg vil derover,» sagde hun bestemt, «min Gud, jeg kan da ikke blive ved at hoppe over alle disse Grøfter! Desuden er jeg træt, og Varmen generer her nede i Engen.»

Hun kastede Shavlet over Armen og gik ned mod Planken.

«Hvor Gaarden tager sig malerisk ud her fra,» sagde hun pludselig og standsede. «Se hvor romantisk det lille Stykke Ringmur ligger dér og kigger fornemt herud til os mellem Kastanietræerne, det fortæller om svundne Aarhundreder, om Adelens Magt og Rigdom. Altsammen nu kun Historie. Der er noget uberørt ved dette Parti her, noget der maner saavel Digteren som Maleren til at fortælle.»

Hun havde fordybet sig i Beskuelsen af den gamle Grav, hvori den røde Ringmur spejlede sig, af de mægtige Træer, der ludede ud over Vandet, og af Sidefløjens takkede Gavl, der ragede højt op og kronedes foroven af en Storkerede.

Hun vedblev at stirre paa Billedet, medens hendes Arm atter uvilkaarlig lagde sig paa Aages Skulder.

Han stod saa stille som en Mus og vovede næppe at drage Aande.

«Har De aldrig været her før?» spurgte hun sagte.
«Hundrede Gange», svarede han.

«Har den ejendommelige Skjønhed, der hviler over dette Parti af den gamle Gaard, da ikke slaaet Dem? Har De ikke følt, at her har Tiden levnet et Stykke Middelalder, der ikke maa forstyrres?»

«Som Dreng sad jeg ofte hernede; da var der ingen Planke kastet over her, og intet forstyrrede Stedets absolute Ensomhed.»

«Og nu?» spurgte hun.

«Nu kommer jeg her sjeldnere — næsten aldrig.»

«Denne Planke virker forstyrrende i Billedet.»

«Jeg har selv tænkt det samme; men jeg vil ikke berøve Folkene den,» sagde han nølende.

Hun saa op, slap Taget om hans Skulder og traadte lidt tilbage.

«Hvad benyttes den da til?»

«Folkene skyde Gjenvej over den, naar de komme hjem fra Marken.»

«Og denne Magelighed vil De ikke forstyrre?»

«Moder kan vist ikke lide det, og derfor lader jeg, som jeg slet ikke ser eller har set Planken. Lad os derfor gaa tilbage over Engen, Baronesse.»

«For mulig at snuble over den slumrende Pylades? Nej Tak! Desuden ere vi udsatte for Observationer, Engen ligger lavt, Kirkebakken, Landevejen og Sandager Gaard højt, saa De indser, min Hr. Ridder —»

«Men hvem skulde dog observere os fra disse højtliggende Punkter?» spurgte Aage med oprigtig Forundring.

Leoni saa paa ham med et velvilligt Smil, han var saa indtagende i sin Umiddelbarhed.

«Fra Gaarden min Mama og Papa! Fra Kirken —»

«Naturligvis min Mama!» raabte han leende. «Ak Du gode Gud, hun tænker vist paa alt andet i Verden end paa os to! Men fra Landevejen,» fortsatte han eftertænksomt, «fra Landevejen?»

«Kommer Deres Hr. Broder ikke hjem i Dag?» spurgte hun.

Aage saa forbavset paa Baronessen.

«Men min Gud! Hvad kommer dog Ebbe os to ved?»

Der var en saadan Friskhed og Ligefremhed over dette Udraab, at Leoni ikke kunde tilbageholde et Smil.

«De er et stort Barn!» sagde hun, «et rigtig stort Barn! Nej, Deres Broder kommer mig ikke ved; men netop derfor vil jeg ikke møde ham sammen med Dem. Det er tidsnok, naar Papa i Eftermiddag præsenterer ham for mig.»

«Jeg er aldrig bleven præsenteret for Dem, Baronesse.»

«Nej, for De har besørget det selv.»

Hun gik ned mod Planken.

«Det er altsaa deres Alvor, at De vil over denne Planke?»

«Naar jeg er kommen over, henter De nok Papir og Blyant; jeg vil tegne Gaarden, den lille Stump Ringmur og de gamle Træer.»

«Maa jeg gaa foran, Baronesse?»

«Hvorfor?»

«Saa støtter De Dem til min Stok, jeg tager den under Armene, saaledes, og De holder fast.»

Hun svarede ikke, skød nogle Grene, der dækkede over Planken, til Side og traadte ud paa det glatlidte, halvraadne Træ.

Et Øjeblik betænkte hun sig, men svøbte saa Shavlet fast om Livet, skød Brystet frem og gik dristig ud over det grønlige, stillestaaende Vand. En Humlebi summede hen over Vandfladen, ellers var alt stille.

Aage fulgte umiddelbart efter hende, og Herkules sluttede Truppen.

Midt paa Planken vaklede Leoni og ligesom greb for sig.

«Se ikke ned, se ud til Enden af Planken!» raabte Aage.

Hun hævede Hovedet, men slog samtidig op i Luften med begge Armene. Allerede betegnede en stor Heldning til højre den Side, til hvilken hun vilde falde, da Aage med den ene Arm greb hende om Livet, bøjede sig frem og løftede hende op med den anden, saa at hun kom til at hvile paa begge hans Arme. Et Øjeblik vaklede ogsaa han, og Herkules puffede oven i Kjøbet til ham; men han sparkede bag ud, og den store Ulmerdog plumpede i Vandet. Selv fik han atter Ligevægten og bar rolig og sikkert den kostbare Byrde over den gamle Voldgrav.

«Saa nu er den Forskrækkelse forbi!» sagde han med bankende Hjerte, da han varsomt satte Leoni ned ved Foden af Ringmuren.

«Tusind Tak!» sagde hun forvirret. «Men tror De jeg vilde være falden?»

«Utvivlsomt,» svarede en fremmed Stemme oppe fra Muren.

Leoni og Aage saa lige forbavsede derop.

Paa Ringmuren stod Ebbe og fikserede dem begge skarpt gennem sin Pincenez.

II.

Paa Høgholm havde man travlt med at faa alt det gamle Sølvtøj frem, det havde ikke været brugt i mange Aar; men da Baronen kom, vilde Fru Hjersing dog vise, at hun ogsaa kunde dække et Bord.

For at give Middagen fornødent Relief havde hun inviteret Provsten, Doktoren og Skovrideren med. Hr. v. Mehren mødte selvbuden, som han havde gjort i saa mange Aar.

Det var det største Selskab, Kammerraadinden havde givet siden salig Kammerraadens Dage; hun holdt sig i det hele meget tilbage, dels fordi hun havde nok at tage vare, dels ogsaa fordi Selskabelighed aldrig havde faldet i hendes Smag. Alene med sine Sønner og Løjtnanten havde hun tilbragt sin Søndag Eftermiddag. Drengene vare nemlig hver Søndag hjemme, da der kun var en lille halv Mil til Stationen og derfra kun tre Mil til Byen, hvor de vare i Pension. Hun mente at de begge havde godt af at komme hjem i Stedet for at drive om derinde paa Fridagen.

Disse Middage om Søndagen havde været Løjtnantens Trøst og Glæde hele Ugen igjennem. Han vidste, at den Flaske Rødvin, han og Kammerraaden i sin Tid delte med hinanden, nu var hans alene, og saa glædede han sig ogsaa til at være sammen med Aage, der altid havde været hans specielle Yndling.

Ebbe havde han aldrig rigtig syntes om, og da han var bleven en stor Dreng og gjorde Fordring paa Faderens Rettigheder, ogsaa med Hensyn til Vinflasken, fandt v. Mehren denne Fordring ligefrem uforskammet.

Nu i de sidste Aar var alt bleven godt igjen.

Drengene havde taget Afsked med Skolen; Ebbe studerede i Kjøbenhavn og bærede kun sjelden Høgholm med sit Besøg; Aage var Moderen behjælpelig med at bestyre Gaarden og var lige saa beskeden, som da han endnu var Dreng, han nøjedes med et Glas Vand og lod Løjtnanten have Flasken for sig alene.

Skjønt Fru Hjersing kun saa og talte med Løjtnanten denne ene Gang om Ugen, havde han dog en vis Indflydelse paa Høgholm. Det Venskab, der havde forbundet ham med Kammerraaden, hans store Venskab, ja næsten Kammeratskab, med Drengene, hans uegennyttige og noble Karakter, alt dette tiltalte Kammerraadinden. Hun saa i ham en oprigtig og paalidelig Ven, og hans Mening havde stor Vægt hos hende.

Hun stod i sit Arbejdsværelse, hvis Vinduer vendte ud imod Broen og Ladegaarden, og spejdede efter sine fremmede, da hun saa Løjtnanten vel friseret, børstet og pudset komme spankulerende over Broen. Hun vinkede ham op i Arbejdsværelset.

Hr. v. Mehren havde faaet den blaa Kjole paa, og ved Hjælp af Krøllejernet var Hanekammen nok saa koket anbragt over det højre Øje; det var tydeligt nok, at han havde gjort stort Toilette.

«Nu maa De ikke være for slem mod Baronен,» sagde Fru Hjersing, «vi kjende ham jo egentlig ikke, og alt, hvad De siger om ham, er dog kun løse Formodninger, ikke sandt?»

«Tro mig Frue,» svarede den gamle Kavalier med et galant Buk, «jeg tager ikke fejl, han er en Projektmager og Lykkeridder, der er kommen hertil paa Geschäftens Vegne.»

«De har sagt det før, kjære v. Mehren, men bevis det.»

«Ligesom Jordens Skygge siger mig, at Jorden er rund, saaledes siger mig ogsaa den Skygge, Baronens kaster overalt, hvor han færdes, at han er en Projektmager, der forsøger sin Lykke saavel paa den ene som paa den anden Maade.»

«Nu, Tiden vil vise det,» svarede Fruen eftertænksom. «De ved, jeg har stor Tillid til Deres Dom over Mennesker; men De kan jo tage fejl. I alle Tilfælde er han i Dag første Gang i mit Hus, og jeg ønsker, at De stadig husker derpaa.»

«Jeg haaber ikke, jeg nogen Sinde har været uhøflig her hos Dem,» sagde v. Mehren lidt stødt.

«Undertiden meget oprigtig, og det er ofte det samme som at være uhøflig,» svarede Fruen.

Løjtnanten snoede sit Overskæg og saa helt betuttet ud.

«Naa, naa! det er jo kun, fordi De er min gode Ven, at jeg taler saa oprigtig med Dem,» skyndte Fru Hjersing sig at tilføje. «De og Provst Petersen ere mine eneste Venner og Raadgivere, han i alle juridiske Sager, De i mere almenmenneskelig Retning, som f. Ex. her, hvor det gjælder om at komme paa det rene med, hvad Baronens egentlig vil her paa Egnen.»

Løjtnanten følte sig uhyre smigret, saa fortrolig havde Kammerraadinden endnu aldrig talt til ham.

«Han vil være Folketingsmand,» sagde han, «og bilder sig ind, at vi her ude ere naive nok til, fordi en Baron stiller sig, straks allesammen at løbe som Narre!»

«Tror De, det er hans eneste Grund til at søge herud?» fortsatte Fruen.

«At kunne købe en stor Gaard uden Penge er jo ogsaa en ganske god Grund.»

«I denne Tid, da al Soliditet er ophørt, kunde han formodentlig ogsaa have købt andre Steder.»

«Maaske,» svarede Løjtnanten; men det er ikke alle Steder, at Høgholm ligger bag Sandager Gaard.»

Fru Hjersing saa forskende paa den gamle.

«Er der noget om de Rygter, der ere i Omløb her paa Egnen?»

«Hvilke Rygter?»

«Man siger, at Aage og den unge Dame deroppe — hvad er det nu hun hedder —?»

«Leoni.»

«Naa ja, Leoni. Man siger, at de daglig omgaas, spasere og ride sammen.»

«Overdrivelser!» sagde Løjtnanten. «Fordi han en Gang imellem har talt med hende, laves der straks Historier.»

Løjtnanten kjendte Sandheden; men han vilde have anset det for sort Forræderi, om han havde røbet Aages Hemmelighed.

«Hvor opstaa dog saadanne Rygter?» sagde Fruen frittende.

«I Luften, i Havet, ude paa Engen, inde i Skoven! Den ene siger: «jeg synes,» den anden: «jeg tænker,» og saa er Rygtet lavet. Forøvrigt have vi jo her en, der nok skal besørge det baade lavet og bragt videre.»

«De mener?» frittende Fruen vedblivende.

«Ih, Doktorinden naturligvis! Hun ser med skjæve Øjne til denne lille Baronesse, der saa Pokkers

uventet dumpede ned midt imellem Deres Sønner og hendes Døtre. Jo, jo, hun er min Tro i Havsnød!»

Fru Hjersing havde aabenbart faaet at vide, hvad hun vilde; thi hun vendte sig raskt mod Vinduet og sagde:

«Der kommer Ebbe over Gaarden, gaa ud og hils paa ham, kjære Løjtnant Mehren.»

Middagen var forbi, og man havde spredt sig i Værelserne; der var nok af dem paa Høgholm. I den store Sal nærmest Spisestuen skinnede det blankt polerede Kaffetøj. Fruen skænkede selv Kaffen, og en gammel Pige bar den om, et Uvæsen som en Tjener kjendte man nemlig ikke til der paa Gaarden. Til Trods for det rigelige Foraarslys udenfor og Vinduerne i begge Længdevæggene — Salen vendte ud saavel mod Borggaarden som mod Haven — var der dog dunkelt i det store Værelse; thi de favnetykke Mure hindrede Solstraalerne i at komme synderlig indenfor Vindusfordybningerne, og de mørke Tapeter og Egetræs Bjælkeloftet hjalp ikke til at live op.

«Dette Værelse benytter De vel som Spisesal, naar De ikke som i Dag samler en lille Kreds en familie?» sagde Baron Høgh til Kammerraadinden. «Den Halvdunkelhed, der hersker her, er som skabt til at spise i. Da Frederik den syvende havde faaet nok af Udsigten fra Skodsborg, lod han sig bygge en Spisesal, hvor Vinduerne sade højt oppe under Loftet.»

«Var det for at blive fri for Udsigten til Skovene og Sundet?»

«Netop, Fru Kammerraadinde, man spiser bedst afspærret fra Omgivelserne. Derfor ere vore gamle Herregaarde saa superbe, man ligesom føler den tykke Mur, der er mellem os og dem derude.»

«Mener De Fru Blache og hendes Døtre?» spurgte Løjtnanten, hvis Næse efter den rigelige Middag lyste som et Fyrtaarn.

«Fru Blache?» sagde Baron en adspredt.

«Ja, hun spaserer dernede i Haven med sine to Pigebørn.»

«Fru Blache hører jo med til Selskabet,» sagde Baron en tvungent.

Løjtnanten havde ondt ved at holde sig i Skindet; naar han havde faaet noget at drikke, var han dobbelt saa paastaelig som ellers, og i Dag var han ligefrem bleven udfordret. Baron en lod, som om han slet ikke bemærkede ham, og Ebbe viste en fornem Tilbageholdenhed, som om de først for nylig havde gjort hinandens Bekjendtskab.

«To Alen af et Stykke,» brummede Løjtnanten, der havde faaet et advarende Blik fra Fru Hjersing. «Baron en og Ebbe ere lige uforskammede begge to!»

Han søgte ind i Dagligstuen for at hvile sig lidt og for om muligt at faa Bugt med sin Harmen.

Baron en derimod vedblev at konversere Kammeraadinden og var lutter Smil og Opmærksomhed.

I det lille Taarnværelse, hvorfra en Stentrappe førte ned til Haven, sad Leoni tilligemed Aage og Ebbe.

«De tog Dem fortræffelig ud, Baronesse, som den i Luften frit svævende Atalante,» sagde Ebbe. «Min Broder var forresten et udmærket Stativ.»

«Hvem er Atalante?» spurgte Leoni.

«En Skjønhed, som hører med til enhver Artisttrup. Den skønneste — der er nemlig i Reglen flere skønne ved Selskabet — spændes fast i en Maskine, der behændig skjules for Tilskuerne, — hun lukker Øjnene, lægger koket det ene Ben — naa om Forladelse — den ene Fod over den anden og svæver saa horisontalt i tre Alens Afstand fra Gulvet og kun støttende sin ene Albu paa Spidsen af et Jernstativ. Det hele er, som sagt, Øjenforblændelse; men — det tager sig godt ud.»

«Og Publikum klapper i Reglen voldsomt,» bemærkede Aage.

«Som ad al Humbug,» tilføjede Ebbe.

«Var det derfor, at Du i Dag undlod at følge Publikums sædvanlige Maner?» spurgte Aage.

«Min Gud, gav jeg ikke mit Bifald tilkjende?» sagde Ebbe henvendt til Leoni.

«Jo, jeg tror nok, De raabte bravo; forresten temmelig uforskammet af Dem.»

«Jeg kunde jo ikke ane, at det var Baronesse Høgh, der svævede saa graciøst over Andemaden. Jeg antog Dem for Anna.»

«Hvem er Anna?» spurgte Leoni hurtig.

«Skovrider Prahls Søsterdatter; hun skal være kommen her til Egnen i Sommer, ved jeg af Moders Breve, hun skal tilmed være ung og smuk; var min Fejltagelse saa ikke tilgivelig?»

«Men De vidste vel ogsaa, at jeg var kommen til Egnen, hvorfor kunde De saa ikke lige saa godt antage, at det var mig?»

Noget tilsløret, der undertiden kom over Ebbes Øjne, naar han vilde behage eller bedrage, skjulte

ogsaa nu Begjæret i hans Blik. Han tog sig sammen og sagde henvendt til Broderen:

«At Aage var bleven intim med Pigebarnet i Skovridergaarden, kunde jeg tænke mig; men at han var bleven saa intim med Baronesse Høgh, kunde aldrig falde mig ind.»

«Hvor intim?» spurgte Aage udfordrende.

«Saa intim, at Du turde bære Baronessen over Planken.»

«Jeg skulde maaske hellere have ladet Baronessen falde i Vandet?»

Broderen maalte den anden med et Par just ikke synderlig venlige Blikke.

«Det var min Skyld det hele,» forsikrede Leoni halvt forskrækket, «det er kun kjedeligt, at De fik det at se.»

«Undertiden har man Held med sig,» sagde Ebbe og bukkede galant. «Da jeg kom i Formiddag, var Moder i Kirke, jeg gik rundt for at se, hvorledes man havde behandlet Høgholm i min Fraværelse» — Blodet skød op i Aages Kinder — «eftersaa alt, selvfølgelig ogsaa Huggehuset og Vedkastet, saa kom jeg til Planken —»

«Du troede vel ikke, der var slidt paa den i det sidste Aarstid?» sagde Aage.

Ebbe kneb Øjnene sammen under Pincenez'en, det var umuligt at sige, om han saa paa Aage eller gennem Døraabningen ud i Haven. Han havde forstaaet Hentydningen og overvejede, om han skulde hævne sig. Omsider sagde han langsomt og med let Haan i Stemmen:

«Du er jo Forvalter her og maa vel vide, hvem der slider Planken.»

Aage saa forbavset paa ham. Var det Ebbe, hans egen Broder, der havde talt saaledes til ham. De vare komne godt ud af det med hinanden som Dreng, og som halvvoksne i Pensionatet havde de ogsaa været gode Venner. Rigtignok saa de ikke meget til hinanden hverken Søndag eller Hverdag, hver af dem havde sine egne Venner, og medens Ebbe spillede Billard eller drev om paa Gaden med sine, havde Aage travlt med at samle Insekter, han færdedes i det hele helst uden for Byen, Naar de rejste hjem sammen, søgte og fandt Ebbe altid en Kupé med Bekjendte eller Piger fra Egnen, der ogsaa skulde hjem i Søndagsbesøg, Aage derimod læste paa Lektierne til om Mandagen, noget Ebbe først besørgede meget sent Søndag Aften. Hele Søndagen gik uden at de saa hinanden undtagen ved Middagsbordet; saasnart Maden var spist, var Ebbe straks paa Farten, Aage derimod spillede Piké med Løjtnanten eller saa sig om i Stalden og paa Markerne. Men de havde aldrig vekslet et uvenligt Ord, og Aage havde aldrig bebrejdet sin Broder, at han saa ofte efter at have sagt Godnat til Moderen havde listet sig ud over Planken og først var kommen hjem hen ad Morgenstunden.

Han traadte forbavset et Skridt tilbage og sagde:

«Og det siger Du til mig!»

Leoni traadte imellem Brødrene, hun tog Aages Haand, saa paa ham med sine store, straalende Øjne og sagde:

«Giv intet bittert Svar, jeg beder Dem derom.»

Tonefaldet var saa bedende, Blikket saa indsmigrende, at Aage havde let ved at føje hende. I det samme stak en lille buttet Person sit fregnede Pigeansigt ind ad Døren til Havetrappen.

«Mama spørger, om Aage ikke vil spille Fjerbold med os?»

Han betænkte sig et Øjeblik, men et nyt bedende Blik fra Leoni fik ham hurtig til at svare:

«Jo Sofie, nu skal jeg komme.»

«Ja for, Gudbevares, Ebbe er naturligvis bleven altfor kjøbenhavnsk til at more sig med Landsbyfolk.»

Sofies vandblaa Øjne skelede over mod Leoni.

«Det kommer an paa, hvilke Landsbyfolk Talen er om,» svarede Ebbe koldt.

«Gudbevares, kun mig og min Søster, Mama og saa Hr. Prah!,» remsede det lille næsvisse Pigebarn op. «Men gener Dem endelig ikke, Hr. Hjersing.»

Det fregnede Ansigt forsvandt af Lysaabningen, og Aage fulgte efter ud i Haven.

«Deres Hustru er en livlig Dame,» sagde Baronin inde i det store Værelse til Doktor Blache, der sad i en Vindusfordybning og spillede en Tomandswhist med Provst Petersen, «se hvor hun løber omkap derude med sine Børn og Skovrideren for at fange Bolden.»

«Ja, min Kone er meget livlig,» svarede Doktoren, en lang, mager Mand med blond Paryk og en meget stor kroget Næse, uden at løfte Øjnene fra Kortene.

«Min Kone er desværre altid syg,» sukkede Baronin.

«Saa skulde De henvende Dem til en Læge,» sagde Provst Petersen, en stærkt bygget, gammel Mand

med et Par ualmindelig store Øjne under nogle mørke, stærkt hvælvede Bryn. Disse mørke Bryn stak stærkt af mod hans sølvhvide Haar og gave hans Ansigt et Præg af Værdighed og Bestemthed.

«Bah, Læger,» udbrød Baronen, «hvad kunne de hjælpe her!»

«Ved De, at Blache der er Læge?» spurgte Provsten med sin dybe, klangfulde Røst.

«Naturligvis ved jeg det,» svarede Baronen, «men min Hustrus Sygdom er en Slags Klimatfeber, hun taaler ikke den raakolde jyske Luft. Ved De noget Raad derfor, Doktor?»

«Kininpiller!» snøvlende Doktoren med et uendelig sløvt Udtryk i det trægtige Ansigt.

«Er forsøgt, Højstærede, kan De ikke finde paa noget nyt?»

«Jeg maa i saa Fald først se og tale med Patienten. Det var Rubber!»

«Vil De være saa god at se op til os paa Sandager Gaard.»

Doktorens Øjne sprang op, som om en usynlig Mekanisme sad inde bag dem og nu først virkede.

«Som Huslæge?» spurgte han livlig.

«Med Fornøjelse,» svarede Baronen galant.

«Naa, det var jo morsomt,» sagde Provsten, «saa fik De dog Deres Ønske opfyldt, Blache. Sid ned, Hr. Baron, vi kunne jo spille Trekantet.»

Baronen, der følte, at nu var han endelig inde paa den rette Vej til at vinde to af Egnens mest indflydelsesrige Personers Venskab, lod sig ikke to Gange opfordre. Han havde snart opdaget, at Provsten helst talte om Politik; stok konservativ, ja reaktionær,

som den strenge, noget indesluttede Mand var, var han let at vinde for den, der vilde raabe ak og ve over det bestaaende. Baronens gav ham derfor Ret i alt og var ikke langt fra at love, at dersom han skulde blive Kredsens Folketingsmand, skulde vi nok komme tilbage til Stænderforsamlingerne igjen.

Den sløve Doktor kunde han i Begyndelsen ikke rigtig faa i Tale; men da han med Vilje spillede slet for at se, om dette ikke var Vejen til hans Hjerte, opdagede han til sin Glæde, at han var paa det rette Spor. Blache tøede, efterhaanden som Udsigterne til en Gevinst steg, mere og mere op, og endelig sagde han:

«De maa ikke misforstaa Provstens Ytring før. Her paa Landet har man jo ikke saa mange gode Huse» — han lagde stærkt Eftertryk paa gode — «at man ikke gjerne vilde have dem, der findes. Deres er et af de bedste, for Baronessen kræver jo jævnlig Tilsyn, ikke sandt?»

Baronen forsikrede, at det vilde være ham kjært daglig at se Doktoren; men Blache lod ham forstaa, at dette formodentlig blev for dyrt, saadan et Par Gange om Ugen vilde allerede løbe op til adskilligt.

«Lad os faa den Sag paa det rene,» sagde den praktiske Provst Petersen, der ikke for sin Død kunde lide, at man stak noget under Stolen. «Hvad mener De, Doktor, at skulle have i Honorar som Huslæge hos Baron Høgh?»

«Ja, jeg har jo Folkene med,» sagde Blache, «saa, ja jeg ved virkelig ikke; men det er jo ogsaa Baronens Sag at bestemme det.»

«Hvad mener De om et Par hundrede Kroner

om Aaret?» sagde Baronen skjødesløst. «Selvfølgelig kun for at se til Baronessen et Par Gange om Ugen.»

«Men saa ellers?» spurgte den gridske Doktor.

«Ja for Folkene kan jeg jo betale for hvert enkelt Tilfælde,» henkastede Baronen atter, som om Penge vare ham den ligegyldigste Ting af Verden.

Provstens store Øjne bleve helt kuglerunde. «Hør ved De hvad, Blache, der har De sku fanget en Guld fisk.»

«Vi Adelsmænd maa være noble i alle Forhold,» sagde Baronen højtidelig og slyngede à la Napoleon Armene over sin brede Bringe, «jeg i det mindste bestræber mig derfor i alle Forhold, især overfor Stat og Kommune.»

Provsten forstod Hentydningen og nikkede bifaldende.

«Naar man har sin Sjæle- og sin Legemslæges Fortrolighed,» fortsatte Baronen, «føler man sig først rigtig hjemme i Samfundet. Jeg haaber, at De, mine Herrer, ville komme til Sandager Gaard paa Søndag, spise tarvelig til Middag — vi spise først Klokken fem — og saa spille et Parti bag efter.»

Indbydelsen blev med Tak modtagen.

«Blache er en fattig Mand,» hviskede Provsten til Baronen, «han har tabt det Par Skilling, han havde sparet sammen, ved Dampskibsaktier. Han er en stor Børsspekulant,» tilføjede han fortrolig.

«Provsten ejer intet,» sagde Blache lidt senere; «Kaldet er lille og han altfor godgjørende; men det bliver jo hans egen Sag.»

Baronen klappede ham paa Skulderen, han forstod

godt, at Doktoren helst alene vilde nyde godt af hans Flothed.

Ude i Haven spillede Fru Blache stadig Fjerbold med sine Døtre og Prah; Aage tog nok Del deri, men han var meget adspredt og tabte bestandig Bolden. Dette ærgrede Fru Blache ganske forskrækkelig.

I mange Aar havde det været hendes kjæreste Drøm, at naar Aage og Ebbe bleve voksne, skulde hun have dem begge til Svigersønner. Hvad enten saa den ene eller den anden af dem skulde arve Høgholm, var hun sikker nok paa, at enten den lange Helene, Faderens udtrykte Billede, eller den buttede Sofie, hendes eget Jeg lyslevende, vilde blive Frue paa Gaarden. Det kunde jo umulig slaa fejl, der var kun hendes to Pigebørn i mange Miles Omkreds, det maatte blive dem.

Men saa drog Ebbe til Kjøbenhavn, og her, vidste Fru Blache, var der mange Pigebørn, af hvilke jo nok endel kunde maale sig med hendes Helene og Sofie, og saa haabede hun alene paa Aage og paa, at et eller andet Mandfolk skulde falde ned fra Himlen til den, han lod sidde. Men i Stedet for et Mandfolk faldt Baronesse Leoni ned, og da hun ikke kunde bruge hende som Svigersøn, men tvært imod maatte frygte, at hun mulig endog tog hendes Svigersøn fra hende, hadede hun hende selvfølgelig af Hjertens Lyst. Hun havde brugt sine Øjne godt under Middagsbordet og var kommen paa det rene med, at saavel Aage som Ebbe sværmede for Leoni; da hun syntes, at nu kunde det være nok, var det, hun sendte den lille buttede Sofie, som hun mente havde de bedste Chancer, ind

efter Aage, han var kommen, men det var tydeligt nok, at hans Tanker vare andet Steds henne.

Medens hun med ungdommelig Lethed kastede Bolden og bestræbte sig for at være en saa indtagende Svigermoder som muligt, faldt det hende ind, at Skovrideren jo kunde bruges som Svigersøn, han var rigtig nok godt oppe i Trediveerne, og Helene, for hende skulde det være, kun godt og vel tyve; men Alderen kunde her ikke komme i Betragtning, han havde en udmærket Bolig, meget anstændige Indtægter og hed Prah, et særdeles passabelt Navn.

Desuden var Løjtnanten jo fastknyttet til Huset, og tyve Kroner om Maaneden for den Smule Kost, han krævede, og saa godt som ingen Renlighed, vare let tjente Penge og en god Støtte i Husholdningen, mente hun.

Det var afgjort, Prah skulde have Helene.

Doktor Blache og Provst Petersen, begge dampende af store Merskumspiber, passerede Plænen.

«Hvorhen, Blache?» spurgte Fruen, der syntes, hendes Mand saa oprømt ud.

«Med Provsten ud at se paa Foraarsæden.»

«Den kommer saamænd nok op uden Dig og Provsten.»

Doktoren vilde gaa videre.

«Altid driver Du om eller læser Berlingeren, og overlader alt til mig,» hviskede Fruen. «Er Du ikke lige saa godt Fader til Børnene, som jeg er Moder?»

«Jeg har vundet 10 Kroner fra Baronnen.»

«Spillepengene ere mine, ved Du,» sagde Fruen, og rakte Haanden ud.

«Jeg er bleven Huslæge hos Baronnen,» vedblev

Blache for at formilde sin bedre Halvdel og om muligt slippe godt fra hende.

«Naa endelig,» sagde Fruen, «det har saamænd varet længe nok.»

«Kom saa,» raabte Provsten, «Ugen er lang nok til Gardinprædikener.»

Fru Blache tilkastede den værdige Sjælesørger et rasende Blik, men lod Manden slippe.

«Hr. Prah!,» raabte hun til Skovrideren, «pas nu paa, nu kaster jeg, lad mig nu se, at De er behændig og fanger min» — Helene, havde hun nær sagt, men rettede det hurtigt til min — «Bold.»

Den skikkelige Prah! fandt, at Doktorfruen var umaadelig elskværdig, og gjorde sig al mulig Umage for at fange Bolden.

«Helene, ret Din Ryg,» vedblev Fru Blache, «det er rædsomt, saa Du dukker, aldeles som din Fader.»

«Men Moder, Hr. Prah! kaster saa daarlig, at jeg hele Tiden maa bukke mig for at samle Bolden op!»

«Hr. Prah! kaster udmærket, ingen Bemærkninger! Sofie, Du maa ikke blive saa rød, husk Du ligner mig, mit Barn, vi taale ikke at blive echaufferede.»

«Men Mama, naar man spiller —»

«Med Aage behøver man ikke at anstrenge sig, han er sikker paa sin Haand og» — sit Hjerte, havde Fruen nær igjen forsnakket sig, men atter reddede hun Situationen ved at sige sit — «Øje.»

Da Provsten og Doktoren havde tændt deres Piber, og uden nogen Undskyldning vare marcherede ud i Marken, saa Baron sig misfornøjet om, det var dog nogle mærkelige Mennesker, disse Jyder. Han havde været nedladende, indsmigrænde, ja snydt sig

selv for henved en halv Snes Kroner, blot for at fange denne Doktor og denne Provst rigtig, og saa tage de mod alle disse Velgjerninger og gaa ganske ugenerte i Marken, uden en Gang at spørge ham, om han vilde med.

«Det bliver nok ikke saa let at faa Bugt med de seje Jyder,» mumlede han, «men vent kun lidt, I skulle faa Lov til at tjene mig allesammen.»

Baronen kiggede forsigtig ind i det lille Taarnværelse, der sad Ebbe i fortrolig Samtale med Leoni.

«Godt, meget godt,» sagde Baronen og listede sig forsigtig bort fra Døren.

Han stak Hovedet ind i Spisestuen, der var ingen. Som en Registrator tog han Sølvtojet, Møblerne og Dækketojet under Taksation, det var solidt og værdifuldt altsammen. Saaledes gik han fra Værelse til Værelse, saa, undersøgte og takserede.

I Dagligstuen sad Hr. v. Mehren og sov den retfærdiges Søvn.

«Ham vurderer jeg lig Nul,» mumlede Baronen, men vendte sig om i Døren og fortsatte: «Maaske var det dog rigtigst at tage ham med i Beregningen. Jeg skal tænke derover.»

Det sidste af Værelserne var i Gavlen ud mod Ladegaarden, det var Kammerraadindens Værelse eller Kontoret, som alle kaldte det. Baronen hørte Stemmer derinde og besluttede at se, hvem det var, der talte. Han aabnede rask Døren.

«Ah, om Forladelse, Fru Kammerraadinde,» sagde han, «men alle have forladt mig, og saa gik jeg om som Diogenes med Lygten for at finde et Menneske.»

Kammerraadinden gjorde en Undskyldning, fordi

hun havde forsømt Værtindens Pligter; men Simon Hæk var kommen for at tale med hende om Sognets Anliggender.

«Naa ja, det er jo ogsaa Sognefogeden,» sagde Baronen og trykkede den lille magre Sognefoged med det sure Udtryk i Ansigtet forsvarlig i Haanden, «jeg har kun været her saa kort og har haft saa meget at rejse om, at jeg endnu ikke har faaet rigtig Tid til at tale med Dem. Men nu kommer jeg en af Dagene.»

Simon Hæk sagde ikke et Ord. «Vi maa skam tale om Folketingsvalget,» vedblev Baronen, «denne Husmand, vi have, hvad er det nu han hedder?»

«Jacob Flydekilde,» sagde Simon tørt og uden at se paa Baronen.

«Ja rigtig, ham maa vi have bort, han duer min Salighed ikke.»

«Men hvor faa vi en anden fra?» sagde Simon.

«Mig!» svarede Baronen ugenert.

Simon skjævede op til den svære Baron med det blussende Ansigt, den runde Ryg og de smaa, spillende Øjne.

«Det skal være en god Demokrat, vi skulle stemme paa.»

«Det er jo netop jeg, kjære! Se rigtig paa mig, ligner jeg en Hofjunker eller en Embedsmand? Nej, Folket, Folket! Jeg er saa god en Demokrat som nogen.

«Men dog Baron,» mente Simon.

«De smaa og de store Bønder, Simon, det er Løsnet, det er os Landbrugere, der skulle redde Fædrelandet.»

«Men det Kompagniskab er jo forbi og førte da ikke til noget,» drævede Simon, langsomt og besindig.

«Vi lægge ud paa ny,» svarede Baronen, «jeg er Manden for den Alliance, stol bare paa mig.»

Simon kløede sig i Hovedet og svarede intet.

«Saa De er Demokrat, Hr. Baron?» sagde Fru Hjersing. «Se, se, det troede jeg ikke.»

Baronen mærkede, at han var gaaet for vidt; Kammerraadindens Nærværelse havde han glemt, da han foreslog Simon Hæk Kompagniskab; han forsikrede Fruen, at i Morgen skulde han nærmere forklare sig for hende.

III.

De havde leget sammen som Børn. Paa Landtungen, der mod Nord løb ud i Havet, var der ypperlige Græsgange og store Syltenge paa begge Sider. Langs Midten løb vildsomme Hjulspor, der alle endte i et Fællespunkt: Stenvasen, som førte over til den lille Holm, paa hvilken der fandtes en Del Ruiner af en gammel Borg. Et firkantet Taarn af røde Munkesten hævede sig endnu nogle Alen over Jorden; rundt om dette saas tydelig det gamle Voldsted, i hvis ene Hjørne, ud mod Havet, endnu fandtes Spor af et mindre Taarn.

Det var især herude paa Holmen eller «Kalven», som Folk kaldte den, at de havde deres Legeplads.

Egentlig havde nok Høgholm ligget her ude; men da Sørøveriet blev afløst af Kvægavlen, var Beliggenheden ikke længer bekvem. En Anders Nielsson eller Niels Andersson af de Høg'ers Slægt havde saa brudt Gaarden ned, og flyttet den op midt i det store Eng-

drag, der den Gang havde Vand nok til Beskyttelse for den; senere Besiddere havde bygget videre, Sten paa Sten blev flyttet derude fra Kalven op i Engene; men Grundstenene af den gamle Borg og det nederste af Murværket blev staaende, det kunde ikke flyttes, dertil var det for grundig sammenføjet og tildannet. I Aarhundreder knejste nu det nye Høgholm oppe i Engene; men dets Ejere tabte Slægt efter Slægt i Magt og Indflydelse, og da de «Kejserlige» droge ud af Jylland, drog med dem det sidste Sølv og Guld fra Borgen.

Sofie Amalies Adel fik den nu i Eje; men den laa de nydelseslystne Tyskere, der ingen Interesse havde for og intet Kjendskab til dansk Landbrugsgjærning, for afsides; de nybagte Baroner bleve i Hovedstaden, lode Gaard og Gods forfalde, og nedbrøde de to af Hovedgaardens tre Fløje. Da Nøden stod for Døren, lode de det hele i Stikken for resterende Skatter. Panthaverne bemægtigede sig nu Godset, stykkede det ud, og endelig blev Prangeren Hjersing Ejer af de sidste af Herlighederne. Men under alt dette havde Landtungen og Kalven med sine Ruiner ligget herreløse hen; de gamle Høg'er havde ikke Brug for Sylt-enge, de nye Adelsdorff'er havde ikke Anelse om deres Tilværelse, og da Kreditorerne havde faaet Fingre i Ejendommen, havde de nok at gjøre med at faa Orden paa Hovedgaarden og nærmeste Tilliggende. «Hornet» fik Lov til at passe sig selv.

Saa kom Hjersing; men nu laa det frasolgte Fæstegods mellem Høgholm og Landtungen eller Hornet, som Bønderne kaldte den, og disse havde nu i over et halvt Aarhundrede betragtet det som Fællesejendom,

hvorpaa hele Sognet havde Ret til at græsse sine Kreaturer.

Saaledes var det gaaet til, at den storsnude Gaardmands, Simon Hæk's, Datter Dorthé var bleven gode Venner med Skrædderens Marius; thi hun passede Faderens Køer derude, medens han drev om med Fattigfolks Faar oppe mellem Ruinerne. Gaardmændene havde nemlig været saa naadige igjen at overlade Husmændene og de faa Haandværkere, der fandtes i Sognet, «Kalven», de havde ikke Brug for dens magre Græsning.

Det var ikke vanskeligt for Dorthé at faa de andre Piger til ogsaa at se efter hendes Køer, selv var hun bestandig ude paa Kalven hos Skrædderens Marius. Den lange, opløbne Dreng med det horgule stride Haar, de vandblaa Øjne og det sødladne Smil behagede hende.

Marius var nemlig meget underdanig lige over for Gaardmandsdatteren og sukkede bestandig over Fattigbarns Kaar. Han kunde desuden fortælle hende Historier; thi hver Juleaften forærede Provsten ham Wisbechs Almanak, den store med Guld paa til en Krone; den fik han, fordi han var den «sædeligste» Dreng i Sognet.

Sædelighed var Provstens Kjephest, han belønnede dem, der levede efter dette Begreb, med en Almanak, og straffede dem, der forsyndede sig imod det, med nogle alvorlige Stokkeslag, det sidste nok saa gjerne som det første.

Marius var endnu den eneste Almanakholder, derfor flokkedes Børnene om ham og saa beundrende op til ham; men Dorthé drev dem bort, hun vilde have

Drengen alene for sig. Saa fortalte han hende om Riddere og Fruer, om Flugt og Frelse, han havde jo læst det altsammen i Almanaken. Især morede Historien om Kongesønnen, der havde siddet indespærret i Taarnet paa «Kalven», hende; han var flygtet ved at springe ud ad Vinduet højt oppe, og da han saa var bleven Konge i sit eget Land, kom han tilbage og hentede sin Brud, Borgherrens Datter. Kongesønnen var naturligvis Skrædderens Marius, selv var hun Borgherrens Datter. Det var ikke hende, men Marius, der fandt paa disse Historier; men da han omfavnede hende kraftig, hver Gang han sprang ud af Vinduet, og kyssede hende forsvarlig, naar han som Konge kom tilbage for at hente sin Brud, syntes hun meget godt om Legen, og drev, som sagt, de andre Børn bort for alene at lege Mand og Kone med Marius. De andre Børn kaldte dem derfor ogsaa Kjæreste-folkene.

Saaledes var det gaaet til begges Konfirmation, den Dag havde Ebbe faaet Øje paa Dorthe.

Som sædvanlig om Søndagen maatte han ogsaa følge med Moderen til Kirke hin Søndag; egentlig var han ikke synderlig henrykt derved; thi vare Søndagene ellers drøje nok, vare Konfirmationssøndagene rent ud utaalelige! Medens Aage tog sig en lille Lur, og Moderen som Selvherskerinde over alle Russer, nøje vogtede paa hvert enkelt Individ's Kristenkundskab og nu og da tilkastede Provsten et bifaldende Blik, naar et ualmindelig godt Emne havde været oppe, undersøgte Ebbe som født Storfyrsttronfølger de kvindelige Konfirmanter's Kvalifikationer og blev ikke træt af at lade Øjet passere Rækken op og ned. For hver Gang hans

Blik hvilede paa Dorthé, blev hun rød i Kinderne og slog de brune Øjne ned, hun havde straks en Fornemmelse af, at den unge Herre saa paa hende anderledes end paa de andre Konfirmantinder.

Dette overraskede hende aldeles ikke. Marius havde jo hundrede Gange fortalt hende, at hun var Sognets «vilde» Pige; hendes Fader var Sognefoged, og selv var hun den eneste, der havde fransk Shavl at «staa» i, maatte man saa ikke særlig lægge Mærke til hende?

Fra den Dag foregik der en stor Forandring med hende; Marius blev nu den underordnede, hun den kommanderende. Skjøndt hun endnu en Gang imellem en Søndag Aften lod det franske Shavl komme i Nærheden af hans blaa Vadmels Frakke, naar de mødtes i Legestuerne, fjærnede hun sig dog mere og mere fra ham, saalænge Ebbe om Søndagen kom hjem til Høgholm. Men nu havde han været borte i lang Tid, og Dorthé havde derfor atter taget til Takke med sin første Kjærlighed.

Marius var bleven endel fortunlet, da han saa uventet blev stødt ud af sit Paradis; men som en praktisk Fyr havde han hurtig fattet, at vilde han hamle op med den unge Herre, maatte han være fiks saavel i Klæder som i Talemaader. Han studerede derfor ivrig de gamle Modeblade, Faderen nu og da bragte med hjem fra Købstaden, læste alle de Almanaker og andre Bøger, han kunde faa Fingre i, og passede iøvrigt sit Arbejde — han tjente som yngste Karl paa en Udflyttergaard — til sin Husbonds fulde Tilfredshed.

Dorthé, i hvem Forfængelighedens Djævel var

bleven vakt, hørte med Tilfredshed, at Ebbe snart kunde ventes hjem, og denne Gang for flere Dage, maaske for en hel Uge; hun havde derfor atter vist sig uhyre kold mod den ulykkelige Marius. Hans vaagnende Ærgjerrighed havde herved vundet ny Næring. Atter foresatte han sig at blive til noget, og Politikken var jo den slagne Landevej til at blive berømt. Derfor læste han nu Aviser, hvor han kunde komme afsted dermed, han skulde da nok kunne hamle op med Simon Hæk, der gjaldt for en stor Politikus, ikke at tale om Rigsdagsmanden, den sølle Jakob Flydekilde, ham kunde han da sagtens stoppe Munden paa.

Saaledes var Marius' politiske Uddannelse foregaaet, han mente nu at kjende hele vor uden- og indenrigske Politik lige fra «48» til den sidste Opløsning. Han kunde paa sine Fingre Remsen om alle de Nationalliberales Dumheder, Kong Frederiks uskatte- lige Folkegave og Estrups Snyderier, der sigtede til atter at bringe Bønderne paa Træhesten. Hvert Nummer for sig var af stor Virkning, naar han kørte op med dem alle tre samlede, var han lige ved at tage Vejret fra sine Tilhørere.

Denne Kundskabsfylde tillod ham ikke længer at passe Ploven; til Majdag havde han sagt sin Plads op, han vilde nu leve for Politikken alene. Egentlig mente han: af Politikken; men saa meget kjendte han til Metternichs Statskunst, at han vidste, at en Politikus aldrig siger, hvad han mener, og altid gjør noget helt andet, end det han synes at foretage sig.

Marius lod, som om han støttede den sølle Jacob Flydekildes Kandidatur, og som om det var for ham, han «aggeterede», men indvendig grinte han af, at det

jo dog var ham selv, der vilde være Rigsdagsmand. Han forsikrede alle, at hans Kjæresteri med Simon Hæks Dorthe forlængst var forbi, nu havde han mere alvorlige Sager i Hovedet; men Dag og Nat tænkte han dog kun paa det ene: at blive den «kalkunske» Gaardmands Svigersøn og paa ny trykke den længselsfuldt ventende i sine Arme.

Det var nu snart længe siden, han sidst havde kysset den søde Dorthe og trykket hende op til sin bankende Barm. Egentlig stak der et mageløst Skolelæreremne i ham, han havde en livlig Indbildningskraft, megen Læselyst og Evne til at omgaas Mennesker, og Provsten, der med Sorg saa sin kjære Præmiedreng styre ud paa Politikkens vildsomme Hav, havde ogsaa foreslaaet ham at læse til Seminarist, men glat som en Aal var Marius smuttet ud af denne Fælde uden at fornærme Provsten; thi den myndige Mand, vidste han, kunde være ham til stor Nytte. Nu i dette Foraar traf det sig saa heldig, at en af de store Politikere berejste Egnen for at prædike Folketingets Ufejlbarlighed, og denne lysende Stjerne tog Marius til Forbillede. Samvittighedsfuldt noterede han efter hvert Møde alle de Slagord og grinagtige Vendinger, den store Politiker brugte, lige saa nøje indprentede han sig alle Mærkedagene i vor politiske Historie siden Otte og Fyrre, og det varede ikke længe, før han kunde hele Remsen. Især mærkede han sig den berømmelige Dato, da Estrup kom til Magten, da han første Gang opløste Folketinget, da han gav den første «Provisoriske», og da han forlangte de første Millioner til Kjøbenhavns Befæstning, en Befæstning han selv vilde sidde midt i og skyde Bondehæren

ned, naar den kom marcherende for at frelse Friheden og Fædrelandet.

Fra Kro til Kro fulgte Marius den store Politiker, og da denne til Trods for sin Storhed havde lagt Mærke til sin ufortrødne Tilhører, var han nedladende nok til privat yderligere at uddanne ham.

Følgen heraf var, at Marius nu efter hvert Møde udbragte et: Leve Hr. Bjerg! efter først at have takket for det oplysende Foredrag.

Saaledes var Skrædderdrengen pludselig bleven en bekjendt Størrelse i Valgkredsen. Marius Petersen, eller Marius Skrædder, som Bønderne med deres seje Vedhængen ved alle Øgenavne vedbleve at kalde ham, skjønt han idelig lod dem vide, at de skulde kalde ham Hr. Mariussen, var nu baade døbt og konfirmeret som Politiker.

Simon Hæk saa med stor Indignation dette nye Rigsdagsemne vokse op lige for Næsen af sig; han mærkede godt, at Marius var bleven stor og kunde snakke ham sønder og sammen, det var derfor vist bedst, at han foreløbig holdt gode Miner med ham og ikke tog det saa strengt med hans Krissemisseri med Dorthe. Han lod da ogsaa Datteren forstaa, at hun gjerne kunde være lidt venlig mod Marius, og da der var en Stund til endnu, inden hun kunde vente at se den unge Herre fra Gaarden, mente Dorthe, at saa kunde hun jo gjerne trøste sig med Marius saalænge.

En Kjæreste maatte hun nu have, det var der ikke noget at forandre ved.

Men Baronen var ogsaa bleven ilde berørt af den nye Stjernes store Popularitet, thi heller ikke han

kunde hamle op med Knægten, der ikke generede sig for Vendinger som: Baronen, min Ven, siger, men jeg tror nu, at o. s. v., og hver Gang han var rigtig uforkammet familiær mod Adelsmanden, gottede Bønderne sig og raabte: «Det var Ret, Marius, hæng kun i med ham!»

Ingen af de tre Konkurrenter havde sagt, at de vilde stille sig i Kredsen, men Bønderne, som have en Pokkers fin Næse lige over for alt Lurendrejere, forstode godt, at, foruden Søren Flydekilde, havde de ogsaa Sognefogeden, Baronen og Skrædderen at vælge imellem.

Og hvem af de fire skulde de nu stemme paa?

Marius spaserede den Aften, der var Selskab paa Høgholm, i Maaneskin med Dorthen. Luften var mild, og en krydret Duft steg op fra Engene, det var ligesom i gamle Dage, da de begge vare Børn, og legede ude mellem Ruinerne.

Marius var meget følelsesfuld. Han bebrejdede sin kjære Pige hendes «Koldsindighed». Kun naar hun sad paa hans Knæ og lænede sit Hoved til hans Bryst — havde han skrevet til hende — følte han sig rigtig glad. Bedre var det jo, naar han fik Lov til at kysse hende; men i lang Tid havde han ikke opnaaet denne Lykke, og de vare jo dog Kjærester.

Dorthen vilde ikke saaledes uden videre indrømme dette. Man kunde jo godt synes om hinanden, uden derfor at være Kjærester, det Børnepjankereri var jo nu forbi, og skjønt hun holdt mere af ham end af nogen anden, saa syntes hun dog ikke saadan rigtig om ham. Altsammen Udflugter, hun vilde helst have frie Hænder. Imidlertid tillod hun den forelskede Marius, at han

tog hende om Livet, at han trykkede hende forsvarlig op til sig, og at han hvert Øjeblik sagde: «min søde Pige, min egen Pige;» da han sagde: «min himmelske Pige,» fandt hun det «grinagtigt» og mente: «at nu var han helt «tovelig»!»

«Det er farligt, saa Du kan bruge Mundtøjet,» sagde hun, «det gaar da aldrig i Baglaas for Dig.»

«Jeg skal jo ogsaa være Rigsdagsmand,» bemærkede han.

Hun saa yderst forbavset op.

«Jeg troede, det var vor Fa'er, der skulde være det.»

«Derfor kan jeg vel ogsaa blive det.»

«Kunne vi da vælge to?»

«Nej, ikke her; men jeg stiller mig saa et andet Sted.»

Det var nu slet ikke hans Mening, thi det var netop i Engby, han vilde stille sig; men da han endnu ikke kjendte Forholdene rigtig, nøjedes han med disse Antydninger.

De gik længe tavse med hinanden hen ad Vejen.

«Ja, Du ved vel, at vor Fa'er siger, at han før skal knække Halsen paa mig, end give mig til en Stodder,» sagde hun omsider.

«Regner han mig ikke højere?»

«Har Du da andet end dit Mundlæder?»

«Det er ogsaa godt nok, svarede han.»

«Men ikke til en Gaardmandsdatter, si'er den gamle!»

Marius maatte stikke denne Aabenhjertighed i Lommen, han kjendte saa godt det danske Bonde-aristokrati og vidste, at før skulde Himlen falde ned,

end Simon skulde give sin Datter til Skrædderens Marius. Men naar han først var bleven Rigsdagsmand, skulde han snart naa at blive Redaktør, Brandkassebestyrer eller noget lignende, der kunde skaffe ham en god Stilling, og saa var han lige saa fin paa det som Simon Hæk, især dersom han samtidig kunde faa Folk til at kalde sig Hr. Mariussen.

Der var Legestue den Aften hos Mathias Poulsen, som ejede den Udflyttergaard, hvor Marius havde tjent som Karl, og han havde nok Lyst til at præsentere sig der i sin Værdighed som den nybagte Politiker. Med Møje fik han Dorthe med, hun vidste ikke rigtig, om hun vilde eller ikke.

«De glo allesammen saadan paa os,» sagde hun.

Han forstod godt, at det egentlig var for at blive set paa, hun gik derhen.

Der var en forskrækkelig kvalm Luft i den lave Stue, Røg af daarlig Tobak blandede sig med Duften af Kaffepunschene. Begge Dele vare tilstede i rigelig Mængde.

Hver for sig listede Marius og Dorthe sig ind, hun med en nedladende Mine, han med et forceret: «God Aften i Stuen!» Han sagde det dog først, da han havde været lidt derinde, og ingen syntes at ville lægge Mærke til ham.

«Naa saa Du vil dog se til din gamle Husbond,» bemærkede «Manden». «Det er ellers farligt, saa Du har ta'et paa i den sidste Tid, men det er nok kun smaat med Kosten?»

Gaardejeren sigtede hermed til Marius Fader, som nu maatte støtte Sønnen, der brugte sine Spareskillinger til Bøger og Aviser.

Marius følte godt det hovne i Mandens Tiltale, han vilde en Gang hævne sig paa disse storsnude Bønder, blev han ikke Redaktør, eller saadan noget, skulde de blive nødte til at optage ham i deres Lag, det vil sige, til at give ham en god Gaard, eller ogsaa vilde han blive Socialist, og saa skulde han nok lære dem noget andet.

Han slog sig ned mellem de gamle, tændte sig en Cigar og begyndte henvendt til Simon Hæk:

«Agter Sognefogeden at støtte Regjeringens ulovlige Skatteopkrævninger?»

Den lille tynde Simon med de smaa, lurende Øjne, blev yderst harmfuld over det Kammeratskab, den fattige Karl saaledes uden videre søgte at paatvinge ham, han skubbede sin laadne Kasket lidt op fra det klamme Haar, tog et Par betænksomme Drag af sin Merskummer og gryntede: «Skal Du ikke over til de andre og danse?»

Afvisningen var forstaaelig nok, her mellem Gaardmændene havde Karlen intet at bestille; men Marius lod sig ikke anfægte; den store Hr. Bjerg havde jo vist ham Fortrolighed, skulde han saa lade sig genere af disse Bønder.

«Det kan jo blive vanskeligt nok for Jer som Sognefoged at finde ud af det,» fortsatte han, og strøg sit Hørhaar op fra Panden, «paa den ene Side Jeres Pligt, paa den anden Side Jeres Ret, hvad skal man sige?»

«Du skulde kanskesens være Sognefoged?» kom det hæst fra Simon Hæk.

«Jeg attraar ikke den Værdighed,» svarede Marius,

«skjönt Hr. Bjerg sagde, at den nok kunde passes bedre her.»

«Du kan da ikke blive det,» sagde hans gamle Husbond.

«Under den nuværende Statsform ikke,» svarede Marius, «men kommer Socialismen, ses der ikke længer paa Hartkornet, men kun paa Dygtigheden!»

Simon Hæk slog i Bordet og bandede paa, at skulde han fornærmes, gik han sin Vej. Mathias mente, at Marius jo gjerne kunde snakke, det skadede jo ingen.

Men den gamle Skolelærer rystede sine graa Haar og holdt med Simon Hæk. Marius var et farlig forslagent Hoved, mente han.

Marius forlod Gaardmændenes Kreds og samlede snart de unge Karle om sig, Historier kunde han altid fortælle; Pigerne hørte ogsaa efter, og Dansen gik istaa. En underlig trykkende Fornemmelse lagde sig over Legestuen, og man brød tidlig op.

Maanen hang lavt paa den østlige Himmel, da Selskabet drog hen ad Markvejen ad Byen til. Oppe paa Bakken stod Vejrmøllen og strakte Arme, den saa helt spøgelseagtig ud i det blege Maanelys. Græsset var vaadt af Dug, hvorfor Pigerne med Knappenaale hæftede Kjole og Skjorter temmelig højt op. Karlene gjorde Bemærkninger og sagde drøje Vittigheder om Pigerne.

Marius fulgte lige i Hælene paa Simon Hæk, der ganske mod Sædvane gik ved Siden af sin Datter. Paa Landet ere de unge bestandig adskilte fra de gamle; det var heller ikke Dorthes Fornøjelse at følge

med Faderen; men han holdt paa hende. Den visnæsedede Knægt skulde ikke have Lov at tale hende til.

Ude paa Amtsvejen, der skød tvers over Engdragene, og snorlige, med sine Bunker af Skjærver, laa skinnende i de halvdunkle Omgivelser, standsede Truppen, de gamle vilde den lige Vej hjem til Byen, de unge derimod vilde følge Pigerne fra Høgholm over til Gaarden, og syntes, det var bedst at skyde Gjenvej ned over Engene.

«Men I kunne jo ikke komme til Gaarden fra denne Side,» raabte Simon Hæk efter dem.

«Jo, over Planken,» grinte Karlene, og saa toge de hver sin Veninde i Haanden og vandrede ind over Marken.

«Hvad skal alt dette blive til?» spurgte Simon Hæk Skolemesteren. «Nu gaa de med Tøsene, og Gud ved, naar de komme hjem. I Morgen ere de uskikkelige til Arbejdet, men Løn ville de immer have mere af, og Kosten kan aldrig blive god nok til dem. Dorthel! Naa Du er der bag ved, og Marius med, ser jeg.»

«Det er Friheden, der er Skyld i det,» svarede Skolemesteren, «i gamle Dage havde man Krammet paa Ungdommen, nu er det Ungdommen, der har Krammet paa os!»

«Ikke paa mig!» svarede Simon og saa bag ud til Marius, «og lad mig blot komme ind i Rigsdagen, saa skulle vi nok faa en anden Tyendelov end den tov'lige, vi nu have.»

Marius svarede ikke, men vedblev at hviske med Dorthel. Nede fra Engene lode Pigernes Stemmer skingrende i den stille Foraarsnat:

Giver Du mig Kurven,
 Er jeg fri for Sorgen.
 Lad saa en og hver forsørge sig.

«Altid det Kjæresteri,» brummede Simon.

«Ja, det har nu ingen Sinde været anderledes,» mente Skolemesteren; «men de gjøre det jo nu vel aabenlyst.»

«Det skal Vor Herre vide,» svarede Simon, «man er jo nu lige ved at falde over dem.»

Marius og Dorthe fniste bag ved.

Nu sang Karlene og Pigerne Monrads Farvel:

O Farvel du mit kjære gamle Danmark,
 O Farvel du mit Fædreneland!

lød det drævende, og straks efter i samme højtidelige Tempo:

Til Arbejde, Liv eller Død.

«Det er noget Sludder,» sagde Løjtnanten, der kom imod dem paa Stien, «rent Pærevrøvl! Men det forstaar I Jer nu ikke paa.»

Alle vege ærbødigt til Siden.

«Skulle I over Planken,» spurgte v. Mehren, «siden I komme denne Vej?»

Ja det skulde de da.

«En højst umoralsk Planke,» smaasnakkede han med sig selv. «Ser I Børn, jeg har ogsaa balanceret over den nu; men det var for at spare Tid, I gaa over den for at spille Tid.»

«Ja, vi kan da ikke spille den bedre,» raabte en af de yngste Karle, en lille Spirrevip paa 17 Aar, «og Natten er da vorreses ejen sku a meine!»

Hr. v. Mehren følte sig ikke oplagt til at fortsætte Samtalen, han fægtede med sin Stok i Luften, idet han skred videre op mod Byen, hvor han haabede endnu at finde Kroen aaben, og brummede i Skægget: «Jo, det er en rar Ungdom, der nu findes i Danmark.»

Karlene grinte og Pigerne fniste, de vidste godt, hvorfor Løjtnanten var listet bort fra det fine Selskab.

«Han holder nu mest af Kroen og vi mest af Herregaarden,» sagde den syttenaarige. «Kom nu min søde Tøs og lad mig hjælpe Dig over.»

Og saa balancerede de alle meget forsigtig og aldeles lydløst over Planken.

Oppe i Byen stode de gamle endnu og toge Afsked, Marius veg ikke fra Dorthen.

Saa kom der en Vogn i fuld Fart hen ad Vejen, det var Baronnen, der kørte hjem. Selv tronedes han paa Kuskesædet tilligemed Tjeneren, paa det lave Bagsæde sad Leoni og Ebbe.

Dorthen slugte dem begge med Øjnene.

Da Ebbe var sprungen af Vognen, havde trykket Leoni varmt i Haanden, uden dog at modtage noget Gjentryk som Svar, og havde sagt Farvel til Baronnen, blev han staaende udenfor Sandager Gaard, og saa sig omkring.

Hvad skulde han foretage sig, Klokken var kun henved elleve, en latterlig tidlig Tid at gaa i Seng; han havde kun været hjemme denne ene Dag, havde kjedet sig jævnt, og nu stod han der, ene paa Vejen, og vidste ikke, hvad han skulde gjøre med sig selv.

Nu sad hans Venner i Kaféen, drak Vermuth og diskuterede Dagens Begivenheder, og han stod ene paa Landevejen i det forbandede, kjedelige Jylland.

Maanen stod lavt paa Himlen i Øst og havde det lige saa ensomt, forekom det ham, som han selv. De lyse Nætter vare begyndte saa smaat, og det skønne Halvlys, der ere vore Sommernætters dragende Magt, lod hele Egnen synlig i bløde, halvt udviskede Konturer.

Bag ham paa Bakkekammen laa Sandager klart belyst af Maanen, der var kun Lys i et Værelse, formodentlig Baronens og Baronessens Sovekammer, Leoni maatte saaledes ikke have tændt Lys. Gik hun i Seng ved Maaneskinnet, eller stod hun bag et Gardin og saa efter ham?

Han var saa forfængelig, at han virkelig ansaa dette for højt sandsynligt.

Det forekom ham, at han havde været saa elskværdig mod hende hele Dagen, at han absolut maatte have behaget hende; men hvorfor havde hun saa ikke ladet sig mærke med det allermindste? Ikke et Blik, ja ikke en Gang et Haandtryk, da de skiltes.

Hans Blik gled ned over Landskabet til Høgholm, hans egen Gaard, skrabet sammen ved to dygtige Forældres udholdende Arbejde, og ved et Sammenstød af mange heldige Omstændigheder. Stavnbaandets Løsning og den ødelæggende Krig i Aarhundredets Begyndelse vare de to mægtigste Faktorer: den første skyldte han sin Slægts Frigjørelse, den anden, at hele Landet blev til en eneste stor Fattiggaard, ellers kunde Høgholm aldrig være bleven kjøbt for resterende Renter og Skatter. Ja sandsynligvis havde hans Oldefader været stavnsbunden til det samme Gods, som han nu kaldte sit.

Det var hans Fader, den dristige Spekulant, han

havde at takke for det smukke Gods; havde han ikke forenet Evnen til skarpt at bedømme Forholdene med et dristigt Mod til at gaa paa og en uopslidelig Udholdenhed, ægte sej jysk Udholdenhed, til Maalet var naaet, var Høgholm aldrig bleven Hjersingernes.

Ebbe saa sig triumferende omkring, thi Bondehovmod var der i ham til Trods for al den Fernis, Tiden havde aflejret paa ham; han gottede sig, nu da han var ene, i Selskab med andre var han noget forlegen, ja ofte sky; Aarhundreders Trældom var endnu ikke dreven helt ud af Hjersingernes Blod.

Kammerraaden havde været forskrækkelig servil, Sønnen derimod forstod bedre at skjule sin Ærbødighed for alt fornemt; men i Hjertet saa han med Misundelse op til dem, der havde et Navn, nedarvet gjennem Slægter; han fandt det formelig flovt, kun at være Godsejer Hjersing, og endnu var han kun Cand. phil. Hjersing. Ikke et «von», ikke et «de» at sætte foran Navnet, det var til at fortvivle over!

Han gjorde Lykke i de Familier, han kjendte i Hovedstaden, og havde haft flere pikante Tilfælde med de unge Piger; men først i Dag havde han følt sig fuldt tilfredsstillet.

Leoni var ikke alene smuk, hun var ogsaa pikant og — saa var hun Baronesse. Det var den ægte gamle danske Adel, hun tilhørte, og paa Høgholm, hendes Slægts Vugge, havde han i Dag modtaget hende som Gjest. Han havde følt en uhyre Stolthed ved at staa i den gamle Borg som dens tilkommende Herre og tale med hende.

Og saa hed hun Høgh og var Baronesse, han Hjersing og var — ingen Ting!

Han saa ned over Engene til den gamle Borg; en Gang skulde han bo som Herre der; men var det egentlig saa morsomt?

Skulde han ikke hellere lade Gaarden staa, som den stod i en kjedelig jysk Egn, og saa for Pengene, den indbragte ham, more sig i den livlige Hovedstad sammen med de mange Venner og den stedse voksende Kreds af underholdende Veninder?

Forbandet kjedeligt var der paa Høgholm, havde Leoni ikke været Gjæst der i Dag, havde han ikke holdt det ud med den dorske Læge og den dominerende Provst, for ikke at tale om hans egen Moder, der, for hver Gang han kom hjem, forekom ham mere og mere fordringsfuld. En Gang, syntes han, havde hun været helt anderledes; men det var jo rimeligt, at det gik tilbage med Humøret, saa kjedsommelig hun levede.

Det var jo Aages Pligt at opmuntre hende; men hvad foretog han sig?

Han havde været saa optagen af at gjøre Kur til Leoni, at han rent havde glemt sit Opgjør med Broderen. Han saa atter denne støtte, faste Skikkelse med sikre Skridt komme over Planken, bærende den smukke Byrde; han saa atter Leonis funklende Blik rettet op mod Broderens blussende Kinder. Han var først bleven overrasket, saa harmfuld, en saadan Fortrolighed maatte ikke bestaa mellem de to; her var han Enehersker og han ønskede det ikke. Han vilde selv bære Leoni over Planken. Det var denne Attraa, der havde fyldt ham hele Dagen; han fandt det ganske i sin Orden, at Broderen var vegen for Overmagten, og først nu

faldt det ham ind, at Aage dog maaske var en farlig Rival.

Men saa var han vel ikke gaaet og havde overladt ham Valpladsen?

Han blev hurtig enig med sig selv om, at Aage skulde bøje sig for hans aandelige saa vel som for hans moralske Overlegenhed. Han var jo Student og en Pokkers kjøn Fyr, det havde hans Veninder fortalt ham saa tidt, Aage kun Knoldesparker og — ja en Kraftkarl, det var han, det kunde ikke nægtes, men Finesser, nej, dem havde han ingen af. Nej, han var absolut ikke farlig!

Han tændte en Havanna og skred vel tilpas hen ad Landevejen ned mod Engby.

Ved Kroen standsede han og saa gennem Vinduerne v. Mehren i ivrig Disput med Marius og Sognefogeden; nogle enkelte andre Krogjæster havde sluttet sig til dem.

«Stol ikke paa den Baron,» raabte v. Mehren, «han fisker efter Popularitet og lover alle Guld og grønne Skove, selv ejer han ikke Salt til et Æg — det Asen! Nej, tag saa før og stem paa Simon Hæk, vel er han et stort Bondebæst, men han repræsenterer dog Hartkornet, medens den anden sku hverken er Fugl eller Fisk. Simon Hæk skal have min Stemme.»

Marius agiterede for Søren Flydekilde.

«I skulle ikke tro ham,» fortsatte v. Mehren, «han siger Søren, men mener sig selv. Saasnart Folk blive Politikere, blive de med det samme Kjæltringer.»

En forfærdelig Allarm opstod, Marius slog i Bordet og svor paa sin Ærlighed, Simon Hæk forlangte en

Omgang til, han syntes, at Løjtnanten var en ganske god Forbundsfælle.

Kaffepunschene satte Løjtnanten i straalende Humør, han havde rigtignok lovet sig selv, at i Aften skulde han gaa tidlig i Seng, og lade den forbandede Kro være; men saa havde han bestemt sig om, kun en eneste Punsch, havde han sagt, og nu var han allerede ved den fjerde.

Nu gik han paa Akkord med Tiden, kun en halv Time endnu; dette Akkordarbejde førte bestandig til nye halve Timer; saalænge blot en eneste blev, fandt Løjtnanten bestandig Anledning til ogsaa at blive, og som oftest endte alle de gode Forsætter med, at den gamle Svirebroder blev liggende paa Bænken i Krostuen.

Der havde han tilbragt mange Nætter.

«Ingen maa heller tro paa Marius,» fortsatte han, «Baronen og Marius, og Marius og Baronen ere to Alen af et Stykke. Lykkejægere, disse den forbandede Friheds Snyltedy, ere de; de ville leve af Politiken, min Salighed ikke andet!»

Ebbe spidsede Øren, han kunde høre alt ganske tydelig. Hvad var det, han hørte om Baronen? Rigsdagskandidat! Men det kunde han jo selv have lyst til. Hvad Pokker han forsømte jo intet om Vinteren ved at gaa op paa Kristiansborg og høre paa Vrøvlet, og om Sommeren kunde man saa dejlig kro sig lidt omkring i Valgkredsen med sin Rigsdagsværdighed.

Det var jo en hel Sport. Han var meget ung, ganske vist, men han havde Hartkornet, og derpaa maatte det jo, efter Løjtnantens Ytring før, især komme an.

Han besluttede at tænke nærmere over Sagen og

foreløbig opfriske Bekjendtskabet med den indflydelsesrige Simon Hæk, Lejligheden var jo gunstig.

Han traadte ind i Krostuen.

Der blev en vis forlegen Stilhed, da den unge Herre til Høgholm saa uventet kom tilsyne. Løjtnanten blev gnaven, Søren Hæk forlegen og Marius imponeret. Men den unge Herres store Evne til at være elskværdig, naar han vilde det, besejrede snart alle, og selv Løjtnanten fik et svagt Øjeblik, da en frisk Havanna blev præsenteret ham; han iagttog samtidig med Glæde, at Futteralet blev smækket i for Næsen af Marius, der fejlagtig antog, at han ogsaa skulde have en. Der var dog saaledes «Avtoritet» hos Ebbe, det var altid noget i denne lovløse Tid.

Det blev en Festaften for Deltagerne, Drikkevarerne vare rigelige, den unge Herre betalte, og saa talte han saa fornuftig om alt Egnen vedrørende. Nogen bestemt Mening fremsatte han jo rigtignok ikke, alle fik de Ret; men det var netop det, der var saa udmærket.

Ebbe lo i Smug, da han en Time senere gik med Løjtnanten til Skovriderboligen; at vinde Stemning og Stemmer herude syntes at være en ren Børneleg.

«Tror De virkelig, at denne Marius tænker paa at spille en politisk Rolle her paa Egnen?» spurgte han sin Ledsager.

«Ja det kan De bande paa, min kjære Ebbe, hvad skulde det Bæst ellers leve af?»

«Hvorfor ikke sige Du til mig som i gamle Dage?» spurgte Ebbe indsmigrende.

«Nej, det gaar ikke an længer, De er jo nu voksen og grand Cavallero.»

«Men De siger dog endnu Du til Aage.»

«Det er saa sin Sag,» svarede v. Mehren, «Aage og jeg ere saadan en Slags Kammerater.»

Ebbe følte sig smigret, Løjtnanten hentydede aabenbart til, at det var med den tilkommende Besidder, han talte. En Tid gik de tavse.

«Hvad synes De om ham?» spurgte omsider Ebbe, der havde gennemgaaet Aftenens Begivenheder, og hvis Tankegang nu var stoppet op ved Marius.

«Udmærket »

«Jeg mener Skrædderdrengen.»

«Naa, den Lømmel! Han ligner mindre en Skurk end en Kanarifugl.»

Ebbe kom til at smile, han mindedes den gamles mange bitre Udfald mod de kjære Medmennesker, og hans Satire, saa han nu, havde ikke mistet sin Brod. Bemærkningen var for øvrigt træffende, Marius havde virkelig noget kanarifugleagtigt ved sig.

De vare komne til Skovridergaarden, der laa paa en aaben Plads inde i Skoven med store højkrøede Bøge rundt om i Kreds. Dugdraaberne glimrede paa Bladene; der var i denne Foraarsaften noget mystisk festligt over Skovensomheden, Løjtnanten rodede i sine Lommer efter en Nøgle, da Yderdøren paa Stuehuset aabnedes, og en ung Pige med et brændende Lys i Haanden viste sig i Døraabningen.

«Guds Død og Pine, er De oppe endnu, Barn!» sagde Løjtnanten noget forvirret.

«De lovede mig jo at komme tidlig hjem; lige hjem!» svarede eu blød, barnlig Stemme.

«Ja vist, ja vist! Klokken er jo ikke mere end tolv.»

Døren blev lukket, og den brede Lysstribe over det fugtige Græs forsvandt, Huset laa atter stille og ensomt.

Ebbe stod aldeles forstumlet, han vidste ikke, om han drømte eller virkelig havde set en yndig ung Pige med et brændende Lys i den aabne Dør, Hvem var hun, hvor kom hun fra, og hvorfor havde Løjtnanten ikke præsenteret ham? Som magnetiseret var den gamle Kamphane lusket ind ad Døren, uden saa meget som at se sig om. Ebbe følte sig krænkert, her paa hans eget Gods behandlede man ham saa ugenert; det maatte nærmere undersøges, hvem denne mystiske Skønhed var.

Da han kom over Broen ind paa Høgholm, stod Moderen i Borggaarden.

«Du kommer sent,» sagde hun, «jeg holder ikke af, at man er saa længe oppe her paa Gaarden.»

«Og du selv?» svarede Ebbe.

«Med mig er det en anden Sag, jeg vaager for alle. Naar man har et stort Ansvar, flygter Sønnen. Desuden syntes jeg, at her vare fremmede Karle i Folkestuen.»

«De ere vel borte nu?»

«Ja mine fremmede, men Folkenes? Det er bleven en Uskik i de senere Aar med al den Frihed, Folkene tage sig. Nu invitere de ogsaa. Gaa ned og se, om der ikke er fremmede Karle der nede.»

«Men der er jo mørkt.»

«Det manglede kun, de skulde sidde og brænde Lys.»

Ebbe maatte smile, Moderen saa forskende paa ham.

«Hvad ler du af?»

«Af din Naivitet!»

«Du mener, at jeg lader dem sidde i Mørke?»

«Netop.»

Atter saa Moderen prøvende paa Sønnen: «Du har forandret dig meget i den forløbne Vinter,» sagde hun, «jeg har lagt Mærke til det flere Gange i Dag; gaa saa ned og se efter i Folkestuen.»

«Er det egentlig ikke Aages Bestilling?» spurgte Ebbe halvt fornærmet.

«Aage sover.»

«Saa skulde du vække ham.»

Fru Hjersing traadte tæt hen til sin Søn, i Foraarsnattens Halvlys tog hendes høje, ranke Skikkelse sig dobbelt imponerende ud: «Han sover, fordi jeg ønsker det; han strejfer ikke om til over Midnat, men er atter ved Solopgang paafærde. Saaledes fører man et sundt og nyttigt Liv.» Stemmen var skarp og tør, Ebbe havde aldrig før hørt den saaledes.

«Hvor vil du hen?» spurgte han.

«Selv se efter i Kjælderen, siden du gjør Op-
hævelser.»

Hun gik hen mod den høje Kjælderdør under Trappen, der førte op til Stueetagen. Ebbe sprang forbi hende og kom et Øjeblik efter atter frem: «Der er ingen dernede,» sagde han, «de fremmede maa være gaaede.»

Fru Hjersing lod sig nøje med denne Besked og gik op paa Kontoret, hvor hun havde sine Regnskaber og Bøger.

«Vil Du endnu ikke i Seng?» spurgte Ebbe.

«Jo, straks, der er kun en Ting jeg har glemt at skrive op.»

«Naa, ja saa god Nat, Moder.»

Hans Trin lode hult paa Gangens Stenfliser.

«Du kysser mig ikke mere?» sagde Fru Hjersing smertelig.

Han vendte sig om, kom noget forlegen tilbage og sagde:

«Aa, jeg glemte det blot.»

«Det er daarlige Tegn, naar en Søn glemmer at kysse sin Moder.» Hun lukkede Døren efter sig, og han gik op ad Trappen.

Der var helt lyst deroppe, Vinduet vendte mod Nordøst, og de lyse Nætters Rødme stod allerede som en Bue i Horisonten. Nede i Borggaarden var der halvmørkt set heroppe fra; gik de fremmede Karle ikke snart, bleve de opdagede; snart kom jo Dagen. Mon hans Moder lurede paa dem? Hun troede ham vist næppe, da han fortalte, at der ingen var i Folkestuen. Hvorfor havde han ogsaa benægtet det? Ham kunde det jo være det samme! Han følte dog en Slags Stolthed over at have beskyttet Kjærligheden, de havde naturligvis alle forstaaet, at han ikke vilde se, og de maatte dog nu være ham taknemlige derfor. Hvorledes han endte og vendte sine Tanker kom de bestandig tilbage til den unge Pige i Skovridergaardens aabne Dør; den fine Skikkelse i det rødlige Skjær, Lyset kastede ud fra den mørke Forstue, forekom ham skjønnere og skjønnere jo længere han tænkte paa den. Han lukkede Øjnene for igjen rigtig at se hende. Men hvem var hun dog? Maaske Skovriderens Søsterdatter? Aage maatte jo vide det!

Han gik ind i Broderens Værelse; men Aage sov

fast. Regelmæssig steg og sank Brystet under hans dybe Aandedrag, Læberne vare halvt aabnede, og de skinnende hvide Tænder synlige.

Ebbe stod længe og saa paa sin Broder, han kunde ikke gjøre sig selv Rede for sine Følelser.

Som Dreng havde han været den kommanderende, og Aage havde aldrig gjort Indvendinger, i Dag havde han første Gang vist sin Broder Brodden.

Skulde Aage virkelig være saa taabelig at elske Leoni?

Ebbe saa paa det friske Ansigt, hverken Liden-skaber eller Anger havde endnu sat deres Mærker her, skulde det være denne Friskhed, der tiltalte Leoni? Han gik hen til Spejlet, hævede Lyset op over sit Hoved og studerede længe sine egne Ansigtstræk.

Han syntes heller ikke, at man paa ham kunde se Syndens Mærker, men de føltes maaske af dem, han nærmede sig til i Fortrolighed.

Han gik atter ind paa sit eget Værelse, aabnede sin Kuffert og tog endel Breve og Billetter frem; han tænkte, at han ved at opfriske pikante Minder, kunde komme i Ligevægt igjen. Men, Lysaabningen derude i Skovridergaarden og den unge Pige i samme trængte sig bestandig frem, han saa hende overalt.

Ærgerlig kastede han Breve og Billetter ned i Kufferten og havde nu mest Lyst til at gaa ud. Fordømt at hans Moder vistnok sad dernede og passede paa Karlene!

Han aabnede forsigtig Vinduet og saa ned i den dunkle Borggaard.

Ganske rigtig, der listede de sig afsted. En efter

en kom de op ad Kjælderen, glede lydløse langs Muren og forsvandt i Vedkastet.

Ebbe vidste godt, de vare der, hvorfor han sagde det modsatte til sin Moder, kunde han ikke gjøre sig selv Rede for, han syntes, som sagt, det var smukt at beskytte Kjærligheden, og maaske vilde en af disse Karle en anden Gang til Gjengjæld beskytte hans. Man kunde jo aldrig vide.

Himlen blev lysere og lysere, han pustede Lyset ud og kastede sig paa Sengen, nu havde han besluttet kun at ville tænke paa Pigeskikkelsen ude i Skovridergaarden. Kunde han ikke blive fri for dette Indtryk, var det bedst fuldstændig at hengive sig til det.

Nede i Kontoret sad Kammerraadinden i Halvmørket, og stirrede ud paa Broen, der førte fra Borggaarden over til Ladegaarden, hun sad i timevis; men ingen gik ud af Gaarden.

Den Usædelighed, der mere og mere bredte sig om hende, vilde hun modarbejde; hendes Piger maatte ikke trække Karlene op i Borgstuen. Men hun sad og stirrede forgjæves, ikke en levende Sjæl kom over Broen den Nat.

Da Morgensolen forgyldte Hanen oppe paa Gavlen, gik den strænge Husfrue selv ned i Kjælderen for at se efter, men Pigerne sov alle trygt og godt, og af Karle var der intet Spor.

Saa gik Kammerraadinden først til Hvile. Ebbe havde saa dog ikke bedraget hende, da han sagde, at der ingen fremmede vare paa Høgholm den Nat.

IV.

Baronen var i straalende Humør, alle hans Planer syntes at lykkes godt. Rigtignok var hans pekuniære Stilling temmelig pinlig, men det var han saa vant til, at det næsten var bleven en Nødvendighed for ham at slaas med sine Kreditorer; han betragtede det som en Sport, ikke ueffen for en Adelsmand, der en Gang vilde komme til at arve en ugift Onkel, en gammel Pebersvend, der sad inde med en af Landets bedste Sædegaarde, og som efter hvad man sagde, var flere Gange Millionær. At Onklen godt kunde narre ham og give Pengene til andet eller andre, og at der, selv om han blev Universalarving, næppe vilde blive en halv, end sige flere Millioner, generede aldeles ikke Nevøen, i saa Tilfælde maatte hans Kreditorer bære Tabet, og endda være glade ved, at de havde havt den Ære at staa i en saa intim Forbindelse med en Adelsmand. Det, der gjorde Baronen saa fornøjet, var de gode Udsigter, der viste sig for hans Valg til Rigsdagen, og de ikke mindre gode for hans Planer med Høgholm. Ebbe var endnu hjemme, og han sværmede aabenbart for Leoni. Baronen betragtede allerede Høgholm som sin Ejendom. Ebbe skulde kun ombytte det plebejiske Hjersing med det aristokratiske Høgholm, denne Tilladelse skulde han se at udvirke paa rette Sted, og naar han saa havde faaet sin Svigersøn gjort til Kammerjunker, eller mulig Hofjægermester, var Familiearrangementet i Orden. Ikke slet saa let vilde det gaa med hans Rigsdagsvirksomhed. Ved det ordinære Valg i Forsommeren var Husmanden atter bleven valgt, væsenligst fordi de tre andre Kandidater

havde splittet Stemmerne; men Rigsdagen vilde sikkert snart blive opløst, saa uforskammet som den opførte sig, og nye Valg gave ham nye Kort paa Haanden. Nu skulde han ikke igjen lade sig narre af den opblæste Simon Hæk eller den forslagne Marius Skrædder; denne sidste Person fandt han «nichtswürdig» i allerhøjeste Grad.

Efteraarssolen skinnede livlig ind i Baronens Stue og gav den og ham et fornøjeligt Udseende. Han stod midt paa Gulvet, skrævede ud med begge Ben og gyngede sig behagelig i Hofterne. Pokkers saa godt han følte sig tilpas!

Den første Times Tid efter Frokosten var hans bedste; hans udmærkede Appetit var rigelig tilfredsstillet, et Par Glas Amantillato, bragte stedse Blodet i livlig Fart, og den friske Havanna fra Hirschsprung pirrede hver Nerve i Baronens svære Krop. Det forekom ham, at hele Verden tilhørte ham, i det mindste at den kunde komme til at tilhøre ham; naar han blot gjorde sig en lille Smule Ulejlighed for at bemægtige sig den. Men hvorfor skulde han have den Ulejlighed?

Danmark var ham stort nok. Ganske vist havde det været bedre, om Hertugdømmerne endnu havde hørt med; men dem havde disse forfløjne National-liberale skilt os af med, og han tvivlede om, at det vilde lykkes ham og hans Venner at faa dem tilbage igjen.

Baron Høgh tænkte nemlig paa intet mindre end at blive Regjeringens Chef, thi Hr. Estrup tilfredsstillede ham aldeles ikke. Hans Anskuelser vare ham

ikke aristokratiske nok, men altfor liberale, og hans Politik —!

«Bah!» fortsatte Baronen højt sine Tankeslutninger, «egentlig en maskeret Socialisme; men lad mig komme til, jeg skal vor Herre Død danne et Ministerium af det reneste Vand! Ingen Gaaen paa Akkord, ingen Professorer, kun os — os!»

Han pustede en vældig Røgmasse ud af den friske Cigar, som om han dermed pustede Alverdens Ministerier omkuld, og trommede samtidig nok saa tilfreds paa Bordpladen.

Denne Banken blev besvaret af en mindre kraftig, men lige saa bestemt Banken paa Døren; Baron Høgh blev herved afbrudt i sine Selvbehageligheder og raabte derfor noget barsk: «Kom ind!»

Fru Hjersing viste sig til hans store Overraskelse i Døraabningen.

Ejerinden, — thi at det var hende, der egentlig ejede Sandager Gaard, vidste han godt, eftersom han endnu ikke havde opfyldt en eneste af de ved Kjøbet fastslaaede Betingelser — havde endnu ikke beæret ham med sit Besøg. Dette var det første. Han blev derfor en Del overrasket og fremstammede noget forvirret sin Glæde over denne uventede Ære. Fru Hjersing saa prøvende paa ham med sine store, kloge Øjne og var aldeles ikke forlegen.

«Jeg har ikke hørt Fruens Vogn kjøre ind i Gaarden,» beklagede Baronen.

«Vogn? Skulde man behøve Vogn for at komme her over?» svarede hun. «Saaledes kan man ikke ødsle med Arbejdskraften.»

Han forstod Finten og ytrede nu sin Forbavselse

over, at hun ubemærket var kommen ind i Bygningen og lige til hans Værelse.

«Deres skrammererede Dagdriver stod udenfor og glanede, men jeg lod ham staa, jeg kjendte jo godt Vejen. Det er jo mig der har bygget Gaarden, mig og Kammerraaden i Forening,» tilføjede hun ligesom undskyldende.

Baronen blev mere og mere generet. Han vilde have Kammerraadinden med over til Damerne; men Fru Hjersing vilde blive, hvor hun var, det var Baronen, ikke Damerne, hun vilde tale med.

«Det gaar noget langsomt med Deres Indhøstning,» sagde hun, «jeg er allerede færdig med min.»

Baronen mente, at den store Gaard med den store Arbejdskraft lettere kunde blive færdig end han.

«Det er lige stik imod Skik og Brug,» svarede Fruen, «de store Gaarde ere altid langt tilbage. Men De er kommen for sent paa det, Hr. Baron, som man reder, saa ligger man, og naar man først pløjer i Maj, kan man ikke høste før i Oktober.»

«De skrækelige Folk!» sukkede Baronen.

«Ja, de ere ikke gode, knap halvt saa gode som for en Snes Aar siden,» gjenmælede Fruen; «men man maa tage dem, som de ere, ikke stole paa dem, selv være med overalt, og ikke rejse til Møder og lade Karle og Piger raade for det hele.»

Bebrejdselen var denne Gang saa tydelig, at Baronen ikke kunde overhøre den, han svarede derfor:

«De mener, at jeg skulde opgive min politiske Virksomhed og alene beskæftige mig med Landbruget?»

«En af Delene,» mente Kammerraadinden. «Land-

bruget stiller nu saa store Fordringer, at det kan optage selv den dygtigstes hele Tid.»

«Ja, jeg tror nok at kunne regne mig til de dygtige Landmænd,» svarede Baronen.

Fru Hjersing saa forskende paa ham, hun kunde ikke tilbageholde et lille Smil da hun sagde: «Mener De?»

«Naar man er uddannet som jeg.»

«Aa, det er ikke Uddannelsen alene, der gjør det,» svarede hun ivrig, «man maa være født til den Ting, som til alt andet i Verden! Og saa maa man ikke lade sig vildlede, ikke tro paa enhver Historie, der bindes en paa Ærmet, selv om den kommer fra Landbohøjskolen.»

«Men Gud forbarme sig,» udbrød Baronen med uforstilt Forbavselse, «er det ikke vore dygtigste Landmænd, der komme fra Landbohøjskolen?»

«Har været,» svarede Fruen, «men nu blive de mig for lærde, og Tiden vil nok vise, at alle deres Eksperimenter have kostet mere, end de have indbragt! Hvad tror De for Eksempel ikke, at den kunstige Gjødning har kostet Landmanden? Maaske hans bedste Kraft! Er den maaske ikke bleven anvendt i Tide som i Utide, paa Jord den egnede sig for, som ogsaa paa Jord, der skulde have havt en hel anden? Og hvad var det saa for en Gjødning, vi fik? Efter Steins Analyser var den god nok, saa vel paa Papiret, som i Sækkene. Her paa Egnen skulde alle have den fra den nye Importør inde i Byen; men da han efter ti Aars Forløb var bleven en rig Mand og flyttede til Kjøbenhavn for at leve af sine Penge, var Byens Sandgrav komplet forsvunden! Der har været meget

af dens Indhold i de Sække, der bleve betalte med ti Kroner Stykket.»

Baronen saa noget forbløffet ud, ogsaa han havde begyndt sin Virksomhed med at købe den frugtbargjørende Gjødning, og nu hørte han, at det meste af den havde været Sand. Sand havde han nok af i Forvejen!

«Hvorfor har De aldrig før talt til mig om Deres agronomiske Anskuelser?» sagde han noget tvungent.

«Fordi jeg aldrig før har talt til Dem om Forretninger, om Søndagen spise vi jo kun til Middag.»

Atter ramte Snærten, den nys saa sejerstolte Baron følte sig trykket af den praktiske Dygtighed, der her saa ugenert rykkede ham ind paa Livet.

«Altsaa i Dag —?» spurgte han ikke uden en vis Spænding.

«I Dag vil jeg tale om Forretninger, det er paa høje Tid, at jeg erfarer, hvorledes Sagerne staa.» Hun tog Plads paa en Stol henne ved Vinduet, Baronen var saa forvirret, at han rent glemte at gjøre en Undskyldning, fordi han ingen havde budt hende.

Det var en drøj Time for Baron Høgh. Han sprællede som en Flue i Spindet, og Kammerraadinden slap ham ikke, før han havde maattet tilstaa, at Sæden var lagt for sent i Jorden og derfor nu næppe kunde blive moden, og at han end ikke til forestaaende December Termin turde haabe at kunne betale de forfaldne Rater af Købesummen for Sandager Gaard, dersom hans Familie ikke vilde hjælpe ham.

«Det er godt, at man ved, hvad man har at rette sig efter,» sagde Fru Hjersing. «Enden paa Legen bliver vel, at jeg kommer til at tage Gaarden igjen.»

Det vilde Baronen da ikke haabe; men skulde det ske, saa tabte han jo selvfølgelig betydelig derved.

«Og saa har De forringet mig Ejendommen med mindst tyve Procent,» bemærkede Fruen. Nej, lad os to ikke tale om, hvem der taber.»

Baronen havde Lyst til at svare og ved en rigtig Kraftanstrengelse afryste Fru Hjersings Overlegenhed; men hun var saa rolig og selvsikker, denne myndige Frue, talte kun om det, hun forstod sig paa, og var uhyre reserveret lige over for alt andet.

Hvad skulde han sige? Hvorledes skulde han bære sig ad med at faa hende ud ad Døren?

«Hvorledes have Deres Damer det?» spurgte hans Gjæst ham pludselig.

Baronen skyndte sig med atter at byde sin Gjæst ind i Dagligstuen; men Fru Hjersing lagde Haanden paa hans Arm og sagde: «Ikke i Dag, Hr. Baron.»

«Men min Gud, første Gang De bærer os med et Besøg, vil De ikke hilse paa mine Damer?»

«Nu, Leoni er jo ikke stort mere end et Barn, og Baronessen er mig fuldstændig fremmed.»

«Hun tager aldrig ud, ved De.»

«De har sagt mig det, hun venter altsaa heller ikke mit Besøg.»

«Hun har dog bestandig haabet!»

«Hvilket?»

«At De Fru Kammerraadinde vilde besøge hende. Hun kjender Deres indflydelsesrige Stilling her paa Egnen,» tilføjede han hastig, da et Par skarpe Folder kom frem paa Fru Hjersings Pande.

Hun stod et Øjeblik i dybe Tanker, saa gik hun

langsomt hen mod Dagligstuedøren. Baronen vilde aabne den; men hun standsede ham atter.

»Først et Ord,» sagde hun, «hvem er Deres Hustru?»

«Det maa jo være Dem bekendt.»

«Rygter har man nok af, man siger hun er Katolikinde?»

«Ja, det er rigtigt.»

«At hun er meget nervøs, eller hvad man nu ellers kalder det —»

«Hvilket?»

«Saadan, naar man ikke er rigtig her,» og Kammerraadinden bankede sig paa Panden.

«Rygter, Rygter!» udbrød Baronen meget patetisk.

«Naturligvis overdriver Rygtet; men der er altid lidt om det, ikke sandt?»

«Baronessen er uhyre sensibel.»

«Kuldskeer ogsaa, har jeg hørt; hun har nok i Kakkelovnen hele Aaret rundt.»

«Hun er fra Sydtyskland og fryser altid her oppe.»

«Og saa er hun Prinsesse, ikke sandt?»

Baronen rettede sig, saavidt troede han ikke, Rygterne havde drevet det med hans Hustru; men det smigrede ham uhyre.

«Naa just Prinsesse,» sagde han, «det vil jeg ikke sige, men af meget gammel tysk Adel.»

«Nej, ikke saadan Prinsesse som vore,» bemærkede Fru Hjersing, «det ved jeg nok. Her ere kun Kongedøtrene Prinsesser; men i Udlandet have de dem nok nedefter i mange Grader.»

Baronen blev atter forvirret, det var ham umuligt

at imponere denne Kone, som han dog saa ned paa. En Møllerdatter og Enke efter en Studehandler!

«Min Hustru vil betragte Deres Besøg som en Ære,» sagde han saa spidst som muligt.

«Det er netop det jeg tvivler om,» svarede Fru Hjersing ligefrem.

Atter var Baronens bragt ud af Fatning, han vidste ikke, hvad han skulde svare.

«Lad os høre! Hvad tror De, Deres Hustru vilde sige til en Forbindelse mellem Deres Datter og min Søn?»

Baronen troede ikke, han havde hørt rigtig, hans egen kjære Drøm, hans eneste Haab om Redning.

«Min Datter, Deres Søn!» stammede han forvirret.

Fru Hjersing antog hans Overraskelse for Tvivl og sagde derfor: «Mig generer de unge Menneskers stadige Samværen, Ebbe faar aldrig Eksamen paa den Maade, og nu maa vi have en Ende paa det. Enten maa han sige nej eller ja, naar jeg spørger ham, og det gjør jeg en af Dagene. Men har De eller Deres Hustru noget mod Partiet, saa sig til, vi behøve da ikke at have noget unødigt Postyr!»

Der faldt en Sten fra Baronens Hjerte, det var altsaa derfor, hans Hovmesterinde i Dag var kommen til Sandager; nu havde han Overtaget.

«Skulle vi ikke tale nærmere derom?» sagde han.

Men Fru Hjersing, der vilde kjende Terrainet, før hun vovede sig paa den anden Side Døren, paastod, at hun først maatte kjende Baronessens Anskuelser.

«Her i Huset er der kun een Mening, og det er min,» sagde Baronens med Salvelse. «Baronessens An-

skuelser ere meget strenge; men i dette enkelte Tilfælde kjender jeg dem ikke, hun har sikkert aldrig drømt om, at der kunde blive Tale om en Forbindelse mellem Deres Søn og vor Datter. Men skal Partiet bringes i Stand, indestaar jeg Dem for, at jeg skal overvinde enhver Betænkelighed hos min Hustru. Foreløbig tale vi ikke derom til hende, stol alene paa mig, Fru Kammerraadinde.»

Fru Hjersing var egentlig ikke saa ganske tilfreds med den Besked; men Baronens vilde ikke slippe sit Tag, han indsaa Fordelene ved at opstille fingerede Hindringer, som han maatte overvinde. Han aabnede derfor rask Døren.

En Blomster- og Røgelseduft slog de indtrædende i Møde fra det halvmørke Værelse.

Tykket Tæpper paa Gulvet indsugede hver Lyd, og svære Drapperier for Vinduerne hver Lysstraale; et mystisk Halvmørke rugede over det store Rum. Skjønt Vejret endnu var mildt udenfor, havde Baronessen ild i den store Porcellænsovn, og Skæret fra de aabentstaaende Ovn-døre kæmpede med Dagslyset om Herredømmet. Et Ildbækken midt i Værelset opsendte en fin Røg fra Rosen- og Lavendelblade. Foran et Krusifiks stod en brændende Lampe omgivet af blomstrende Potteplanter, en Dekoration, der optog hele den ene Sidevæg. Den varme, duftsvangre Luft havde nær taget Vejret fra Fru Hjersing, og i de første Øjeblikke saa hun ingen, først da hendes Øje var bleven fortroligt med den ejendommelige Lysbrydning i Værelset, opdagede hun til sin Forbavselse, foruden en fin sort Skikkelse i hvidt Musselin, tillige Leoni og Aage, alle tre yderst overraskede ved det uventede Besøg.

«Min Hustru, Fru Kammerraadinde Hjersing,» præsenterede Baronen. Baronessen rakte venlig smilende Haanden frem.

«Det er mig en Fornøjelse at gjøre Deres Bekjendtskab Frue,» sagde hun med en blød, velklin-
gende Røst.

Hendes Udtale af Sproget var fejlfri, kun talte hun søgende og ofte med lange Ophold.

«De har det lidt varmt her,» bemærkede den ligefremme Kammerraadinde.

Aage var meget genert, han vidste ikke, hvad han skulde sige; Leoni gottede sig over Situationen.

Fru Hjersing lod sit klare rolige Blik løbe rundt i Værelset, endelig standsede det ved Sønnen.

«Jeg troede, Du var paa Brakmarken,» sagde hun.

«Jeg har været der og hos Drængraverne ogsaa,» svarede han, «saa var jeg her i Nærheden, og saa — besøgte jeg Baronessen.»

«Deres Søn er saa elskværdig en Gang imellem at passiare lidt med mig,» bemærkede den omtalte; «jeg lever saa ensomt, Leoni og den unge Mand udgjøre mit eneste Selskab.»

«Og jeg da?» spurgte Baronen.

Samtalen fortsattes i nogen Tid om ligegyldige Ting. Om Giftermaalsprojektet eller Fremtiden i det hele taget taltes der ikke. Fru Hjersing havde nu set, hvad hun vilde, og overbevist sig om Baronessens miserable Situation. For denne Gang brød hun sig ikke om at komme videre; den, der kører med Stude, kommer ogsaa med, vidste hun, og det var jo dog Ebbe selv, det kom an paa. Kun for det Tilfælde, han skulde erklære sig, vilde hun være paa det rene

med, hvad hun vilde gjøre. Aages Nærværelse paa Sandager Gaard gav hende egentlig mest at tænke paa, hun var for praktisk en Kone til at tro paa, at han kom der for den syge Baronesses Skyld, det maatte være Leoni, der ogsaa interesserede ham; han, den paapasselige unge Mand med den strenge Samvittighedsfuldhed, forlod ikke sit Arbejde og overlod de mange Mennesker, han havde Opsyn med, til sig selv blot for at indaande Blomster- og Røgelseduft. Skulde Aage være forelsket i Leoni?

Kammerraadinden fik dybe Rynker over Panden, hun saa med eet Blik, hvor alvorlige Forholdene vare. Hun havde aldrig hengivet sig til Illusioner, men altid regnet med virkelige Størrelser, og her vilde sikkert opstaa en Konflikt.

Baronessen havde træt lagt sig tilbage og saa med halvt lukkede Øjne paa den bekymrede Moder. Ogsaa hos hende rørte sig en ubestemt Frygt — Moderømheden er altid parat — hun havde kun intet klart Begreb om, hvor Faren truede.

En Vogn kørte op for Døren.

Fru Hjersing rejste sig hurtig.

«Tror jeg ikke, jeg nær var falden i Staver,» sagde hun, «det er al den Varme og Lugt der gjør mig døsig.»

«Min Hustru er fra det varme Syden, hun fryser altid heroppe i Jylland,» forklarede Baronen atter.

«Her er saa koldt,» tilføjede den blege, fine Dame i sit uendelig langsomme Tempo, «fryser det ikke, regner det, — naar det ikke regner — blæser det — her er skrækkeligt at være.»

Baronen vilde ikke tillade, at Kammeraadinden gik hjem.

Hans Vogn holdt for Døren, han skulde til Møde i Hvilsted Kro, et stort politisk Møde, og nu vilde han først kjøre Fru Kammeraadinden hjem. Fru Hjer-sing protesterede; men her hjalp ingen Modsigelse, Baronen følte sig som en Metternich, og saa maatte alle bøje sig for ham. Paa den høje Buk tronede han sejrstolt ved Siden af «Svigermoder.»

Det mislykkede Eksemplar af en Groom, der hang bag paa, havde nær tabt sig selv ud over Tjenersædet, saa flot svingede Baronen ud paa Vejen, og nu gik det i skarp Trav ad Høgholm til.

Ved Middagsbordet var Ebbe ikke til Stede, og-saa han var til Mødet i Hvilsted. Aage spiste i Tav-s-hed, og Moderen gjorde intet Forsøg paa at bryde den, først da han rejste sig for at gaa, sagde hun:

«Er det jævnlig, Du besøger Damerne paa Sand-ager Gaard?»

«Kun en Gang imellem.»

«Og de interessere Dig?»

«Baronessen er saa elskværdig og saa — ulykkelig.»

«Og Leoni?»

En dyb Rødme gød sig over Aages aabne, ærlige Ansigt, han vilde lige til at sige en eller andeu Dum-hed, da han pludselig vendte sig om, tog Gulvet i et Par raske Skridt, trykkede den forbavsede Fru Hjer-sing i sine Arme og sagde:

«Hun er rigtig sød Du, rigtig sød, det forstaar Du vel nok?»

Dermed var han som en Stormvind ude af Døren.

Jo, den bekymrede Moder forstod det kun altfor godt; begge hendes Sønner elskede det samme Pige-barn. Med hele sin Viljes prøvede Kraft forberedte hun sig til den Kamp, som maatte komme, hun vidste, at den vilde blive en af hendes Livs tungeste Tilskikkelser; men ogsaa den maatte gennemkæmpes, hun havde endnu aldrig opgivet Kampen, heller ikke søgt den, men taget den, som den kom, let eller svær. Denne vilde blive meget svær. Hun oversaa allerede alle Følgerne, og idet hun langsomt lukkede Øjnene sukkede hun: «Stakkels Aage!»

Men i det parfumerede, røgelseduftende Værelse paa Afbyggergaarden laa Leonis Moder mellem sine Blomster og Helgenbilleder. Ogsaa hun saa ud i Fremtiden; men det var kun ubestemte Skyggerids, der svævede for hende. Røgelseduft lægger et Slør over Forstanden, alt hylles i ubestemte Former, og Følelseslivet paavirkes for stærkt.

Leoni var alt for hende; naar hun bad til Guds Moder, saa hun sit eget Barn smile til sig, skjønnere kunde Madonna jo ikke være, just saaledes maatte den ubesmittede Jomfru se ud. Naar Taager og Regnbyger dreve hen over Bakkerne derude, og det store vidtstrakte Landskab laa for hende i hele sin strenge Ensformighed, lukkede hun sine Øjne, kastede mere Røgelse i Skaalen og saa da kun de Billeder, hendes Indbildningskraft fremmanede. Til disse hørte et varmt, solrigt Land, hvor Katedralerne knejste og Lovsangene bruste under de mægtige Buer, hvor Folket mylrede paa Gader og Stræder, medens den ensomme laa paa sin Balkon under det beskyttende Solsejl og saa paa det brogede Liv. Leoni vilde en Gang føre

hende til dette Land, hvor de begge hørte hjemme; hvorledes dette skulde gaa til, det vidste hun ikke og tænkte heller ikke nærmere over. Aage maatte gjerne være deres Følgesvend. Men dersom Leoni nu foretrak den anden?

Da Leoni, frisk og kvik som Skovens springende Daa, efter Rideturen kom ind til sin Moder, lagde denne sit Hoved op til Datterens Kinder og spurgte:

«Hvem af dem synes Du bedst om, mit Barn?»

Leoni saa forbavset paa Moderen.

«Hvem taler Du om, Moder?»

«Om de unge Herrer fra Høgholm.»

Leoni saa overgivent paa sin Moder og derpaa ud ad Vinduet; hun kastede smilende Hovedet lidt tilbage og sagde: «Den, der bliver Herre derovre!»

V.

Der var en forskrækkelig Os i Krostuen. Funders «Jomfrutobak» fyldte det lave Rum med mægtige Røg-søjler, der fra Piberne hvirvlede op under Bjælkeloftet og derfra som en tyk, fed Masse langsomt sænkede sig ned, Tomme for Tomme, indtil alt og alle vare indhyllede i den kvalme Atmosfære. Denne fedtede Røg gjorde Haaret klæbrigt og Øjnene rødkantede, og fremkaldte i Struben en Fornemmelse, som om et Rivejern blev trukket op og ned i den. Men det var, som sagt, ogsaa den ægte «Jomfrutobak», der endnu blev brugt herude, den var det Universalmiddel, Bonden var opdragen til at bruge saavel for sig selv som for sine Kreaturer; man røg, snuste og skraaede denne Tobak, vaskede Kreaturerne med den for at fordrive

Skab og Utøj; og kneb det for vor Mo'er med at faa Maven i Orden efter en ellers vel overstaaet Barselseng, fik ogsaa hun en bitte Snaps med, saa kom de indvendige Dele straks i Orden.

Funders Jomfrutobak og «Vunders Krone Essens» vare de daglige Lægemedler, og det skulde knibe haardt, før Doktoren fik Lov til at skrive noget op. Hvorfor skulde man betale ham for at skrive det op og Apotekerens for at lave det sammen, naar man havde det, der var meget bedre, hjemme i Skabet?

Det var Marius, der havde indvarslet til Mødet; Hr. Bjerg havde ladet ham vide, at Rigsdagen snart kunde ventes opløst, og man maatte derfor i Tide forberede sig paa nye Valg.

Naar man saa paa den dampende Forsamling, skulde man ikke tro, at det var Politikere, der her vare samlede. Ordknap og uomgængelig sad hver med sin Pibe og dampede det bedste, han kunde; noget ydre Tegn paa Interesse saas ikke, de ærede Talere udkrammede al deres Viden uden at kunne aflokke disse Aristokrater i Træske en eneste Bifaldsytring.

Hvem vare de egentlig stemte for? Den huld-salige Baron, den tvetungede Skrædder, den solide Simon Hæk eller ham, de havde derinde, der aldrig havde kunnet give dem anden Forklaring end det evindelige: «I skal lægge Mærke til min Stemning!»

Folketingsmanden udtrykte sig nemlig i ligesaa mystiske Talemaader som Underofficeren, der idelig tilraabte sine Svømmere: «De maa synke Ho'det, mine Herrer, og kaste Benene op, ellers gaar det Gud straffe mig ikke!» — Provsten anbefalede Baronens, han var

selvskreven som Repræsentant for denne Kreds, de store og de smaa Bønder burde holde sammen.

Baronen havde forud forsikret, at her vare de alle Bønder, og havde følgelig samme Interesser, ja egenlig kun en eneste Interesse — Landbruget. «Han vilde bestandig stemme som en Bonde.»

Intet Bifald.

Doktoren kunde heller ikke se andet, end at det var en Hæder for Valgkredsen at sende en Mand som Baron Høgh til Rigsdagen, nu tilhørte jo Baronen Kredsen, var fast, uopløselig knyttet til den. Det var Honoraret som Huslæge, han tænkte paa, da han talte om det faste, det uopløselige!

Baronen vilde takke Doktoren, ja for Resten ogsaa Provsten, Egnens Sjæle- og Legemssørgere, der begge gjennem mange Aar vare knyttede til Befolkningen; han var stolt over saadanne Garanter.

Skovrideren kunde ogsaa anbefale Baronen; kunde han ikke andet, kunde han dog fortælle dem nogle bandsat morsomme Historier derinde, det var da altid noget. Naar han var paa Jagt med Baronen, var han lige ved at grine sin Mave itu, saa grinagtigt var det. Forleden Dag havde han skudt «Bos» paa tyve Skridts Afstand af bare Grineri.

Baronen takkede, denne Gang med en stum Kompliment, den brave Skovrider for hans gode Vilje, der unægtelig var betydelig større end hans Evne som Parlamentariker. Skovrideren grinte forfærdelig og fortalte nogle Jagthistorier, indtil Marius ringede og mindede om, at det var et politisk Møde, han havde indbudt til.

«Kalder Skrædderen dette hersens for Politik?»

spurgte Løjtnanten og svarede sig selv: «Han er min Salighed nøjsom!»

Simon Hæk mente nok, at han vilde stille sig, der var dog nogen Forskjel paa ham og Baronen: «Saa kan I jo vælge, hvem I vil af vos.»

Der blev en pinlig Pavse.

«Jacob, det Faarehoved, maa vi have væk,» fortsatte Simon, «han er ingen Præsentsant for vos. Jeg taler til mine Standsfæller, de andre Gaardmænd.»

Stadig den samme Tavshed. Ebbe forsvandt nu i Taagemasserne for at se sig lidt om i Huset; nogle Fruentimmer maatte der vel findes et eller andet Sted.

Marius Skrædder syntes, det nu kunde være nok med «Primilonærerne». Hovedslaget burde leveres. Han anbefalede ingenlunde sig selv, tvertimod mente han, at saavel Baronen, som Simon Hæk og «vor nuværende Tillidsmand» havde ganske andre «Adspiranser» end han, ung og «uopdragen» som han var, men der var dog en lille «Haltning» ved dem allesammen; og saa fik Konkurrenterne deres Overhaling, stadig med mange Undskyldninger, dersom han muligvis tog fejl. Men næsten alle Tilhørerne fandt, at han aldeles ikke tog fejl, kun Provsten og Løjtnanten ærgrede sig over hans Frækhed.

Da Marius mærkede, at Barometret var stigende — Tilraab som: «Det er rigtigt, Marius!» «Kil paa dem igjen!» «Satans til Skrædderdreng!» overbeviste ham om, at han havde fundet Vejen til Tilhørernes Hjerter — besluttede han at følge sin store Mesters og Lærers Eksempel og tale til hver enkelt.

Hvor ofte havde han ikke beundret denne Folke-tribuns Evne til lige over for mange hundrede Menne-

sker at tale, som om det var hver enkelt, han underholdt sig med i al Fortrolighed, og saa talte han aldrig anderledes, end at Tilhørerne troede, det var dem, der belærte ham, og ikke omvendt.

Marius stak da det fregnede Ansigt helt ud over Bordet for snart efter atter at lade det synke ned i Hænderne — han mente at tage sig godt ud saaledes — medens han støttede sine Albuer paa Bordet mellem de tvende Lys, der tilligemed Klokken og Vandkaraffen udgjorde hans Attributer.

«Var det ikke saaledes Søren Sejrsen sa'e forleden? Jeg har ikke vidst det før i Foraaret, men det er naturligvis som Wolle Christensen oplyste mig om. Bjerg, som jeg har fortalt det, sa'e ogsaa: Wolle Christensen har Ret!»

Søren og Wolle, to rige Gaardmænd, smiskede som et Par Storavgurer.

«Og er det saa ikke besynderligt, Folkens, at Ministrene ikke kan se, hvad enhver Bonde har vidst i mange Aar? Har ikke Pe'r Pe'rsen mange Gange fortalt vos, at vi maatte have gode Stamdyr for at bevare vor Heste- og Kvægrace? Og er det ikke det, de nu er i Færd med at ordne?»

Saaledes blev han ved med alle Storhanserne, enhver Gaardmand fik sin Lakering, og da dette var godt og solidt besørget, gik han løs paa Ministeriet. Nu gav han ikke længer den fortrolige. Med Opstoppernæsen mod Loftet og Hænderne vildt fægtende i Tobaksrøgen, flød hans Tales ustandselige Strøm som Bækkens over Møllehjulet. Han kunde sin politiske «Katekismus,» Aarstal og Datoer, Opløsninger og Pro-

visorier, alt kunde han paa Fingrene. Han havde nær taget Vejret fra sig selv og fra Tilhørerne med.

Men Sejren var vunden, han havde overbevist Vælgerne om, at Marius var en farlig Karl til at snakke. Han maatte ind i Rigsdagen, saa kunde man da faa forebragt, hvad man vilde; Marius besørgede det altsammen!

Simon Hæk var rasende, alle de andre havde Marius nævnet, hver med en god Idé, kun ham, Sognefogeden, der, naar alt kom til alt, dog var den «vilde» af dem allesammen, havde den Æsel ikke en Gang hentydet til.

Og saa vilde den Wolle Højlaar*) ha'e hans Datter! Nej, det skulde da blive Løgn!

Men Marius Skrædder slap ikke Taget. Nok saa ugenert inviterede han sin tilkommende Svigerfader paa en Kaffepunsch sammen med et Par andre af de store Bønder, og da Simon ikke fandt det raadeligt at lade Knægten blive ene med saamange Gaardmænd, sagde han ogsaa ja. Ligesaa ugenert inviterede Ebbe Løjtnanten og Skovrideren paa varm Aftensmad oppe i Storstuen. Baronnen, som ogsaa var inviteret, havde undskyldt sig med Forretninger; men Grunden var den, at han var bange for at fornærme Vælgerne, ved at sætte sig i en anden Stue og spise fint; og blive i Krostuen, sammen med Marius, kunde han dog ikke bekvemme sig til.

Han missede derfor med sine smaa Griseøjne til Provsten og Doktoren, der forstode Signalet og kjørte hjem med ham til en forsvarlig L'Hombre.

*) Jysk Betegnelse for en Loppe.

Marius blev mere og mere meddelsom, og efterhaanden som Simon Hæk blev varmet op med Kaffepunschene, laante han mere og mere villig Øre til den forslagne Fyrs fortrolige Forslag. De gik ud paa intet mindre, end at Marius i det sidste Øjeblik skulde trække sig tilbage fra Valget og derved spille Stemmer i Hænderne paa Simon, vel at mærke, naar Simon forinden havde ladet lyse for ham og Dorthe, og samtidig tilskjødet ham Kristen Lindeballes Gaard, der netop var til Kjøbs.

Disse hemmelige Forhandlinger bleve fortsatte mellem de to paa Vejen hjem. Forfængeligheden var faret Simon i Blodet, han ringeagtede Skrædderdrengen; men om han nu var sikker paa at blive Rigsdagsmand og triumfere over denne hersens Baron? Den sølle Husmand vilde han slet ikke tale om. Gaarden, det drejede sig om, var en Udflyttergaard, han behøvede jo ikke at vedkjende sig Svigersønnen, mere end han vilde, han var jo saa baade Sognefoged og Rigsdagsmand, de Folk derude paa Marken kom jo ikke ham ved.

Den stivsindede Simon kæmpede med sig selv, det var og blev dog en Skandale, at hans Datter skulde giftes med Skrædderens Marius. Haarene rejste sig formelig paa hans Hoved af Rædsel ved denne Tanke, og han skottede ringeagtende til den ivrig snakkende og gestikulerende Person ved hans Side; men Marius snakkede uforstyrret videre, og da de kom til Gaarden, havde Simon sagt ja.

Med Nød og næppe betvang Marius sin Sjælefyrd; da han havde faaet Simon Hæk saa vidt, og da hans tilkommende Svigerfader havde lukket Porten efter sig, sprang Marius højt i Vejret, snurrede sig rundt som en

Top og klappede i overstrømmende Henrykkelse paa sin fyldigste Legemsdel, idet han vrængede:

«Der snød jeg Dig, Du! Har jeg først Gaarden — Pigen tænkte han ikke paa — kan jeg jo søge Valg til næste Trækning igjen, det kan da ingen forbyde mig.»

Marius Skrædder var en udmærket Elev af vore Bondepolitikere; kun havde han en Del mere Smidighed og en Del mindre Moral end Flertallet af dem. Han maatte absolut komme til at overstraale sine Læremestre.

I Storstuen sad v. Mehren og Prahls og lode sig traktere af den unge Herre.

Det var aabenbart Ebbes Hensigt at faa dem drukne begge to. Hele Sommeren havde han snuset om i Skoven og gjort flere Forsøg paa at trænge ind hos Skovrideren; men som en sand Cerberus bevogtede Løjtnanten Pladsen, og idelig var han bleven afvist.

Saa havde han i al Hemmelighed sneget sig derind. Pigebarnet, han havde faaet Lyst til, var Prahls afdøde Søsters eneste Datter, hun var først nylig kommen i Huset for dels at være til Selskab dels til Nytte for sin Onkel. Det Blik, Ebbe havde slugt hende med, da hun hin Nat aabnede Døren for Løjtnanten, havde denne til Trods for sin overdrevne Nydelse af Spiritus dog opfanget. Næste Morgen, da han havde sovet Rusen ud, reflekterede han over det passerede, og blev hurtig enig med sig selv om, at det var ham, der havde trukket denne Don Juan til Huse, derfor var det nu hans Pligt at værgе det mod Fristeren. Han saa i Aanden hele Scenen af Operaen «Don Juan» og

nynnede: «Ræk mig din Haand, du Søde» — men afbrød sig selv med et: «Jeg skal F . . g . . mig række ham en Lussing, den Springfyr!»

Den brave Løjtnant havde levet sig saaledes ind i Kommandantens Rolle, at han forekom sig selv som en Gjenganger, der i sin Tid havde spaseret paa Østergade, men nu i mange Aar havde ligget begravet paa Landsbyens Kirkegaard for, naar Øjeblikket kom, at humpe frem som den gjengjældende Retfærdighed. Han havde derfor hele Sommeren holdt sig ædru, det vil sige, saa nogenlunde, en lille Gnist fik han jo hver Søndag paa Høgholm, og saa havde han været hos Baronen et Par Gange; men paa Kroen havde han ikke været før i Aften, og det var han uhyre stolt af! Det var derfor ogsaa kun meget modstræbende, han modtog Don Juan'ens Indbydelse; men den intet anende Skovrider vilde sku ikke hjem før Sengetid, og skulde han saa lade ham alene om al Maden og den herlige Vin?

v. Mehren var kun et Menneske, et Glas, højest to, lovede han sig selv, det skulde blive ved, han skulde dog nok denne Gang passe paa ikke at faa for meget.

Men Helvedes Forgaard er brolagt med gode Forsætter.

Det første Glas blev fulgt ikke alene af et andet, men ogsaa af et tredie, et fjerde og endnu mange flere. Dersom enhver kunde sige stop paa Rusens første, begyndende Stadium, vilde ingen blive fulde, Ulykken er, at herpaa agtes ikke. Stille lister Guden sig ind, varmer og opliver Legemet; han ved, at kommer han blot saa vidt, følger Resten af sig selv. Det er mærkeligt at se, hvorledes et Menneske, der

ikke vil, dog vedbliver at drikke og drikke, blot fordi han ikke nøjedes med de første to Glas.

Hr. v. Mehren gjorde særdeles respektable Anstrengelser; men Situationen var uheldig, Skovrideren opmuntrede, og hans «Dødsfjende» fristede; han var stadig overbevist om, at han aldeles ikke var fuld, skjønt Munden ikke stod stille, Øjnene lyste og Kinderne glødede, medens det ene Glas forsvandt efter det andet.

«Du maa vogte Dig, Hendrik,» — Løjtnanten sagde altid Hendrik til den meget yngre Prah, som han havde kjendt fra Dreng — «Du maa vogte Dig for Mefistofeles.»

«Det er jo en Hund,» svarede Skovrideren, der slet ikke var med paa Noderne.

Løjtnanten sukkede højtidelig, rullede med Øjnene og skelede forfærdelig til den Side, hvor Ebbe sad.

«Sludder!» sagde han, «Du tror alting drejer sig om Hunde og Jagt.»

«Det gjør det ogsaa, alle Mennesker jage, enhver paa sin Maade,» grinte Prah, «den ene efter Rigdom, den anden efter Piger, nogle ville have det her» — han pegede paa Brystet — «andre her» — han slog sig bag paa — «det hele er en storartet Klapjagt, der ender med Døden! Har jeg ikke Ret, Hr. Hjer-sing?»

Ebbe bevidnede den brave Skovrider sin ubetingede Respekt.

«Der kan De høre, Løjtnant, Livet er en Klapjagt!»

«Morsomt for Jægeren,» sagde v. Mehren højtidelig og fikserede Ebbe med et skarpt Blik.

«For Pokker, min gamle Ven, De vil da ikke

være Vildtet?» sagde Ebbe, gjengjældende hans Udfordring.

Løjtnanten blev forbløffet. Skulde hans Don Juan virkelig ville udfordre ham?

«Jeg drikker ikke mere,» sagde han, «kom Hendrik, vi ville hjem.»

«Saa et Bæger til Afsked,» sagde Ebbe. «Skaal!»

Løjtnanten kunde ikke modstaa, han maatte smage den hede Vin, der blev skænket op.

«Hvor Satan har Kromanden faaet den Vin fra?» spurgte han, smækkende med Tungen. «De Rosiner ere ikke groede her til Lands.»

«Kromanden!» henkastede Ebbe, «den er fra Høgholm; jeg tog en Flaske med, jeg haabede jo at træffe Dem.»

«Hm,» sukkede Løjtnanten, og saa fortvivlet over til Flasken, det var tydeligt, at Ebbe udfordrede ham.

«Et Glas endnu?»

«Jeg drikker ikke mere,» sagde han med Fortvivlelsens Mod.

«Saa lad det staa.» Ebbe skænkede op paany.

Løjtnanten dunkede i sin Fortvivlelse Skovrideren i Nakken.

«Du, dit Asen! Du ved ingen Ting, hele Byrden hviler paa mig!»

«Ja, De har det haardt,» lo Prahl. «Han har passet Kyllinger og Gæslinger hele Sommeren.»

Løjtnanten sukkede; ingen, end ikke Onklen anede, at han havde været Uskyldighedens Vogter og kun passet Smaakreaturene for at vildlede Fjenden. Han begyndte at forstaa den uhyre Lidelse, der er knyttet til Opofrelsen.

Pludselig blev han blød om Hjertet, han foragtede denne starblinde Onkel og vendte sig opløftet af alle varmende Følelser til sin Kontrapart.

«Ebbe — Hr. Hjersing — vi ere Venner?»

«Kan De tvivle, Hr. v. Mehren?»

«De var en Gang en rar Dreng.»

«Det var den Gang, jeg var lille.»

«Rigtigt! Kjon, Pokkers kjon og — uskyldig.»

«Ja en Gang — naturligvis.»

«Men det varede vist ikke længe,» sukkede Løjtnanten med komisk Alvor.

«Her paa Landet tage vi det ikke saa nøje,» grinte den uforbederlige Skovrider og var nær ved at kvæles i sin egen Latter.

«Asen! vil Du holde Mund!» brølte v. Mehren.

«Jeg tror, Fanden plager Dig.»

«Ja, det har han gjort mange Gange,» vedblev den anden.

«Han er bestemt fuld,» mente Løjtnanten.

Ebbe smilte velvillig.

«De vilde have sagt Hr. v. Mehren?»

«At De jo ikke er saa slem, vel Ebbe? Jeg maa vel sige ligefrem Ebbe som i gamle Dage?»

* Løjtnanten skelede til Glasset.

«Nu ere vi jo begge voksne», sagde Ebbe, «skulle vi drikke et Glas sammen som Kammerater?»

Løjtnantens Fuldmands Rørelse steg til Højdepunktet. Det var den lille Ebbe, den Satans Dreng, som han dog egentlig altid havde beundret, der nu var hans Kammerat; Aage og Ebbe, begge havde bevaret deres Venskab for ham, han var stolt og lykkelig!

«Men, ikke sandt, min Ven, ikke noget med dette?» og Løjtnanten søgte saa godt som muligt at efterligne Ebbes ejendommelig taagede Blik, naar han saa paa en smuk Kvinde.

«Hvad Fanden er der i Vejen med Deres Øjne i Aften, Løjtnant?» spurgte Prah. «De rende jo rundt i Hovedet som et Par Møllehjul.»

v. Mehren fandt, at det var under hans Værdighed at besvare Skovriderens Spørgsmaal; han lænede sig fortrolig op til Ebbe og betroede ham sine Sorger, al den Anger og Ruelse, der havde fyldt hans Sjæl den hele Sommer, og hvorfor han slet ikke havde været paa Kroen i al den Tid.

Ebbe forsikrede ham om alt det unødige i disse Bekymringer.

«Jeg har jo selv en Gang — forstaar Du? I Kongens Regiment vare vi sku ikke tabte bag af en Vogn. Naa da! Naar vi vare en galla, røde Kjoler, gule Rabatter — jo Du kan tro!»

«Det er da Satans til Hvisken og Tisken!» afbrød Skovrideren. «Hvad er det for Kjæresteri, der forhandles?»

«Dit!» svarede v. Mehren med Patos.

«Det er sku Løgn, min gode Ven,» forsikrede Prah, «det kjender Du ikke noget til!»

Løjtnanten laante sin Husfælle et knusende Blik, men værdigede ham for øvrigt ikke noget Svar.

Ebbe overvejede Situationen. Skulde han bestemme sig til en energisk Forfølgelse af sit Forsæt? Forholdene vare gunstige, de to dygtig drukne, og han behøvede kun at blive ved at traktere.

Han snoede de fine Moustacher, som Tigeren sine Knurhaar før den styrter sig over sit Bytte.

«Hvad sige Herrerne om en god Champagn og en kraftig, frisk Havanna?» spurgte han langsomt og med beregnet Eftertryk.

«Havanna!» smaskede Skovrideren.

«Champagne!» sukkede Løjtnanten.

«Er det saa bedrøveligt?» spurgte Ebbe med sit forbindtligste Smil.

«Kjære, det er kun Citronvand, man faar her i denne forbandede Kro!» forsikkrede v. Mehren.

«Her! Nej vi tage til Høgholm.»

Løjtnanten sprang op, en ubestemt Fornemmelse sagde ham, at nu nærmede Faren sig; men Ebbe saa saa rolig, lidenskabsløs og uinteresseret ud, som han sad der, med Fingrene ved Læberne og lod Blikket halvt tilsløret glide ud i Krostuens Halvmørke.

Til Høgholm? Den laa jo mod Øst, Skoven med Prinsessen mod Vest, han fjernede sig jo netop fra hende, her kunde dog vist ikke være nogen Fare.

«Men Fru Kammerraadinden?» spurgte han, med Pegefingeren paa Næsen.

«Har intet med mit Selskab at gjøre,» henkastede Ebbe.

«Vi staa af i Hulvejen, gaa det Par Skridt over Engen og liste os over Planken; i Morgen er der ingen der aner, at Høgholm har haft Gjæster i Nat.»

Denne mystiske Kommen og Forsvinden tiltalte i høj Grad Løjtnantens romantiske Sind, og desuden, saadan ganske uskyldig at narre den strikse Kammeraadinde lidt, blot en ganske lille Smule, pirrede den

gamle Soldats Forfængelighed, det var jo at overliste den mest paapasselige Kommandant i Verden.

Han var henrykt over Ideen.

Skovrideren krassede sig lidt i Hovedet, det var dog vist ikke rigtigt, at han gik med, Fruen var jo hans Herskab, men den unge Herre var det jo rigtig nok ogsaa, og saa disse dejlige friske Havannacigarer, af hvilke han maaske kunde knibe sig et Par Stykker med hjem; nej, det var for fristende.

Den skikkelige Skovrider var en ægte Jyde, lidt bjergsom, lidt hjælpsom, alt som det kunde træffe sig, men sig selv og igjen sig selv, først og sidst, var hans Devise.

Ebbe betalte og lod Vognen kjøre frem. Det var snart Midnat. Den unge Tøs, der havde vartet op, fik en Krone og et lille Puf i Siden, der betød: En anden Gang kan Du faa mere, dersom Du vil. Staldkarlen fik 25 Øre og blev skjældt ud, fordi han stod og sov ved Vogndøren. Kromanden takkede for den Ære, Herren — Løjtnanten og Skovrideren bleve oversete — havde gjort hans Hus. Ebbe værdigede ham ikke et Svar.

Prustende og stampende kastede Hestene Hovederne op og ned, Skummet fløj med Nattevinden hen over Vognen, saa fik de løse Tøjler, og afsted gik det ned mod Engene.

«Du siger ikke et Ord til nogen,» sagde Ebbe afsides til Kusken; «spørger man, svarer Du, at jeg fulgte Løjtnanten hjem.»

Karlen nikkede, han forstod bedre og bedre den unge Herre, saadan et Par Kroner, hver Gang de vare ude at kjøre sammen, udgjorde snart et halvt Aars Løn.

Diskrete Tjenestefolk ere endnu billige i Jylland.

Med Besvær fik Arvingen til Høgholm sine Gjæster over den vippende Planke, han bugserede den ene efter den anden, og lydløse listede de sig alle tre op paa hans Værelser. Snart vare de smaa Vinduer i de tykke Mure dækkede af Gardinerne, ikke en Lysstraale kunde trænge udenfor og forraade Nattesviren. Løjtnanten og Skovrideren følte sig rigtig tilpas her i disse hyggelige Omgivelser. Værelset var ordnet à la Makart. Ingen af dem havde før set et saadant Arrangement; den skikkelige Skovrider troede, han var kommen til Kina eller Japan, den fantasirige Løjtnant drømte sig hjemme hos en parisisk Demimonde Dame, saaledes havde han bestandig tænkt sig hendes Salon.

Begge vare de meget omtaagede, og bleve det endnu mere, da Ebbe blandede Ale i Champagnen og serverede Drikken i store Ølkrus.

Skovrideren gav først efter, med et Bums drattede han pludselig ned paa Gulvet. Stærke Naturer overvindes altid pludselig af Rusen, en dødlignende Søvn gjør for dem Ende paa Bachanalet.

Løjtnanten holdt sig tappert. Endnu ulmede der en svag Mistanke hos ham, endnu havde han en Forestilling om et Løfte, han havde givet sig selv; men alle Konturer svævede ud i det ubestemte, og han saa som i et Halvmørke kun eet: Ebbes tilslørede Øjne, der gennem Pincenezglassene uafbrudt hvilede paa ham, medens Tommel- og Pegefingeren — aa disse utaalelige Fingre! — bestandig vedbleve at dreje det lille Overskæg. Han saa Ebbe rejse sig og slukke Lysene; straks efter blev Døren aabnet, og en kold Luftstrøm fra Gangen strømmede ind i Værelset. Løjt-

nanten aandede dybt, han vilde ryste sig selv vaagen og samle alle sine Kræfter for at holde Ebbe fast; men den kolde Luft gjorde netop den modsatte Virkning, og med et lallende og stønnende: «Skurk, vil Du lade hende være!» sank han overmandet af Rusen om paa Gulvet.

Næste Morgen ruskede Karlen de to op af Søvn.

«Se nu til ubemærkede at komme ud af Gaarden,» sagde han med et svedet Grin, «den unge Herre siger, De kjender Vejen. Men det skulde være nu straks, medens Kammerraadinden er ovre i Ladegaarden.»

Slukørede luskede de begge over Planken, ingen af dem sagde et Ord. Da de kom hjem til Skovriderboligen gik de med et tørt, hæst Godmorgen hver til sit Værelse.

VI.

Rigsdagen var ganske rigtig bleven opløst, man kunde ikke blive enig med hinanden om noget. Oppositionen havde Soldater nok, men ikke en eneste Felt-herre, der med Talent forenede Uegennyttighed, to Betingelser, der ere uundgaaelig nødvendige, naar Sejren skal vindes. Er den først vunden, er Uegennyttigheden ikke længer absolut nødvendig, Talentet er det derimod ganske rart at kunne bevare saalænge som muligt.

Hele Demokratiet var i Oprør, man vilde nægte at betale Skat, tage sig selv til Rette; Frederik den syvendes «kostbare Kongegave» skulde man dog ikke saaledes lade sig fraliste. Med andre Ord: man tænkte paa intet mindre end at gjøre Oprør.

Man, det vil sige Generalerne, der ønskede, at Hæren skulde gaa foran, da de ikke kunde blive enige om, hvorledes de skulde faa den til at følge efter, opløftede Raabet; men Vælgerfolket vilde grumme nødig afsted, og kun hist og her lode enkelte sig true og prygle til at anskaffe Rifler og nægte Skatter.

Provsten var rasende over den Ulydighedens Aand, der var kommen over det ganske Folk, de skulde efter hans Mening have Prygl allesammen.

«Højsalig Kongen — han mente Frederik den sjette — vilde jo vende sig i sin Grav, hvis han saa alt dette.» For ham var Stænderforsamlingerne Idealet af politisk Frihed, var man bleven derved, havde alt nu været godt, men denne Grundlov! Gud forbarme sig!

Provsten var til Trods for sine halvfjerdsindstyve Aar en sjæls- og legemskraftig Mand; han havde levet solidt i sin Ungdom, det havde bevaret hans Legeme, han havde faaet mange Prygl, det havde bevaret hans Aand; i det mindste paastod han selv, at dette var Aarsagen. «Thi,» sagde han, «en kraftig korporlig Revselse forfrisker Kjødet og virker derigjennem oplivende paa Aanden.»

Nidkjær i al sin Gjerning kunde han forlængst have haft et større Kald; men i fyrretyve Aar havde han været knyttet til dette Sogn. Han havde været dets eet og alt, hvorfor skulde han saa nu forlade det? Den højeste verdslige og gejstlige Myndighed havde han forenet i sin Person. Herredsfogeden var her aldeles overflødig. Provst Petersen straffede og belønnede efter Behag, og endnu havde ingen sat sig op mod hans selvtagne Politimyndighed. Est modus

in rebus var hans Grundsætning; alle Parter havde følt sig tilfredse med hans Afgjørelser, men nu syntes denne paradisiske Tilstand at være forbi. Nærmere og nærmere rykkede den ny Tid ham ind paa Livet, Jernbanen bragte jævnlig Agitatorerne did, Venstrebladene indeholdt daglig æggende Opraab, og den opvoxende Slægt var han ikke mere Herre over, ja selv blandt de gamle sporede han betænkelige Tegn til Frafald.

Hvor var den herlige Tid bleven af, da en fremmed paa Egnen var en Sjeldenhed og den loyale Stiftstidende den eneste Nyhedsbringer?

Ingen ærgrede han sig dog saaledes over som over Marius Skrædder! Denne opvakte Dreng, som han formelig havde kjælet for i Skolen og foræret Almanakker som Opmuntringspræmier, var ikke bleven den flinke Haandværker, han havde tænkt, Sognet i ham skulde beriges med, han var bleven en Laban, som drev om paa Agitationsrejser, som skrev «oprørende» i Venstrebladene, og som uden videre sagde «Kongen», naar han talte om Hans Majestæt!

Havde det været i Frederik den sjettes Tid, var saadan en Fyr simpelthen bleven smidt i Tugthuset, men nu til Dags?

Provsten havde arbejdet sig op til en saadan Hede, at han besvarede en beskeden Banken paa Døren til Studerekammeret med et tordnende: «Kom ind!» Marius svøbte sig beskedent om den halvtaabne Dør ind i Stuen, han havde sit sødladne Smil og sin ydmyge Holdning oppe.

«Jeg forstyrrer vel ikke Hr. Provsten?»

Provst Petersen brummede noget uforstaaeligt

mellem Tænderne og vedblev sin iltre Gang paa skraa over Gulvet. Her havde han jo netop Krabaten, han var saa vred paa, og saa kom Fyren saa stille og beskedent, at han jo umuligt straks kunde buldre løs. Formodentlig var det kun ham, Provsten, han viste denne Respekt; jo, jo, Mændene af den gamle Skole besade dog Myndighed.

«Hvad vil Du Marius?» spurgte Provsten endelig i en temmelig godmodig Tone.

«Gifte mig, Hr. Provst,» svarede Marius, stadig stiltfærdig og holdende sig lige indenfor Døren.

Provsten maalte ham med et langt Blik, medens hans kolde blaa Øjne af Forbavselse skøde sig helt frem under de buskede Øjenbryn; det med Giftermaal havde han nu allermindst ventet sig.

«Skal Du giftes?»

«Ja, dersom Provsten da ikke har noget derimod?»

En lang Prædiken om Ungdommens altfor tidlige Giftermaal og den som Følge heraf stedse voksende Fattigbyrde var Svaret.

«Men naar man nu elsker?» sagde Marius med sit mest hykleriske Blik.

«Det kan Du sandelig lade være med, min Ven,» svarede Provsten, «tag Du fat paa noget nyttigt Arbejde, saa skal Du se, det hjælper.»

Det mente Marius nu ikke, han elskede og vilde ikke som de andre Karle misbruge Kjæresten, det havde han lovet sig selv.

«Sikken en Dydsdragon!» udbrød Provsten. «Er det for nylig, Du har faaet de Ideer?»

Nej, dem havde Marius da altid havt.

«Det er Løgn!» kom det bredt og djærvt fra den

hidsige Sjælesørger. «Du maa tro, jeg kjender godt dine og de andres Hundekunster. Jo, det er en rar Slægt her er vokset op i de sidste tyve Aar. Før ventede en Karl dog, til han var bleven fuldvoksen; men nu begynder Kjæresteriet, medens I endnu ere Drengene.»

Marius følte sig truffen; han bøjede behændig af og talte om Provsten, Simon Hæk, sit Giftermaal og Rigsdagen, saa alt snurrede rundt for hans Tilhører.

«Hvad Satan er det, Du staar her og vaaser om?» sagde Provsten. Han var ikke bange for undertiden at sætte en Trumf paa.

Forsigtig og behændig udviklede Marius sine Planer. Han mente, at den hele Handel umulig kunde slaa fejl, naar Provsten vilde hjælpe til. Han var dog hans gamle Lærer, havde foræret ham Almanaker for Dyd og gode Sæder, og han selv havde dog altid været saadan et skikkeligt Menneske.

«Ja det var den Gang,» brummede Provsten, «men nu er Du bleven en Laban, en — en — ligefrem Oprører.»

Ja nu skulde Marius da nok forbedre sig, han vilde ikke mere give sig af med Politik, sagde han nok saa lumsk.

Provsten saa meget mistroisk paa ham og udbad sig en nærmere Forklaring.

I Fortrolighed fortalte saa Marius om den Handel, han havde afsluttet med Simon Hæk. Han endte med at stille et fedt Bryllup i Udsigt: han skulde da nok sørge for, at hans Svigerfader betalte Provsten rigelig.

«Men jeg forstaar ikke, hvad det egentlig er, jeg skal hjælpe Dig med, Marius?»

Marius gjorde en hel Del fortvivlede Forsøg paa at omskrive Meningen; men hvad enten nu Provsten forstod ham eller ikke, kom han igjen med det samme Spørgsmaal.

Marius maatte nu vove sig helt frem.

«Jo se, det kunde jo knibe med Stemmerne alligevel, og faar jeg ikke Stemmer nok til Simon, faar jeg heller ikke Pigen, og dersom Provsten derfor —»

«Naa, naa, Marius, ud med Sproget!»

«Vilde give mig Deres Stemme og sørge for, at jeg ogsaa fik Gaardens Stemmer og Doktorens og Skovriderens og Løjtnantens —»

«Hvad er det Du siger?»

«Alle de fines Stemmer, ikke for mig selv,» skyndte Synderen sig at tilføje, da han syntes at se et uhyggeligt Blink i Velærværdighedens lyseblaa Øjne, «men allesammen kun for min Svigerfader.»

Længere kom han ikke i sine Forslag, Provsten aflaaede i en Fart Døren ud til Gangen og rodede med Haanden omme bag den store «Bornholmer». Der havde Spanskrøret i mange Aar havt sin Plads.

Marius vilde ikke tro sine egne Øjne.

Jo, der kom han ganske rigtig med det.

«De vil da ikke slaa, Hr. Provst?»

«Jo netop, Marius, Du trænger svært til et rigtigt Livfuld Hug!» Og saa dansede Spanskrøret nok saa lystig over den vordende Lovgivers Skuldre og Ryg.

«Jeg slaar igjen, gør jeg!»

«Det lader Du nok være med, din Svækling,....

Du har ingen Kræfter, . . . der er ingen af Jer der har Kræfter, . . . I har for tidlig bortødslet dem!» Spanskrøret faldt jævnt og sikkert, medens Marius for-gjæves satte sig til Modværg; den store, svære Provst havde Arme af Jern og Muskler af Staal.

«Se den Overhaling skulde jeg have givet Dig for længe siden, men det har jeg forsømt; nu haaber jeg, Du tilgiver, det har varet saa længe.»

Marius fnyste, men vilde ikke prostituere sig ved at gjøre Sagen offentlig bekjendt.

«Vent til jeg kommer i Rigsdagen!» stønnede han.

Provsten svarede ikke, men aabnede Døren med en betegnende Haandbevægelse. Udenfor stod Jomfru Hjort, hans Husholderske, og lyttede. Jomfru Hjort blev meget overrasket, hun havde ikke ventet, at Afstraffelsen saasnart vilde være forbi; skyndsomst ilede hun bort, for at fortælle alle, at hun «ved Gud troede, at Marius havde faaet Strambuks af Provsten.»

Nyheden var snart ude over hele Byen og Egnen; men Marius benægtede haardnakket denne Sladder, der var opfundet af hans Fjender for at skade ham i Vælgernes Øjne.

Men i sit Hjerte svor han Hævn, nu skulde han rigtig rakke ned paa Gejstligheden, denne Blodigle paa Samfundslegemet, der stadig sugede til sig uden at yde noget til Gjengjæld. Samfundet maatte ryste dette Snyltedyr af sig.

Tiraden var ikke hans egen, han havde hørt en Socialistleder bruge den paa et Agitationsmøde inde i Kjøbstaden, nu vilde han gjøre den til sin, naar han holdt Møde med Husmændene og Arbejderne; til Gaarmændene turde han ikke komme med den.

Fru Hjersing steg just ned af sin gammeldags, smalsporede Holstener, da Marius blodrød af Arrigskab og Raseri kom farende ud af Præstegaarden; han saa hverken til højre eller venstre, men fortsatte sin Flugt over Gaarden og ud gennem Porten. Her vendte han sig truende mod Stuehuset, og Kammerraadinden opfangede det onskabsfulde Blik, han sendte Studerekammeret.

«Jeg synes, vor tilkommende Rigsdagsmand saa noget forstyrret ud,» sagde hun til Provsten, der var ilet udenfor, saa snart han opdagede Vognen fra Herregaarden, «han er da ikke vred paa Dem, Provst, for saa kan De vente Dem allehaande, han er jo nu bleven en hel farlig Karl?»

«Jeg har blot læst lidt over ham,» svarede Provsten, «Marius og jeg ere forresten gode Venner.»

Han saa op til gamle Hans, der kørte Fruens Vogn; men Hans sad i sin tykke graa Kavaj og saa lige ud i Luften.

«Du kan blive holdende,» sagde Fruen.

«Skal det vare længe,» vrissede Hans, «maa jeg hellere spænde fra, Bæsterne taaler ikke at blive staaende i det Vejr,» og uden at vente paa nærmere Besked, kørte Hans over til Staldlængen og lavede sig til at staa af Vognen.

Naar Fru Hjersing kom for at tale med Provsten, hed det altid: Vi kjøre straks igjen; men som oftest trak hendes Samtaler, der næsten bestandig drejede sig om Sognets Sager, ud i timevis. Hans vidste Besked og raabte derfor over Gaarden:

«Er det saa ikke bedst, jeg spænder fra?» Og Provsten raabte tilbage:

«Spænd Du kun fra, Hans, og kom saa ind og varm Dig lidt!»

«Det tænkte jeg jo nok,» brummede den gamle Karl, «de to kan sku aldrig faa snadret færdig.»

Der var noget tvungent over Kammerraadinden den Dag; hun begyndte paa mange Spørgsmaal, men forlod straks Temaet for at spørge om noget andet. Provsten grundede forgjæves paa, hvad det vel kunde være, der havde bragt hans mangeaarige Veninde saaledes ud af Ligevægt?

«De har da vel ikke banket Skrædderdrengen?» sagde Fru Hjersing pludselig.

«Og om saa var?»

«Skader De kun vor Sag, kjære Provst, man maa fare mere med Lempe nu til Dags.»

Provsten gjorde store Øjne; det var hans Maade, naar han blev forbavset, at trække de buskede Øjenbryn højt op og slugende fæste de store lyseblaa Øjne paa den, han talte med.

Var det Kammerraadinden der nys havde talt?

«Det nytter ikke, De lader forbavset,» sagde hun, «vi to maa ikke misforstaa hinanden, denne Marius er en farlig Person, han udsaar Splid og Misundelse.»

«Og derfor skal han korrektes,» mente Provsten.

Hun rystede paa Hovedet. «I min salig Mands Tid kunde De og han holde Sognet i Ave med Spansk-røret, nu gaar det ikke længer,» — hun sukkede dybt. — «jeg formaar jo nu ikke en Gang at holde Justits i mit eget Hus.»

Der blev en lang Pavse, Ebbes Extravagancer vare selvfølgelig ikke ubekjendte for Provsten.

«De mener Deres Søn?» sagde han nølende.

«Netop, det er for at tale med Dem om ham, at jeg er kommen her i Dag.»

Nu følte hun sig lettet, nu var det sagt, uden Omsvøb kom nu hele Resten: hendes Besøg hos Baronon for at høre sig for, om der kunde blive et Par af Leoni og Ebbe, og saa derefter hele hans Synder-register; hun kjendte det fra først til sidst. Alt dette vilde hun nu have Rede paa, enten skulde Ebbe forlove sig, eller ogsaa skulde han rejse, hun vilde ikke længer have al den Usædelighed i sit Hus.

«Hvad for noget! Ogsaa paa Gaarden?» udbroød Provsten forbavset.

Kammerraadinden saa sin gamle Ven stift i Øjnene. Hun stod her som sin Søns Anklager, men hun var nu kommen ud over Undseelsen over ham.

«Ogsaa paa Gaarden,» sagde hun højtidelig, «han har ikke Respekt for noget, ikke en Gang for sin Moder; i lang Tid har jeg nu lukket Øjnene, det er forbi, mit hæderlige Hus skal han ikke længer skamskjænde. Fra Høgholm skal der ikke gives et slet Eksempel, men nu taler man jo hele Egnen over om os! Han slæber Tøjterne hjem! Gud fri os, det sker hos mig, som alle her have lært at betragte som en kristelig Kvinde, der fører et kristeligt Hus.»

«Naa naa, slet saa galt er det vel ikke,» mente Provsten, «og saa er han jo kun tyve Aar.»

«Gammel nok til at vide, at det er min Ære, han sætter over Styr,» svarede hun med tilbagetrængt Harme. «De maa ikke forlade mig i dette, Provst Petersen,» føjede hun til og aftørrede et Par Taarer.

Den kolde, rolige Provst begyndte sin sædvanlige Vandring over Stuegulvet fra Kakkellovnen hen til

Vindueshjørnet, hvor Bornholmeren med sit evige tik-tak stod paa Vagt for Spanskrøret, der udfordrende stak frem bag den gamle brune Trækasse. Dette vel-signede Spanskrør, der i saa mange Aar havde været hans Hjælper og Trøster, en ufejlbarlig Regulator, han altid havde grebet efter, naar det gjaldt om at faa nogen bragt paa den rette Vej.

For første Gang i sit Liv var han tvivlraadig, hvad skulde han dog gribe til?

Paa den ene Side hans uafviselige Pligt — han havde jo lovet salig Kammerraaden at bistaa Enken med Drengenes Opdragelse, og desuden var han jo Provst i Sognet, Forargelsen maatte ikke brede sig — paa den anden Side hans bristende Evne. Hvilke Midler havde han vel til Raadighed? Spanskrøret? Nej, han maatte tilstaa for sig selv, Tiden var sejlet fra ham, og han stod hjælpeløs tilbage med en Forbundsfælle, der ikke længer kunde gjøre Nytte. Nu saa han tydelig, at han skulde have gjort sig til Ven og fortrolig af de tvende unge Mennesker, han havde lovet at tage sig af; men det havde han ikke. Medens de vare Drenge, kjendte han dog lidt til dem; den ene var indsmigrende og behagesyg; den anden trofast og ærlig i al sin Færd, men det var den Gang, nu vidste han jo egentlig ikke andet om dem, end at den ene hed Ebbe, den anden Aage.

«Men hvorfor vil De have ham gift med Baronens Datter?» spurgte han, medens han fortsatte sin Gang op og ned ad Gulvet.

«Jo, for ogsaa hende er han i Lag med,» sagde Fruen, «det vil sige, i al Skikkelighed, og da jeg anser

et Ægteskab for hans eneste Redning, er det jo rimeligt at tænke paa hende, da han allerede er forelsket i hende.»

«Hm, jeg troede, det var Aage,» sagde Provsten.

«Ja Aage sværmer nok ogsaa for hende,» sagde Fru Hjersing, «eller rettere, jeg ved, at han elsker hende; men her maa han vige for sin Broder.»

«Men dersom han nu ikke vil, eller rettere, dersom Pigebarnet foretrækker Aage?»

«Saa følger han sin Moder, og lader Ebbe beholde hende; tro mig, jeg kjender Aage, han er en Mand.»

«De mener altsaa at Ebbe —?»

Kammerraadinden trak paa Skuldrene.

«Egentlig var jeg helst fri for alt Makkerskab med Baron,» sagde hun, «det vil genere mig og komme til at koste mig Penge;» hun sagde det med et nyt Skuldertræk og et haanligt Udtryk; «men Leoni er smuk og meget klog, og kan den Forbindelse frelse min Søn, vil jeg finde mig i, at Baron følger med.»

«Er det derom, De vil tale med mig?» spurgte Provsten.

«Netop!»

Provstens Ansigt klarede op, her kom uventet et nyt Moment, Giftermaal kontra Spanskrør, ja maaske var det Midlet. Han anbefalede meget ivrig at gjøre dette Forsøg.

«Men dersom det nu mislykkes?»

Provstens Tankegang blev atter forvirret: «Vil Leoni ikke?» spurgte han helt betuttet.

«Der er vist ingen, der spørger om hendes Mening,» sagde Fru Hjersing haardt; «vil jeg, kysser Baron gjerne min Haand. Høgholm er en fed Bid for

en saa forslugen Kavalier, og Baronessen ser mig ikke ud til at have nogen Vilje. Ogsaa hun vil befinde sig en hel Del bedre paa Høgholm end paa Nybyggergaarden».

Provsten anstillede nogle Reflektioner over det unødvendige i at tage Forældrene med, men Fru Hjersing trak paa ny paa Skuldrene.

«Giver man Fanden den lille Finger, tager han hele Haanden», sagde hun; «det nytter ikke at se Tingene anderledes, end de ere».

«Ja men Gud forbarme sig!» udbrød Provsten i den største Forbavselse, «naar De vil ofre alt for Ebbe, hvad er det saa, der kan mislykkes?»

Fru Hjersing saa med en let Hovedrysten paa den forbavsede Provst, hun havde altid følt sin Overlegenhed lige over for ham, i Dag følte hun den dobbelt.

«Hvad der kan mislykkes! Høgholm og to Menne-skers Lykke staa paa Spil. Glem ikke det!»

«De mener, at Ebbe dog maaske ligefuldt fortsætter —?»

Hun nikkede bekræftende.

«Ja det var jo slemt! Men saa maa De tage Gaarden igjen».

«Og Aage?»

«Aage?»

«Kan jeg ogsaa give ham hans Lykke igjen, naar Leoni er bleven Ebbes Hustru?»

Det sidste Støttepunkt svandt bort fra Provsten, det var jo klart, at her stod meget paa Spil. Nu vidste han kun eet Middel, det Sagnet anvendte mod de Ungkarle, der vare for frugtbare: halvt med det

onde, halvt med det gode bleve de sendte til Amerika, saa var man fri for dem og de tyngende Følger af deres Virksomhed. Fru Hjersing gættede hans Tanker, hun sagde derfor:

«Kom nu ikke med Dumheder, Provst, min Søn kan ikke sendes bort som en Tjenestekarl; vil han rejse til Kjøbenhavn og fortsætte sine Studeringer, ja det var det bedste; men det vil han nu ikke, jeg har forgjæves talt med ham derom, det at sende ham til Amerika er en Skandale, og jeg vil ikke i Folkemunde.»

Raadslagningen endte resultatløs, naar man ikke kan bekvemme sig til at fatte en afgjørende Beslutning, venter man til næste Dag. Det var det, de to stiltiende bleve enige om.

Provsten sov slet den Nat, han var bleven rystet op af sin daglige Ro; Marius og Kammerraadinden havde lært ham det: Hans Avtoritet var brudt, og det var paa den, han havde levet saa vel tilpas her i saa mange Aar! Fru Hjersing gik slet ikke i Seng den Nat, hun førte Regnskaber. Tal vare hendes bedste Hjælpere, naar hun vilde kæmpe mod noget hos sig selv, og hun vilde nu nødig se sin Søns Opførsel saa slet, som den var. Var han blot alvorlig forelsket i Leoni, kunde alt endnu blive godt, men var han det?

Fru Hjersing saa paa Forholdene i Almindelighed. Hvorfra var denne Oprørsaad kommen, som havde bredt sig saa vidt i de senere Aar, og som hendes Søn ogsaa var behersket af? I Hjemmet havde han kun set den strengeste Lydighed; Arbejdsomhed og Orden havde været Hovedmomenterne i hendes og hendes afdøde Mands Liv. Arbejdsomhed, Lydighed

og Orden, gjentog hun for sig selv, ja, det var hele hendes Liv, hvor havde hun ikke befundet sig vel derved, og hvilket Resultat var der ikke opnaaet derved! Den store og smukke Herregaard, som hun ejede, stod som et talende Vidnesbyrd herom. Og nu skulde hun sætte alt dette paa Spil, betro hele sit Livs Arbejde til ham, der ikke syntes at have Anelse om dets Værd.

Hvorledes var dog Oprørsaanden trængt ind i ham? Hvem havde lært ham alle disse Letsindigheder, der truede hendes stolte Livsbygning med Undergang?

«Det maa være Tiden,» sukkede hun, «den lønløse Tid, der i een Dag bryder ned, hvad vi have bygget op i mange, mange Aar, der lærer Ungdommen alle dens Rettigheder, men ikke en eneste af dens Pligter, og som stadig tilraaber den: Nyd, nyd, derfor er Du jo ung!»

Var det ikke saaledes, han havde svaret hende, spøgende, leende, den eneste Gang, hun havde forsøgt at tale alvorlig med ham om hans nuværende meningsløse Tilværelse?

Bleve da alle unge Mennesker grebne af denne Heksedans? Var det en Farsot, ingen kunde undgaa?

Hendes Tanker søgte rundt; alle de unge Karle i Sognet vare jo angrebne, Marius var deres Fører, ham stræbte de at efterligne i opstyltet Tale og overdrevne Nydelser. Vare de unge Piger ikke fjantede og pyntesyge? Gik de ikke alle for et godt Ord med til enhver Legestue og anden Lystighed?

Og nu de ældre? Fartede Baronen ikke om fra Morgen til Aften for at gjøre sig populær? Spekulerede Doktoren ikke i Børspapirer for at kunne skaffe Pynt og Fornøjelsesrejser til sin Kone og sine Døtre? Passede

Prahl Skovene, som hans Fader havde gjort det? Nej, han var i Byen i Dag og til Møde i Morgen, alt andet havde han i Hovedet end hendes Skove!

Saaledes med dem alle, alle sammen, ikke en havde Arbejdsomhed, Lydighed og Orden som Hovedrettesnor.

Slet ingen?

Hendes Tanker standsede pludselig ved Aage. Dannede han ikke en Undtagelse?

Jo, hun turde ikke nægte, at her var noget af den gamle Aand; mærkeligt, at hun ikke før havde set Forskjellen paa ham og alle de andre.

VII.

I Skovriderboligen beskæftigede lignende Betragtninger Løjtnant v. Mehren; han maatte indrømme, at han ikke kunde gjøre Fordring paa Respekt. Nu havde han virkelig begyndt at forbedre sig; hele den forløbne Sommer havde han sørget bedre for sit Toilette, hans Besøg paa Kroen vare blevne sjeldnere, og hans Lyst til at disputere om alt muligt mellem Himmel og Jord havde han behersket; men denne Satans Ebbe havde atter ført ham ud paa Lastens brede Vej. Hvad nyttede det nu, at Anna saa paa ham med bebrejdende Blikke, at Aage kun havde et medlidende Skuldertræk tilovers for sin gamle Ven; hver Gang Ebbe lokkede, hoppede han straks, og skjønt han stadig foresatte sig, at denne Gang skulde den overmodige Laban ikke faa Bugt med ham, faldt han dog lige saa regelmæssig for de Fristelser, der saa rigelig bleve strøede paa hans Vej.

Dels morede det Ebbe at holde til med den gamle Kavalier, dels vilde han indynde sig hos ham; men

han opnaaede rigtignok det modsatte, idet v. Mehren for hver Gang var bleven mere og mere opbragt paa Forførelsen.

Og var det saa blot endda ham selv, det gik ud over; men Løjtnanten havde stadig en Mistanke om, at det var Anna, den unge Herre havde faaet Kig paa.

Siden hin Nat paa Høgholm havde v. Mehren ligefrem været Menneskehader, han havde lukket sig inde og rugede med dobbel Aarvaagenhed over sin Skat; dette lille, halvt forladte Pigebarn blev den gamle Mand mere og mere dyrebar for hver Dag, der gik. Et langt Livs ubrugte Æmhed ødslede han paa den lille Skabning, hvis Onkel, «det Bæst», ikke havde Begreb om sine Pligter mod hende!

Dette var v. Mehrens stadige Ræsonnement; den skikkelige Skovrider anede ikke, at han paa en Gang var bleven til et rent Uhyre i Husets gamle logerendes Omdømme.

Havde han erindret, at Løjtnanten en Gang for mange Aar siden havde næret et platonisk Sværmeri for hans afdøde Søster, Annas Moder, vilde han lettere have forstaaet den Kjærlighed, han nu viste Datteren.

Men Prahl var lige glad, den ene Dag som den anden fortalte han sine Historier til hvem, der vilde høre paa ham. At Anna sad som en lille Fugl i et Bur, og at Løjtnanten laa som en gammel Bulldog udenfor og snerrede ad Katten, der paa Fløjelspoter listede sig om den, mærkede han intet til.

Det var et afskyeligt Vejr med Tøsne og Storm; udenfor var alt saa raat og uhyggeligt, inde hos Skovrideren derimod alt saa varmt og fredeligt; det stadselige

Stuehus med sine smaa Udbygninger i Schweizerstil, laa som en lysende Oase i den store, mørke Skov.

I den af Renlighed skinnende Stue sad Løjtnanten, Anna og den gamle Maren, en Gang kun Kokkepige hos den gamle Prah, men nu ved Aarenes Avtoritet forfremmet til en Slags Eneherskerinde. Ingen havde udnævnt hende, hun havde selv erobret Pladsen.

Maren var meget dygtig, men ogsaa meget skrap.

«Det er skrækkeligt, saa sjelden han nu er hjemme,» brummede hun.

Med «han» mente hun bestandig Skovrideren.

«Onkel maa vel have mange Forretninger,» mente Anna.

Da Løjtnanten ikke svarede noget, gik Underholdningen dermed istaa. v. Mehren kiggede nu og da i Stiftstidenden, Maren spandt Uld, og Anna strikkede paa en stor Strømpe.

Saa kom da Prah hjem, evig glad og snakkende som altid.

Han havde været til Møde i Toftemark, hvor Marius havde klaret sig brillant! Saa var han kjørt hjem med Baronen, der var knusende gal i Hovedet, saa skidt var det gaaet ham. Der var ikke Tvivl om, at Marius blev valgt.

Der var en trykket Stemning over den lille Kreds, siden Gildet paa Gaarden havde Løjtnanten været mut og tvær mod Prah. Det samme gjentog sig i Aften.

«De er bleven en Tværdriver, Løjtnant,» sagde Prah, «der er ingen Fornøjelse længer ved Dem.»

«Jeg skulde maaske gaa paa Svir og Sværm? Nej

Tak, min gode Hendrik, det faar Du mig ikke til mere.»

Skovrideren smiskede i Skægget, han tænkte paa sidste Gang, og alle de andre «sidste Gange», som Løjtnanten havde forsikret det nu skulde være; han vidste, det kunde gjentages naar som helst, blot det første Glas var besørget. Den andens uforstyrrelige Ro og gode Humør irriterede Løjtnanten.

«Du har altid været en uforbederlig Hr. Ligeglad,» snerrede han; «i din salig Faders Tid kunde det gaa, men nu — nu!»

«Ja hvad nu?»

«Nu har Du Pine Død Pligter, min gode Ven, mod Barnet der.»

«Hende er der sku ingen, der løber med,» mente Prah, «saadan en bitte Tøs; og saa har hun jo Maren til Vagtmester; jeg vover en gammel Daler paa, at Maren er bedre end Trofast i det Stykke.»

«Jeg skal nok passe paa, uden at Skovrideren behøver at ligne mig ved sin Hund; men modtage natligt Besøg vil jeg dog helst være fri for.»

Løjtnanten fór op: «Natligt Besøg, hvad mener Maren?»

«Dem De sender! Tror De ellers jeg lukkede op?»

Maren fortalte nu meget omstændelig, hvorledes Ebbe var kommen en Nat og havde hilst fra Løjtnanten og Hr. Prah, som begge vare syge og derfor bleve paa Høgholm den Nat.

«Gud forbarme sig, jeg tænkte det jo nok!» sukkede v. Mehren og rullede forskrækkelig med Øjnene.

«Og Maren lod ham komme ind?»

Ih hvad, naar han hilser fra Husets Folk og siger, han skal tale med os Fruentimmer.»

«Og hvad saa, hvad saa?»

«Ja saa kom han ind og var saa grumme pæn. Anna, som sad og ventede som sædvanlig, sa'e han, var en sød Pige, der saadan sad oppe for et Par Svirebrødres Skyld; men nu kunde hun gaa i Seng, for i Nat kom de slet ikke hjem. Saa syntes han, at en Kop Kaffe kunde gjøre godt, og enten jeg peb eller sang, maatte jeg ud og lave den.»

«Det er da en Satans Spillopmager,» smaalo Prahl, «os inviterer han hjem, og selv render han herover — det er sku grinagtigt!»

«Det er infamt! Ligeftrem infamt!» raabte Løjtnanten rasende. «Men det skal der salte Død blive sat en Pind for. Hvorfor har I ikke fortalt det før?» spurgte han pludselig den gamle Pige.

«Har nogen spurgt mig? Og var det passende at spørge Dem om, hvorfor De sendte den Springfyr herover?»

«Jeg har ikke sendt ham, for Satan, det kunde vel Maren begribe!»

«Hvorfor kom Løjtnanten saa ikke hjem?»

Med knugende Vægt sank dette Spørgsmaal ned over den angrende Synder; Maren vidste naturligvis godt, hvorfor han ikke var kommen.

«Og Du Anna, hvad gjorde Du?» spurgte han pludselig den unge Pige. Anna, der hidtil intet havde forstaaet, saa sig urolig om.

«Han — han sad der i Stolen, og — og saa paa mig.»

«Paa Dig?»

«Ja, medens Maren var ude i Køkkenet.»

Løjtnantens mørke Anelser bleve til Virkelighed; han havde været her som Høgen i Dueslaget; hvad var der passeret? Han vovede ikke at spørge; hvorledes skulde han ogsaa bære sig ad med at udfritte et ungt Pigebarn om saadanne Ting? At Ebbe lagde an paa hende, at det var derfor han havde trakteret saa flot, vidste han nu; Fjenden havde overlistet ham i den første Træfning, det gjaldt nu om at møde hans fortsatte Operationer med Aarvaagenhed.

Men hvorledes?

Der sad Maren, det Drog, hun havde intet Begreb om Ære og Ret i slige Sager; hun tilhørte en Tid og en Slægt, hvis ældste Medlemmer endnu ansaa det for en Ære, naar Naadigherren vilde se ind til dem. Bondestolt som hun var, kunde han ikke tænke paa at advare hende, han vilde formodentlig kun derved drive hende yderligere over paa Ebbes Side. Den gamle Fyr havde ikke forgjæves levet saalænge blandt Bønder, han kjendte dem til Punkt og Prikke, men det var under hans Værdighed at tale om disse «Bæster», han hadede dem dybt og grundigt.

Saa var der Prahl; men kunde man tænke sig en større Idiot end denne grinende Hendrik?

Prahl saa ogsaa inderlig fornøjet ud og smaalo over, at Maren var bleven lettet saa sent og pænt maatte skaffe Kaffe. Den Ulejlighed havde hun aldrig gjort sig for hans Skyld, og han var dog mangan god Gang kommen sent hjem, men havde hverken faaet vaadt eller tørt. Løjtnanten ærgrede sig sort over at høre Skovrideren sige Maren Spydigheder; kunde han da slet ikke tænke sig, at det ikke blot var for at faa Kaffe, Ebbe saa

sent var kommen til Skovriderboligen? Havde det Asen da ikke Begreb om, hvor sød og uskyldig lille Anna tog sig ud? Vidste han ikke, at Ebbe var Egnens største Udhaler, at han i dette Stykke kunde tage det op med alle de unge Karle tilsammen?

Han havde ikke talt til ham om den unge Herres Bedrifter, dels fordi han antog dem for vel kjendte, dels fordi det generede ham at tale ilde om Herskabet paa Høgholm, og godt var intet af det, man hørte om Ebbe.

v. Mehren sad inde med en god Portion af den Finfølelse lige over for Venner, der nu til Dags bliver sjeldnere og sjeldnere.

Før forsvarede man sine Venner og angreb sine Fjender; Forholdet er nu lige ved at blive vendt om; det kommer af, at man nu frygter sine Fjender, de kunne skade paa saa mange Maader, medens Venerne ere os ligegyldige, de kunne eller ville jo ikke gavne os synderlig.

Han saa over paa Pigebarnet, der sad med Hovedet bøjet over det Arbejde, hun havde i Haanden. Det var den samme smukke Nakke som Moderens, de samme smaa naturlige Krøller af blond, næsten rødligt Haar, der faldt ned over Kammen og i rig Mangfoldighed indhyllede Hals og Skuldre.

Hvorledes skulde han bære sig ad med at være dette Barn i Moders Sted?

Han smilte bittert, den gamle Fyr; et langt, ødelagt, tomt, forspildt Liv laa paa én Gang klart for hans Blik. Hvorfor havde han ikke taget mod Revselsen, da han var bleven flyttet herud, bøjet sig under den og begyndt fra ny? Havde han villet, det vil sige,

villet ophøre at drikke, kunde han ved den landsfaderlige Naade atter være kommen ind i sin Stilling; den Gang var en Moders Knæfald for Tronens Fod nok til, at den fortabte Søn atter blev modtagen i Faderens Hus — men han havde ikke villet.

For at trodse, døve og glemme, havde han sviret og sværmet værre end før, han vilde ikke bøje sig for dem, der havde sendt ham i Landflygtighed, og de kunde lige saa godt have sendt ham til Sibirien som til Jylland, udenfor Kjøbenhavn var der kun Landet og Bønderne.

Men han havde jo ikke behovet at bede om Naade; havde han villet, kunde han have levet lykkelig uden Kongen og sin Familie. Det havde hun jo sagt ham, den gamle Skovriders Datter, den Gang han tilstod hende sin Kjærlighed; hun forlangte ingen Knæfald, ingen Bønner, kun et helligt, ubrødeligt Løfte: aldrig mere Spiritus! saa vilde hun dele Livets Kaar med ham. Og Kammerraaden, der var en honnet Mand «af en Bonde at være», havde lovet ham Skovriderembedet — saa skulde den Gamle blive pensioneret og Hendrik komme ud i Verden og se sig om i andre Jagtdistrikter — altsammen naar han vilde love: aldrig mere Spiritus!

Og han havde lovet det, og glemt det, én Aften, to Aftener og saa mange Aftener, og dermed var det forbi.

Hun blev saa gift, og der sad hendes Barn, den lille Pige med Moderens Nakke og rødliggule Haar, der i yppig Fylde faldt ned over Hals og Skuldre!

Han følte, at et Par store Taarer trillede ned ad de furede Kinder, han smagte dem i Munden som

bitre Piller og bøjede sig dybere ned, for at ingen skulde se hans Graad. Saa lød der Hestetrampen, og en Vogn rullede frem for Døren, det var Ebbe og Doktor Blache, der kom fra Mødet. Forgjæves havde Ebbe ventet paa at faa Skovrideren med, til han hørte, at han allerede var kjørt med Baronnen. Da han nu en Gang havde besluttet at lægge Vejen om ad Skovriderboligen, var der vel ikke noget i Vejen for at slaa en Passiar af, eller skulde man hellere spille en billig Whist, med staaende Grand og flyvende Blind, saaledes som Løjtnanten holdt mest af. Det var jo rigtignok et Satans højt Spil for ham, der endnu var Begynder og naturligvis tabte; men hvad, for en Gangs Skyld og paa saadan en afskyelig Aften?

Det var netop noget, Prahl syntes forbandet godt om. Blache lod, som han blev meget overrasket ved Forslaget.

«Jeg kan ikke være med,» ytrede han, «jeg har en lille Patient paa Staurup Mark.»

«Han løber sku ikke fra Dem,» grinte Prahl, «i Morgen er det atter en Dag.»

Blache kløede sig lidt paa sin lange, spidse Næse, de nedadtrukne Mundvige bleve endnu mere hængende og dybe; men han mente dog, han burde tage afsted.

«Er det Liv eller Død, det gjælder?» spurgte Ebbe adspredt, han var i Færd med at sluge Anna med Øjnene.

«Det er et Barn, der blev sygt i Gaar, vistnok Strubehoste. Der var Bud i Middags om, at det var bleven værre, men jeg skulde jo til Mødet, det havde jeg lovet Baronnen, saa det er vel rigtigst —»

«Saa spille vi Trekantet,» sagde Prahl afgjørende.

Doktoren kløede paa ny sin Næse og saa helt betænkelig ud. Prah! var en middelmaadig Spiller, han fortalte Jagthistorier og glemte at tælle, Ebbe havde ikke Spor af Interesse for Kortspil, naar der var Damer tilstede, det havde han flere Gange haft Lejlighed til at erfare, der var saa kun Løjtnanten tilbage, og han saa meget adspredt ud i Aften. Doktoren overvejede alle Fordelene ved Partiet, han maatte jo absolut vinde.

«Kunne vi nøjes med at spille et Par Timer?» spurgte han.

Gud bevares, det kunde de godt.

«Og vil Ebbe saa kjøre mig til Husmanden og derfra hjem?»

Ja det vilde Ebbe da nok, og saa blev Doktoren.

Imidlertid havde Ebbe hvisket til Anna: «Det er for Deres Skyld, jeg er kommen,» og Anna havde set op til ham med et stjaalent, lyksaligt Øjekast, der dog ikke undgik v. Mehrens Spejderblik.

«Det er allerede kommet saa vidt,» tænkte han, «hvad skal jeg dog gjøre for at beskytte Marias Barn?»

Paa én Gang bredte et Smil sig over den gamle Kavalers Ansigt, ved at stirre paa Ebbe trængte efterhaanden Fru Hjersings Billede sig frem. Moder og Søn lignede hinanden, kun Blikket, der hos hende var fast og prøvende, var hos ham urolig flakkende, hans Sjæleliv bar ikke Moderens Præg.

«Fru Hjersing,» sagde Løjtnanten til sig selv, «ja, hun er den eneste, der kan hjælpe her; at jeg dog ikke straks har tænkt paa hende, hun vil forstaa, hvad

det gjælder, og hun har Magt til at sætte sin Vilje igjennem.»

Helt oprømt gik den gamle Fyr hen og slog Spillebordet op.

«Jeg troede ikke, Onkel vilde være med,» sagde Prahl.

Naar de vare rigtig gode Venner, sagde Prahl Onkel til v. Mehren, det havde han gjort, siden han var en lille Dreng.

«Jo Hendrik,» svarede Løjtnanten, «nu vil jeg nok være med i Spillet.»

«Men Du taber, Onkel, for i Aften er jeg frygtelig oplagt!»

«Vi faa at se, min Dreng, vi faa at se!» og Løjtnanten smaskede behagelig med Munden og gav den vel plejede Hanekam et dristigt Sving op ad, saaledes som det var hans Skik, naar han var i Krigshumør.

Prahl kom frem med sin Tobak, der var berømt over hele Egnen og bestod af tre forskellige Sorter hollandsk Tobak blandede sammen. Enhver kunde gjøre det samme, men den gamle Prahl havde nu en Gang faaet Ord for, at den Pibe, man røg hos ham, smagte bedre end nogen andens, og Sønnen opretholdt med Stolthed Familietraditionen. Provst Petersen paastod rigtignok, at hans Blanding var endnu bedre, idet han foruden de Jæger, volle Kanaster og H, som Prahls ogsaa bestod af, tillige havde den fintskaarne og velsmagende, men ogsaa meget dyrere Praath med i sin; dog ingen troede ham, thi den gamle Prahl havde været paa Egnen endnu tidligere end Provsten, hans Blanding var følgelig den ældste og derfor den avtoriserede.

Jyderne ere i enkelte Stykker forskrækkelig konservative. Provstens Tilsætning var aabenbart et Fremskridt, den fintskaarne Praath gav en ypperlig Brand og en behagelig Aroma; men det hjalp ikke, at han ødslede 4 Kroner paa Tilsætningen, Egnens fine Portion var ligesaa forgabet i «Prahls Tobak», som Bønderne i Funders «Jomfrutobak»!

Udenfor faldt Tøsneen i store Fnug, de gamle Træer om Skovridergaarden knagede og bragede, naar Stormen tog et Tag i de hundredaarige Stammer; men indenfor var der hyggeligt og godt, kun naar en større Gren knækkede over, spidsede man Øre, det maatte jo være haardt Vejr, naar de gamle derude gave efter.

Egentlig burde disse og mange andre Træer i Høgholms Skove have været fældede for længe siden, det rationelle Skovbrug tillader ikke, at et Træ bliver hundrede Aar gammelt; men gamle Prahl havde betragtet alle de store, gamle Træer som sine kjære Børn, hvem ingen maatte røre ved, og Kammerraaden, der mere var hans Kammerat end hans Herskab, havde ladet ham have sin Vilje. Fru Hjersing, hvis mangesidede og omfattende Dygtighed ogsaa havde inddraget den moderne Skovkultur under sin Viden, talte vel nu og da om, at det var for lidt, der kom ud af Skovene; men Aage, der var fuldstændig inde i Skovdriften, bad stadig for de gamle Træer. Det betalte sig ikke at beholde dem, det vidste han, men en Herregaard klædte disse hundredaarige godt, «og vi have jo Raad til at lade dem staa!» sagde han.

Fru Hjersing følte sig smigret, ogsaa hun syntes, at gamle Ege- og Bøgetræer klædte en Herregaard godt, og saa bleve de staaende.

Ebbe havde, da dette Spørgsmaal en Gang blev drøftet i Dagligstuen paa Høgholm, meget koldsindig bemærket:

«Naar jeg en Gang bliver Herre her, skulle de snart komme bort.»

I Aften var den unge Herre i straalende Humør, han havde faaet en lille skjult Telegraf etableret mellem sig og Anna. Det uskyldige Barn kunde ikke begribe, hvorfor han idelig traadte hende paa Foden, først da han gjentagende nægtede at skifte Plads, gik det op for hende, at det var med Vilje han søgte denne Tilnærmelse; hun rejste sig saa fra Sybordet, der stod lige ved Spillebordet, og tog Plads i Sofaen. Hun var halvt vred, halvt forlegen. Ebbe bemærkede det og noterede hos sig selv: «Bragt under Indflydelse».

Nu vilde han gjerne skifte Plads, men der biev protesteret hele Bordet rundt, han sad saa dejlig i Uheld, det var bedst han blev, hvor han var. Doktoren passede sine Kort udmærket og vandt derfor hele Tiden. For øvrigt gik det, som han havde forudset, Skovrideren var optagen af sine Historier og Løjtnanten af sine Spekulationer, de tabte derfor alle tre. Da Ebbe var kommen af med en Snes Kroner, vilde han ikke spille mere, han vilde synge et Par Sange og saa kjøre hjem.

Doktoren indkasserede hele Omsætningen og var uhyre fornøjet. Paa én Gang kom han i Tanker om sin Patient:

«Død og Pine, Hjersing, vi maa afsted og se til Barnet!»

Men Ebbe vilde ikke kjøre endnu. Han havde faaet Anna plaseret ved det gamle Marschaller, selv

stod han med Hænderne paa Stoleryggen bøjet over hende for bedre at se Noderne. Han kunde sine Smaasange uden ad, denne Seen i Noderne var kun et Paaskud for at komme Anna saa nær som muligt.

Hans varme Aande gled ned over hendes Hoved, Hals og Barm, hans Lommetørklædes fine Parfume steg op i hendes Næse, pirrede og æggede hendes Sanser; hun maatte kæmpe haardt med sig selv for ikke at komme til at ryste paa Hænderne.

Det var hende ubehageligt at have ham saa nær, og dog vilde hun ikke slippe den ejendommelig betagende Fornemmelse, hans Haand frembragte, naar den efter at have vendt Nodebladet, let, næsten umærkelig, strøg hen over hendes Haar. Disse lette Berøringer fremkaldte en svagt gysende, men samtidig pirrende Fornemmelse lige fra hendes Nakke ned til Fodspidserne.

Lige over for sarte Naturer anvendte Ebbe denne lette magnetiske Behandling, Bønderpigerne tog han derimod fat paa med brutal Voldsomhed.

Løjtnanten stirrede sig Øjnene ud af Hovedet for at se, hvad der foregik henne ved Klaveret, men han kunde ikke opdage noget upassende, tvertimod syntes han, at Ebbe i Aften var saa tilbageholdende og beskeden som aldrig før.

Doktoren begyndte at gabe, Sang og Musik interesserede ham aldeles ikke, han længtes efter sin «Berlinger» for at komme til at studere Kurslisten, det var hans Fornøjelse hver Aften, før han gik i Seng. Vare Kurserne paa nogle af de Papirer, han spekulerede i gaaede op, blev han sjæleglad og vækkede sin sovende

Hustru med, at nu var Formuen forøget med saa og saa mange Kroner, en Efterretning, der regelmæssig blev modtagen af den gnavne Dame med et:

«Saa gaa de vel nok ned igjen!»

Hun vidste, at saadanne Momenter indtraadte, og kom de, var Edvard ikke til at styre af bare Gnavenhed.

Hun kunde aldrig glemme, da Svolvlysefabriken revnede, og dens Aktier viste sig værdiløse; hun var den Gang interessant med Helene og skulde have været ud at more sig; men Blache blev rasende og rejste alene for at skjælde sine politiske Venner ud. Da han kom hjem, var han bleven Højremand og Fader til sit andet Barn. Hun havde været ganske ene, og havde Fru Hjersing ikke hjulpet hende, maatte Guderne vide, hvorledes det var gaaet.

Men Helene var og blev en lille Prop, det var en Følge af Svolvlysefabrikkens Fallit.

Denne Historie hørte til hendes faste Repertoire, naar hun gjennemgik sin ægteskabelige Lidelseshistorie; det var ikke sunget for hendes Vugge, at hun skulde blive slæbt over til Jylland og leve paa Landet med en kjedelig Mand, hvis eneste Fornøjelse var at spille Kort og studere Kurslister.

Hun fortalte den til alle, lige fra Fru Hjersing og ned til Maren, der som en Mellemtung mellem en Tjenestepige og en Husbestyrerinde i den senere Tid var inddragen i Kredsen af Doktorindens fortrolige.

Endelig forlod Ebbe da Pladsen bag Annas Stol; hun rejste sig med glødende Kinder og skinnende Øjne, og forsikrede, at hun ikke kunde spille mere. Doktoren trængte atter paa, og Ebbe gav nølende

Ordre til, at der skulde spændes for. Han havde aabenbart Lyst til at blive lidt endnu.

Endelig kom de da afsted; men forinden fik Ebbe dog Lejlighed til i Smug at trykke et Kys paa den unge Piges Læber. Hun næsten stivnede af Overraskelse, Skamfuldhed og Harme, men vovede ikke at sige noget, da Maren, der havde set, hvad der foregik, nikkede nok saa fornøjet til den unge Herre, og til Tegn paa gjensidig Forstaaelse skjælnsk kneb det ene Øje til.

Med et Par Kroner beseglede Ebbe ubemærket denne Venskabstraktat.

Anna styrtede op paa sit lille Gavlværelse og skjulte hulkende sit Hoved i Puderne, ingen maatte høre, at hun græd.

Med bankende Hjerter blev hun liggende paa Gulvet med Hovedet i Sengen og hørte sin Onkels skraldende Latter, da Hjersing indsmigrende sagde:

«Det har rigtig været en morsom Aften, Hr. Prahl, jeg kommer snart igjen. Anna spiller nydelig, og jeg holder meget af at synge, saa det passer jo udmærket sammen.»

Hvad Onklen svarede, hørte hun ikke, de vare allerede komne ud i Gaarden, men at det var et: Med Glæde Hr. Hjersing! tvivlede hun ikke om.

Han kom altsaa igjen, og hun skulde atter spille for ham, medens han stod bag hendes Stol, og pustede sin hede Aande ud over hende.

Fortvivlet borede hun sit Hoved endnu dybere ned i Puderne. Var der da slet ingen, der vilde beskytte hende imod ham?

Han var kjøn og elskværdig, han var den eneste

hun havde truffet, der fik hendes Hjerte til at banke, og dog var hun angst, hver Gang han nærmede sig, hun følte det som en Befrielse naar han gik, en Befrielse hun dog længtes efter skulde gentage sig ret snart.

Hun hørte Vognen rulle bort, nu var hun altsaa igjen ene i Skovridergaarden med sine vante Omgivelser. I den senere Tid vare de forekomne hende saa kjedsommelige; naar han var der, kom der Liv og Farve over alt dernede.

Maren kaldte op ad Trappen, Anna skulde komme ned og hjælpe hende med at sætte til Side; men hun svarede, at hun var gaaet i Seng, hun havde Hovedpine.

Lidt senere kom Maren trampende opad Trappen, hun traadte saa haardt som en Dragon; men Døren var lukket, og til Trods for hendes Befaling om at lukke op, maatte hun dog blive udenfor.

Ikke for alt i Verden vilde Anna udspørges af Pigen, hun vidste, at det var derfor, hun kom.

«Naa, hun har allerede faaet Nykker,» brummede den elskværdige Maren, da hun atter trampede ned, «ja tøv kun, min Tøs, der er et langt Spring fra at blive kysset af Herren til at blive Frue paa Høgholm. Skulde jeg være bleven gift med alle dem, der har kysset mig, saa havde jeg havt mange Mænd, for kysse, det vil nu alle disse Satans Mandfolk, hvad de saa end ellers vil!»

Maren talte af Erfaring, nu var hun ude af Kurs, men i sine unge Dage havde hun været med; i Kirkebogen stod hun indført som Moder til nogle Børn, der maatte være fødte udenfor Ægteskab, da Maren aldrig havde indgaaet noget saadant.

Hun havde bestandig elsket sin Frihed og Selvstændighed, ellers kunde hun godt have været gift med en eller anden Husmand eller ældre Karl paa Gaarden, hun havde kjendt dem allesammen i sine unge Dage.

I det afskylige Vejr kørte Ebbe Doktoren over til Husmanden, det var ham ingen Fornøjelse, tværtimod; men han havde jo lovet det.

Fra det lille lerklinede Hus skinnede et enligt Lys ud gjennem Vinduet, Tøsneen drev ned ad Taget, en hel Sø laa foran Døren.

«Holla, er der nogen?» raabte Blache, han havde ikke megen Lyst til at komme ud af den varme Fodpose. «Det er mig, Doktoren!»

Klinken blev løftet paa Døren, et forgrædt Kvindeansigt kom til Syne, Tællepraasen, hun holdt i Haanden, viftede hid og did, forvaaget og forsørget stirrede hun ud i Natten.

«Er det Doktoren?»

«Javel, hvorledes gaar det med Drengen?»

«Han er død.»

«Naa saaledes, ja saa behøver jeg jo ikke at staa af.»

«Nej, nu behøves det ikke.»

«I kan hente Dødsattesten i Morgen,» sagde Doktoren, «det er jo ikke til at komme her ud paa Marken for Vand og Snavs.»

Vognen rullede bort, den dødtrætte Moder stirrede efter den, hun saa kun den kulsorte Nat, i hvilken Vognens Lygter hoppede som to Stjerner afsted ned mod Byen.

Saa gik hun atter ind og satte sig grædende ved sit Barns Lig.

VIII.

Rigsdagsvalget var foretaget, det som ingen havde drømt var sket: den Kandidat, der havde haft mindst Udsigt, var bleven valgt, Simon Hæk var Kredsens Folketingsmand! Hvorledes det var gaaet til?

Jo, Marius havde ladet sig narre, det var det hele! Egentlig var det ham, der havde Stemmerne; men saa kom Historien om Forretningen med Dorthé ud, og saa blev man kølig lige over for Skrædderdrengen. Gaardmændene vilde ikke have ham til Standsfælle, og Husmændene og andre Smaakaarsfolk vilde ikke miste ham som saadan, og saa stod Marius pludselig ene, det var gaaet lige stik imod alle hans Beregninger.

Alt var gaaet saa fornøjelig til den Dag, da Provsten tog sig for at korrekse sin gamle Almanakdreng. Skjønt Marius bevarede Afbankningen som sit Livs største Hemmelighed, sivede Begivenheden dog ud over hele Sognet; Provsten var altfor inderlig glad over den Virkning, hans gode gamle Spanskrør endnu kunde frembringe, til at han ikke skulde antyde for Doktorfamilien, hvad der var passeret, og naar først Fru og Frøknerne Blache havde faaet en Hemmelighed betroet, var den ligesaa public, som om den var oplæst ved Kirkestævne.

Marius blev til Grin, og den, der bliver til Grin i Danmark, er redningsløst fortabt. Han kan være en Idiot, en Forbryder, kan have været straffet med Tugt-

hus, alt det kan endogsaa til en vis Grad være en Anbefaling i mange ærede Medborgeres Omdømme; men er han en Gang bleven gjort latterlig, eller har han selv besørget det, ligegyldigt, blot man — det vil sige alle de Mennesker, der kjende ham, og her i Landet er det jo omtrent hverandet — har grint rigtig godt af ham, saa er han en Umulighed! Det grinagtige klæber ved ham hele Resten af hans Liv. Selv om der gaar mange Aar, det hjælper ikke, man kan glemme alt andet, aldrig at man en Gang har moret sig rigtig kostelig over ham. Alle vide og huske trofast: Aa, det var ham, der havde den grinagtige Historie. Og saa bliver den ufortrødent serveret paa ny. Det nytter ikke at rejse til en anden Landsdel, den grinagtige Historie følger med som Nissen i Bøtten; Herre Gud, vi kjende jo hinanden saa godt, og leve saa hyggelig og rart indenfor vore snevre Grænser, at en saa morsom Begivenhed i Familien ikke bør gaa i Glemmebogen. Enten Vedkommende flytter fra Jylland til Fyn, eller omvendt, Familien maa straks sættes i Kundskab om den kjære Slægtnings grinagtige Historie.

Og saa kjender man den fra Kolding til Skagen og fra Ringkjøbing til Kjøbenhavn.

Marius behøvede nu foreløbig ikke at frygte for en saa stor Popularitet, endnu var han jo kun Marius Skrædder; men at hele Valgkredsen kjendte den og morede sig kostelig over den, var ogsaa foreløbig nok for ham, maaske vilde hele hans stolte Fremtidsbygning blive undergravet ved dette Grineri.

Han skyndte sig derfor med, om muligt, at redde Pigen, da han ikke kunde redde sin Anseelse; men

her led han ogsaa Skibbrud, thi Dorthe erklærede, at nu kunde hun ikke gifte sig med Marius.

Denne, som tog hendes Vægring for Udflugter, opfundne af Faderen, der ikke vilde give Datteren bort før Valget var afgjort, anstrengte sig nu dobbelt for at faa alle Stemmer overførte paa Simon. Havde han først Pigen med de mange Penge, kunde alt endnu blive godt. Marius vidste bedre end nogen, hvilken Anseelse Penge give mellem Bønder, og det var derfor en uhyre Skuffelse for ham, da hun, ogsaa efter den for Land og Rige saa vigtige Begivenhed, Faderens Valg, vedblev med sin Vægring. Hvad kunde der dog være i Vejen med Dorthe? Han spekulerede paa alt muligt andet end det, der laa saa snublende nær: den Frugt, han fra Drengaaarene havde bestræbt sig for at plukke, var nu bleven rystet ned af en anden. Dorthe havde ikke kunnet modstaa Ebbes Elskværdighed; vel forberedt, som hun var af Marius, blev hun et let Bytte for den unge Herre, der en Aften i Efteraaret havde kjedet sig ganske forskrækkelig, men til sin store Glæde rent tilfældig var truffen paa Dorthe, i hvis Selskab han saa havde tilbragt et Par behagelige Timer.

Han havde haabet, at denne flygtige Tilnærmelse ikke skulde drage Følger efter sig; men en Forlovelse var nu nødvendig, dersom den Moral, der gjælder blandt vore Bønder, skulde reddes, og for at faa denne Sag i Orden, havde Simon Hæk henvendt sig til Kammerraadinden.

De første grønne Spirer tittede frem under Foraarsneen, da Simon Hæk, stor og almægtig, var kommen hjem fra Rigsdagen for at ordne denne Sag; thi Dorthe

havde skrevet, at nu kunde det ikke skjules længer. I og for sig havde Simon ikke noget mod Svoger-skabet; vel vidste han, at det ikke vilde blive aner-kjendt paa Høgholm, men en Slump Penge maatte Folkene paa Gaarden da af med for at faa en anden i Stedet, og Simon havde netop en anden.

Det havde ærgret ham, at han havde givet Marius sit Løfte; nu da han ikke længer havde Brug for ham, ansaa han ham efter god gammel Skik for overflødig. Det vilde han maaske have gjort, selv om det havde været soleklart, at det kun var ved, at Marius fik sine Stemmer transporteret over paa ham, at han havde sejret over Baronen og Jacob Flydekilde; men den grinagtige Historie var jo kommen ud før Valgdagen, og Marius havde saamænd ikke behøvet at bede sig fri for Vælgernes Gunst, disse havde alligevel ikke stemt paa ham, efter at Provstens Spanskrør havde danset paa hans Rygstykker.

Hvorfor skulde han saa nu tage denne Stodder til Svingersøn?

Han kunde jo saa nemt slippe ham nu; den, der var Fader til Barnet eller udlagdes som saadan, maatte ægte Pigen, det var soleklart, og han haabede at faa Mathis Kusk til at paatage sig Skylden.

Peter Kusk var død, men Enken sad ved Gaarden, og deres eneste Barn var den tykhovede Mathis, der lige var kommen hjem fra Dragonerne. Han skulde nu bestyre Gaarden for Moderen, men det var jo bedre, han fik den selv, giftede sig med Dorte og satte Moderen paa Aftægt. Det, Folkene paa Høgholm betalte, beholdt saa Simon Hæk; det blev en paa alle Maader indbringende Forretning!

Lidt skulde der jo lirkes ved det, thi Enken vilde vist kun modstræbende give Afkald paa Gaarden; men nu var Simon jo Rigsdagsmand, og saa kunde han vel nok faa det lempet, saa megen Magt tiltroede han sig da nok.

Simon Hæk dampede dygtig af sin Pibe, medens han sad i Dagligstuen paa Høgholm og ventede paa Fruen; han var veltilfreds med sig selv, alting gik som det var smurt, han var en af Folkets udkaarne, derfor dampede han i Fruens Stue, noget han mente nok nu at kunne tillade sig. Han havde jo desuden en Meddelelse at gjøre sit forrige Herskab, der omtrent stillede dem begge paa lige Fod; det smigrede hans Forfængelighed. Til Trods for alle de Velgjerninger, Kammerraaden og Kammerraadinden havde vist Bønderne paa Godset, og til Trods for det virkelig gode Forhold, der herskede mellem de tidligere Fæstere og Kammerraadinden, var der dog en lille Rest af Misundelse, denne alle Danskes Skjødesynd, tilbage hos de rige Gaardmænd, deres Hartkorn var jo dog saa bitte ved Siden af Fruens paa Høgholm.

Fru Hjersing gjorde store Øjne, da hun kom ind og saa Simon Hæk, ikke som før ærbødigt lige indenfor Døren, men behagelig bredende sig paa en Stol ved Porcellainsovn, med Merskumspiben i Munden.

«Saa det er Dem, Sognefoged,» sagde hun, «og De ryger Tobak her hos mig?»

Hun aabnede et Vindu og viftede med sit Lommetørklæde.

Funders Jomfrutobak havde en temmelig stram Lugt.

«Skulle vi saa gaa ned i Forstuen,» sagde Fru Hjersing.

«Aa, vi kan vel blive her,» mente Simon Hæk, men puttede dog Piben i Baglommen.

At gaa lige til Sagen var ikke Sognefogedens Skik, som alle vore Bønder brugte han lange Omveje, før han nærmede sig Maalet, jo vigtigere Sagen er, desto længere trækkes man om i det uvisse.

Kammerraadinden kjendte sine Folk, hun begreb hurtig, at det ikke var noget almindeligt, der i Dag havde ført Sognefogeden til Herregaarden.

En god Stund nøjedes hun derfor med resigneret at se sig omkring, medens hun med Lommetørklædet viftede Tobaksrøgen bort og nu og da saa ud ad Vinduet ned i Borggaarden. Men saa paa én Gang blev hun opmærksom. Simons Eksposé, der hidtil havde holdt sig til de lave Steder, blev nu forlagt til Herregaarden.

Han beskrev en Planke, hvorover Lasten listede sig ind og Dyden ud, hun kunde ikke tvivle om, at det var Høgholm, der sigtedes til.

«Hvor ligger den Planke?» spurgte hun paa den korte, afbrudte Maade, Mennesker, der ere vante til at befale, som oftest bruge.

«Her omme bag Vedkastet,» svarede Simon. «Det er mærkeligt, at Fruen aldrig har set den.»

Kammerraadinden maatte tilstaa for sig selv, at det var mærkeligt. Hun, som var paaferde allevegne, havde ikke i mange Aar været omme paa den anden Side af Vedkastet; men hvor kunde det ogsaa falde hende ind, at her var noget at se efter.

Nu begreb hun, hvorfor al hendes Vagtsomhed ved Broen havde været omsonst, det var over Planken Tidens Tøjlesløshed var trængt ind paa Høgholm.

Simon Hæk blev bredere og bredere, han mærkede, at Fruen var «daaperet», men han var jo ogsaa Rigsdagsmand og havde været i Kjøbenhavn i hele to Maaneder, saa lærer man at være fin.

«Hvem er det saa, der er Fader til det Barn?» spurgte Fru Hjersing, der nu vilde til Bunds i Sagen, jo før jo bedre, thi hun anede allerede det værste.

«Det er saamænd Deres Søn, Fru Kammerraadinde.»

Hun havde ventet Svaret, og dog gøs det igjennem hende fra Hoved til Fod, da det kom.

«Min Søn!» sagde hun tonløst. «Det maa bevises, man leger ikke saaledes med mit Navn.»

Simon Hæk mente nu, at Sagen var «re'lig» nok, det kunde den unge Herre jo bedst selv sige; men det var vel klogest at tænke paa en anden.

Fru Hjersing gjorde store Øjne, hvad mente Sognefogeden med en anden?

Men Sognefogden udviklede nok saa sindig, at hverken han eller Fruen vilde have Skandale ud af den Sag, i Folkemunde skulde man altid vogte sig for at komme, og saa var det jo bedst, at Mathis Kusk fik Skylden, giftede sig med Pigen og derfor modtog et lille Vederlag af saadan en halv Snes tusind Kroner.

«Vil I betale ham de Penge?» spurgte Fru Hjersing med den dybe Rynke mellem Øjnene, Simon kjendte saa godt fra gamle Dage, da han endnu var

Fæstebonde og havde baade Ægt og Hoveri at svare til Herregaarden.

«Naa ja,» sagde han noget betuttet, «fem tusind kan vel ogsaa gjøre det.»

«Vil I betale ham de Penge?» gjentog Fruen.

Rigsdagsmandsværdigheden var som blæst bort fra Simon, han svarede ydmyg:

«Nej, det vil vel Fruen?»

«Jeg havde troet, I var en ærlig Mand, Simon, derfor indstillede jeg Jer i sin Tid til Sognefoged, derfor anbefalede jeg Gaardmændene, da de kom her i Deputation for at spørge mig om, hvem jeg mente de skulde give deres Stemmer, Baronen eller Simon Hæk, at tage Simon, for, som sagt, jeg troede, I var en ærlig Mand, men nu siger jeg: gaa Sognefoged, ud af Døren der, jeg vil ikke tale et Øjeblik længer med Jer!»

Simon gjorde nogle spagfærdige Forsøg paa at forklare sig, men Fruens truende Blik imponerede ham saa fuldstændig, at han slukøret listede af over Broen, Ladegaarden og ud paa Landevejen. Her fik han først Luft, og med en drøj Ed lettede han sit beklemt Hjerte.

At Dorthe blev gift med Mathis, uden at han, Simon, opnaaede anden Fordel end at slippe fri for Marius som Svigersøn, var jo kjedeligt, men fik dog gaa, siden Fruen nu slet ikke vilde af med Penge, han gjorde dog en god Handel, dersom han til Svigersøn fik den velstaaende Mathis i Stedet for den fattige Marius; men at hans Standsfæller, de andre Gaardmænd, havde været i Tvivl om de skulde vælge Baronen eller ham, det kreperede ham skrækkelig.

«Og saa gaar de hen og spørger hende til Raads,» sluttete han, «og hun raader dem til at tage mig!»

Her gik der et lyst Glimt over Sognefogedens sure Ansigt; han kom ganske naturlig til at tænke paa, at nu kunde han sætte Smaadyr i Skindpelsen, naar han fortalte Baronen, at Kammerraadinden ikke vilde have ham ind i Rigsdagen. Hvad deraf kunde komme, vidste han rigtignok ikke, men noget godt for Kammeraadinden kunde det da ikke blive, og saa vilde det ærgre Baronen, det var da altid en Fornøjelse. Senere kom de saa nok i Haarene paa hinanden, saa kunde man jo se, hvad der videre var ved Sagen at gjøre.

Simon Hæk blev i helt godt Humør ved disse Betragtninger; Udsigten til at kunne fortrædige behager de fleste Mennesker mere, end Haabet om at kunne glæde, i hvert Fald gaa de i Almindelighed med langt større Iver løs paa det første end paa det sidste.

Fru Hjersing stod længe med sammenpressede Læber, hun hørte Sognefogedens tunge Trin ned ad Trappen, saa tabte de sig i Borggaarden.

Sorgen og Skammen havde banket paa hendes Dør. Var det virkelig sandt, var fyrretyve Aars hæderligt Arbejde gjort forgjæves? Havde hendes eneste Barn i et Øjeblik nedbrudt, hvad hun havde været saa længe om at bygge op? Hvor udholdende havde hun ikke vaaget over dette Barn og bedet til Gud, at det maatte blive bevaret for Fristelsen, og nu?

Slægtede han sin Fader paa, laa den Fristelse jo nær!

Før Hjersing blev forlovet med hende, havde han ladet sig lede mere af sin Lidenskab end af sin For-

stand, af hende havde han faaet den første alvorlige Tilrettevisning.

Han var bleven fyrigere og fyrigere, alt som hendes Modstand blev stærkere; men hun var uovervindelig; ikke frastødende kold, ikke snerpet undselig havde hun været, men en Kvinde, der lærer Manden, at vil han elskes og agtes, maa han først og fremmest ære hende, det vil sige være Herre over sig selv.

Saa giftede Hjersing sig med Møllerdatteren, og skjønt han endnu af og til skejede ud, blev det sjeldnere og sjeldnere; efter et Aars Forløb havde han faaet Magten over sig selv, han tilhørte fra nu af alene sin Hustru. I hele deres Ægteskab havde Hjersing saa været et Mønster for en Mand; hun opdrog ham dertil, det Herredømme, hun som ung Pige vandt over ham, beholdt hun hele Resten af deres Samliv. Det var hende, der havde styret alle hans Handlinger, klogt holdt tilbage, naar hans Handelslyst drev ham for langt frem, skyndet til, naar hun fandt Tiden belejlig til at slaa et stort Slag.

Medens han tumlede med Forretningen ude, købte og solgte, laante Penge ud til andre eller laante dem selv i Banker og Sparekasser, styrede hun alt hjemme med sikker Haand. Saaledes havde de hævet sig fra Trin til Trin, og da Kammerraaden døde, gik han i sin Grav som en hædret og agtet Mand. Alt dette var hendes Værk, og nu, da hun skulde nyde Frugten af et langt, hæderligt Livs ihærdige Arbejde, kom hendes Søn og forstyrrede det hele.

Mange Kvinder i Fru Hjersings Stilling vilde maaske lade haant om saadanne Smaating som Ebbes Extravagancer. Hvad kom Bønderpigerne Herskabet

paa Herregaarden ved? Ingen kunde jo tage Gaarden fra dem derfor; men Fru Hjersing var opdragen i den gammeldags Tro paa, at et godt Navn og Rygte ere uundværlige for dem, der ville indtage en fremragende Stilling, og den Dag, hun ikke med Hæder kunde være Kammerraadinden paa Høgholm, vilde hun gaa bort fra det hele. Egnen skulde se op til Herskabet med Højagtelse, det havde været hendes Stolthed fra den Dag, hun satte sin Fod i den gamle Adelsgaard.

Hun vidste, at hun vilde tabe i Anseelse, naar hendes Søns Forhold til Sognefogedens Dorthe blev bekjendt; endnu var det Tid, endnu kunde det skjules; men det oprørte hende, at hun skulde gaa paa Akkord med sig selv, hun som aldrig havde været i Tvivl om, hvorledes hun skulde handle, hun som ingen Sinde havde behøvet at rødme for sig selv, og her maatte hun rødme, selv om hun lod, som om hun intet vidste.

Solen skinnede saa oplivende ind gennem Ruderne, en lang Lysstraale faldt fra den tykke Vinduesfordybning hen over Gulvet. Dompappen henne i Buret jublede i vilden Sky, pjaskede Vingerne i Vandbeholderen og spredte fra Buret en fin Støvregn ned over Bordet. Men den tankefulde Frue hørte eller saa intet, bestandig kredsede hendes Tanker om dette ene: Din Søn er en Usling, han har forraadt Dig!

Var der virkelig noget om Arveligheden af Dyder eller Laster i den samme Familie? Var det, fordi de stærke Lidenskaber vare blevne kvalte hos Faderen, at de nu brøde frem med en saa overvældende Magt hos Sønnen? Hvorledes skulde hun ellers forklare sig, at netop dette Barn, der var bleven opdraget med saa

stor Omhu værnet saa stærkt netop mod disse Fristelser, saa fuldstændig laa under for dem?

Hvor magtpaaliggende havde det ikke været hende i Kjøbstaden at faa sin Søn i Huset hos Adjunkten med de strenge Principper, i Kjøbenhavn hos Professorens i det lukkede Hus, hvor ingen moderne Daarskab fik Indpas, han selv med Kone og Datter stode jo paa Vagt ved Indgangen, det havde de mange Gange forsikret hende.

Eller skulde saadanne Udskejelser ligge i Tiden? Var det noget, det unge Menneske indaandede med Luften, eller var det, fordi han saa og hørte det alle Vegne?

Ja forfærdelig var det gaaet tilbage med Moraliteten, i det mindste paa Landet, og saa var det vel ikke bedre i Byerne.

Hun mindedes sin Barndom, da Tjenestefolkene om Aftenen sade inde hos Husbond og Madmoder, hver med sit Arbejde, en Skillingspraas midt paa Bordet var Lys nok for dem alle; man havde ikke Raad til mere, og Klokken ni gik alle i Seng! Og nu?

Men var det Tidens Immoralitet, der smittede, hvorfor var Aage da, som han var? Han havde jo levet i de samme Omgivelser, været udsat for de samme Fristelser, men om ham hørte hun intet ondt.

Og saa havde hun dog særlig opdraget paa Ebbe, saa ofte foreholdt ham hans Pligter som vordende Godsejer, fortalt ham om, hvorledes det vilde have set ud, dersom hans Fader havde faaet Lov til at raade, medens hun aldrig i den Grad havde beskæftiget sig med Aage.

Var det maaske netop, fordi hun saa uafbrudt havde

opdraget paa sin Søn, at han nu var saa uopdragen, medens hendes Plejesøn, der havde opdraget sig selv, nu var saa velopdragen?

Hun gyste ved Tanken om, at man ogsaa kan synde i overdreven Kjærlighed. Havde det ikke været bedre, om hun havde stolet mere paa Gud end paa sig selv i denne Sag? Hvor ofte havde hun ikke ligesom haft en Anelse herom, men lige saa ofte havde Provsten nedslaaet hendes Skrupler og forsikret hende, at faldt hendes Barn i Vandet, druknede det, dersom hun ikke trak det op! Hun havde forstaaet sin Sjælesørger saaledes: Vil Du gjøre dit Barn dygtigt, saa opdrag det dertil, og tro ikke, at Vor Herre besørger det for Dig, og saa havde hun paa ny taget fat, Provsten kunde vel ikke tage fejl i en saa vigtig Sag, havde hun sagt til sig selv.

Men nu stormede Angsten og Tvivlen ind paa hende. Selv om den ydre Anstand kunde reddes, hvorledes stillede det sig saa med hendes Barns Frelse? Nye og hidtil ukjendte Kvaler bemægtigede sig hende, hun havde levet saa sikker i sin Kristentro, været saa vis paa, at hun var paa den rette Vej med sig selv og sine, men nu begyndte hun at tvivle derom.

Skulde hun paa ny tale med Provsten?

Ogsaa her kom Tvivlen og Angsten over hende. Hendes mangeaarige Ven havde ingen Børn, havde aldrig haft Børn. Hvorledes skulde han forstaa, hvad det var, hun spurgte om? Vilde han maaske komme med sit Spanskrør for at banke Troen ind i den vildfarnes Sjæl, som han for kort Tid siden vilde banke Synden ud af hans Legeme?

Nej, Provsten var en respektabel Mand, en ud-

mærket Mand til at holde Justits, men Sjælelæge — nej! Det forstod hun nu paa én Gang; i mange, mange Aar havde hun ikke et eneste Øjeblik kunnet se det.

Den forpinte Moder pressede forgjæves Læberne sammen, forgjæves knugede hun begge sine Hænder mod det tungt aandende Bryst, først da en Taarestrom brød frem fra Sjælelivets skjulte Kilder, fik hun Lindring for sit forpinte Bryst.

Den stille, sørgmodige Graad er en Himlens Gave, den trøster og beroliger, den fremkalder Hengivelse og Taalmodighed.

Fru Hjersing græd længe og inderlig.

IX.

Da Leoni svarede sin Moder: «Den, der bliver Herre der ovre!» var det kun en Udflugt hun brugte, hun kunde ikke svare paa Spørgsmaalet om, hvem hun syntes bedst om, Aage eller Ebbe.

Før Ebbe kom hjem, havde hun fundet Aage rigtig elskværdig, nu syntes hun, at han stod meget tilbage for Broderen.

Hun var endnu i sin Ungdoms første Blomstring, ensomt som hun levede i den afsides Egn, maatte den elegante og dog saa tilbageholdne Ebbe absolut tiltale hende mere, end den sindige, lidt ordknappe og ikke overdrevent opmærksomme Aage. Hun var et fuldstændigt Naturbarn, og derfor meget modtagelig for vekslende Indtryk.

Aage var det dagligdags, Ebbe havde ligesom bragt en Duft med fra Verden derude, den store Verden,

hvor man oplever saa meget, og om hvilken man derfor igjen kan fortælle saa meget.

Dertil kom, at Leoni næsten fuldstændig var overladt til sig selv.

Den franske Dame, der havde været hendes Lærerinde, var straks efter Konfirmationen sendt tilbage til Schweiz; Baronens beklagede, at han ikke havde Raad til at beholde hende længer, nu skulde han og Baronessen nok fuldende Barnets Opdragelse. Men Baronessen blev straks træt, og hengav sig helst til sin mystiske Religiositet, og Baronens fik slet ikke begyndt paa nogen Undervisning.

Naar Moderen havde læst nogle Bønner, var Undervisningen forbi og Leoni glad ved, at det var overstaaet, saa red hun ud, og gennemstrejfedes paa sin kjære Auroras Ryg og fulgt af Herkules hele Omegnen.

Hun var en fortræffelig og dristig Rytterske, der snart drømmende lod Aurora følge de Stier og Veje, den syntes bedst om, snart stod af for at samle Blomster, passiare med Børn, eller for at spasere, naar Stillingen i Sadelen blev hende for tvungen, snart atter svang sig op paa Hesteryggen for i flyvende Fart at jage hen over Markerne eller gennem Skovene.

Aurora og Herkules vare den unge Piges eneste fortrolige, hun fortalte dem begge alle sine Sorger, Længsler og Glæder, og Aurora lagde Ørene bag ud, som om den vilde sige: «Jeg forstaar det meget godt altsammen,» medens Herkules ved en ivrig Gjøen tilkjendegav, at han ogsaa var med paa Spørgsmaalet.

Den Tid, der laa forud for Ebbes Hjemkomst, havde været hendes lykkeligste; den beskedne Aage

med sit satte Væsen og ærlige Blik havde ikke forstyrret hendes Ro, sorgløs havde hun betragtet ham mere som en Kammerat end som en Elsker; hun havde overhovedet slet ikke tænkt over deres gjensidige Forhold. Livsfrisk tumlede hun om i det frie, hun havde været glad ved, at han efterhaanden blev hendes daglige Selskab. Hun følte jo nok en vis Glæde, naar han kom, en stor Utaalmodighed, naar hun ikke straks traf ham, og en mærkelig Tomhed, naar han blev borte; men han var jo ogsaa hendes eneste Selskab.

Saa kom Ebbe og det var forbi med Sorgløsheden.

Hun erindrede tydelig den underlige Følelse, der gjennemfor hende, da hans mørke Øjne første Gang hvilede paa hende, hvorledes hun havde søgt at undgaa ham, men stedse følt sig svagere og svagere lige over for ham. Allerede den første Dag, efter Bordet, da hun var ene med Brødrene, havde hun ikke tilstrækkelig skarpt tilbagevist hans Tilnærmelse, rødmende havde hun set Aages forbavsede Blik, det var jo hende, der skulde give Svaret, men hun mægtede det ikke. Saa var Aage gaaet ud i Haven, hun hørte endnu Fru Prahl derude raabe med sin sukkersøde Stemme: «Et Parti, Aage?»

Saa var det forbi med deres Kammeratskab, han var høflig og venlig som før, men der var kommen noget fremmed imellem dem; det var Ebbe, hun vidste det godt; men hvorledes skulde hun sige ham det, hundrede Gange havde hun havt det i Sinde, men saa kom hendes Stolthed i Vejen, og hun bed sig harmfuld i Læberne, men sagde intet.

Nu følte hun, hvorledes hun Dag for Dag fjernede sig mere fra Aage, nu var han hende næsten

ligegyldig, syntes hun. Hun fandt hans mildt bebrejdende Blik latterligt, og Ebbes lette, lidt sarkastiske Konversation blev hende kjærere end Aages Lige-fremhed. Hun var nu heller ikke længer bange for ham. Havde det virkelig været Frygt, der i Begyndelsen beherskede hende lige over for Ebbe?

Hun vilde ikke tilstaa det for sig selv; men skulde Aage mulig være af den Formening, var der Grund for hende til nu at overbevise ham om det modsatte. Hun undgik derfor ikke længer Ebbe, og han, som havde Tid nok, strejfede daglig om til Hest for at opsøge hende; han traf hende bestandig og fulgte hende altid hjem til Sandager Gaard til ublandet Glæde for Baronens, der allerede betragtede Forlovelsen som en Kjendsgjerning, en Anskuelse, som for øvrigt alle paa Egnen mere og mere delte med ham.

Men Leoni vilde ikke høre Tale om Forlovelse; alle Faderens Hentydninger tilbageviste hun med en bestemt Protest. Til Moderen, der nu og da talte om det mindre passende i disse daglige Rideture med den unge Mand, bemærkede hun blot, at det morede hende at have Selskab.

Den unge Pige havde i det sidste Aarstid udviklet en betydelig Selvstændighed, der trivedes ypperlig under Baronens idelige Farten om og Moderens fortsatte indesluttede Levevis mellem Blomster, Lys og Bønnebøger.

Leonis Ulyst til at tale om sit Forhold til Ebbe kom ikke af nogen som helst Usikkerhed lige over for ham, utallige Gange havde han erklæret hende sin Kjærlighed; hun var derimod usikker med Hensyn til sig selv. Var det hende muligt at elske ham?

Hver Gang, hun spurgte sig selv herom, stod Aages Skikkelse lys levende for hende, det forekom hende, at han saa bebrejdende paa hende, og hun kunde ikke løsrive sig fra den Tanke, at det dog maaske var ham, hun syntes bedst om, og at han vist ogsaa kun tænkte paa hende. Havde han været Arvingen til Høgholm, vilde hun vistnok have tilbagevist Ebbes Kurmageri; nu stod hun vaklende. Høgholm var nu en Gang blevet hendes Ideal, en Mand uden Høgholm forekom hende at være en højst mangelfuld Erobring.

I Dag havde hun atter fordybet sig i disse Betragtninger og overladt Aurora Tømmerne. Da hun saa op, var hun langt fra Vejen og inde paa en Gangsti, der over Mosen førte ud til Halvøen med de gamle Ruiner. Hoppen kjendte godt Stien; forsigtig flyttede den Benene for at holde sig paa den faste Grund; utallige Gange tidligere havde dens Herskerinde tvunget den frem paa denne farlige Ridevej, der i den kolde Vinter eller tørre Sommer med stor Forsigtighed kunde benyttes, men som nu i Tøbrudstiden næsten ikke var til at skjelne mellem Hængedyndet, da det klare Vand paa mange Steder stod over Stien.

Det havde heller ikke været hendes Mening at ride til Stranden, tvertimod, hun havde den foregaaende Dag sagt til Ebbe, at hun vilde ride til Kongshøj, der laa langt mod Vest; det var Aurora, der havde faaet det ubegribelige Lune at gaa mod Øst, ud i den farlige Mose.

Hun holdt Hoppen an, og saa sig spejdende om; den hende ellers saa vel kjendte Mose var nu aldeles ukjendelig. Langt ovre paa den anden Side saa hun

Stien komme frem og slynge sig hen over Bakkerne; men her, midt i Mosen var alt Vand med enkelte smaa Tuer hist og her stikkende frem.

Hvad skulde hun gjøre? Vende Hesten turde hun ikke; Stien var ikke mere end godt og vel en Fod bred, og Mosen vilde fange dem, dersom Benene glede ud; blive ved at ride frem var jo Galskab, længere ude var der endnu dybere, og var det sikkert, at Aurora bestandig vilde forstaa at holde sig paa Stien?

Hun saa tilbage, Herkules stod bag Aurora og stirrede paa sin Herskerinde med sine kloge, brune Øjne; den røbede ikke mindste Lyst til at komme frem, et Bevis paa, at ogsaa den vidste, hvor farlig Situationen var. Blot et Skridt til Siden, og den faste Grund var borte; Herkules havde ikke Lyst til at vove sin Pels ude i Hængedyndet.

Den unge Pige spejdede rundt, men ingen Hjælp var nær. Den vidtstrakte Mose, mod Nord begrænset af høje, nøgne Bakker, mod Øst af Havet, og mod Syd og Vest af de store Enge, der naaede helt op til Høgholm, laa truende for hende.

En højtidelig Stilhed svævede over Mosens blanke Vand og ensomme Græstuer, kun Vibens og Maagens klagende Skrig hørtes nu og da, ellers ingen Lyd.

For første Gang i sit Liv mærkede Leoni Frygt, hun havde aldrig før følt sig saa ene og forladt. Det var Ensomheden, der gjorde hende bange. Men det var kun et Øjeblik, saa vaagnede atter hendes medfødte Mod og Viljekraft. Hun gav Aurora Tøjlerne og lod Dyret fortsætte sin forsigtige Skridtgang mellem Hængedyndet.

Med anspændte Nerver og bankende Hjerter stirrede

hun frem for sig, det næste Skridt kunde jo være Døden. Men den kloge Hoppe fandt Vejen, efter et Kvarters ængstelige Spænding var Mosen passeret. Med et Glædeshyl sprang Herkules foran paa den faste Grund under Bakkerne, og Aurora kastede sit lille Hoved triumferende op og ned.

Leoni jublede ved atter at føle sig fri, hun svang sin Ridepisk højt over sit Hoved og tilraabte Hunden og Hesten: «I Galop, i Galop, nu ville vi røre Benene!»

Og afsted gik det op over Bakkerne og ud mod Overdrevet, hvorfra Hornet skød sig ud i Havet.

Mellem de vildsomme Hjulspor og over de store Vandpytter fløj Aurora prustende afsted, Herkules havde stor Møje med at følge med; men for Leoni var dette vildsomme Ridt endnu ikke tilstrækkeligt; foroverbøjet, med Filthatten trykket fast ned over Panden, vedblev hun sine ansporende Tilraab; hendes Kinder glødede, og de mørke Øjne funkede under de fint hvælvede Bryn.

Det var ikke saa underligt, at Marius nær havde tabt baade Næse og Mund, da dette skjønne Syn jog ham forbi.

«Mon hun skulde vide, at han er derude,» sagde han, «hun har følt Jag? Ja Fanden forstaa sig paa de Kvindfolk, i Dag mig, i Morgen en anden!»

Marius tænkte paa Dorthe og hendes ubegribelige Vægning ved at ægte ham. Han havde netop benyttet den første smukke Foraarsdag til at komme i Stemning. Han bildte sig ind, at hun var bleven saa «koldsindig» imod ham, fordi han ikke længer skrev Digte til hende, som den Gang han og hun vogtede Kreatturene derude paa Kalven. I den Anledning havde han aflagt et

Besøg paa deres gamle Legeplads, saa mente han, at Poesien nok kom over ham. Han havde begyndt med at digte, men saa var han bleven forstyrret, ærgerlig var han gaaet hjem efter, da Leoni saa uventet kom jagende forbi ham.

Han saa maabende efter hende. Saadan et Fruentimmer var det nok værd at faa Fingre i; men det var kun Grever og Baroner, der turde tænke paa det, simple Folk maatte nøjes med Husmandskost.

Marius blev indigneret, han havde fundet mere og mere Behag i Socialismen, ingen Forskjel paa Per eller Povl, lige Deling af alle Goder, hvorfor skulde den ene mere sig mere end den anden?

At der var noget, der hed Arbejde og Ansvar, var Marius uvedkommende; det var Arbejde nok for ham, at gjentage den politiske Remse naar som helst og hvor som helst; Ansaret kunde Fruen paa Gaarden, Provsten og andre saadanne Storhanser tage, han havde intet at være ansvarlig for.

Med Forbitrelse saa han den unge smukke Pige fortsætte sit voldsomme Ridt over Dæmningen ud mod Ruinerne. Der sad han og ventede paa hende, naturligvis, saaledes havde Dorthé jo mange Gange ventet paa ham, naar han kom drivende med Køerne. Hvorfor skulde den fine Dame være mindre omgængelig, end Dorthé havde været? Han knyttede forbitret Hænderne, han syntes, det var et Rov fra ham, at andre nu vare ude paa den Holm, der i Drengæarene havde været hans Domæne. Den var vokset for ham i Betydning og Interesse, efterhaanden som han selv voksede og fra Dreng blev til den lange slattede Person, han nu var. Hvorfor var der nu ingen af alle «Tøsené», der

en Gang havde betragtet ham som deres Hersker, der saa til ham, var det fordi de vare blevne voksne? Nej pyt, Marius kjendte godt deres Meriter, det var kun ham, de ikke længer vilde have noget at bestille med.

Det maatte jo absolut være, fordi han nu var bleven Politiker, at de alle vendte ham Ryggen; han havde forsømt dem for at ligge for den store Bjergs Fødder, og nu hævnede de sig ved at fjase med andre Mandfolk.

Denne Tanke smigrede hans Forfængelighed, han holdt derfor fast ved den, idet han med Stolthed følte, at han havde bragt Politiken et Offer, ja mange Ofre; men nu maatte Politiken have ham undskyldt, han kunde ikke tilsidesætte alt andet for den. Endnu et Forsøg hos Dorthé, lykkedes det ikke, vilde han atter blive Landsbyens første Don Juan, maaske var det Vejen til hendes Hjerter.

Han vidste, at Skinsyge ofte fremkalder Kjærlighed.

Med det paabegyndte Digt i Lommen ilede han hjem til Landsbyen; nu skulde han rigtig til at digte, alle hans gamle Flammer skulde faa at se, at Marius endnu havde Poesi i Livet.

Da Leoni kom galoperende over det bløde Grønsvær ud mod Ruinen, saa hun en opsadlet Hest staa bunden ved en Tjørn. Der var altsaa nogen inde i Taarnet, sandsynligvis Ebbe, der altsaa ikke var reden til Kongshøjen. Forbitret holdt hun sin Hest an; hvad maatte han tro om hende, maaske at hun opsøgte ham? Hendes Stolthed oprørtes ved denne Tanke, saaledes maatte det ikke se ud, saa hellere forsigtig liste sig bort igjen.

Hun havde allerede vendt Hesten og redet nogle Skridt ind mod Land, da hun paa ny holdt den an; selv om det var Ebbe, hvad saa, hun havde jo Lov til at ride, hvor hun vilde, det var fejgt at lade sig skræmme bort, hun burde netop vise ham, at hun var selvstændig, og fordi hun i Gaar havde sagt, at hun vilde ride til Kongshøj, kunde hun da godt i Dag ride til Ruinerne. Og atter blev Aurora kastet om.

I kort Galop nærmede hun sig det store Taarn, da Aage til hendes Overraskelse traadte ud gennem Aabningen.

«Jeg syntes jo nok, jeg hørte Hovslag og tænkte straks, at det maatte være Dem,» sagde han paa sin sædvanlige naturlige Maade.

Leoni holdt rødmende foran ham. Undseelse, Forlegenhed og Trods vekslede i hendes Ansigtstudtryk, hun var henrivende i denne Situation.

Aage følte sit Hjerte banke, men med mandig Fasthed beherskede han sig, hun skulde ikke mærke, hvor glad han i dette Øjeblik var.

«Det kunde jo have været Hovslagene af Deres Broders Hest, vi to ere de eneste ridende her paa Egnen. De selv rider jo kun sjelden,» tilføjede hun hurtig.

Aage svarede ikke, han strakte kun Armen og den bøjede Haand ud imod hende, hun skulde sætte sin Fod i Haanden, for at han kunde hjælpe hende af Hesten.

«Nej, nej, jeg staar ikke af.»

«Kom De da ikke for at se Ruinen?»

«Jo, naturligvis, men den ser jeg jo godt herfra!»

«Vist ikke, man maa ind i den, skal man have noget Udbytte af Turen herud.»

«Men jeg har jo været der mange Gange.»

Aage saa paa hende med sit blide, lidt sværmeriske Blik.

«Hvert Foraar maa jeg herud,» sagde han, «jeg maa sidde derinde i den gamle Stenhal og se paa Firbenene i Sprækkerne og paa Brombærrankerne, der begynde at grønnes derinde, det er altsammen saa kjönt.»

«Vuert herfra er dog det skønneste,» sagde Leoni, «herude fra ser man rigtig, hvor Skoven hænger ud over Klinten derovre, og hvor Bølgerne slikke det bløde Ler bort under de gamle Træers Rødder. Og saa Havet, hvor det er stort og mægtigt herude! Man kan af Luften smage, hvor salt det er.»

«Men derinde fra ser det altsammen endnu smukkere ud, de gamle Munkestene danne en herlig Ramme om Maleriet,» sagde Aage stilfærdig.

Atter strakte han Haanden ud, denne Gang satte hun sin Fod i den; hun mærkede et let Tryk og trak den atter hurtigt til sig.

«Jeg troede, De vilde staa af og gaa med derind,» sagde han.

Hun saa prøvende paa ham, men ikke en Bevægelse i hans Ansigt forraadte den Kamp, han kæmpede.

«Kan det mere Dem Aage, vil jeg gjerne staa af.»

Det gav et Sæt i ham, det var længe siden, hun havde talt i den Tone og, ligesom nu, kaldt ham Aage.

«Vil De binde Aurora?»

Han trak Hoppen hen i Nærheden af sin Ridehest og bandt den ved Tjørnebusken, saa gik han ind i Taarnet.

Nedfaldne Stene og store Grusbunker opfyldte det indre, over Tinderne spændte Foraarshimlen sit lyseblaa Felt, gennem den store Aabning, hvor en Gang Døren, som nu var revent ud og havde taget store Stykker af Murværket med, havde siddet, saa man ind mod Land. I et glimrende Perspektiv saas Høgholm og de lysegrønne Enge bag den skinnende Strand. Skove, Marker og Hedebanker flankerede Partiet.

«Har aldrig nogen Maler været her ude?» spurgte Leoni.

«Nej, Dyrehaven og Sundet holde de sig hovedsagelig til. I de senere Aar er jo tillige Skagen bleven en yndet Tumleplads for dem, Himmelbjerget og Vestkysten besøges undertiden, men her ude har jeg aldrig set nogen tegne eller male.»

«Det er mærkeligt, i et saa lille Land med saa mange Kunstnere, skulde man tro, hver Plet blev af søgt; men Papa siger ogsaa, at vi her ligge udenfor Kunstens Landevej, man ser aldrig et Billede af Høgholm eller Sandager.»

«Tror De, det ærgrer Baron?» spurgte Aage.

«Jeg antager det næsten,» svarede Leoni.

«Saa skulde han gjøre en Bestilling, saa kom Kunstnerne nok.»

Hun svarede ham ikke, han vidste jo godt, at hendes Fader ikke havde Raad dertil; det var ogsaa dumt af hende at tale om slige Ting, men han havde været saa ligefrem, at hun rent glemte at være forsigtig.

«Mishagede min Ytring Dem?» spurgte han.

«Aldeles ikke, det var jo rigtigt, det, De sagde.»

«Og dog har jeg mishaget Dem, Leoni.»

Hun saa op, hans Kinder glødede, i hans Øjne lyste en flammende Ild.

«Naar jeg nu siger —»

«Hvorfor vil De være fremmed lige over for mig?» afbrød han hende. «Jeg har mishaget Dem ved min dumme Ytring, jeg ved det bestemt.»

«Hvor kan De dog vide det, naar jeg paastaar det modsatte.»

Aage rørte sig ikke af Stedet, langsomt, næsten automatisk sagde han:

«Fordi jeg elsker Dem.»

Leoni traadte forskrækket et Skridt tilbage, saa uventet kom denne Erklæring; forvirret saa hun paa ham, blev rød og bleg og fremstammede endelig:

«Hvad er det, De siger?»

«Sandheden,» svarede han med dyb Alvor.

Hun gjorde en hastig Bevægelse hen imod Aabningen i Murværket; men han greb hendes Haand og bad sagte:

«Kun et Øjeblik, Leoni.»

Dybt aandende blev hun staaende, hun syntes, at hun burde være vred, men følte dog en hemmelig Glæde, en behagelig Fornemmelse; hun kunde ikke forklare sig selv, hvad hun tænkte og følte.

Aage slap hendes Haand, og traadte et Skridt tilbage.

«Vil De høre mig?» spurgte han med tilkæmpet Ro. Hun nikkede bekræftende uden at se paa ham.

«Fra det første Øjeblik, jeg saa Dem,» sagde han

lavt og stiltfærdigt, «har jeg syntes om Dem. De fik mit Hjerte til at banke og gjorde mig glad, aa saa glad, naar De blot saa paa mig. For hver Gang vi mødtes, blev min Glæde større, jeg syntes, at jeg kom Dem nærmere og nærmere. Saa kom min Broder hjem, og det var forbi med min Glæde, jeg følte det som et Stik i Hjertet, den Dag han traadte imellem os. Senere har jeg hver Dag følt noget lignende, jeg saa jo, at det var ham, De foretrak for mig, ham, De interesserede Dem for, ham — De elskede.»

Leoni vilde svare, men han gjorde en afværgende Bevægelse.

«Det er ingen Bebrejdelse, De har jo Lov til at elske, hvem De vil; men for mig er det utaaleligt at være her længer, jeg vil bort, Leoni, langt bort; men før vi skilles for maaske aldrig mere at ses, vil jeg sige Dem, at jeg elsker Dem, at for mig er De bleven alt. Gid saa Lykken maa være Dem god, og gid Ebbe maa blive god imod Dem, vær vis paa, at jeg ønsker Dem alt muligt godt.»

Han kunde ikke længer bekæmpe sine Følelser, en Taare listede sig ned ad Kinden, medens han overvældet støttede sit Hoved mod Muren.

Leoni lagde sin Haand paa hans Skulder og sagde:

«Aage, vi ville altid være Venner.»

«Ja, det er jo derfor, jeg rejser.»

«Bliv her, jeg skal ikke vise Ebbe større Venskab end Dem, Aage.»

«Aa, gør det kun, det er dog ham, De synes bedst om.»

«Maaske og maaske ikke — maaske synes jeg dog bedst om Dem,» sagde hun eftertænksomt.

Aage saa op.

«Spøg eller Alvor, Leoni?»

«Alvor,» sagde hun bestemt, «men jeg vil ikke forlove mig. Hvorfor skal jeg binde mig?»

«Naar man elsker —»

«Men jeg ved jo slet ikke, om jeg elsker. Hvad er Kjærlighed? Sig mig det.»

«Kjærlighed kan vistnok kun føles, ikke beskrives,» svarede Aage.

«Aa, saa elsker jeg ikke; thi jeg kan godt beskrive mine Følelser for Dem og Deres Broder,» sagde hun ligesom befriet. Dem, Aage, synes jeg bedst om, naar jeg er alvorlig, Ebbe derimod, naar jeg er glad, nu har De mit Skriftemaal, er De saa fornøjet?»

Han maatte smile over denne overgivne Barnlighed, men han følte sig samtidig befriet fra en knuende Byrde. Hun havde aabenbart ikke givet Ebbe noget Løfte. Han følte, at det var stygt af ham at være glad over, at hans Broder ikke havde vundet hende; men han maatte indrømme for sig selv, at saaledes var det. Egentlig saa han op til Leoni, som til noget, man vel turde beundre, men som man aldrig kunde tænke paa at komme til at eje, han var derfor henrykt, da de atter vare komne til Hest, og hun glad og overgiven galoperede ved hans Side.

«Var det for at fortælle mig det, at De absolut vilde have mig ind i Taarnet?» spurgte hun sin Led-sager, medens hun svippede med Ridepysken lige for Næsen af ham.

«Aa, jeg ved ikke, jeg maatte sige Dem det, Leoni, det har tyngt mig saa længe.»

«Og nu, da De har faaet det sagt, ere vi atter gode Venner ligesom før; det er udmærket, gid alle Elskere vilde bære sig lige saa fornuftig ad. Skulle vi saa ride over Mosen?»

Aage saa forbavset paa hende.

«Over Mosen?»

«Ja, har De aldrig redet over den?»

«Jo, i Juli og August, men rigtignok aldrig i April.»

«Det har jeg!»

«Nu spørger De, Leoni.»

«Hvad behager! Spørg Aurora og Herkules, eller Marius Skrædder, dersom De synes bedre om det; for en Time siden pjaskede vi i Vandet derude alle tre, og den horgule stod her og saa paa os.»

«Men det Vovestykke gjør De ikke om igjen, Leoni.»

Hun holdt sin Hest an og saa udfordrende paa ham.

«Og hvorfor ikke?»

«Fordi det vilde være en Dumdristighed.»

«Maaske, men netop derfor morer det mig. Herre Gud, hvor det er kjedsommeligt hver Dag at opleve det samme, eller rettere slet intet at opleve; den ene Dag til Skoven, den anden omkring paa Markerne, bestandig ad de samme Veje og Stier. Nej, tværs over Mosen, hvor man hele Tiden sidder med Livet i Hænderne, det er da endelig noget nyt.»

«De gjør det ikke, Leoni.»

«Aurora kjender Vejen.»

«Jeg beder, jeg bønfaller Dem om at lade være,» sagde Aage indtrængende.

Rødmen skød op i hendes Kinder, hun maalte ham med et udfordrende Blik og spurgte:

«Er De maaske bange for at følge med?»

«Jeg rider ikke over Mosen,» sagde Aage kort og bestemt, «man skal ikke friste Gud.»

Leoni lo af Hjertens Lyst.

«Man kan høre, De kjender Mama, hun tror, at Vor Herre kommer med Teen om Morgen og Øllebrødet om Aftenen.»

Aage saa bedrøvet paa den unge Pige.

«Mener De, hvad De siger, Leoni?»

Hun svarede ham ikke, men kastede utaalmodig sin Hest om.

«Aurora! Herkules! en avant! en avant!»

Aage drejede sin Hest paa tværs af hendes.

«De faar ikke Lov til at ride over Mosen, Baronesse,» sagde han bestemt.

Leonis Øjne skøde Lyn, hendes Aandedræt blev kort og gispende, med sammenpressede Læber spurgte hun:

«Hvem vil forbyde mig det?»

«Jeg!»

«Slip min Hest, eller jeg slaar Dem,» sagde hun ude af sig selv, «nu vil jeg over Mosen, forstaar De, jeg vil?»

Aage rørte sig ikke af Stedet, rolig og bestemt saa han hende ind i Øjnene.

Hun syntes, det var oprørende, at han turde optræde som hendes Herre og befale hende, hvad hun maatte eller ikke.

«Slip Hesten!» skreg hun og slog ham samtidig tværs over Ansigtet med Ridepisen.

«Leoni!» raabte Aage bestyrtet og slap Auroras Bidsel.

«Kujon!»

Hun gav sin Hest Sporerne, den stejlede; men et kraftigt Slag af Pisken drev den frem, med et Spring satte den ud i Mosen fulgt af den højt gjøende Herkules.

Vandet pjaskede højt op om Leoni.

Som lamslaaet stirrede Aage et Øjeblik ud over Mosen, saa raabte han:

«Leoni, endnu kan De vende Hesten!»

Hun svarede ikke, saa sig ikke tilbage, trodsig fortsatte hun sit Ridt over den gyngende Grund.

Aurora prustede, den vilde nødig frem, men Leoni lod den idelig føle Pisken; Hidsigheden var ved at dunste bort, Stoltheden kom saa i Stedet, nu vilde hun ikke ydmyge sig.

Aage kæmpede et Øjeblik med sig selv, skulde han følge efter og dø med hende derude i det plumrede Vand?

«Det kan jeg altid gjøre, mumlede han, «først maa jeg se, om det er muligt at leve med hende!»

Han trykkede Sporerne fast i Hesten og jog i Firspring den lange Vej udenom Mosen op til Høgholm.

X.

Der gaar ofte Uger, Maaneder, ja Aar i vort Liv, i hvilke intet passerer, saa en Dag kommer der en lille Begivenhed, vi agte ikke paa den; men den afføder andre Begivenheder, der faa afgjørende Betydning for os.

Naar først Skjæbnens Tandhjul er sat i Bevægelse, bliver det sjelden standset, medens det endnu er Tid; thi de fleste Mennesker se sorgløse til og opdage for sent, at de ikke saa længe burde have ladet Skjæbnen raade, men skulde have grebet Hjulet og standset det med et kraftigt Tag.

Leoni havde tankeløst leget med Aages Følelser. Da hun lige saa tankeløst lod Hoppen slaa ind paa Vejen til Ruinerne paa Kalven i Stedet for til Kongshøjen, hvor hun havde lovet at komme, var det aldeles uforberedt hun modtog hans Erklæring. Tankeløst legede hun atter med Skjæbnen, da hun ikke gav ham noget bestemt Svar; men hendes Forfængelighed og Lyst til at behage vare blevne vakte og for at lade ham føle sin Overlegenhed var det, at hun foreslog Rideturen tilbage over Mosen. Hun havde ventet en Sejer; men da den blev til et Nederlag, blev hun vred. Han ikke alene advarede, han forbød hende at ride, og den sidste Rest af Besindighed svandt i Liden-skabernes Hvirvel.

Da hun slog ham med Ridepisken, vidste hun ikke, hvad hun gjorde.

Nu, da hun følte sig ene ude i Mosen, havde hun en Fornemmelse af, at det var taabeligt, som hun havde baaret sig ad; endnu kunde hun gribe Hjulet og selv bestemme sin Skjæbne, men det var jo flovt, ja ligefrem nedværdigende for hende nu at vende om, det kunde hun ikke, han maatte jo le af hende.

Hun havde jo nok været hidsig, men han havde været meget brutal, syntes hun. Hvilken Ret havde han til at gribe hendes Hest i Tøjlerne og forbyde hende at ride, hvor hun havde Lyst til?

Havde hun da egentlig Lyst til atter at ride over Mosen?

Nej, hun følte godt, at havde hun været ene, var det aldrig faldet hende ind, det var kun fordi han tvivlede om, at hun havde gjort det, og fordi han vilde forhindre hende i at gjøre det om igjen, at hun absolut vilde, og nu fortrød hun det allerede.

Var hun dog blot aldrig kommen denne Vej i Dag, det var ogsaa Auroras Skyld, der, Gud ved af hvilken Grund, var travet mod Øst i Stedet for mod Vest. Hun glemte, at Aurora selv ingen Vilje havde, men at det var hende, der havde overladt den sin, glemte at hun havde følt sig stolt af en Forvovenhed, hun burde have skammet sig over. Egentlig var hun heller ikke saa lidt stolt af Aages uforbeholdne Kjærlighedserklæring; men netop derfor havde hun været saa ustyrlig lige over for ham. Hun havde ventet, at han vilde have tigget hende om endelig at lade være, og saa mødte hun kun en rolig, bestemt Modsigelse. Det var virkelig til at blive rasende over.

Leoni undskyldte sig uafbrudt for sig selv, saaledes gjøre alle Mennesker, der have handlet overilet, man kommer saa let til Rette med sig selv paa den Maade.

Forsigtig skred Aurora frem paa Stien, Vandet stod over dens Koder; men endnu havde det kloge Dyr undgaaet Hængedyndet paa begge Sider; Leoni mærkede dog, at den var meget urolig, det var ikke med sin gode Vilje, at den anden Gang forsøgte den farefulde Gjenvej. Med Ridepysken havde hun drevet den ud i Mosen, nu lod hun den have løse Tøjler, hun indsaa, at her maatte hun ikke gribe ind. Hun

havde jo forrige Gang overladt alt til Hoppen, hvorfor saa nu ikke gjøre det samme, især da hun fra denne Side slet ikke havde Begreb om, hvor Stien bugtede sig mellem Mosehullerne?

Efter Vreden og Afkølingen kom Angsten; hun var ogsaa bedrøvet, fordi Aage var reden bort og havde overladt hende til sin Skjæbne. Hun havde følt Lyst til at raabe efter ham, men hendes Stolthed havde forhindret det; nu var hun glad derover, han vilde have forstaaet, at uden ham turde hun ikke forsøge det farlige Ridt. Han havde ikke havt Mod til at være med, det var det, der gjorde hende bedrøvet.

Man skulde snarere have troet, at Leoni var bleven yderligere forbitret over, at Aage svigtede hende i Faren, at hun med Foragt saa ned paa sin Tilbeder, men tvært imod, hun følte kun Bedrøvelse, Bedrøvelse over at have mishaget ham og over den nærliggende Udsigt til nu at miste ham.

Han vilde naturligvis ikke mere bryde sig om et saa iltert og ufornuftigt Pigebarn, der slog, naar hun ikke straks fik sin Vilje.

Aurora, der hidtil var skreden langsomt og forsigtig frem, stod nu stille, den skrabede med det ene Forben i Grunden og kastede Hovedet op og ned, den havde aabenbart ikke Lyst til at gaa videre.

Leoni saa tilbage, de vare godt og vel komne Halvvejen over Mosen, endnu et Kvarters forsigtig Ridt, og de vare frelste. Hun skulde saa aldrig mere lade sin Vrede og Hidsighed løbe af med sig, det lovede hun sig selv.

Hun opmuntrede paa ny Hoppen til at gaa videre, men den rørte sig ikke af Stedet. Herkules holdt sig

atter denne Gang forsigtig tilbage. Hun stod der ene med disse to gode og trofaste Venner; men begge to vare de umælende, hun kunde ikke en Gang raadføre sig med dem.

En Tanke trængte nu ind paa hende med overraskende Kraft: det var ikke hende selv alene, der var i Fare, Hesten og Hunden maatte dele Skjæbne med hende!

Hun lod sig glide ned fra Sadlen; det var hende, der maatte handle, hun kunde ikke længer overlade det til Dyrene.

Spejdende saa hun sig om, det maatte være der, i den Retning, at Stien gik; ved Piletræerne hist ovre kom den frem af Mosen; men den dannede en stor Bue, huskede hun nu tydelig, der var derfor intet andet at gjøre end Fod for Fod at føle sig frem. Var hun først kommen vel over Krumningen, blev den faste Grund bredere og førte lige mod Piletræerne, den farlige Strækning var et forholdsvis kort Stykke. I Vand til Anklerne gik hun foran Aurora, stadig søgende med Foden, saa til højre saa til venstre, om Grunden var fast; naar hun mærkede at Støvlen vilde hænge fast, trak hun hurtig Benet til sig og søgte saa forsigtig til den anden Side. Hendes Angst var forsvunden, det faste Land laa jo nu saa nær; hun havde heller ikke Tid til at tænke paa Faren, saa optagen var hun af at søge frem efter og lede Aurora og Herkules over.

Hun følte, syntes hun, en Slags Moderstolthed lige over for disse to. At opofre sig for andre er den lykkeligste Følelse, Mennesket ejer, den hæver det over sig selv og lader det ane en Tilværelse, hvor den

selviske Kjærlighed er vegen Pladsen for den uegen-
nyttige.

Atter var Afstanden mellem det faste Land og Mosens blanke Vandflade forkortet med en halv Snes Skridt, da Auroras ene Bagben gled ud; Hoppen vilde trække det til sig igjen, men saa svigtede ogsaa Grunden under det andet. Dyret blev bange, arbejdede voldsomt for at komme op, men sank derved kun dybere ned.

Vandet blev plumret, og Mosedyndet væltede op. Leoni greb resolut Tøjlerne, samlede dem under Mulen og anstrængte sig af alle Kræfter for at hjælpe Dyret, der prustede og stønnede; men hendes Anstrengelser hjalp intet, hun fik ikke Aurora en Tomme frem, tvært imod forekom det hende, at Dyret gled mere og mere ud til Siden. Hun vilde spænde Sadelgjorden op for at lette Dyrets Bevægelser, men hendes Fod gled straks ned i en fedtet, klæbrig Masse; hun trak den forfærdet til sig. Der var ikke fast Bund blot et Skridt til Siden.

Hun tabte dog ikke Aandsnærværelsen; den af Vandet skjulte Sti maatte her gjøre en stærk Bøjning, det var derfor, hun var kommen udenfor. Hun søgte i den modsatte Retning, men overalt gav Grunden efter. Stien maatte altsaa paa dette Sted have en ganske særlig ringe Brede. Hun søgte nu at udfinde dens Slyngninger mellem de Rør og Græstoppe, der hist og her ragede op over Vandfladen, ved nøjagtig at udspejle disse; men Hoppens uafbrudte Sparken i Dyndet havde plumret Vandet i vid Omkreds; hun kunde ikke længer orientere sig.

Atter tog hun et kraftigt Tag i Dyrets Hoved;

men da den selv vilde hjælpe til og derfor pressede Forbenene, som den hidtil havde holdt stille, fast mod Bunden, glæde ogsaa disse ud, og med en ynkelig stønnende Lyd gled den stakkels Aurora ud i Dyndet, der allerede bedækkede hele Bagkroppen, saaledes at kun Bringen, Halsen og Hovedet ragede op over Vandet.

«Aurora, Aurora!» raabte Leoni fortvivlet og vedblev at holde i Tøjlerne. Men Aurora gled dybere og dybere ned; jo mere den sparkede og slog om sig, desto større blev Hullet, den dannede. Det afskyelig mudrede Mosevand steg op i store Bobler rundt om, medens Hoppen sank, bestandig sank.

Herkules, der med Piben og Tuden gav sin Angst tilkjende, havde hidtil forholdt sig rolig, nu sprang den pludselig ud til den Side, der vendte ind imod Land, den sprang fra Tue til Tue i uafbrudte Spring, som om den vidste, at disse Redningsøer kun maatte berøres; blev man paa dem, faldt de straks fra hinanden i tusinde Dele. Da den var kommen nær ind til Marken, svømmede den Resten af Vejen og stod nu inde paa Land med Halen mellem Benene og Hovedet højt løftet, medens den paany udstødte nogle forfærdelige Hyl.

Leoni havde været saa optagen af at holde paa Hoppen, at hun slet ikke havde bemærket Hundens Flugt, hun vendte desuden Ryggen mod Land; først da Herkules begyndte at hyle inde ved Kanten af Mosen, saa hun over Skuldrene tilbage. Hunden sad derinde, og længere tilbage forekom det hende, at hun saa Heste og Vogne komme jagende tværs over Mar-

kerne; hun tænkte dog ikke videre ved det, saa optagen var hun af at redde sin kjære Aurora.

Men Aurora sank dybere og dybere, snart var der kun de prustende Næsebor og de bønlig bedende Øjne over Mosevandet. Nu forsvandt ogsaa Øjnene, kun Mulen stak op; endnu nogle korte gispende Aandedrag, og de store Luftblærer, der stege op paa Vandfladen, fortalte om Auroras sidste Kamp dernede i det bundløse Dyb.

Leoni stirrede forfærdet frem for sig, var det muligt, at hendes kjære Ridehoppe var forsvunden for hendes Øjne, var det dens Blik, hun endnu stadig saa i det plumrede Vand, dette tavse Blik, der sagde mere end hundrede Ord?

Hun havde sluppet Grebet og holdt et Øjeblik sine Hænder fast pressede mod sit i Feberhede glødende Ansigt.

Hendes Tanker bevægede sig hurtig; nu var hun paa Sandager, nu paa Høgholm; saa var hun pludselig igjen ude i det gamle Taarn; hun stod med den rolig smilende Aage ved sin Side. Nej, han græd, og det var over hende, det uartige, ubetænksomme Barn.

Smaa Ildpunkter dansede op og ned, hun vidste ikke, om hun havde dem i Øjnene, eller om de hoppede omkring i Luften. En Kuldegysen gennemfor hende, hun følte noget koldt, klamt, men vidste ikke, hvad det var. Da trængte en Stemme, aa, en dejlig Stemme, til hendes Øre:

«Leoni, for Guds Skyld, rør Dem ikke!»

Det var hans Stemme, Aages Stemme; den gjengav hende pludselig Besindelsen; hun vilde vende sig mod Land, men kunde ikke. Nu saa hun først, at hun selv

var gleden udenfor den faste Grund og allerede sunken ned i Dyndet til over Knæene.

Livskraften trængte atter sejrrig frem, han var i Nærheden, hun var ikke længer ene og forladt herude i den forfærdelige Mose.

«Rør Dem ikke, jeg er straks hos Dem!» hørte hun atter hans Stemme, og denne Gang nærmere, syntes hun. Hun saa sig tilbage. Med to Lægter, en i hver Haand, sprang Aage fra Tue til Tue ud imod hende. Inde paa Marken saa hun nogle Karle, en Vogn og — Ebbe, der til Hest jog frem og tilbage, raabte og skreg, men ikke kunde faa Karlene til at lystre sig.

«Spring derud allesammen,» hørte hun ham raabe, «hører I, allesammen!» Men Karlene vedbleve til Trods for Ebbes Tilraab rolig at sysle med et Arbejde, som hun ikke kunde se, hvad var.

«I gjør blot, som jeg har sagt,» hørte hun atter Aages Stemme nær ved sig, «det er mig, der befaler her, ingen andre!»

«Javell!» brølede Karlene inde fra Land.

Hun følte, at hendes Redningsmand nærmede sig, det knasede i Sivene og plaskede i Vandet for hvert Spring, han gjorde; han kom nærmere og nærmere, men hun sank ogsaa Tomme for Tomme, Mudderet stod hende nu op til Bæltestedet.

Aa, turde hun blot røre sig, blot foretage sig en eneste Bevægelse til sin egen Frelse, men uafbrudt lød Aages indtrængende og dog saa rolige:

«Rør Dem ikke, Leoni, ellers er De fortabt!»

At dø er ikke altid saa svært. Enhver febersyg gaar formodentlig bort fuldstændig ubevidst, altsaa fuld-

stændig uvidende om Dødens Komme. Den, der dør en voldsom Død, faar i mange Tilfælde ikke Tid til at besinde sig, før Livet er udslukt; en halv Snes Minutters Kamp føles slet ikke, saa anspændt er Aandslivet, og legemlige Smerter ere som forsvundne under denne uhyre Spænding; Dødstanken eksisterer slet ikke. En kortvarig Kamp for at bevare Livet behersker i andre Tilfælde Individet saa fuldstændig, at heller ikke her den fulde Bevidsthed indtræder. Den langsomme Hentæren paa Sygelejet med klar Bevidsthed om Sygdommens Udgang, eller den Kamp, der i timevis føres for at frelse Livet, er derimod ofte meget svær at gennemgaa. Især i det sidste Tilfælde er Kampen haard, fordi den Anspændelse for at bevare Livet, der altid udvikler sig i de første Øjeblikke, atter forsvinder, klart og tydelig opfatter den ulykkelige da Situationen. Nogle udstøde fortvivlede, forfærdelige Skrig, som den, der har hørt dem, aldrig glemmer; andre lukke Øjnene og hengive sig med dump Selvopgivelse i deres Skjæbne.

Det var ikke Leonis Natur at hengive sig i Skjæbnen; hun følte ogsaa nu den hæftigste Lyst til at skrige og slaa om sig med Arme og Ben for om muligt derved at redde sig, eller blot faa fat i en eller anden fast Gjenstand; men hans Nærhed tvang hende til at være rolig. Hun skammede sig ved at skrige, naar han hørte derpaa; hans Raab: «Rør Dem ikke!» vare saa manende, at hun tvang sine Arme fast mod Kroppen for ikke at komme til at slaa ud med dem.

Nu hørte hun et nyt Pjask lige ved sig, hun saa endnu en Gang tilbage. Han laa i Vandet, kun Hovedet var ovenfor; men hun fangede hans Blik, der lyste af Viljestyrke. Saaledes saa en Mand ud, der

kæmper for sit og en andens Liv. Hun følte dette Blik som en Beroligelse; men ogsaa med Stolthed fyldte det hende, det var jo for hende, han kæmpede saaledes.

Han var hende nu saa nær, og dog kom han ikke. Endnu en Gang drejede hun Hovedet om, han laa bestandig i Vandet og arbejdede med Lægterne; hans Hat var borte, det blonde Haar hang i vaade Tjavser ned over Ansigtet, der var smudsigt af Mosevand og Dynd; men ud mellem de sortbrune Flakker lyste bestandig det rolige, bestemte Blik. Hun kunde se i hans Øjne, at han vilde frelse hende eller dø med hende.

«Jeg kommer, jeg kommer!» lød hans opmuntrende Tilraab.

Hun drejede atter Hovedet rolig tilbage, Vandet naaede hende nu op til Halsen. Hun saa horisontalt hen over den store Vandflade, der forekom hende som et uhyre Spejl, hvis Ramme tabte sig der langt, langt ude i det uendelige. Det gnistrede og glimrede atter for hendes Øjne, skulde hun frelses, maatte det være nu, Vandet naaede hende til Hagen.

Hun lagde Hovedet tilbage for at tiltvinge sig endnu nogle Minutters Liv.

Nær ved sig hørte hun Aages korte, stønnende Aandedræt og langt borte Ebbes Truen og Skjænden; hun hørte ogsaa Hammerslag, men intet af alt dette tydelig.

Vandet spillede om hendes Læber. Hun syntes at se sin Moder og Aage; de sade sammen paa Sandager i det halvmørke Værelse omgivne af Lys og Blomster og græd over hendes Lig.

Krampagtig pressede hun Læberne sammen, hun havde smagt det bittersure Mosevand; det var forbi, hun maatte dø, hun følte det som en Befrielse, hendes Kræfter vare udtømte, alt var hende nu ligegyldigt.

Da mærkede hun noget fast under sin Fod, og som ved et elektrisk Stød vaagnede hun af sin Døs og slog Øjnene op. Instinktmæssig pressede hun Foden mod den Gjenstand, hun havde følt under den; hun hævedes pludselig nogle Tommer op, der var noget dernede, der bar hende, en halvrund Gjenstand, med en Krog eller et Greb; hun følte med den anden Fod, det var Bøjlen paa hendes egen Ridesaddel, hun støttede sig til.

Hun var igjen ved fuld Bevidsthed, Livskraften vaagnede, og med et jublende Skrig greb hun efter Enden af den Lægte, som Aage i samme Øjeblik skød frem foran hende, den anden havde han paa tværs under sine Arme, dens Endepunkter støttedes af to Tuer.

«Gud være lovet,» stønnede han, «at De endnu har Kræfter, Leoni, ellers havde alt været tabt, brug nu de sidste, De har, til at holde fast, slipper De, kan jeg ikke redde Dem.»

«Men dø med mig!» tænkte hun, og en ubeskrivelig varmende Fornemmelse strømmede gennem hendes stivnede Legeme.

Hun greb krampagtig fast om Lægten; men Aage kunde ikke drage den til sig; hver Gang han forsøgte derpaa, gled hans egen ud af Stillingen over de to Tuer.

«Det gaar ikke,» sagde han. «Leoni, har De Kræfter?»

«Ja.»

«Forstaar De, hvad jeg siger?»

«Ja.»

«Er De rolig og besindig?»

«Ja.»

«Saa kast Dem rask tilbage, saa langt De formaar, grib saa paa ny Lægten, og tving den under Dem, har de forstaaet?»

«Ja.»

«Saa nu: en, to, tre!»

Hun gjorde en voldsom Anstrengelse, den saa længe tilbagetrængte Kraft i hendes unge spændstige Legeme brød samlet ud gennem hver Muskel; hun følte, hvorledes Vandet sprøjtede op om hende, men hun mærkede ogsaa Lægten under sit Legeme, og greb med begge Hænder paa ny fast om den.

«Udmærket, Leoni!» hørte hun Aages Stemme, «nu er De fri af Hængedyndet, vend Dem nu, De kan godt, jeg skal nok holde Lægten oppe.»

Hun gjorde, som han sagde, og medens han holdt den i vandret Stilling ved at lægge den over Tværlægten og sætte sig paa den, skød hun sig langsomt hen imod ham.

Han tog hende i sin ene Arm, svingede med den anden Lægten over Tuerne ved Siden af den, der bar ham, og løftede hende op til sig.

Hun mærkede Trykket af hans stærke Arm, og Varmen, der strømmede ud fra hans Legeme, medens hans hede Aande brændte paa hendes Kind. Hun saa disse modige, straalende Øjne ved sine, og hendes Hoved sank grædende ned paa hans Bryst.

«Hvorfor græder De, Leoni?»

«Af Glæde, Aage, og saa fordi jeg ikke længere er alene.»

Hun lukkede Øjnene og laa besvimet i hans Arm.

Da Aage red i Firspring op til Høgholm, var det for at hente Hjælp. Han vidste, at den vilde blive nødvendig. Som naglet til Sadlen sprængte han afsted over Bakkerne, ned over Engene og over Markerne højere oppe mod Gaarden. Her, hvor han havde fri Udsigt over Mosen, saa han Leoni fortsætte sit farefulde Ridt.

Da han nærmede sig Høgholm, forekom Vejen omkring Gravene og Ladebygningerne ham altfor lang; han sprang af Hesten, som han lod passe sig selv, og var med et Par Spring over Planken og inde i Borggaarden.

Heldigvis vare alle Folkene hjemme og samlede om Grødfadet og det stegte Flæsk; et voldsomt Greb i Klokken kaldte dem alle hovedkulds op af Borgkjælderen. Kort og bestemt gav Aage sine Befalinger, Karlene skyndte sig over i Ladegaarden, nogle trak Hestene, der stode med Seletøjet paa, ud af Stalden og spændte for, medens Underforvalteren med andre Karle læssede Gaardens Brandstiger, Brandhager og Brandtønder paa Vognene; selv sprang han op i Hovedbygningen efter et langt Reb med en Hage i den ene Ende, han havde det liggende under sin Seng for at bruge det i Ildebrandstilfælde. Han kom straks efter atter ilende ned og raabte til den unge Underforvalter:

«Have vi alle Brandtønderne med?»

«Javel.»

«Er Spunsen fast i dem alle?»

«Jeg har selv set efter.»

«Saa afsted!»

Og i Galop gik det ud af Ladegaarden og ned over Markerne mod Mosen.

Fru Hjersing, der var ude ved Køerne for at se efter, om de vare renmalkede, havde nær tabt baade Næse og Mund, da hun saa sine Arbejdsvogne med alle Karlene fare afsted, ret som det gjaldt om at jage Livet af Hestene. Hun raabte: «Aage, Aage!» men ingen hørte hende.

Saa maatte hun selv bag efter for at se, hvor det brændte, thi at det var en Ildebrand, de kjørte til, var hun overbevist om.

Aage spejdede fra Vognen ud over Mosen; han saa intet. Skulde Leoni dog være sluppen over? I saa Tilfælde maatte hun jo være at se her paa Markerne.

Han spejdede paa ny, og fik nu Øje paa en Gjenstand derude; da Vognen kom nærmere til Mosen, saa han, at det var hende; hun stod foroverbøjet og holdt fast ved noget. Hesten kunde han ikke se. Saa var Ulykken dog sket. Han piskede paa sine forskræmte Heste og raabte til dem paa den anden Vogn, at de skulde gjøre som han.

«I binder Stigerne sammen med Tønderne,» sagde han, da de vare komne til Mosen, «to under hver Stige, og skyder dem saa ud i Mosen. Den, der har mest Mod, løber ud paa dem med dette Reb og kaster den Ende, hvor Krogen sidder, ud til mig. Har I forstaaet mig?»

«Javel!»

Selv var han allerede ude paa de første Tuer med Lægterne i Haanden.

I dette Øjeblik kom Ebbe tilstede; han havde fra Vejen set Vognene jage ned over Markerne og kunde begribe, at der var noget usædvanligt paa færde.

«Hvem ligger der ude?» raabte han til Broderen.
«Leoni!»

«Og jeg som har ventet paa hende ved Kongshøjen hele Formiddagen. Aage, jeg vil hjælpe Dig!»

«Saa tag et Par Brandhager og kom med.»

«Nej, lad os dog faa Stigerne og Tønderne ud først.»

Aage svarede ikke, hans spejdende Blik søgte de største og fasteste Tuer.

«Maa jeg følge med?» raabte den unge Forvalter, idet han sprang af den anden Vogn, han havde ikke kunnet følge Aage.

«Nej, led Arbejdet med Folkene, sørg for, at Surringerne ere forsvarlige,» og Aage sprang videre til de næste Tuer.

Ebbe stirrede forbløffet ud efter Broderen, dennes uforfærdede Mod imponerede ham; men det var kun et Øjeblik, saa begyndte han at tumle med Folkene, gav modsigende Ordre og red frem og tilbage uden at udrette det mindste.

Med korslagte Arme og stirrende Blik stod Fru Hjersing oppe paa et Dige; hun saa, at et Menneske var i Livsfare derude i Mosen, formodentlig en af Husmandskonerne, der paa Vejen til Gaarden for at spare Tid, havde vovet sig ud paa den farlige Sti. Hun saa Aages kraftige Spring fra Tue til Tue for at komme Konen til Hjælp, og Ebbe, der stundesløst red

op og ned ved Moseranden. Hun mumlede hen for sig:

«Altid er det Aage. Hvorfor aldrig Ebbe?»

Hun stirrede atter ud over Mosen. Mennesket derude blev holdt oppe af Aage. Hun saa Stigerne, flydende paa Vandtønderne, blive skubbende nærmere og nærmere til ham, saa, hvorledes hendes Elev, den unge Underforvalter, der næppe nok endnu havde rystet Drengen af Ærmet, som en Kat krøb helt derud, kastede et Tøv til Aage og derpaa langsomt og forsigtig drog ham og den reddede ind til Stigerne.

Nu kunde alle Folkene tage fat, og med et rungende Hurra halede Karlene atter Stigerne paa Land.

Hendes Hjerte bankede af Stolthed og Glæde, medens Taarerne fyldte hendes Øjne; det var hendes Søn, der havde frelst et Menneskeliv. Hun ilede ned til Mosen for at trykke Aage i sine Arme.

«Du her, Moder!» udbrød Ebbe overrasket, da han pludselig saa Moderen ved sin Side.

«Og Du?» spurgte hun.

Hendes Blik hvilede spørgende paa ham.

Ebbe saa skamfuld mod Jorden og sagde nølende:

«Aage kom først.»

«Ja, det gjør han bestandig! Hvem er det, han har i sine Arme?»

«Ved Du det ikke?»

«Saa spurgte jeg ikke derom.»

«Leonil!»

Fru Hjersing kneb Læberne sammen. At det var Leoni, Aage havde reddet, var et Skaar i hendes Glæde; men det var kun et Øjeblik, saa følte hun

Glæden dobbelt, thi nu mærkede hun det, hun holdt meget af Leoni.

«Rid til Sandager,» sagde hun, «og bed Baronen straks komme til Høgholm; sig blot, at jeg har noget vigtigt at tale med ham om.»

Ebbe vilde svare, men hun fortsatte, stadig med Blikket rettet paa Mosen og det, der foregik der:

«Rid saa til Doktoren og bed ham komme hurtig; til ham kan Du sige, at det gjælder Oplivelsesforsøg, han skal tage med, hvad han har Brug for i den Anledning; men heller ikke der nævner Du Navn.»

«Men synes Du ikke?»

«Hvilket?»

«At en af Karlene eller Forvalteren derude — jeg kan jo kravle derud i hans Sted —»

Hun saa atter paa ham med sit skarpe, rolige Blik.

«Du derud? Naar man ikke kan være den første, skal man undgaa at blive den sidste.»

«Men jeg forsikrer Dig Moder —»

«Gjør som jeg har sagt, saa kan Du endnu yde din Hjælp, men spar ikke Hesten.»

Ebbe kjendte denne rolige, næsten sagtmødige, og dog saa myndige Tone; naar hans Moder talte saaledes, nyttede ingen Indvendinger. Han drejede derfor, om end modvillig, sin Hest og red i Luntetrav ind over Marken.

«Det skal være i Firspring!» raabte Fruen efter ham.

Ebbe jog Sporerne i Hestens Sider og forsvandt snart for Moderens Blik.

Da Aage havde lagt den bevidstløse Leoni ned i Græsset, omfavnede Fru Hjersing sin Plejesøn.

«Jeg er stolt af at være din Moder,» hviskede

hun ham i Øret, «bliv altid som i Dag til Hæder for mig, saa slipper jeg Dig ikke!»

Aage saa halvt overrasket, halvt undselig paa sin Moder.

XI.

I det allerhelligste paa Høgholm, Kammerraad-indens eget Soveværelse, var den klosterlige Ro bleven forstyrret af megen Tale og en idelig Gaaen ud og ind. Leoni var bragt herind; hun var endnu bevidstløs. Husmoderen selv og nogle Piger havde faaet de vaade og smudsige Klæder af hende og forsøgte nu allehaande Oplivelsesforsøg.

Baronen var kommen i den glade Tro, at Fru Hjersing vilde foreslaa ham en Mariage d'estime. Han var beredt paa at give sit Minde hertil, vel at mærke, naar Høgholm fulgte med, og saa erfarer han, at hans Barn, hans eneste, hans elskede Leoni — Baronen blev paa en Gang en øm Fader — laa derinde døende, ja maaske død.

Forgjæves forsikrede Fru Hjersing ham, at her kun var Tale om en haardnakket Besvimelse. Han vilde ikke tro det. Han var en barnløs Mand! Og saa hans Hustru, hans Ernestine, denne ulykkelige Kvinde, der allerede havde lidt saa meget for hans Skyld! Hun havde bragt ham de smerteligste Ofre, havde forladt sin rige, højadelige Slægt i Tyskland for at følge ham til dette fattige, elendige Land, hvor Bønder regjerede, og Kongen ikke en Gang havde en Hestgarde, en Pynt, som enhver lille tysk Fyrste kunde glæde sig ved. Han skulde da ogsaa nok gjøre sit til, at denne Mangel kunde blive afhjulpen.

Naar Folk blive meget vrede eller meget glade, røbe de ofte deres Hjertes dybeste Hemmeligheder. Baronén havde længe ruget over, hvad han kaldte sin Overraskelse til det danske Folk! Var han kommen ind i Folketinget, vilde han have indbragt et Lovforslag om Hestgardens Gjenoprettelse.

Baronén troede ingenlunde, at det lod sig gennemføre, men blot det, at han stillede det, var opsigtsvækkende, og det var det, han tilsigtede.

«Kronens Ridder», var den Betegnelse han havde tilkjendt sig selv. En dyb Hemmelighed maatte det forblive under Valgkampagnen; thi fik Bønderne nogen Anelse om, at den folkelige Baron gik om med saadanne Planer, vilde de selvfølgelig ikke stemme paa ham. Ingen havde anet Løven i Faarepelsen, og dog havde man undladt at stemme paa ham! Men endnu kunde han blive kongevalgt Medlem af Landstinget, maaske Minister — hver Dag efter Frokosten og Amantilatoen havde han saadanne Syner — saa skulde Bomben springe; men nu, i Vreden, Ærgrelsen, eller hvad det nu var for Følelser, der beherskede Baronén, var dette Effektnummer spoleret, nu havde han sagt det! Og at snakke over sig, vidste han, man blandt Diplomater regnede for en Dødssynd.

Omsider kom Doktor Blache, Prah! og v. Mehren. Ebbe havde ikke truffet Doktoren hjemme, han var paa Sygebesøg hos Skovrideren, hvor Anna laa til Sengs. Her havde Ebbe ikke længer kunnet holde sig Moderens Ordre efterrettelig, han havde fortalt, hvorfor Blache blev kaldet til Høgholm. Prah! lod straks spænde for, da Doktorens Hest allerede havde gaaet flere Mil den Dag; han vilde selv være Kusk, og den iltre v. Mehren

fandt det umuligt at blive hjemme, naar Hendrik drog afsted.

Han hoppede altsaa med op paa Vognen, overbevist om, at ethvert Oplivelsesforsøg vilde være frugteløst, naar han ikke var til Stede.

«Mit Barn, mit ulykkelige Barn!» stønnede Baron.

«Aarelad hende!» dikterede v. Mehren. «Hvad siger De, Fru Hjersing?»

«Jeg ved ikke,» sagde Kammerraadinden, «i gamle Dage var det et Universalmiddel, men nu —»

«Bah,» spruttede Løjtnanten, «et Par Potter Blod, saa skal det paa Ære nok hjælpe! Cirkulationen er ophørt som Følge af Kulden, den maa have et Skub, for paa ny at tage fat, det giver Aareladningen!»

«Et Par Potter Blod! aldrig!» sagde Baron, «aldrig!»

Ingen spurgte om Doktors Mening, han indskrænkede sig til at føle Pulsen, lytte til Hjerteslaget og betænkelig ryste paa Hovedet.

«Se nu til den Doktor Hjælpeløs,» væsede Løjtnanten hviskende til Prahl, jeg tror, Gud hjælpe mig, han haler Tiden ud, for at det skal se saa meget farligere ud. Han er en Æsel!»

Fru Hjersing lagde en Varmedunk i Sengen og forsøgte at indgive Patienten Kamillete; det hjalp ikke, Leoni blev liggende med lukkede Øjne uden at røre sig.

«Der skal telegraferes til A efter Fysikus,» lamenterede Baron. «Min Datter kan ikke ligge her og dø saaledes.»

«Hvorledes?» spurgte Blache flegmatisk.

«De gjør jo ingen Ting, Doktor.»

Blache kløede sig i Nakken og ytrede:

«Vi kunne jo forsøge Surdej under Fødderne?»

«Aareladning!» resolverede v. Mehren paa ny.

«Jeg har hørt,» tillod Prahls sig meget stilfærdig at bemærke, «at naar man pirrede en besvimet med en Gaasefjer under Næsen, hjalp det straks.»

Det lærde Avditorium nedlod sig ikke til at svare paa denne Bemærkning. Doktoren trak paa Skuldrene, Løjtnanten purrede op i sin Hanekam, og Baronens sendte Forslagsstilleren et knusende foragteligt Blik.

«Hvem siger, at hun er besvimet?» udbød pludselig v. Mehren, «hun er naturligvis kun træt, dødtræt!»

«Ja, dødtræt!» sukkede Baronens, der slog sig til Taals, naar blot Ordet død kom med i Diagnosen.

«Lad os undersøge hende,» fortsatte v. Mehren ivrig, «kun lokale Observationer give et paalideligt Resultat.»

«Ikke et Skridt længere frem, Hr. Løjtnant!» sagde Baronens og stillede sig i Position midt i Værelset.

Doktoren sagde stadig ingen Ting, han vedblev at føle Pulsens og at ryste paa Hovedet med nogle højst betænkelige hm, hm!

Aage traadte frisk og frejdig ind i Værelset, han var omklædt og syntes fuldstændig at have forvundet Anstrengelserne og det kolde Bad.

Ebbe, der hidtil med et ironisk Smil havde hørt paa, hvad der blev sagt, vendte sig om og saa ud ad Vinduet.

«Er Baronessen endnu ikke kommen til sig selv, Moder?» spurgte Aage.

«Som Du ser, nej,» svarede Kammerraadinden, «jeg frygter, her foreligger et alvorligt Tilfælde.»

Aage bøjede sig bekymret ned over den syge.

Leoni laa med det mørke, vaade Haar spredt over Hovedpuden, de smukke Øjne vare lukkede, de fint buede Øjenbryn og de lange Øjenvipper stode skarpt tegnede mod den blege Teint.

«Leoni, det er mig,» hviskede Aage og tog hendes Haand, «vi ere frelste, her er Deres Fader og min Moder, ikke sandt, De kjender os jo allesammen?»

En fin Rødme skød op i hendes Kinder, og et lykkeligt Smil krusede hendes Læber, da hun svarede:

«Jeg er saa træt, aa saa træt!»

Ebbe trommede harmfuld paa Ruden henne i den dybe Vinduesniche; ingen lagde Mærke dertil, da alle vare optagne af at stirre paa den syge.

«Se paa mig, Leoni,» fortsatte Aage med sin bløde, klangfulde Stemme.

Den unge Pige syntes at kæmpe med sig selv, langsomt og besværlig løftede hun Øjenlaagene og saa paa sin Redningsmand.

«Jeg er saa træt!» hviskede hun, næppe hørlig.

«Hvad sagde jeg,» jublede v. Mehren, træt, dødtræt, min Salighed ikke andet!»

«Kjender Du mig, mit Barn?» spurgte Baronen.

Leoni nikkede, men aabnede ikke Øjnene.

«Gud være lovet!» sagde Fru Hjersing. «Løjtnant v. Mehren havde virkelig Ret, hun trænger kun til Ro.»

Den gamle Kavalier kroede sig som en Second-løjtnant, der første Gang har faaet Distinctionerne paa Skuldrene.

«Ja, vi Soldater lade os ikke dupere!» sagde han til Skovrideren. «Kun Ro, Ro!»

«Ja Ro,» gjentog Doktor Blache, som om han hele Tiden havde anset dette for det eneste nødvendige.

Alle fjernede sig fra Værelset, Fru Hjersing vilde alene passe Leoni.

«Et Glas Vin oven paa den Forskrækkelse?» sagde Ebbe, da Herrerne vare komne ind i Dagligstuen. «Saavel Frokost som Middagsmad har det Pokkers Pigebarn narret mig for i Dag.»

«De mener?» sagde Baronen i en noget udfordrende Tone.

«Pardon, kjære Nabo!» svarede Ebbe ikke mindre udfordrende, «men hun har rent ud sagt, holdt mig for Nar i Dag.»

«I Dag?» sagde v. Mehren spydig. Han var i sit allerbedste Humør.

Ebbe tilkastede den gamle Kamphane et rasende Blik.

«Lad os faa Champagne,» sagde han, «jeg trænger til at stimuleres. Den Fandens Mose!»

Champagne havde hidtil været en ukjendt Luksus paa Høgholm, først i det sidste Aarstid havde Ebbe faaet «Gudedrikken» indført, og nu lod han ogsaa Propperne knalde ved enhver Lejlighed.

«Jeg drikker ikke oftere Champagne paa Høgholm,» sagde Løjtnanten indigneret.

«Jeg tager hjem,» forsikrede Baronen, «min Hustru er endnu uvidende om denne Skandale!»

«Ja det maa De sku nok kalde det,» skoggerlo Ebbe og kastede et spejdende Blik til sin Broder.

Skovrideren sukkede. Skulde det virkelig ikke blive til noget med Champagnen.

«Hvor traf Du Leoni, Aage?» spurgte Ebbe.

«Baronesse Leoni,» rettede Baronen.

«Jeg saa hende ude i Mosen,» svarede Aage koldt.

«Besyderligt,» henkastede Ebbe, idet han tumlede med Champagneflasken, «jeg skulde have truffet hende ved Kongshøj, men hun kom ikke.»

«Hvorfor?» spurgte Baronen, der dog gav sig Tid til at drikke et Glas.

«Spørg Aage,» fortsatte Ebbe, «han maa vel vide det, siden han var i Mosen sammen med Leoni.»

«Baronesse Leoni,» rettede Baronen atter.

Aage forklarede, at han tilfældig var kommen til, da han saa Baronessen ride derude, han havde da hidkaldt Hjælp, som jo heller ikke havde vist sig overflødig.

Ebbe fortsatte som han havde begyndt, men Aage afparerede alle hans Angreb; han mærkede at Broderen havde til Hensigt et fremtvinge en Forklaring. Løjtnantens smaa spillende Øjne fløj fra den ene af Brødrene til den anden.

«Jeg drikker ikke Champagne,» gentog han, «det Pøjt har jeg faaet nok af, Doktoren har heller ikke Tid til at blive.»

«Hvad behager?» sagde Blache.

«Nej, de skal tilbage med Prahl og mig, vi fik jo intet at vide om Annas Sygdom, saa hovedkulds kom vi afsted.»

«Aa den Sygdom maa de helst tale med Maren om.»
Løjtnanten spærrede Øjnene op.

«Med Maren?»

Doktoren pillede noget forlegent ved sine Manchetter, skulede over til Ebbe og gjentog:

«Ja, med Maren.»

Ebbe blegnede, han følte en ubehagelig tør Fornemmelsen i Halsen, men samlede sig hurtigt sammen og sagde til Løjtnanten:

«Doktoren taler i Gaader som det delfiske Orakel, kom saa, kjære v. Mehren, lad os drikke et Glas sammen.»

Men Løjtnanten var bleven forstemt, han nægtede atter at røre ved Glasset.

«Lad ham kun passe sig selv,» sagde Skovrideren, «saa faa vi andre saa meget mere.»

Løjtnanten tilkastede Skovrideren et harmfuldt, foragteligt Blik; han gik smaasnakkende op og ned ad Gulvet og tørnede i ét væk mod Møblerne i Værelset uden saa meget som at bede om Undskyldning derfor.

Baronen dampede stærkt af sin Cigar og syntes foreløbig at have slaaet sig til Ro, han tømte det ene Glas efter det andet.

«Jeg drikker kun Champagne om Formiddagen,» bemærkede han, «ved Middagsbordet smager den mig aldeles ikke, og om Aftenen er den ren Gift for mig.»

«Om Aftenen smager en Rumtoddy bedst,» forsikrede Pahl.

«Enhver sin Smag, min gode,» henkastede Baronen. Efter at være falden igjennem ved Valget behandlede han igjen sin Omgangskreds med naadig Nedladdenhed.

Aage hentede efter Broderens Opfordring paa ny Champagne; Ebbe behandlede ham som Forvalter og ønskede, de andre skulde lægge Mærke dertil.

Løjtnanten brummede noget om Tossegodhed, Labansstreger og lignende Udtryk; men Ebbe lod, som han intet forstod. Omsider kunde den gamle Kavalier ikke styre sit iltre Sind længer, han trak Ebbe hen i en Krog og førte en meget ivrig, hviskende Samtale med ham.

Doktoren havde fundet Berlingeren paa Bordet og studerede ivrig Kurslisten. Baronens udsendte den ene vældige Røgsky efter den anden, og Skovrideren vedblev at vende Bunden i Vejret paa de tomme Flasker for at se, om der ikke skulde findes et Par Draaber endnu i en eller anden af dem.

«Ere De snart færdige derhenne?» spurgte Baronens omsider. «Det er just ikke for at sidde her og kjede mig, at jeg bliver paa Høgholm saa længe.»

«Straks, straks!» svarede Ebbe henne fra Krogen.

«Skal der ikke sendes et Bud til Baronessen?» spurgte Doktoren. «Hun burde dog vide —»

«Det bringer jeg selv,» svarede Baronens, «men jeg venter for —»

«At faa et Glas endnu,» faldt Prahl ind.

«Det er maaske Deres Motiv, Hr. Skovfoged, mit er, at jeg vil kunne berolige Baronessen ved at fortælle hende, at nu sover vort Barn trygt. Maa der ikke gaa Bud ovenpaa med Forespørgsel om, hvorledes Leoni har det?»

«Var det ikke rigtigst, at jeg gik?» spurgte Doktoren.

«Det forekommer mig, jo.»

«Jeg skal straks!»

«Nu rigtig Besked, Doktor!» raabte Baronen efter ham.

Det var aabenbart, at Doktorens Bortgang lettede en Sten fra Ebbes Hjerte.

«Jeg forsikrer Dem paa min Ære, kjære Hr. v. Mehren,» hviskede han, «De er fuldstændig paa Vildspor. Vor kjære Doktor har haft Syner! Kom, nu skal De drikke et Glas med mig, som Undskyldning for Deres ækle Mistanke.»

«De giver mig Deres Æresord?»

«Ja vist, kom nu blot og vær manerlig. Ah, der have vi Aage med frisk Forsyning.»

«Naa, lad mig saa faa et Glas da, rigtignok har jeg lovet mig selv ikke oftere at drikke,» sagde Løjtnanten, «men ovenpaa den Forskrækkelse! Aage, min Ven, min Kammerat, jeg vil drikke et Glas med vor kjære Leonis Redningsmand; Du er en stout Fyr Du, som Nordmændene sige.»

Løjtnanten var nu i Perlehumør, han lagde Armen om Aages Hals og betragtede ham med Stolthed og Glæde.

Aa, hvem der havde saadan en Søn!»

«De kan jo gifte Dem,» sagde Ebbe og skænkede i Glassene. «En Skaal for Løjtnantens tilkommende.»

Man tog Plads om Bordet, nu syntes ingen at have Hastværk med at komme afsted.

Og De har rent slaaet Dem fra Flasken?» sagde Ebbe til v. Mehren.

»Ja, for at ødelægge mig paa Glasset.»

«Snak, De er jo bleven Afholdenhedsmand, siger man.»

«Ja desværre», sukkede Prahl, «nu faa vi os aldrig mere en lun lille Basseralle hjemme, Løjtnanten vil sku ikke.

«Jeg har lovet Aage at holde op med disse Vidtløftigheder, han skal dog se, jeg kan holde Ord,» sagde v. Mehren.

«Det er svært saaledes efter et langt, hæderligt Drikkeri at holde op,» mente Ebbe.

«Chokolade!» sagde v. Mehren og glippede med de smaa spillende Øjne.

Man vilde ikke tro ham; men han forsikrede, at Chokolade var nu hans bedste Trøst.

«Hver Gang Drikkelysten melder sig, et stort Stykke i Munden, en halv Soda oven paa, saa er jeg kureret for mange Timer,»

«De skulde tage Patent paa den Opfindelse,» sagde Baronnen. «Livsforsikringsanstalterne vilde betale dem rigelig. De kan endnu naa at blive Æresmedlem.»

«Kan nok være,» smaalo v. Mehren. Foreløbig er jeg mit eget Æresmedlem, naar man har været en Gris, føler man, hvor godt det er, atter at være bleven Menneske.»

Ebbe blev mere og mere talende, han skyllede det ene Glas ned efter det andet, undertiden søgte hans Blik Aage, der stadig undgik hans Hentydninger.

«Naa saa det er Aage, der har gjort Dem til Moralist; hvor holde De Deres opbyggelige Sammenkomster, om man tør være saa fri?» spurgte Ebbe.

«Ikke ved Sviregilder paa Høgholm!» svarede Løjtnanten skarpt.

«Ikke?» sagde Ebbe spydig.

«Ja, De mener, vi atter ere i Lag dermed; men mig faar De ikke oftere til at drikke for meget.»

«Nej, han vil ikke mere,» snøvlede Prah! med tyk Stemme.

«Og nu skulde Du heller ikke mere, min gode Hendrik,» sagde Løjtnanten, «det Drikkeri har ogsaa Fanden skabt!»

«Her paa Gaarden er det Ebbe, der skaber det,» sagde Aage, idet han gik henimod Døren.

Ebbe betænkte sig et Øjeblik, før han svarede, haardt og tonløst kom det omsider:

«Jeg skal sige Dig Aage, det kommer af, at her er jeg i mit eget Hus!»

«Moder synes dog ikke om det, Du skulde derfor høre op dermed,» sagde Aage stilsfærdig.

Ebbe blev blussende rød, det tilslørede i hans Blik veg et Øjeblik Pladsen for noget ondt og lurende; men saa bredte det gamle ironiske Smil sig atter om Munden; han drejede sit Overskæg og sagde:

«Vi tale en anden Gang derom, Aage.»

«Som Du vil,» svarede denne og gik.

Stemningen var bleven trykket, Løjtnanten vedblev at stirre paa Prah!, og tilsidst fik han ham da ogsaa med; Doktoren, der var kommen tilbage fra Sygeværelset, vilde atter til at studere Berlingeren; men Baronnen bad ham tage til Sandager Gaard og meddele Baronessen det passerede, selv blev han endnu en kort Tid for at se til Leoni og om muligt bringe hende hjem. Da han var bleven ene med Ebbe, lagde han Benene op paa en Stol, tændte sig en frisk Cigar og sagde:

«Naa Hjersing, nu er det os to, der skulle tale sammen.»

Ebbe saa noget overrasket op, men svarede behersket:

«Som Baronen vil, har De noget at sige mig?»

«Jeg har sku meget,» sagde Baronen, «dette kan jo ikke gaa længer.»

«Hvilket?»

«Er De forlovet med min Datter?»

Ebbe var egentlig noget sky af sig, hvilket havde sin Grund saavel i hans Naturel som i hans Opdragelse; men de Forhold, hvorunder han levede i Hovedstaden, havde uddannet ham i Retning af den moderne Blaserthed, der hovedsagelig giver sig Udslag i at lade, som om man ikke forbavses over noget. Dette Spørgsmaal kom ham dog saa uventet og forekom ham saa brutalt, at hans kunstige Overlegenhed svigtede ham.

«Jeg ved virkelig ikke, hvad Baronen mener,» sagde han ualmindelig kejtet.

«Det synes jeg ikke er til at misforstaa, jeg spurgte, om De var forlovet med min Datter?»

«Ja og nej, som De vil.»

«Det forstaar jeg ikke.»

«Jeg synes godt om Baronesse Leoni, har gjort endel Kur til hende, men nogen bestemt Erklæring har jeg ikke gjort.»

«Hvorfor ikke?»

Ebbe havde gjenvundet sin Selvbevidsthed, han ærgrede sig over, at Baronen havde overrumplet ham og svarede derfor noget overlegent:

«Spørg Leoni.»

«Baronesse Leoni,» rettede Baronen for tredie Gang.

«Nu ja, Baronesse Leoni, jeg siger for øvrigt aldrig andet end Leoni, naar jeg er ene med hende.»

«Det er meget ukorrekt af Dem, Hr. Hjersing.»

«Maaske, men naar hun tillader det.»

«Jeg skal tale med min Datter herom,» sagde Baronen fornærmet. «Denne Sag maa have Ende; thi enten er De, min gode Hr. Hjersing, ikke fri for at være en Pralhans, eller ogsaa har hun forlovet sig med Dem uden mit Vidende, jeg skal snart bringe Lys i Sagen.»

«Jeg gjentager, jeg har ikke affordret Deres Datter noget Løfte, hun har altsaa intet givet mig, det er det hele.»

«Hvad var det, De sagde før? De havde ventet Baronessen hele Formiddagen. Er det Deres Mening at prostituere min Datter?»

«Hr. Baron!»

«De opfører Dem ikke som Kavalier, Hr. Hjersing, man mærker, De er borgerlig født og opdragen.»

Nu vilde Baronen have Forlovelsen i Stand.

«Vilde det være mere nobelt at spørge Datteren, før man vidste, om Faderen vilde give sit Samtykke.»

Baronen havde Møje med at skjule sin Glæde.

«Sikkert ikke.»

«Nuvel, derfor har jeg ikke erklæret mig, jeg vilde have deres Tilladelse dertil.»

«Det forandrer jo Sagen,» Baronen talte i en mildere Tone; «men den burde De have indhentet, før De tillod Dem en saa intim Omgang med min Datter. Disse daglige Rideture og Deres hele øvrige Opførsel har ikke været diskret.»

Ebbe forsikrede paa ny om sin Beskedenhed, og

Baronen lod ham forstaa, at det jo egentlig var en Mésalliance, han gav sit Minde til; men da han elskede Leoni saa inderlig, vilde han ikke sige absolut nej; Kammerjunker maatte hans tilkommende Svigersøn dog se at blive, hans Datter kunde ikke kaldes Fru Hjersing, slet og ret.

Fornøjet gik Baronen op og ned ad Gulvet; denne Sag, der i det sidste Aarstid havde ligget ham saa meget paa Hjerte, syntes nu at ville ordne sig til hans Tilfredshed; Moderen maatte naturligvis rykke ud med Gaarden, og selv gaa paa Aftægt. En Svigersøn som Ebbe Hjersing kunde hjælpe ham ud over adskillige Vanskeligheder, først og fremmest over de forbistrede Afbetalinger paa Sandager Gaard.

Baronen slog allerede en tyk Streg over dem alle!

Og saa var der jo desuden en Del andet, der i den sidste Tid havde generet ham svært, som han nu med det samme kunde faa ordnet; han gned sine Hænder og gjentog: «Vi faa at se, vi faa at se!»

Fru Hjersing traadte ind i Stuen, stiltørdig som altid; Baronen bemærkede neppe hendes Ankomst. Hun kastede et misfornøjet Blik til de tomme Champagne-flasker og sagde:

«De her endnu, Hr. Baron?»

Baronen forklarede Situationen, han ventede for at høre, hvorledes det gik med hans Datter.

«Hun er falden i Søvn og transpirerer let, det er gode Tegn, i Morgen har hun forhaabentlig forvundet den Forskrækkelse.»

Baronen lod, som om han var uhyre henrykt, beredte sig paa at tage afsted, men kom idelig tilbage; endelig bestemte han sig til at lade Bomben springe.

«De spurgte mig en Gang forrige Efteraar om en Sag, en delikat Sag, kjære Fru Hjersing, jeg har i Dag talt med Deres Hr. Søn om den samme Sag, den har jo sine Vanskeligheder, men lod sig vel ordne, det vil sige —»

«Den Sag har jeg rent opgivet,» sagde Fru Hjersing tørt, «og Ebbe formodentlig ogsaa.»

Baronen var som himmelfalden.

«Det var Sagen med Leoni og Ebbe,» sagde han noget plumpt.

«Jeg forstaar Dem godt; men nu er der Hindringer —».

«Hvilke? Jeg stiller ikke uoverkommelige Betingelser.»

Baronen var aldeles bestyrtet.

«Men det gjør maaske jeg,» sagde Fru Hjersing.

«Min Datter er adelig, Deres Søn borgerlig,» sagde den konfuse Baron, «det er mig, der maa stille Betingelser.»

«Min Søn har selv umuliggjort denne Forbindelse.»

«Hvad behager?»

«Men Moder dog!»

«En anden Gang,» sagde Fru Hjersing, «jeg ønsker ikke at fortsætte denne Samtale i Dag.»

Baronen kørte bort, mere bestyrtet end indigneret. Hvad kunde der dog være i Vejen? Det gik langt over hans Forstand.

«Ah, hans Amouretter, der har vi det! Den skikkelige Kone anser dem for en Hindring. Borgerlig Moral, som vi Adelsmænd ingen Brug have for!»

Baronen kom atter i jævnt godt Humør og holdt

med et nogenlunde glad Ansigt sit Indtog paa Sandager Gaard.

Men Fru Hjersing havde en anden Opfattelse af denne Sag.

Da hun var bleven ene med sin Søn, sagde hun ham sin Mening. Vilde han fortsætte det Liv, han havde begyndt, burde han ikke gifte sig; vilde han slaa om og blive et skikkeligt Menneske, maatte Sagen med Dorthe arrangeres og han selv rejse til Kjøbenhavn for at fuldende sine Studeringer; naar nogle Aar vare forløbne, og han havde holdt sine Løfter, vilde hun ikke sætte sig imod Forbindelsen med Baronessen, skjønt hun ikke syntes videre godt om Baronen. Han maatte nu tage en Bestemmelse, det var et enten eller, hun stillede ham.

Ebbe hørte med koldt Blod paa Moderens Formaninger, hendes Sorg og Indignation rørte ham ikke, hendes Forslag om at arrangere Sagen med Sognefogeden tiltalte ham derimod. Udsigterne til hendes Samtykke til Forlovelsen med Leoni ønskede han forandret derhen, at han først forlovede sig for, som han udtrykte sig, at være sikker paa Pigen og saa tog sin Eksamen. Men den ubøjelige Frue holdt paa sit: først Eksamen og en eksemplarisk Opførsel, i det mindste naar han i Ferierne gjæstede Egnen, og saa Forlovelse.

«Og dersom jeg nu ikke vil?» spurgte Ebbe noget døsigt af Vinen og trættet ved Moderens lange Fasteprædiken.

«Saa er Du ikke længere min Søn!»

«Det vil sige?» spurgte Ebbe spydig.

«At saa arver Aage Høgholm; hans og din afdøde Fader har i sit Testamente givet mig frit Valg.»

Ebbe sprang op, et ondt Blink lyste fra hans mørke Øjne, da han svarede:

«Aage, den Tiggerdreng!»

Fru Hjersing sukkede dybt.

«Er det kommet saa vidt med os,» sagde hun stille, «at Broder forhaaner Broder. Aage er din Faders Søn, retslig og uomstødelig lyst i Kuld og Kjøen af ham i hans sidste Vilje. Jeg har ikke bragt nogen Formue hertil, din Fader ejede alt og kunde derfor bestemme frit, hvad han vilde; den dygtigste og hæderligste af Jer skulde arve hans Stolthed og Glæde: Høgholm. I hans Testamente staar, at jeg skal bestemme, hvem af Jer det skal være.»

Der blev en lang, pinlig Tavshed; Taarerne randt ned ad den strenge Frues Kinder, medens Ebbe behersket af de mest modstridende Følelser gik op og ned ad Gulvet.

«Det skulde Du have sagt mig for længe siden,» sagde han tungt og besværlig.

«Først i Dag har jeg fundet det passende.»

«Du vil foretrække Aage for din egen Søn?»

«Nej, Du skal have Godset, naar Du vil gjøre Dig værdig dertil, det var ogsaa din Faders Mening, men han gav mig dog frit Valg.»

«Jeg skal nok ordne Sagen med Sognefogeden,» sagde Ebbe efter at have betænkt sig en Stund.

«Jeg vil være uden for det,» sagde hans Moder, «skal der Penge til, kan Du faa dem, jeg vil ikke vide, hvortil de bruges. Hjersingernes hæderlige Navn maa ikke tilsmudses mere end nødvendigt ved denne Handel.»

Ebbe var foreløbig tilfreds, han skulde nok ar-

rangere den Historie, uden at Folk fik noget at tale om.»

«Ja, det er Hovedsagen her,» sagde Moderen, «i Verdens Øjne maa vi staa rene; hvorledes jeg kommer til Rette med Vor Herre derom, bliver min egen Kamp, han vil maaske tilgive mig denne ene Uærlighed, jeg ved ikke, jeg har begaaet andre.»

Ebbe vilde have sagt: «Lad os nu bare være fri for Vor Herre i denne Sag;» men han undlod det dog; Moderen saa saa kummerfuld og vemodig paa ham, at han ikke havde Hjerte til at bedrøve hende endnu mere. Han lovede Bod og Bedring og gik op paa sit Værelse for at tænke over, hvem han skulde bære med at være hans Stedfortræder som Sognefogedens Svigersøn.

Han fandt ham hurtig: Marius naturligvis!

Fru Hjersing tog sine Regnskabsbøger og satte sig ved Leonis Seng; hun tyede atter til sine kjære Tal; ingen Sinde havde hun trængt saa meget til deres Hjælp, syntes hun, som netop nu.

XII.

Marius havde slaaet sig ned i Faderens Hus, en elendig Hytte udenfor Byen. Det var foreløbig forbi med hans Storhed, ingen saa til ham, endnu mindre inviterede nogen ham til sig. Som Napoleon paa St. Helena rugede han i ensom Storhed over sine fejlslagne Planer.

Faderen brummede over den Dovendidrik, han nu igjen havde at føde paa; Moderen, der hørte til de

«vakte», forklarede, at det ikke var alle, der kunde sidde paa et Bord hele Dagen med korslagte Ben; Vor Herre havde forskjellige Bestemmelser med os. Marius lod dem snakke, han spekulerede jo kun paa ét: at faa Fingre i Dorthe; hun var jo, mente han, hans lovlige Ejendom.

I en kvælende Hede og i en tung, trykkende Luft — Skrædderen kunde aldrig faa det varmt nok, og der blev ingen Sinde aabnet et Vindu — sad Marius og digtede. Det skulde være saavel Prosa som Poesi, hvormed han vilde gjenvinde den troløse. De yngre Søsken skrege og sloges. Pressejernet sendte sin Os op under det lave Loft, men Marius skrev uforstyrret med den ham ejendommelige Bogstavering sin lange Kjærlighedsepistel, hvis drastiske Slutning lød saaledes:

Jeg drømmer mig ofte tilbage
Til de svundne Timers Stund
Da jeg Dig kunde behage
Du elskede da mig kun,
Saa ofte mine Tanker kjedes
Her i Ensomhedens Stund
Og glemmer alt som skal begribes,
Men Længslen mig smager ej sund.
Ene jeg gaar og jeg sover,
Ene foruden Dig,
Og derfor nu jeg vover
At bede, o kom til mig.
Jeg kan ikke bære min Smerte
Alene, det huer mig ej,
Men ligger jeg ved dit Hjærte
Saa er vi paa Kjærlighedsvej.

Nu bliver dette her Maleri vist for stort, om jeg ogsaa kan blive ved, saa er det dog for kjedeligt for

min Ven, der heller vil have mig selv, jeg kommer derfor til Dig naar Du er hjemme i Aften? og slutter med mange kjærlige hilsner til dig min Hjærtens kjære ven, lev vel og hav det godt til vi sees igjen og mange Kys sendes til dig min Elskede Pige
din forbestandig

Marius Petersen.»

Med en overlegen Mine lod Poeten sit Blik løbe langs med Linjerne, nikkede tilfreds med Hovedet og strøede en Del Griseri fra Gulvet over Papiret for at faa Skriften tørret hurtigst muligt. Saa blev Brevet lagt sammen i mange Folder, Udskriften besørget og en mindre Broder beordret til at besørge det til Sognefogedens.

Marius var tilfreds med sig selv, han havde opdaget, at hans politiske Virksomhed ikke havde berøvet ham Evnen til at skrive Kjærestebreve. Han havde tidligere havt en stor Færdighed heri, men det, han nu havde lavet, var, syntes han, dog maaske det bedste. Just saaledes skulde et Pigebarn tiltales, naar det skulde virke!

Barnet, der var bleven sendt afsted med Brevet, kom stakaandet løbende tilbage, han havde faaet en stor Skilling af en, der stod omme bag Havediget, og som vilde tale med Marius. Han skulde komme ud til ham straks.

Marius lod sig det ikke sige to Gange, han var øjeblikkelig paaferde, naar noget nyt var under Opsejling. Lige saa nu, som en Raket for han ud af Stuen. Der stod Ebbe i sin elegante Spaserepels og Vandstøvler til over Knæene. Føret var nemlig bund-

løst, og for ubemærket at kunne komme til at tale med Marius var han tilmed gaaet over Markerne; ingen i Byen maatte se ham i Nærheden af Skræderens.

Samtalen var ganske ejendommelig. Ebbe fortalte ugenert om sit Forhold til Dorte, og Marius følte sig uhyre smigret paa Svogerskabets Vegne; hun havde altid været hans Pige, forsikrede han Ebbe, lige fra den Tid de begge kunde begynde at labbe. Han havde spekuleret sig gal paa, hvad Fanden der gik af Tøsen! Hun vilde nu ikke have mere med ham at bestille; men naar det hang saaledes sammen! Naada, det var en rask en! Ja saa skulde han nok hænge i igjen, for det kunde det «tovle» Fruentimmer da vel begribe, at Frue paa Høgholm, det kunde hun ikke blive!

Parterne bleve snart enige, Marius skulde i Forhold til Sognefogedens Løfte forny sine Fordringer paa Dorte. Lykkedes det, kunde han glæde sig ved Ebbes naadige Protektion; skulde Simon Hæk sige nej, og Dorte vedblive at holde med ham i dette Snyderi, skulde Marius proklamere sig selv som Barnefader og derfor erholde femhundrede Kroner af Ebbe. De to Kompagnoner vare enige i, at naar Marius gjorde rigtig Skandale, gav Simon Hæk nok efter; men Skandale maatte der til, og for hver ny, Marius lavede, fik han hundrede Kroner, indtil han havde naaet de femhundrede; men før den Tid havde Sognefogeden nok givet efter.

Det sagde Marius, og Ebbe haabede det. Men Marius lovede sig selv, at under de femhundrede skulde de ikke slippe deroppe paa Høgholm; det var ikke

hver Dag, man saaledes kunde faa Herskabet i Tale. Havde han nu faaet Tag i det, skulde han nok hænge i.

Ebbe listede sig ubemærket bort, og Marius gav sig til at vandkæmme sit horgule Haar, der under denne Behandling kom til at skinne som en blankskuret Messingkjedel. Han vilde smede, mens Jernet var varmt, og tage Simon Hæk med en Trumf.

Folketingsmanden var endnu hjemme, men rejste om nogle Dage atter til Hovedstaden for efter Paaskeferien paa ny at optage sin ansvarsfulde Lovgivervirksomhed. Finansaaret nærmede sig stærkt sin Slutning; men der var ingen Finanslov saa nær færdig endnu. Vilde Estrup give efter, skulde han faa «en klippet og barberet Puddel», vilde han ikke, maatte han gaa sin Vej, det var Simon Hæks uforgribelige Mening. Ingen over, ingen ved Siden af Folketinget! det syntes han var begribeligt nok; Kong Frederiks Folkegave, kunde man ikke saaledes spille Halløj med, havde Bjerg i Fortrolighed sagt ham.

Den skikkelige Sognefoged anede ikke, at han fjorten Dage senere skulde blive sendt hjem tillige med alle de andre kloge Høns; den «klippede» og «barberede» kunde ikke bruges, og saa hjalp man sig uden den.

Simon Hæk sad netop og docerede al denne Statsmandsvisdom — han havde jo været i Rigsdagen i hele to Maaneder — for sin tilkommende Svigersøn, da Marius med det skinnende, vandkæmmede Haar traadte ind nok saa frejdig og stak sit uforskammede, næsvise Ansigt lige op i Sognefogedens forbavsede dito.

«God Aften, Svigerfader!» sagde han, uden at genere sig det mindste.

Simon skubbede sig lidt til Siden, for at forhindre Marius i at tage Plads paa Bænken, drog et Par forsvarelige Drag af sin Pibe og sagde langsomt og mut: «Naa er Du der, Marius Skrædder.»

Den sædvanlige Pavse, Sugten paa Piberne og Spyttten hen ad Gulvet.

Ingen maa falde med Døren ind i Huset, naar han vil snakke med Bønder, det vidste Marius godt.

Han gav sig derfor Tid og nød med uforstilt Glæde sin foreløbige Triumf.

«Var der ellers noget, Du vilde?» spurgte Simon Hæk omsider med uforstyrret Ro og Trevenhed.

Marius satte sig nok saa dristig paa Kanten af Bordpladen og dinglede nonchalant med sit ene Ben i Luften.

«Det er saadan Familieaffærer,» sagde han.

«Pas paa den ikke knækker,» sagde Simon.

«Hvad for en den?» spurgte Marius.

«Pibestilken der,» sagde Simon og daskede med sin Pibespids paa Marius' tynde Ben.

«Nu bliver I mig for «storagtig», sagde Fyren og rejste sig yderst fornærmet.

Sognefogeden svarede ikke, men grinte saa smørret, han vidste, at Spottegloser over Marius spinkle Krop traf ham paa hans ømme Sted.

«I er bleven noget ubehagelig i den senere Tid,» brummede Marius, «det var ikke saadan den Gang, da I endnu ikke var bleven Rigsdagsmand.»

«Du skulde se at faa lidt mere Kjød paa Kroppen,

Marius,» drillede Sognefogeden, «Du ser helt ringe ud af et Mandfolk at være.»

Denne sidste Spydighed bragte Marius fuldstændig ud af Fatning, han glemte hele sin Overlegenhed og svarede:

«Til Svigersøn kan jeg vel være stærk nok, I kan jo spørge Dorthé om det?»

En klukkende Lyd fra Mathis Kusk, der hidtil havde forholdt sig fuldstændig rolig, røbede hans Nærværelse.

«Hvem er det, der griner?» spurgte Marius.

«Det er jo Mathis,» sagde Simon, «har Du ikke set din Rival før?»

Marius tilkastede Mathis et knusende, ringeagtende Blik.

«Den Kjødklump!» sagde han haanlig.

«Ja det er jeg,» klukkede det igjen i den tykke Mathis.

«Hvad griner Du a'?» vrissede Marius.

«Af det Du sa' om at være Svigersøn. Jeg tænker da, at Dorthé hellere har mig end Dig.»

Marius maalte sin Medbejler med et aldeles tiltetgjørende Blik, der dog slet ikke imponerede Kjødklumpen. Tvertimod syntes han at gotte sig endnu mere end før ved at sammenligne deres ydre Habitus. Han var sikker paa sine Fortrin, og derfor klukkede han igjen:

«Spør' blot Dorthé, saa skal Du bare høre.»

Det gav et Sæt i Marius; han, Egnens Don Juan, der havde anset sig for eneste Ihænde-haver af Recepten til: «Hvorledes knuses et Pige-hjerte?» traf her pludselig en anden Don Juan, der med den største

Sindsro appellerede til Pigens egen Kjendelse. Det kreperede Marius græsselig! Men saa fik han atter Mod, det var naturligvis kun bare noget, Mathis Kusk havde fundet paa, maaske den snedige Simon Hæk havde sat det i ham; han lo højt og sagde:

«Ja, lad os høre Dorthes Mening.»

Det var netop ogsaa, hvad Simon mente, og saa blev Dorthen da hentet ind og en meget intim Forhandling paafulgte, saaledes som den kun kan finde Sted mellem Folk, der betragte Ægteskabet som en Handel og Kjærlighed som en udelukkende materiel Tilnærmelse.

Dorthen mente nok, hun saadan havde været Kjæreste med Marius, og var det gaaet saadan i Orden med Sagen, at han var bleven Gaardmand, saa var hun bleven hans Kvinde, mente hun da nok; men nu syntes hun dog bedre om Mathis, han var ikke saa fjantet, var Gaardmand, og saa havde de jo ogsaa holdt Bryllup saadan for sig selv, det var der da ikke noget ondt i, vidste hun.

Denne lange Forklaring, der blev afgiven drøvende, snart med nedslagne Øjne, snart med en fjollet Pille paa Forklædet, men for øvrigt uden Spor af Undseelse, bragte med sine mange Men'er, «tænker jeg» og «mener jeg da» Marius i et fuldstændigt Raseri; han saa tydelig, at Spillet var tabt; den lumske Mathis havde grebet Offensiven og bemægtiget sig Stridens Æble. Hun bragte ham jo saavel Penge som Anseelse, og nu stod Marius dér atter til Nar, og ikke en Gang Penge kunde han bringe ud af alt sit Slid og Slæb. Giftede Mathis Kusk sig med Pigen, vilde den unge Herre paa Høgholm jo blæse ham et Stykke; han vilde

jo kun give Penge for at faa Pigen gift, tog Mathis hende, kunde Marius sejle sin egen Sø!

Men med den jyske Almuesmands ejendommelige Evne til at skjule sine Følelser under et ligegyldigt Ydre — og denne Evne vokser med Begivenhedernes Alvor og Betydning, især naar de dreje sig om Pengesager — lagde Marius sit Ansigt i de højtideligste Folder og sagde:

«Det var jo en kjedsom Sag.»

Simon Hæk, der nu betragtede det værste som overstaaet, sagde nok saa sindig:

«Skal vi saa ha'e os en Dram, Folkens?»

Da ingen svarede, hentede Dorthé Klukflasken frem, skjænkede tre Snapse op, og med et: «Sink godt!» stødte Sognefogeden sit Glas mod de to andres. Han tog sig en Slurk Øl af Kanden, bayersk Øl ansaa Simon for en Luksus, man ikke maatte tillade sig til daglig Brug, og saa saa man paa hverandre i Tavshed, medens Piberne bleve krassede ud, og ny Tobak stoppet i dem.

Efter en Stunds Forløb sagde Simon:

«Ja, saadan helt uden noget for det, skal Du da ikke gaa fra den Handel, Marius Skrædder. Jeg skal nu tænke over, hvad jeg vil yde Dig, fordi den ikke blev til noget.»

Marius mente jo ogsaa nok, at han kunde have fortjent lidt.

«Ja, var jeg bleven Rigsdagsmand ved din Hjælp,» fortsatte Simon — «saa, Gud bevares; men jeg var nu bleven det alligevel, skal jeg sige Dig, for hverken Dig eller Baronén vilde de vide noget af.»

Marius vidste godt, at Utak er Verdens Løn, og

at Menneskene i Almindelighed og danske Gaardmænd i Særdeleshed nødig indfri givne Løfter. Saa ugenert som Simon Hæk nu, havde dog ingen før narret ham og ligefrem sagt ham, hvilken Pjalt han var. Hans Had mod de kalkunske Bønder blev derved atter øget et godt Stykke; han skulde snart vise dem, hvad han duede til. Han havde allerede været i Byen og forhørt sig hos Socialdemokraterne; de havde for længe siden erklæret, at deres Alliance med Gaardmændene kun var foreløbig; de vilde igjen blive bitre Modstandere. Saa snart Estrup var styrtet, var ogsaa deres Venskab med Gaardmændene ude.

Marius havde ogsaa det tilfælles med sine Landsmænd, at han skuede vidt ud i Fremtiden. Desuden havde han lært under sin Virksomhed som den store Bjergs Løbedreng, at en Gang vilde alle Mellempartier forsvinde, og kun de to yderste til højre og venstre blive tilbage; det var dem, der vilde komme til at slaas om Magten. For Socialisterne, syntes han, maatte han blive en udmærket Erobring, og de Folk vilde nok kjendes ved ham, det var derfor bedst i Tide at trænge sig ind i deres Fortrolighed. Marius havde saaledes forberedt sin nye politiske Magtstilling; en af dem, han først skulde bringe paa Skafottet, skulde blive Simon Hæk.

Han lod derfor ogsaa Sognefogeden snakke videre om Politik, nikkede og smilte helt velvillig, medens han indvendig spekulerede paa, hvor onskabsfuldt han skulde bære sig ad mod sin fordums Svigerfader.

Paa én Gang sagde han helt stilfærdig til Dorthe: «Hvad synes Du om Brevet, jeg sendte Dig i Dag?»

«Det var kjønt,» sagde den adspurgte, «det er et af de «vildeste», Du endnu har skrevet.»

Mathis skubbede sig frem og tilbage paa Bænken, Simon udstødte nogle kraftige «hm, hm!»

«Nu faar Du vel ikke flere af den Slags?» sagde Mathis trevent.

«Nej, det gjør jeg vel ikke,» mente hun.

Atter en lang Pavse, Hosten og Spyttten.

«Mon Marius ikke kunde have Lyst til at komme fra Egnen,» sagde saa Mathis og skottede over til Sognefogeden, «saadan paa et Seminarium?»

Marius gjorde store Øjne, Mathis var dog ikke saa dum, som han havde set ham an for; han besluttede at smede, mens Jernet var varmt, det var bedst, at Mathis blev fast i den Beslutning, thi at komme bort fra Skrædderhuset, havde han nu netop stor Lyst til. Ringere end han havde det der hjemme, kunde han ikke faa det, og hvad der kunde ske, naar han kom mellem dannede Mennesker, vidste jo ingen.

Han sagde derfor hverken ja eller nej, men saa hen for sig, som om det slet ikke var ham, der blev talt om.

Han sagde derimod med beregnet Ondskab:

«Du sa'e før Dorthen, at Du havde holdt Bryllup med Mathis Kusk; naa, er Du saa tilfreds med Byttet?»

Dersom Marius ved denne Plumshed foruden at drive Mathis til at betale ham for at rejse bort, tillige havde haabet derved at bringe sin fordums Fæstemø i i den yderste Forlegenhed, slog den sidste Del af hans Beregning fuldstændig fejl, thi det oprigtige Pigebarn svarede ganske ugenert:

«Ja, Marius, han er rigtignok en ganske anden Karl end Du er.»

Hermed var Sagen afgjort, Marius havde tabt, thi Mathis syntes slet ikke utilfreds med Svaret, tvertimod, han saa endogsaa temmelig hoverende over paa Skrædderen og nikkede nok saa fornøjet til sin Kjæreste. Dragonen sad ham endnu i Blodet.

Simon Hæk erklærede Underholdningen for sluttet, han skulde nu i Forening med Mathis overveje Pengesagerne; han troede nok, han vilde betale det halve af, hvad det kostede at gjøre Marius til Skolemester. Vel protesterede Marius og mente, at han havde to Løfter, et fra Simon og et fra Mathis; men Sognefogeden havde regnet ud, at han stod sig bedst ved i denne Sag at blive sin Svigersøns Kompagnon, det blev det billigste for dem begge, og «hvad der er sparet er fortjent» var stadig Simons Devise.

Paa samme Tid, som Marius led et fuldstændigt Nederlag hos Sognefogeden, fejrede Ebbe en Triumf hos Baronen. Saa snart han havde ordnet Sagen ved Sammenkomsten bag Skrædderhuset, ilede han til Sandager for at forhøre sig om Leonis Befindende. Han traf foruden Doktor Blache tillige Fru Blache, den langstrakte Helene og den buttede Sofie, der ligesom han vare komne for at erfare, hvorledes det stod til. Doktorens Pigebørn vare ude af sig selv af Henrykkelse over deres heltmodige Veninde — de kaldte altid Leoni deres kjære Veninde, skjønt de ikke kunde udstaa hende — og deres Moder kyssede og trykkede det søde Pigebarn, som Gud, Gud ske Lov, havde frelst paa en saa vidunderlig Maade!

Hjemme havde Moder og Døtre været enige om,

at Leoni var et farligt Fruentimmer, og at hendes Farten om med Aage og Ebbe var aldeles utilladelig. Ebbe havde Familien Blache saa godt som opgivet, men Aage var mulig endnu til at redde. Derfor lovpriste Moder og Døtre Ebbe i høje Toner, medens Doktoren som sædvanlig studerede Berlingske Tidendes Kursnoteringer. Ebbe var naturligvis den egentlige Redningsmand, Aage havde som sædvanlig været for tilhageholdende. Fru Blache mente ved denne Taktik at fremskynde Deklarationen mellem Ebbe og Leoni; var den først publiceret, skulde alle Sejl sættes til for at fange Aage. Han maatte tage hvem af dem, han vilde, Helene eller Sofie, men en af dem skulde han ved Gud have!

Leoni hørte adspredt til, hun saa noget anstrengt ud, og de mørke, funklende Øjne havde tabt lidt af deres Fyrighed; urolig flakkede Blikket om, som søgte det noget, der ikke fandtes i Værelset. Hver Gang Ebbe nærmede sig hende, gik der en let Skjælven gennem hendes Lemmer. Baronen var gnaven, det var tydeligt, at han ønskede Familie Blache paa Bloksbjerg eller et lignende afsides Sted, hvor man undertiden ønsker sine gode Venner vel forvarede.

Omsider blev der lidt Ro; Fru Blache mente, at nu var det vel bedst, de kom afsted. Baronen mod-sagde hende ikke.

«Men skulle vi slet ikke have den Fornøjelse at hilse paa den kjære Baronese?» spurgte Doktorfruen.

«Hun modtager ikke,» svarede Baronen temmelig kort.

«Mere end almindelig nervøs?» spurgte Doktoren og saa op fra Berlingeren.

«Skrækkelig!» brummede Baronen.

Doktoren trak paa Skuldrene.

«Frisk Luft, kolde Bade!» sagde han snøvlende og monotont. «De unge Læger ordinere bayersk Øl, men det tror jeg nu ikke paa.»

«Tror De overhovedet paa noget Lægevidenskaben vedrørende?» spurgte Ebbe uforkammet.

Fru Blache, der mærkede at Familien var til Ulejlighed, skyndte sig imellem.

«Blache praler ikke af sine Kundskaber,» sagde hun, «han hører ikke til de Læger, der se dybsindige ud og —».

«Nej, det ved Gud!» henkastede Ebbe.

«Og som dog ikke ved mere end han!»

«Skulde det være muligt?» spurgte Ebbe med sit forbindtligste Smil.

Nu var Fruen smækvred, men hun havde Verden, hun vidste, at man ikke staar sig ved at lægge sig ud med de Folk, man skal leve af, hun smilte derfor bittersødt og sagde:

«Naar De er i det vittige Hjørne, Hr. Hjersing, kan jeg ikke hamle op med Dem.»

Ebbe vilde atter have tilladt sig en Uartighed, men et Blik fra Leoni standsede ham, hun sagde alvorlig og stille:

«Se snart herover igjen, naar Mama har det noget bedre, i Dag er hun virkelig meget angreben.»

Doktorfamilien anbefalede sig, og Leoni gik ind til sin Moder.

Baronen trak Vejret lettere.

«Naa, nu er det os to,» sagde han til Ebbe.

De bleve hurtigt enige, Baronens var altfor gridsk

paa at faa den vordende Godsejer til Svingersøn, til at han skulde have store Betæneligheder lige over for de slemme Rygter, der vare i Omløb om bemeldte Svingersøn. Arrangementet med Marius vandt hans fulde Billigelse, andre lignende Smaa historier hvorom der yntedes, lode sig jo nemt afvikle paa samme Maade. Der var kun ét, der foruroligede Baronen, det var det, man fortalte om den lille Anna, eller hvad hun hed; med hende var der vel ikke noget? Ebbe slog Spørgsmaalet hen; nu vilde han have Leoni, det koste, hvad det vilde, det forekom ham nu at være en Æressag for ham.

«De har altsaa slet ikke noget nærmere Bekjendskab til den lille Askepot derude?» spurgte Baronen.

«Jeg har været der nogle Gange og talt med hende, det er det hele.»

«Ja for jeg vil sige Dem,» fortsatte Baronen «disse Bønderpiger — naa lad gaa! men hende, saa bliver Sagen alvorlig, min kjære!»

«Lad os dog komme bort fra alle disse Mistænkeliggjørelser og pinlige Forhør,» sagde Ebbe og lod, som han var fornærmet, «det generer mig virkelig.»

Baronen var straks villig til at stole ubetinget paa sin kjære Ebbe; begge gik ind til Damerne.

Baronessen sad som sædvanlig mellem sine Blomster indhyllet i Røgelseduft. Foraarsolen brød sine Straaler mod Dampene, der som fantastiske Væsner svævede rundt i Værelset, snart antagende den ene, snart den anden besynderlige Form. Nu saa man lutter lette luftige Væsner, Fugle, Engle, hvad man selv vilde, saa trak Dampene sig sammen, Solstraalerne lyste paa de tætte Masser, og nu saa man Klipper og

Bjerger, grinende Ansigter eller ogsaa kun en forvirret Masse, af hvilken intet Billede traadte tydelig frem.

Leoni sad ved Vinduet, man kunde se, at hun havde grædt, friske Taarer glimrede endnu i de lange Øjenvipper. Der blev en Del Forstyrrelse, da Baronens med et kraftigt Greb smækkede Døren op, han kom aabenbart aldeles uventet.

«Vor kjære Nabo ønsker at hilse paa Dig,» sagde han til Baronessen, «Du kan vel nok modtage vor Leonis Redningsmand?»

Baronessen svarede ikke, hun saa ængstelig til Siden, dér i den lave Stol sad Aage og stirrede paa de indtrædende med et halvt forlegent, halvt udfordrende Blik.

«Jeg har allerede modtaget ham,» sagde Baronessen skjælvende og saa bønfoldende op til sin Mand.

Baronen trak ærgerlig paa Skuldrene.

XIII.

Lysene vare brændte langt ned i Stagerne; men endnu fortsatte Kammerraadinden sin rastløse Gang over Gulvet i sit Arbejdsværelse.

Der var saa hyggeligt derinde. De tykke Damask's Gardiner vare trukne for Vinduerne og den hvide Porcellænsovn, hvori der kun blev fyret med Birkebrænde, spredte en behagelig Varme ud over det store Rum. Alt her fortalte om solid Velstand, lige fra de favnetykke Mure til de gammeldags Egetræs Møbler og de solide Sølvgenstande paa disse.

Kammerraadinden selv var den levendegjorte Soli-

ditet. Den sorte uldne Kjole sad stramt og glat om hendes ranke Skikkelse; Nøgleknippet ved Bæltet viste, at Husmoderen selv var paa færde overalt, de opslaaede Bøger, at hun ogsaa selv førte sine Regnskaber, og Hammeren og Klokken, at hun ofte tilkaldte sine underordnede, naar hun vilde forhandle med dem. Tilsammen et Billede af gammeldags Magt og Myn-dighed. Det mest ubedragelige Indtryk fik man dog af det smukke, tankefulde Hoved med det alvorlige Blik og med den Mildhed skreven i alle Træk, som et langt, arbejdsomt og hæderligt Liv giver den, der har overvundet mange Sorger og nu vandrer med Idealet for Øje.

Denne Nat var det alvorlige og dog saa milde Blik tilsløret, Sorgen havde spredt sin Dug over det, og Kampen, hun kæmpede med sig selv, stod tydelig at læse i det kummerfulde Ansigt.

Provst Petersen havde været hos hende til sent om Aftenen; men han kunde ikke hjælpe hende. Den strenge, kolde Mand forstod ikke Moderhjertets dybe Rørelser; Børnene vare voksede ham over Hovedet, Tiden løben fra ham, han havde jo selv følt, at han stod fremmed lige over for den Slægt, der nu raadede. Denne Aften havde han for første Gang bebrejdet sig, at han ikke tidligere havde slaaet af paa sin Avtoritetstro og nærmet sig de unge ad Kjærlighedens og Venskabets mange Veje; havde han haft Aages og Ebbes Fortrolighed, kunde han have været deres Moder til Nytte nu i et af hendes Livs tungeste Øjeblikke. Men han vidste intet Raad, og derfor var han gaaet; han havde følt, at han var tilovers.

Alene gik Moderen derfor op og ned i sit Værelse; ingen uden Provsten havde hendes Fortrolighed.

Hvad var det da, hun havde raadført sig med ham om, og som han ikke dristede sig til at have nogen Mening om?

Et meget vanskeligt og alvorligt Spørgsmaal: Har en Moder Ret til at forskyde sin Søn, fordi hans Opførsel ikke er, som den bør være?

Hvorledes han som voksent Menneske opførte sig lige over for de guddommelige Love, vare de begge enige om, maatte blive en Sag mellem Gud og ham, de havde begge under hans Opvækst gjort, hvad de kunde for at vise ham den Vej, de ansaa for den rette; men Fru Hjersing havde her en større Sorg, og det havde hun ærlig sagt Provsten. Hendes Sorg var, at Ebbe ogsaa over for Menneskene opførte sig slet og derved truede hendes Stilling som den højagtede Kammerraadinde paa Høgholm.

Provsten mente, at hun ikke af disse jordiske Hensyn turde tiltage sig Ret til at forskyde sin Søn; men han vilde intet Ansvar paatage sig, Himlen dømte maaske anderledes i dette Stykke.

«Gives der da ikke nogen Mellemvej?» havde han spurgt.

Nej, Knuden var nu strammet saaledes, at den maatte hugges over. Aage eller Ebbe? At gaa en Mellemvej var ikke længer muligt.

Mødet mellem Brødrene hos Baronens havde nemlig ført til højst ubehagelige Tilstande. Efter at den første Overraskelse havde sat sig, var Baronens bleven højst ubehagelig mod Aage, der sagtmodig men fast havde erklæret, at han kom, fordi han elskede Leoni og nu begjærede hendes Haand.

Da Baronens med en overmodig Latter besvarede

denne Erklæring og forsikrede «Hr. Forvalteren» om det umulige i, at en Høgh kunde ægte en — han havde nær sagt ubemidlet, men fik det dog rettet til en ubekjendt Mand, uden Navn, uden Stilling, tog Aage rolig Leonis Haand og sagde:

«Hun har i dette Øjeblik skænket mig sit Hjerte.»

«Men ikke sin Haand,» skyndte Baronen sig at tilføje, «den disponerer jeg over, og den har jeg i dette Øjeblik givet til vor kjære Ebbe! Min Hustru, tillad at jeg forestiller Dig den unge Godsejer som vor tilkommende Svigersøn.»

Baronessen havde protesteret, hun havde allerede velsignet Aages og Leonis Pagt; men hendes Røst lød som de haabløses Suk, hun følte selv, at Baronen var den stærke.

Men Leoni havde ikke betænkt sig længe, bestemt havde hun erklæret, at Aage havde saavel hendes Haand som hendes Hjerte.

Baronen var nær daanet af Forfærdelse. Saa var enhver gaaet til sit.

Hele Beretningen havde Kammerraadinden faaet af Fru Blache, der allerede næste Dag aldeles forstumlet var kommen op paa Gaarden og havde fortalt det. Doktoren var bleven kaldet til Sandager om Morgenens tidlig, Baronessen var syg, og Baronen havde selv fortalt ham, at det var af Ærgrelse. Fru Doktorinden styrtede afsted til Høgholm for at høre, hvad Kammerraadinden havde at sige til den Skandale. Men Kammerraadinden havde kølig afvist Fru Doktorindens Indblanding i sine Affærer; det blev hendes Sønners Sag, havde hun svaret, de vare voksne Mænd og maatte vide, hvad de gjorde. Ikke mindre forbitret

end før fortunlet, var Doktorinden dragen af Gaarde, Hun var et Bytte for den forfærdeligste Nysgjerrighed. Blev det Aage, saa var Ebbe jo endnu en Mulighed som hendes Svigersøn, og hvor hun skulde triumfere over den fine Kammerraadinde og den hovmodige Baron, dersom det blev Helene eller Sofie, der kom til at løbe af med Guldfluglen. Hun mønstrede utrættelig de to Pigebørns Figur, Holdning, Tale og Gang og var snart overbevist om, at det absolut maatte blive den imponerende Helene, snart igjen om, at det maatte blive den indtagende Sofie, der vilde blive Frue paa Høgholm.

Kammerraadinden blev i høj Grad betænkelig, da hun erfarede Nyheden fra Sandager. Fremskuende som hun var, saa hun straks, at den mørke Sky, der saalænge havde været lejret paa hendes Himmel, nu vilde brede sig og bringe stormende Uvejr. Vilde den ogsaa bringe det dræbende Lyn?

Hun anede en saadan Mulighed. Ingen af Sønerne havde sagt noget til hende straks, først hen paa Dagen kom Aage ned i hendes Værelse og fortalte det hele. Han var rolig og saa mandig i sin Ro, at Moderen med Stolthed saa paa sin Plejesøn; hun følte, at dette Tankesæt og denne Handlemaade vare hendes Værk, han havde lært det af hende.

Han havde nemlig sagt:

«Det haster jo ikke, Moder, Leoni svigter mig ikke, vi ere jo begge unge og kunne vente, lad os saa se, hvad Fremtiden bringer. Ingen Forlovelse, ingen Snakken om den Ting, saa jævner det sig nok.»

Saa havde hun ogsaa slaaet sig til Ro; den sorte

Sky svandt for et Øjeblik bort, og Himlen blev atter klar. Folk vilde ikke faa noget at snakke om, Ebbe vilde nok tabe Taalmodigheden og finde en anden, især dersom hun kunde faa ham afsted til Kjøbenhavn. Hun sagde som Aage: «Det jævner sig nok.»

Hun havde gjort Regning uden Baronen.

For ham var hans Datters Forbindelse med Godejeren en Livsbetingelse i langt højere Grad, end Fru Hjersing anede. Fuldstændig ruineret havde han kun en rig Svigersøn at haabe paa; da han nu havde ham paa Haanden, vilde han ikke slippe ham. Det kunde ikke hjælpe ham, selv om han fik ham om nogle Aar, nu maatte det være, dersom ikke Alverden skulde se, hvor fattig han var.

Baronen havde den ikke ualmindelige Stolthed, hellere at ville leve af andres Penge, end tilstaa, at han selv ingen havde.

Lige fra den tarveligste Arbejder til vort Samfunds Spidser træffer man idelig denne mærkelige Stolthed. Gjøre Gjæld, leve paa andres Bekostning, bruge alle Midler for at leve som man plejer, det er altsammen i sin Orden; men gaa Fallit — aldrig!

Dette «aldrig» udslyngede Baronen ogsaa i sine Enetaler; men han følte dog, som saa mange; der sige aldrig, at en Gang maatte Erklæringen gøres, dersom ikke en uventet Lykke dumpede ned. Baronen troede ikke paa Mirakler, heller ikke paa at vinde i Lotteriet; hans fornemme Slægt var udpumpet, hans politiske Forhaabninger glippede, han havde kun sin Datter tilbage, hun maatte og skulde frelse ham, det var hendes Pligt, og i Høghernes Slægt var endnu ingen vegen tilbage for Pligten.

Alt dette og meget mere havde han hele Dagen overvældet sin Datter med; Leoni græd, thi hun ikke alene elskede, hun højagtede Aage, medens Ebbe stadig kom til at staa for hende i et slettere og slettere Lys. Men da nu ogsaa Moderen, som Baronen havde faaet overtalt til at hjælpe sig, bad som Faderen, gav hun efter, skrev til Aage, at hun bøjede sig for en bydende Nødvendighed og gav den triumferende Ebbe sit ja.

Aage gik saa atter ind til sin Moder, lagde sit Hoved ved hendes Skulder og — græd. Da han havde overvundet sin Sindsbevægelse, rejste han sig og sagde:

«Denne Nat bliver min sidste paa Høgholm.»

«Du vil forlade mig?»

«Bed mig ikke om at blive, Moder, jeg gaar til Amerika, der ude paa de store Prærier vil jeg søge at mildne min Sorg ved strengt Arbejde. Du giver mig vel saa mange Penge med, at jeg kan købe Jord og begynde som min egen Mand.»

Hun havde ikke forsøgt nogen Overtalelse, hun vidste, at han havde sin afdøde Faders ubøjelige Energi; han vilde sikkert derovre skabe et nyt Høgholm. Men saa skulde hun jo miste ham!

Denne Tanke gennemisnede hende, hun saa paa én Gang Skyen trække over sit Hoved, nu vidste hun, at den gjemte det dræbende Lyn. Tog den Aage bort fra hende, kunde den lige saa gjerne tage hendes Liv, ham kunde hun ikke undvære. Alt blev uklart for hendes ellers saa klare Forstand. For første Gang i sit Liv følte hun Stuen dreje rundt og Gulvet vakle under sig, hun greb efter det første det bedste Støttepunkt og sagde blot:

«I Morgen, Aage!»

Saa saa hun ham med det mandige, alvorlige Ansigt nikke til sig og langsomt gaa ud af Stuen.

Saa var det, hun havde sendt Bud efter Provsten, der ingen Hjælp havde kunnet yde, og nu var hun ene, saa forfærdelig ene.

Natten skred frem, det gamle Ur derhenne i den brune Kasse med gyldne Løvefødder og gyldne Kugler paa Hatten, slog sit ensformige tik tak; Fuglen med de udspændte Vinger gled frem og tilbage over Metal-skiven, følgende Pendulets Svingninger; hvert Kvarter faldt Sangværket til Lyd, de smaa Klokker derinde sendte deres spæde Metalrøst ud i Værelset; men hun hørte intet, saa intet af det der omgav hende. Det forekom hende bestandig, at en uhyre bølgeformig Græsflade laa udstrakt for hendes Blik, dér langt, langt ude gik en ung Mand bøjet over Ploven; ene, ganske ene var han paa den uhyre Flade; hun kjendte ham godt, det var Aage, der havde forladt sit Fædreland og sin Fædrenegaard for at skabe sig et nyt Fædreland og en ny Fædrenegaard der langt ude.

Fædrenegaard! Ved dette Begreb bleve hendes Tanker staaende.

Var Høgholm maaske ikke ogsaa hans Fædrenegaard? Var det ikke hans Fader, der havde skabt denne stolte Ejendom, samlet hvad der hørte sammen og givet hele den store Ejendoms svundne Aarhundreders Glans tilbage? Stod han som Arvtager ikke lige saa nær til Høgholm som Ebbe? Begge vare de den samme Mands Sønner, af hvilke Aage oven i Kjøbet var den ældste. Havde det maaske dog været hendes Mands inderste Tanke, at Aage skulde have Gaarden, en Tanke,

han kun havde antydnet ved at bestemme, at Ebbe skulde arve Gaarden, med mindre Moderen maatte bestemme det anderledes?

Hun standsede sin rastløse Gang over Gulvet og sank grublende ned i den store Stol i Kristian den fjerdes Stil, der stod foran Kaminen.

Birkebrændet var forsvundet fra Risten, kun en stor Bunke skinnende hvid Aske var bleven tilbage; endnu glimrede hist og her en Ildfunke, saa døde ogsaa den, og Ilden var helt udslukket i Kaminen. Hendes Erindringer bleve saa levende ved at sidde og stirre paa Askehoben, hendes rastløse Sjæl havde for nogle Øjeblikke slaaet sig til Ro, en underlig indadvendt Ro, som hun ikke mindedes nogen Sinde før at have følt.

Hun fremmanede gamle Minder; i denne Nat stode de alle saa lyslevende for hende: Møllen, hvor hun havde haft sit Hjem, Hjersings første Besøg der, Drengen, som han bragte hende og bad hende være en Moder for, deres fælles Slid og Slæb og alle deres Sorger og Glæder, lige til de bleve rige og ansete Folk. Men i Sorgerne og Glæderne i gamle Dage var der jo ét, der var saa afgjørende, det var Aage. Hvorfor erindrede hun nu først rigtig tydelig, at det var dette Barn, der var hendes bedste Hjælper, naar Hjersings voldsomme Natur truede med at nedbryde alle Skranker, at det var dette Barn, der i de første Aar, da det kneb haardest for hende, hjalp hende med at besejre Faderens Ubændighed? Naar hun stille og bedrøvet kom med Aage paa sine Arme, blev den stærke, ubøjelige Mand veg som et Siv. Hans gridske

Blik, det Ebbe havde arvet, blev stiltfærdigt, næsten ydmygt, og han sagde da:

«Kesten Marie, Du maa love mig altid at være god mod det Barn, Du letter min Samvittighed derved.»

Og saa var Vreden, Hidsigheden og Begjæret som blæste bort, han gik rolig til sin Gjærning, og der gik saa igjen en lang Tid, før det onde atter kom over ham.

Hun havde bestandig tillagt sig selv hele Æren af at have tæmmet denne stærke Mand og bragt ham til at beherske sig selv, nu saa hun klart, at det lille Barn havde den største Part deri.

Aage havde altsaa været hans Hjerdebarn, han havde kun aldrig ladet sig mærke med det for ikke at saare hende.

Men var det saa, at Aage var hans Hjerdebarn, saa var han jo ogsaa Arvingen til Høgholm; hans Fader havde skabt denne Ejendom, det var hans Handelstalent, Mod, Udholdenhed og snilde Benyttelse af Tidsforholdene, der havde været det skabende, hendes Deltagelse i det altsammen kun det understøttende. Da han overlod hende Valget, bragte han kun Ebbes Moder et Offer.

En hel ny Tankerække stormede ind paa hende; hidtil havde hun elsket Aage, fordi hun mente, han trængte til hendes Beskyttelse, nu syntes hun, at det var hendes eget Barn, der forlangte at hjælpes.

Var det Egoismen eller den naturlige Moders Kjærlighed til sit eget Kjød og Blod, der nu pludselig lod hende se Aage som den hende halvt uvedkommende, som hun dog havde været lige ved at

give Forretten fremfor sit eget Barn? Kan nogen se klart i sig selv, skille sine bedste Følelser fra dem, Egennytten og Egenkjærligheden fremkalde? Vistnok ingen!

Denne selvprøvende Kvinde, der i et langt, hæderligt Liv havde holdt sig fri for de Smaasynder, vi saa gjerne tilgive os selv, fordi vi ikke ville tro, at de ere afgjørende for vort Værd, denne Kvinde, som vidste, hvor betydningsfulde disse Smaasynder ere, og som derfor havde kæmpet imod dem, blev nu svag, hun bebrejdede sin Mand, at han havde givet hende dette Barn, og derved berøvet hendes eget den Kjærlighed, hun skyldte det.

Hvad skulde hun gjøre? Var det ikke unaturligt af en Moder at svinge sit Barn? Var det ikke hende, og alene hende, der ved udholdende og forsagende Kjærlighed skulde bringe ham tilbage til Dyden, lære ham at vandre Ærens og Pligtens Vej? Hvem skulde han holde sig til, naar hans Moder svingtede ham? Den kolde og strenge Provst havde jo ikke en Gang turdet give Svar herpaa.

Det blev hende for kvalmt i Stuen, hendes Puls bankede som i Feber, og Struben snørede sig sammen, som om hun skulde kvæles. Hun rev de tykke Gardiner til Side, aabnede Vinduerne og lod den friske Morgenluft strømme ind i Værelset.

Der laa Høgholms store Ladegaard for hende i den dæmrende Morgenstund; bag de store nye, grundmurede Bygninger bredte Dagmor allerede det første Lysskjær over de høje Tage. Nogle Stære hilste den gryende Dag med deres lange Fløjtetone; de vare

altsaa komne, disse Landmandens kjære Foraarsgjæster, Bebuderne af, at den lange Vinter nu var til Ende.

Hun bøjede sit Hoved og bad om Lykke og Velsignelse for den nye Dag, saaledes som hun plejede; men Fortrøstningen var ikke i hendes Hjerte; hvad vilde Dagen bringe? Lykke? Umuligt! Velsignelse? Ja, den, der ligger i den dybe Sorg, og i den kunde der jo ogsaa være Velsignelse, det havde hun før erfaret.

Hvor alt var fredeligt og stille paa den store Gaard, kun hun, der ejede det altsammen, stod der som et Bytte for den mest sønderrivende Kamp. Hun saa op til de blegnende Stjerner, som om hun der kunde læse den Visdom, der ikke findes paa Jorden, men Stjernerne kunde intet fortælle hende, intet oplyse af det Mørke, der rugede over hendes Sjæl.

Hun saa nu en Skikkelse komme ud af Stald-døren, det var Aage, der gik om i alle Bygningerne og saa efter. Han havde sikkert heller ikke været i Seng, nu tog han maaske Afsked med sin vante Gjer-ning, endnu en Gang kastede han et prøvende Blik paa det altsammen. Ja, han vilde frede om disse Bygninger, som hun og hendes Mand havde rejst fra For-fald, han vilde forøge den store og glimrende Besæt-ning, fortsætte med Engenes Kultivering, med Skovenes Drift, disse herlige Skove, der havde været saa for-huggede, da hans Fader blev Ejer af Høgholm, men som nu atter vare i frodig Opgrode.

Han vilde frede om alt dette, men Ebbe?

Atter vaagnede Stoltheden hos Kammerraadinden paa Høgholm. Turde hun betro alle disse Herligheder,

hele dette stolte Monument over hendes og Kammeraadens Livsgjerning til Ebbes Letsindighed?

Og i Dag skulde det afgjøres.

Højere og højere steg den Sol, der betegnede Timerne, hun endnu havde tilbage, før hun kastede Loddet. Det var i Dag, Baronens vilde deklarerer Forlovelsen, den Forlovelse, der gjorde Ebbe til Herre paa Høgholm, og som jog Aage i Landflygtighed.

Skulde hun forhindre dette?

Hun krympede sig under den rædselsfulde Tvivl og Usikkerhed, der beherskede hende. Her havde hun ikke alene Gud og sig selv, men ogsaa sin Mand at staa til Regnskab. Dersom hun nu greb fejl, dersom hun nu ved at foretrække sin egen Søn, ødelagde sin Mands Livsgjerning?

Hvor var Ebbe paa denne Dag, hvor havde han været i Gaar? Ikke paa Høgholm som han skulde vogte og passe, det var jo Aage, der gik derude og røgtede hans Gjerning.

Hun lukkede Vinduerne, slukkede Lysene og gik op i sit Soveværelse. Maaske vilde hun efter at have sovet nogle Timer bedre være i Stand til at tage en afgjørende Beslutning.

XIV.

Men Sønnen vilde ikke komme, naar vi mest have Brug for den, svigter den os som oftest; hun stod atter op lige saa tvivlraadig, som hun havde lagt sig. Saa bankede Pigen paa Døren og sagde, at der var en Herre, der vilde tale med Fruen.

Hvem den Herre var?

Ja det var da Løjtnanten ovre fra Skovriderens.

Den sidste halve Snes Timer havde været en saadan Pine for den bekymrede Moder, at det ligefrem var en Lise for hende, at der nu kom en, der vilde tale med hende. Maaske var det aldeles ligegyldige Ting, maaske højst ubehagelige Ting, Hr. v. Mehren havde at meddele. Ligemeget! det var dog noget nyt, muligt noget, der kunde drage hendes Tanker bort fra det stadig tilbagevendende Spørgsmaal: Aage eller Ebbe?

Hun var straks rede og kom et Øjeblik efter med sin vante energiske Fremtræden ind i Dagligstuen. Løjtnant v. Mehren havde gjort stramt Toilette, hans Hanekam var ualmindelig velplejet, Flipperne saa stive som Børsterne paa et Pindsvin, og den gamle luslidte Frakke og de medtagne Permissioner børstede med stor Omhu; Støvlerne udmærkede sig ved skinnende Blankhed, soignerede Hænder og Fødder var Løjtnantens Stolthed.

Han bukkede for Fruen som en Adelsmand fra Ludvig den fjortendes Tid, men syntes for øvrigt noget indisponeret og ikke rigtig at vide, hvorledes han skulde indlede den Sag, der saa tidlig paa Dagen havde først ham til Høgholm.

«Tidlig Morgen, i det mindste for os, yderst vigtig Sag, ellers nødig gjort Fru Kammerraadinden Ulejlighed før Visittid!» vare de Talemaader, hvormed den gamle Fyr søgte at undskylde sin Nærværelse.

Fru Hjersing var hurtig paa det rene med, at en ualmindelig Begivenhed denne Gang havde først Løjtnanten til Høgholm; hun haabede, at den maatte være

ganske ualmindelig, saa stor Trang følte hun til at faa noget nyt at beskæftige sine Tanker med.

«Gaa lige til Sagen, Løjtnant,» sagde hun, »vi have jo kjendt hinanden saa længe og have saa megen gjensidig Agtelse for hinanden, at enhver Indledning kan springes over.»

Hr. v. Mehren snoede sit Overskæg, indtog en til Situationen passende Stilling og sagde med tilkæmpet Ro:

«En Skandale, min Naadige!»

Naar Hr. v. Mehren var højtidelig, sagde han bestandig: «Min Naadige.»

«Som De selv er impliceret i?» spurgte Fru Hjersing.

«Nej, Gud være lovet! Jeg har været letsindig, meget letsindig, jeg har, som bekjendt, været saa letsindig at sværme for en Prinsesse af Blodet, men æreløs har jeg aldrig været!»

«Det er altsaa en æreløs Handling, Talen her er om?» sagde Fru Hjersing med Anstrengelse, hun begyndte allerede at ane, hvor Løjtnanten vilde hen.

«Nederdrægtigt, oprørende, men ved Gud, han skal staa mig til Regnskab med Kaarden i Haand, den infame Æsel! Talen er ellers om Deres Søn, min Naadige!»

Der blev en Pavse, Fru Hjersing trak Vejret tungt og besværlig, hun havde ikke Øje for, hvor komisk Løjtnanten tog sig ud med Fødderne i anden Position og Haanden ved Hoften, som om hans Sværd endnu fandtes der.

«Min Søn — Ebbe?» pinte det sig frem over hendes sammenpressede Læber.

«Han skal slaas med mig eller —»

«Eller?»

«Ægte Anna!»

«Er det en Nødvendighed?» spurgte Fru Hjersing haardt og tonløst.

«Ja desværrel! Tænk Dem, Frue —»

Men Fru Hjersing udstrakte Haanden med en bydende Bevægelse; det var Herskerinden, der stod for den forbløffede Løjtnant, Herskerinden, der vilde holde Dom. Den Centnerbyrde, der i de sidste Timer havde tynget hende til Jorden, svandt hen som Støv og Aske; havde Ebbe begaaet denne Skjændighed, var hun ikke i Tvivl om, hvad hun havde at gjøre. Den forurettede skulde faa Oprejsning, hun skulde tvinge Ebbe til at ægte hende. Hjersingernes Ære var da reddet, og Høgholm bevaret; thi saa skulde Aage blive dens Ejer.

Alle disse Tanker fløj gennem hendes Hoved i samme Nu, som Anklagen faldt; hun tvivlede intet Øjeblik om, at den var rigtig.

Saa besynderlig det lyder, hun blev ikke alene herved befriet fra den forfærdelige Uvished, der havde pint hende hele Natten, hun blev næsten glad. Hvorover vidste hun ikke, men hun saa nu, at Vejen laa klar for hende. Ebbe havde forbrudt sig mod hende paa ny, nu tilgav hun ham ikke, hendes Navn og Formue skulde ikke atter misbruges og drages ned i Sølen for at dække over nye Forbrydelser. Og en Forbrydelse ansaa hun det for. Den erfarne Dorthe vidste, hvad hun gjorde, alle de Bønderpiger, hun havde kjendt, vare vidende om disse Forhold; men det uerfarne Barn i Skovridergaarden havde absolut

intet vidst, det var ham, der havde forlokket hende, og det var lykkedes, netop fordi hun var saa uvidende.

Og saa var Anna den gamle Skovriders Barnebarn.

Hr. v. Mehren stod aldeles imponeret af Kammerraadindens stolte og bydende Bevægelse; han havde ikke drømt om, at det var saa let at udføre et saa delikat Ærinde.

Hun gik hen til Bordet og slog paa Klokken.

«Min Søn skal komme herved straks!» sagde hun til Pigen.

«Den unge Herre staar nede paa Trappen, han vil ride ud.»

Fru Hjersing aabnede Vinduet.

«Ebbe,» lød det koldt og strengt, «kom herop!»

Løjtnanten satte sig atter i Positur, som om Duellen nu straks skulde begynde.

Ebbe saa udmærket ud i den elegante, flunkende nye Ridedragt, der lige var kommen fra hans Skrædder i Kjøbenhavn. Fikst og stramt sad det elastiske Tøj om hans slanke, smidige Figur, som den raffinerede Kunst yderligere fremhævede. Han mindede om den unge Tigerkat, der ved Solopgang strejfer ud for at se, hvilket Bytte Dagen vil bringe.

Da han fik Øje paa v. Mehren, gav det et Sæt i ham; men han vedblev rolig at knappe sine Handsker og bemærkede kun let henkastet:

«Har Du Besøg saa tidlig, Moder?»

Fru Hjersing traadte tæt hen til sin Søn og sagde langsomt og med Besvær:

«Ebbe, Hr. v. Mehren siger, at Du er en æreløs Skurk!»

Hendes Stemme skjælvede, Brystet arbejdede voldsomt, hvad vilde Svaret blive?

Et uhyggeligt Blink for gjennem Ebbes mørke Øjne; men han var en Mester i Forstillelseskunsten og svarede derfor blot:

«Man siger saa meget, Moder.»

Handsken var knappet, den sad glindsende blank og stramt over Haanden. Han tog Ridepisen, som han hidtil havde holdt under Armen, i Haanden, maalte v. Mehren med et koldt Blik og sagde, da Moderen intet svarede:

«Er det den Person dér, som behager at kalde mig æreløs?»

«Netop!» svarede Løjtnanten med Selvfølelse. «Det er mig, Løjtnant v. Mehren, den fordrukne v. Mehren, om De vil, men den ærlige Mand, der kun har været en Bøddel mod sig selv, men ikke mod andre, der hader Dem, Skurk! Aa, træk De kun paa Smilebaandet, min unge Herre, se kun foragtelig paa mig; den Slægt, jeg tilhører, udmærket, som den er, saavel i Historien som i Samfundet, kjendte ikke til Nederdrægtighed! Le kun af os, fordi vi elskede vor Konge og vort Land mere end os selv, derved bleve vi latterlige i Nutidens Øjne; men vi lærte at fornægte os selv og vore egne Interesser for at gavne Almenvellet. Den lille Pige, der sidder derhjemme og ikke begriber, hvad der er sket med hende, maa hendes Onkel forsvare, ham er det, der skal kræve Dem til Regnskab for Deres Opførsel mod hende; men jeg, Løjtnant v. Mehren, elsker mit Land og Folk saa højt, at jeg er kommen for at slaas med Dem, som jeg anser for en farlig Forbryder, for om muligt at befri mit Land

for en Slyngel og rense Deres Moders hæderlige Navn for den Skamplet, De har sat paa det; thi De har, nederdrægtige Krabat, som De er, nu ødelagt alt det, hun i mange Aar har bygget op her!»

Ridepysken svippede gennem Luften; men før den ramte Løjtnantens Ansigt, greb Fru Hjersing Sønnens Haand og sagde koldt:

«Er det dit eneste Svar?»

Hun vristede Pysken fra ham og kastede den hen i en Krog.

«Ja, mit Navn har Du ødelagt, faar jeg det ikke rensat for denne Plet.»

Ebbe gnistrede af Harme; men da Døren i det samme gik op, tav han; det var Provsten, der traadte ind. Han blev forbavset staaende paa Tærsklen, og hans store runde Høgeøjne stirrede under de optrukne Bryn spørgende paa de tre.

«De ved det allerede?» spurgte han og kom helt frem. «Saa meget desto bedre, saa slipper jeg for at sige det. I Morges tidlig kom Skovrideren og Doktoren til mig. Doktoren har atter undersøgt Sagen i Aftes og konstaterer nu Faktum. Skovrideren vilde have mig til at ordne det hele, men jeg maa sige Dem straks, Fru Hjersing, det gjør jeg ikke, mit Navn, Præstens Navn, maa ikke inddrages her. Jeg vil intet, absolut intet have dermed at gjøre; for at De ikke skulde stole paa mig, for at De ikke skulde sige til andre blot dette ene, at De vilde tale med mig derom, er jeg ilet herover.»

Fru Hjersing saa paa sin Søn.

«Hører Du,» sagde hun, «saa vidt er det kommet med Hjersingernes Navn? Og dog skal De have med

Sagen at gjøre, Provst Petersen. Sørg for Kongebrev; paa Søndag ægtevier De saa min Søn til Anna. Saaledes er det min Vilje!»

«Jeg gifter mig virkelig ikke med Anna! Den lille Taabe har vist heller aldrig tænkt derpaa,» sagde Ebbe spodsk.

«Du tilstaar altsaa dit Forhold til hende?» spurgte Moderen.

«Naar først han der,» og Ebbe gjorde et haanligt Kast med Hovedet over mod Løjtnanten, «faar fat i en Historie, skal den nok blive pustet op. Glem ikke Fjeren, der blev til syv Høns.»

«Du er ikke alene letsindig, Du er tillige ond,» sagde Fru Hjersing smertelig.

«I Kjøbenhavn vilde man ikke gjøre alt dette Vrøvl over noget — naa lad os sige, saa menneskeligt. Der tager man ganske anderledes fornuftig paa saadanne Sager. Det er kun her paa Landet, at Folk ere saa dumme.»

Der blev en Pavse, Løjtnanten saa ud, som om han skulde kvæles af Harmen, Provsten talte sagte med Fru Hjersing.

«Saa bliver det saaledes,» sagde hun, De er en bedre Jurist end Præst, Provst Petersen.»

«Bedre?»

«Ja, jeg mener for mig. I Aftes havde De intet Raad, ingen Trøst for mig, Præsten var ikke hjemme; men i Dag har De jo alt paa rede Haand, og netop som jeg vil have det.»

«Ja, De har Ret, jeg er virkelig lidt af en Jurist, og naar man saa tilmed har est modus in rebus til

Valgsprog, tror jeg nok, enhver kan være tjent med Juristpræsten.»

«Ja, det er sandt,» sagde Fru Hjersing, «nu kjender jeg igjen min gamle Provst.»

«Det kommer af, Fru Hjersing,» svarede Provsten, «at De nu igjen kjender Dem selv.»

Provsten gik mod Døren.

«Tag Løjtnanten med, der bliver ingen Duel af denne Gang,» sagde Fru Hjersing.

«Forklar ham paa Vejen, hvad jeg vil gjøre, og mød mig saa Kl. 2 paa Sandager med Papirerne i Orden.»

Løjtnanten var aabenbart aldeles konfus, han havde beredt sig paa en haardnakket Kamp, og saa blev han uden videre sendt bort med en Provst, af hvem han skulde faa nærmere Besked! Provster overhovedet, og denne Provst i Synderlighed var en Rædsel for Løjtnanten. Som gammel Soldat ansaa han det for sin Pligt at hade hele Kleresiet som Pesten, og saa havde Provst Petersen dog altid været meget overbærende mod ham. Han havde mange Gange fundet sig i, at Løjtnanten ved l'Hombren havde været lidt fuld og bandet ganske forskrækkelig.

Fru Hjersing laasede Døren af efter de to og sagde til sin Søn:

«Du skal gifte Dig med Skovriderens Søsterdatter, det er det, Provsten er gaaet for at ordne.»

«Jeg er forlovet med Baronesse Leoni,» sagde Ebbe koldt og tilknappet, «jeg kan vel ikke gifte mig med to?»

«Stod det til Dig, giftede Du Dig vist gjerne med alle Pigerne i Sognet.

«Vil Du virkelig blande Dig i disse Forhold, holder Du Dig ikke for god dertil?»

«En Moder maa gaa de Veje, hendes Barn tvinger hende ind paa. Du har ikke holdt Dig for god, nu maa jeg følge efter.»

«Overlad blot alt til mig, jeg skal nok ordne det hele, som — som med den anden og Skrædderen.»

«En smuk Ordning,» sagde Moderen bittert, «der fik min Ære og Anseelse deres første Knæk.»

«Lad mig saa rejse herfra,» sagde Ebbe vranten, »alt dette er ikke til at udholde.»

«Og Leoni?»

«Aa, hun er saa ung, vi kunne jo vente nogle Aar før vi gifte os, saa er vel denne og de andre Historier glemte. Til den Tid er jeg vel ogsaa bleven mere besindig, i alle Tilfælde mere forsigtig, det er egentlig Forsigtighed, der mangler mig.»

«Det er Moralitet og kristelig Tro, der mangler Dig,» sagde Moderen.

«Det første er et ubestemt Begreb, det andet en overlevet Kjedsommelighed! Intet Menneske tror mere paa, at Dyden fører til Lykken, nej Lykken er Nydelsen, det er min Livsfilosofi.

Moderen saa smertelig paa sit Barn.

«Du mener det vel ikke fuldt saa slemt, som Du siger, Ebbe?»

«Naa, om ikke helt, saa dog halvt, det er jo Dig der forcerer mig frem! Herre Gud, hvad vil Du dog, jeg skal svare? Forstaar Du da ikke, at Situationen er højst penibel for mig?»

Hun gik tæt hen til ham, han traadte uvilkaarlig et Skridt tilbage. Hendes klare rolige Blik ligesom

borede sig ind i hans, han slog Øjnene ned og spurgte halvt forskrækket.

«Hvad vil Du?»

«Gjøre Dig arveløs!» lød det dumpt og koldt.

«Mig — arveløs! Det kan Du ikke, der gives da endnu Lov og Ret i Landet!»

«Din Faders Testamente kan Du ikke omstøde, Du kan kun gjøre ét: Skandale!»

Ebbe trommede med Fingrene paa Ruden.

«Og dersom jeg nu ægter dette lille Tossehoved derude i Skoven?»

«Saa faar Du den Formue, der findes foruden Høgholm, og endda en større Sum aarlig herfra.»

«Og dersom jeg ikke vil have hende?»

«Gjør jeg mit eget Testamente, vore tre Sognes fattige skal have det hele, selvfølgelig efter at Annas Fremtid er sikret.»

«Og det vil Du gjøre mod din Søn?» spurgte han hæst og usikkert.

«Betræder Du Pligtens og Ærens Vej, skal Du atter blive min Søn, hvis ikke, river jeg Dig helt ud af mit Hjerte, jeg vil ikke vanæres gennem mit Barn. Men Høgholm faar Du aldrig.»

Ebbe, der hidtil ikke havde været fuldstændig sikker paa, om det hele var alvorligt eller kun en Trusel, forstod nu, at hans Moder havde taget en uigjenkaldelig Beslutning. Han kjendte dette klare Blik, der hvilede paa ham; naar hun saa saaledes ud, var hun ikke til at rokke.

«Og Leoni og Aage?» spurgte han efter at have betænkt sig en Stund.

«Aage bliver i Dag sin egen Herre, han kan gifte sig eller lade være, jeg blander mig ikke deri.»

«Godt, lad mig saa føje Dig; men jeg vil ikke blive her længer, saasnart jeg er bleven gift, rejser jeg alene, maaske et helt Aar, til Udlandet; naar jeg saa kommer tilbage, slaar jeg mig ned i Kjøbenhavn.»

Moderen nikkede bifaldende.

«Jeg skal tage mig af din Hustru saalænge, rid nu over til Skovriderens og bring alt i Orden der.»

Ebbe tændte sin Havanna, steg til Hest og red smaanynnende ud over Broen og gjennem Ladegaarden. Der traf han sin Broder, der kom hjem fra Marken.

«Jeg gifter mig paa Søndag Du,» sagde han og holdt sin Hest an, «sig til Leoni, som Du vel ser i Dag, at jeg er bleven tvungen dertil, uden Penge kan man sku ikke leve i Verden.»

Behændig som en øvet Rytter satte han sin Hest i kort Galop, Aage saa forbavset efter ham.

Baronen havde nær tabt baade Næse og Mund af Forbavselse, da han dybt bukkende hjalp Fru Hjersing ud af Vinervognen med de to brune for og saa Aage og ikke Ebbe komme ud efter Moderen.

«Men det var min tilkommende Svigersøn, jeg havde inviteret herover i Dag,» stammede han, da de vare komne op i hans eget Værelse.

«Det er formodentlig ogsaa ham, jeg bringer,» sagde Fruen.

Aage lagde sin Arm om Moderens Liv; de havde talt en hel Time med hinanden i Enrum, inden de kjørte til Sandager.

Baronen saa maabende paa dem begge, hans

diplomatiske Talent sagde ham, at der var sket et changement de coulisse, men hvilket?

I det samme svingede Provstens Vogn med ham selv, Løjtnanten og Skovrideren ind i Gaarden, Doktorfamilien var allerede kommen.

«Alting er i Orden,» sagde Provsten til Fru Hjersing, «de have begge underskrevet Andragendet om Kongebrev.»

Baronen spidsede Øre, han begyndte at ane Sammenhængen, selv havde han ikke troet et Øjeblik paa Ebbes Forsikringer om Uskyldighed lige over for den lille ude hos Skovriderens.

Provsten gav Kammerraadinden nogle Papirer, hun gav dem atter til Baron.

«Hvad er det?» spurgte denne helt forfjamsket.

«Jeg opsiger mine Penge i Sandager,» sagde Kammerraadinden. «Dette her er min Kvittering for vort Mellemværende, De skylder mig intet, Baron Høgh.»

«Bravo, bravo!» sagde Løjtnanten straalende som en nyslagen Dukat. «Saaledes handler i vore Dage kun en Hjersing!»

«Hvad behager, Hr. Løjtnant?»

«Om Forladelse Hr. Baron, jeg mente kun: Bravo for den Dame, der staar der! Ja, vi have Adelsfolk foruden dem, der noteres i Hof- og Statskalenderen!»

Den gamle Fyr kyssede med løjerlig Ridderlighed Fru Hjersings Haand, en Taare blinkede i hans matte Øjne, da han hviskede:

«Tak Frue, ogsaa for det, De i Dag har gjort for min lille Pige!»

Løjtnant v. Mehren gik derpaa hen til Aage, som han betragtede med en Faders Æmhed og Stolthed.

«Men jeg forstaar ikke,» sagde Baron, «De op-siger mig Kjøbet af Sandager, Fru Kammerraadinde?»

«Jeg vil selv drive Gaarden,» svarede hun.

«Sammen med Høgholm?» fortsatte Baron, mere interesseret af Hoved- end Bispørgsmaalet.

«Høgholm har skiftet Ejer i Dag,» sagde Fru Hjersing langsomt og med Eftertryk paa hvert Ord, «den skal bevares for Hjersingerne, de jævne Hjer-singer, der ikke kjende til Hokuspokus, derfor har jeg overdraget Gaard og Gods til Aage.»

Løjtnanten gjorde et Spring fra Stedet, som enhver Balletdanser vilde have misundt ham.

«Aage, Herre paa Høgholm! Aa, at jeg skulde opleve al den Glæde!»

«Aage, Herre paa Høgholm!» gjentog Baron. «Men saa Ebbe da?»

«Han rejser til Udlandet, men gifter sig forinden med Skovriderens Søsterdatter,» sagde Fru Hjersing tørt.

«Ja paa Søndag,» tilføjede Provsten endnu mere tørt.

Baron maatte have lidt Tid til at sunde sig oven paa disse uventede Meddelelser. Han pillede forlegent ved sine Manchetknapper, rømmede sig et Par Gange og sagde saa:

«Skulle vi ikke gaa ind til Damerne?»

Fru Hjersing var glad den Aften, hendes rolige, sikre Livssyn var kommet tilbage, hun følte, at alt nu var ordnet, som det skulde være. Maaske kom Ebbe til Fornuft, maaske ikke, hun maatte da finde sig i, at hendes Mands Slægts begjærende Natur var nedarvet paa dette Barn, medens Aage havde det helt modsatte

Naturel, formodentlig sin Moders; det som hun følte sig selv i Slægt med. Nu var Høgholm frelst fra at falde i Fjendevold, og havde det været hendes Mands Ønske, at Aage skulde være Arvingen, saa var det jo nu sket. Var der sket nogen Uret, var det mod hendes eget Barn.

Men Ebbe havde selv bestemt det saaledes; hun følte, at hendes Samvittighed aldrig vilde blive besværet, fordi hun i Dag havde handlet, som hun havde, og for hende var en god Samvittighed alt. Hun saa ud ad Vinduet og tænkte paa Fremtiden, naar Aage og Leoni boede derovre, hvor de takkede Gavle ragede op over Træerne; hver Dag skulde hun se til dem og Høgholm; thi uden at være i dens Nærhed, kunde hun ikke leve.

Aage og Leoni kom hen til hende.

«Du er jo ikke vred paa Leoni, vel Moder?» spurgte han.

«Nu er Du ogsaa mit Barn,» sagde Kammeraadinden mildt, «jeg maa jo have et, i Stedet for ham, jeg har mistet i Dag.»

«Du har ikke mistet ham,» hviskede Aage sin Moder i Øret, «men tag nu foreløbig mod os to.»

Moderen trykkede stiltiende de unges Hænder.

«Det er til at ærgre sig sort over,» sagde Fru Blache til sin Mand, «ikke en Gang det Fæ af en Skovrider lader det til, vi faa til Svigersøn. Men Gud bevares, naar man har en Mand som Du, hvad skal der saa blive af ens Børn?»

«Min ulykkelige Helene, min stakkels Ane Sofie!»

